

VÝSKUMNÝ ÚSTAV VODNÉHO HOSPODÁRSTVA

Nábr. arm. gen. L. Svobodu č. 5, 812 49 Bratislava 1

Riešiteľ (titul, meno a priezvisko):

Ing. Edita Drdúlová

Názov úlohy:

Aktualizácia ekonomickej analýzy
využívania vody podľa čl. 5 RSV pre 3.
cyklus plánov manažmentu povodí
(2022-2027)

Názov čiastkovej úlohy:

Interné číslo úlohy:

9054

Kód úlohy:

1.2.4.1

Gestor:

Ing. Lýdia Bekerová

Bratislava, december 2019

Generálny riaditeľ ústavu:	Ing. Ľubica Kopčová, PhD.
Riaditeľ odboru:	Doc. RNDr. Štefan Rehák, CSc.
Vedúci oddelenia:	RNDr. Jana Gajdová
Zodpovedný riešiteľ:	Ing. Edita Drdúlová
Spoluriešiteľ:	Ing. Lenka Martonová
Spolupracovníci:	
Spolupracujúce externé organizácie:	SVP, š. p. Banská Štiavnica

OBSAH

1. ÚVOD.....	5
2. HOSPODÁRSKY VÝZNAM VYUŽÍVANIA VODY- AKTUALIZÁCIA NA ZÁKLADE ÚDAJOV ZA ROK 2017 A DOSTUPNÝCH ÚDAJOV ZA ROK 2018.....	6
3. DOSTUPNÉ PROGNÓZY VÝVOJA HLAVNÝCH EKONOMICKÝCH UKAZOVATEĽOV V SR A TENDENCIE VÝVOJA V NAJDÔLEŽITEJŠÍCH SEKTOROCH NÁRODNÉHO HOSPODÁRSTVA.	24
3.1 Prognózy významných inštitúcií a bánk.....	25
3.1.1 Európska komisia.....	25
3.1.2 OECD.....	30
3.1.3 NBS.....	33
3.1.4 MF SR (Inštitút finančnej politiky).....	43
3.2 Energetika.....	52
3.2.1 Bilancia výroby a spotreby elektriny v ES SR V ROKU 2017	52
3.2.1.1 OZE.....	56
3.2.1.1.1 Nový systém podpory OZE na Slovensku – zákon č.309/2018 Z.z.....	58
3.2.1.1.2 Pokračovanie projektu „Zelená domácnostiam“	59
3.3 Prechod k nízkouhlíkovému hospodárstvu.....	59
3.4 Prognóza vývoja zásobovania elektrinou na 5 rokov (2019-2023).....	64
3.5 Prognóza zabezpečenia dodávok elektriny do roku 2030.....	65
3.6 Prognóza podielu energie z obnoviteľných zdrojov do roku 2030.....	67
3.6.1 Vodné elektrárne – budúce projekčné zámery.....	70
3.7 Poľnohospodárstvo.....	71
3.7.1 Pôdny fond SR v roku 2017.....	71
3.7.2 Výsledky poľnohospodárstva a potravinárstva v SR v roku 2017.....	74
3.7.3 Spoločná poľnohospodárska politika (SPP).....	83
3.7.3.1 Brexit a jeho vplyv na SPP EÚ.....	83
3.7.4 Výdavky na poľnohospodárstvo a rozvoj vidieka.....	86
3.7.4.1 Priame platby.....	91
3.7.4.2 Pomoc Európskej komisie pre európskych poľnohospodárov postihnutým suchom.....	94
3.7.5 Potreba zavlažovania poľnohospodárskej pôdy v podmienkach sucha a zmeny klímy a prognózy v rozvoji závlah.....	95
3.7.6 Ekologické poľnohospodárstvo.....	98
3.8 Envirostratégie.....	99
3.8.1 Envirostratégia 2030 – Zelenšie Slovensko.....	99
3.8.2 Stratégia adaptácie Slovenskej republiky na nepriaznivé dôsledky zmeny klímy a Akčný plán boja proti suchu.....	102
3.8.3 Povodne a povodňové škody.....	110
4. NÁVRATNOSŤ NÁKLADOV NA VODOHOSPODÁRSKE SLUŽBY - AKTUALIZÁCIA ODHADU NA ZÁKLADE NAJNOVŠÍCH DOSTUPNÝCH ÚDAJOV.....	117
4.1 Úroveň návratnosti nákladov na vodohospodárske služby za roky 2007 až 2017.....	117
5. ZBER ÚDAJOV DO DATABÁZY PRE POTREBY EKONOMICKEJ ANALÝZY RSV.....	131
6. INFORMÁCIA O STAVE REALIZÁCIE HYDROMORFOLOGICKÝCH OPATRENÍ Z PROGRAMU OPATRENÍ 2. VPS (2016-2021).....	132
Použitá literatúra.....	137
Prílohy.....	138

Zoznam použitých skratiek:

VPS = Vodný plán Slovenska

PMP = Plány manažmentu povodí

NFP = Nenávratný finančný príspevok

OPKŽP = Operačný program Kvalita životného prostredia

ŠOPSR = Štátna ochrana prírody SR

SRZ = Slovenský rybársky zväz

SÚP = správne územie povodia

FVE = fotovoltická elektrárň

PVE = prečerpávacia vodná elektrárň

PPC = paroplynový cyklus

ENO = Elektrárň Nováky

EVO = Elektrárň Vojany

EMO = Elektrárň Mochovce

ES SR = Elektrizačná sústava SR

PS = Prenosová sústava

OKTE = Organizátor krátkodobého trhu s elektrinou

OZE = obnoviteľné zdroje energie

SPPK = Slovenská poľnohospodárska a potravinárska komora

SPP = Spoločná poľnohospodárska politika

PRV SR = Program rozvoja vidieka SR

IROP = Integrovaný regionálny operačný program

PPA = Poľnohospodárska platobná agentúra

ICPDR (International Commission for the Protection of the Danube River) = Medzinárodná komisia na ochranu rieky Dunaj

ECON TG/ICPDR = Ekonomická pracovná skupina pri ICPDR

1. ÚVOD

V kapitole 2 týkajúcej sa demonštrácie hospodárskeho využívania vody vychádzame z údajov za rok 2017, resp. aj 2018 (podľa dostupnosti). Okrem textovej časti je neoddeliteľnou súčasťou tejto kapitoly aj Príloha č. 1, obsahujúca podrobnejšie údaje v zmysle požiadaviek RSV, akými sú najmä údaje o množstvách odoberaných povrchových a podzemných vôd, ako aj vypúšťaných odpadových vôd do povrchových vôd podľa jednotlivých sektorov (domácnosti, priemysel, poľnohospodárstvo a vybrané ostatné sektory), ďalej podľa desiatich čiastkových povodí vymedzených na území SR a správnych území povodí (SÚP) Dunaj a Visla. Súčasťou uvedenej prílohy sú aj ďalšie technické a ekonomické ukazovatele súvisiace s oblasťou vodného hospodárstva.

Kapitola 3 sa venuje prognózam hlavných ekonomických ukazovateľov v SR a v EÚ, ktoré vypracovali významné európske a slovenské inštitúcie a banky, vrátane zohľadnenia Brexitu a jeho dopadu na ekonomiku SR a EÚ. Súčasťou sú aj dostupné tendencie vývoja v najdôležitejších sektoroch národného hospodárstva SR vo väzbe na využívanie vody (energetika, výroba elektriny z obnoviteľných zdrojov energie, poľnohospodárstvo – Spoločná poľnohospodárska politika EÚ, ekologické poľnohospodárstvo). Osobitná pozornosť je venovaná potrebe zavlažovania poľnohospodárskej pôdy v podmienkach sucha a zmeny klímy a prognózam v rozvoji závlah na Slovensku. Osobitná časť sa zaoberá útlmom ťažby a spaľovania uhlia do roku 2023 na Slovensku. V podkapitole Envirostratégie sa nachádzajú časti týkajúce sa Envirostratégie 2030 – Zelenšie Slovensko, Stratégie adaptácie Slovenskej republiky na nepriaznivé dôsledky zmeny klímy a Akčného plánu boja proti suchu. Povodne a povodňové škody sú obsahom samostatnej podkapitoly.

Kapitola 4 obsahuje časový rad umožňujúci sledovať vývoj návratnosti nákladov na realizáciu vodohospodárskych služieb (pitná voda, odpadová voda, využívanie hydroenergetického potenciálu vodných tokov, odber energetickej vody z vodných tokov a odber povrchovej vody z vodných tokov).

Kapitola 5 osobitne zdôrazňuje potrebu zberu údajov pre potreby ekonomickej analýzy v súlade s požiadavkami RSV.

Záverečná kapitola 6 je zameraná na stav realizácie hydromorfologických opatrení z programu opatrení 2. VPS (2016-2021).

2. HOSPODÁRSKY VÝZNAM VYUŽÍVANIA VODY – AKTUALIZÁCIA NA ZÁKLADE ÚDAJOV ZA ROK 2017 A DOSTUPNÝCH ÚDAJOV ZA ROK 2018

Článok 5 RSV požaduje uskutočniť ekonomickú analýzu využívania vody, ktorou sa má poukázať na dôležitosť vody pre hospodársky rozvoj, ako aj pre sociálno-ekonomický rozvoj správneho územia povodia (SÚP). Na území Slovenska je vymedzených 10 čiastkových povodí, ktoré prináležia k dvom medzinárodným SÚP Dunaj a Visla (vymedzenie správnych území povodí čiastkovými povodiami). Tomuto členeniu zodpovedá naša ekonomická analýza.

Niektoré fakty a informácie sú dôležité z celoslovenského hľadiska, preto významnou súčasťou našej analýzy sú údaje na národnej úrovni. Nevyhnutnú súčasť ekonomickej analýzy podľa článku 5 RSV tvoria údaje na úrovni častí dvoch medzinárodných SÚP Dunaj a Visla spadajúcich do územia SR a na úrovni 10 čiastkových povodí vymedzených na území SR. Podrobné údaje demonštrujúce hospodársky význam vody využívanéj v jednotlivých sektoroch (domácnosti, priemysel, poľnohospodárstvo a vybrané ostatné sektory) a v členení podľa 10 čiastkových povodí vymedzených na území SR, ako aj podľa medzinárodných správnych území povodí Dunaj a Visla, spadajúcich pod územie Slovenska, sú v Prílohe č. 1.

Stav a vývoj vo využívaní vody z pohľadu zachovania vodných zdrojov:

Správa o stave životného prostredia v Slovenskej republike v roku 2017 uvádza, že percento celkových odberov z odtoku z územia SR po roku 2000 nedosahuje ani 10 %, s výnimkou rokov 2002– 2004.

Odbery *povrchovej vody* po roku 1997 zaznamenali významný pokles, aj napriek minimálnym medziročným nárastom a poklesom. V roku 2017 odbery poklesli oproti roku 1997 o 69,9 % a oproti roku 2000 o 66,8 %. Medziročne 2016 – 2017 odbery narástli o 5,2 %.

Odbery *podzemných vôd* tiež zaznamenali po roku 1996 pokles, ale od roku 2000 majú vyrovnaný charakter s minimálnymi medziročnými nárastmi a poklesmi.

V roku 2017 odbery poklesli o 32,9 % oproti roku 1997 a o 25,9 % oproti roku 2000. Medziročný pokles predstavoval 3,75 %.

Využívanie POVRCHOVEJ vody:

Povrchové vody sa na Slovensku využívajú na:

- zásobovanie úžitkovou vodou,
- pitné účely,
- hydroenergetický potenciál,
- závlahové systémy,
- vodné cesty,
- účelové rybné hospodárstvo.

V roku 2017 sa celkové odbery povrchových vôd oproti roku 2016 zvýšili o 5,2 %. Odbery pre priemysel zaznamenali nárast o 1,4 %, nárast o 3,0 % bol zaznamenaný v odberoch povrchových vôd pre vodovody. Odbery povrchových vôd pre závlahy vzrástli na hodnotu 17,62 mil.m³, čo predstavovalo nárast o 96,0 % (tabuľka č. 2.1).

Užívanie povrchovej vody v mil. m³

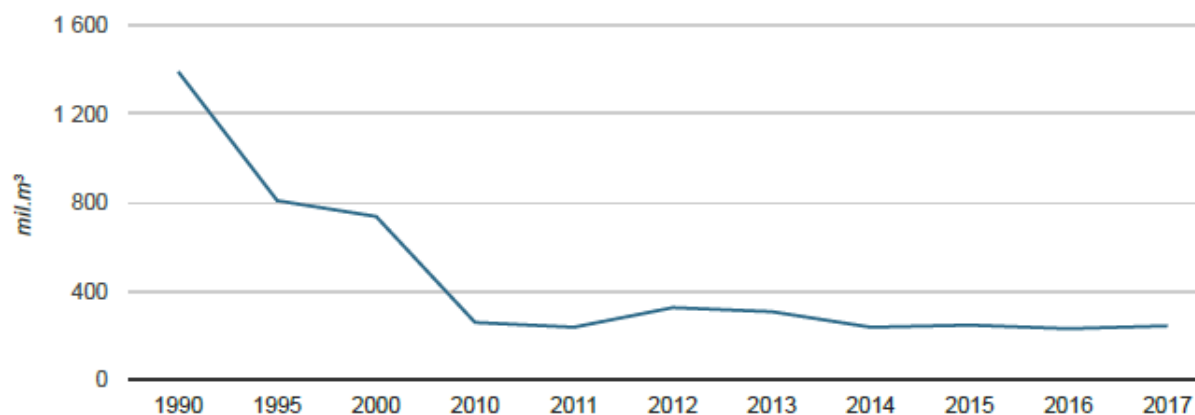
Tabuľka č. 2.1

Rok	Vodovody	Priemysel	Závlahy	Ostatné poľno- hospodárstvo	Odbery spolu	Vypúšťanie
1997	73,826	690,733	46,894	0,0360	811,484	1 114,608
2016	46,140	176,470	8,990	0,0900	231,700	620,160
2017	47,510	178,980	17,620	0,0100	244,120	611,880

Zdroj: SHMÚ

Graf č. 2.1

Vývoj v odberoch povrchových vôd (1990-2017)

Zdroj: Správa o stave životného prostredia Slovenskej republiky v roku 2017

Najvýznamnejší odberatelia povrchovej vody v roku 2017 sú spoločnosti: Slovnaft, a. s. Bratislava (32 514 tis. m³), U. S. Steel Košice (26 903 tis. m³), Mondi SCP, a. s. Ružomberok (24 859 tis. m³), SE a. s., Bratislava – EBO Jaslovské Bohunice (21 070 tis. m³).

Podľa Výročnej správy SVP, š.p. za rok 2017 dodávky povrchovej vody jednotlivým odvetviam a vybraným odberateľom za roky 2012 - 2017 zaznamenali nasledovný vývoj (tabuľka č. 2.2):

Dodávky povrchovej vody pre jednotlivé odvetvia a vybraných odberateľov v tis. m³ Tabuľka č. 2.2

UKAZOVATEĽ	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Dodávky povrchovej vody celkom	305 821	285 176	221 695	227 739	217 947	239 821
z toho: 1. pre úpravy na pitnú vodu	46 738	45 151	42 452	44 848	43 927	45 266
2. pre priemysel celkom	257 726	238 860	178 160	181 448	172 680	177 098
z toho a) Slovnaft a.s.	35 999	38 682	33 465	36 887	33 767	32 514
b) EVO Vojany	77 956	59 031	2 933	2 928	2 451	4 427
3. dodávky pre potravin.	1 060	916	831	933	958	950
z toho: závlahy	0	0	0	0	0	16 251
4. ostatné odbery	297	250	252	510	382	255

Zdroj: Výročná správa SVP, š.p. za rok 2017

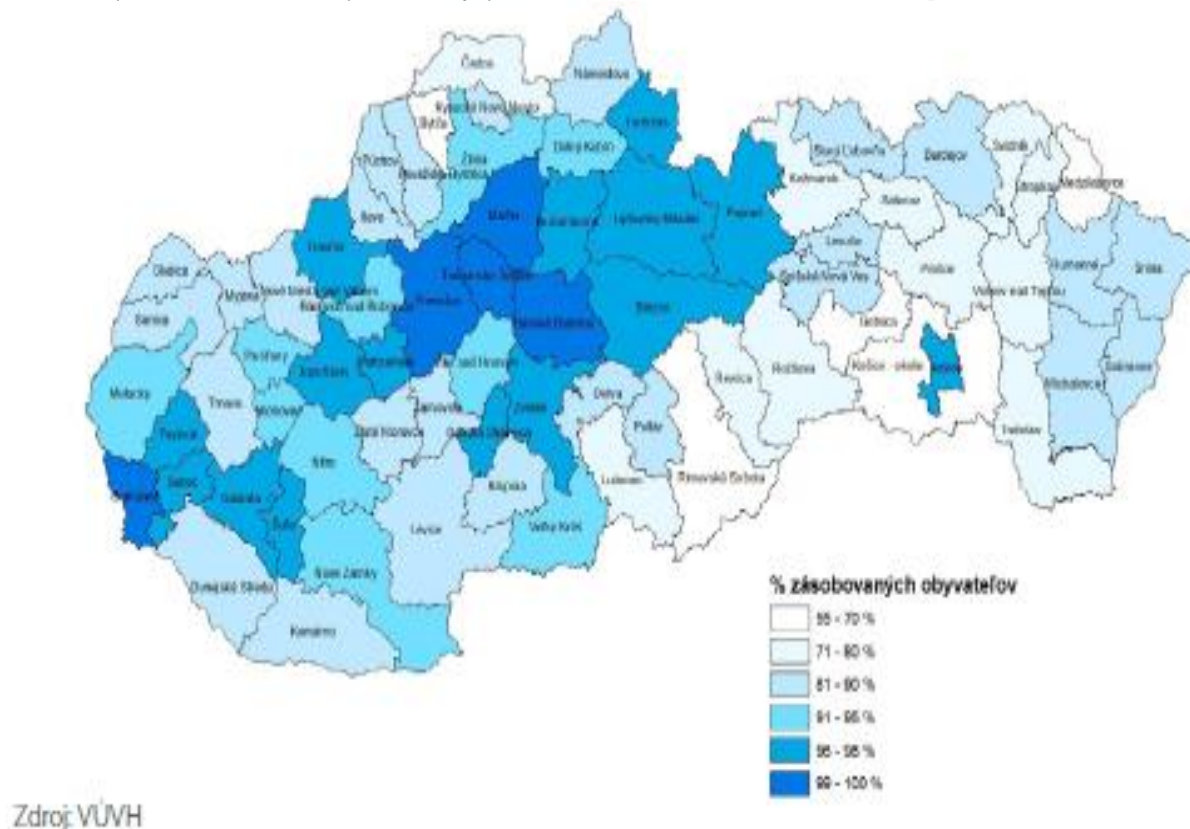
Zásobovanie obyvateľov pitnou vodou z verejných vodovodov:

Celkový počet obyvateľov zásobovaných pitnou vodou z verejných vodovodov každoročne rastie. Aj v roku 2017 vzrástol oproti roku 2016 o 22,0 tis. obyvateľov na 4 836,0 tisíc. Zároveň vzrástlo percento zásobovaných obyvateľov na **88,9 %** z celkového počtu obyvateľov SR (tabuľka č. 2.3 a graf č. 2.2).

Podiel obyvateľov zásobovaných z verejných vodovodov v roku 2017 v jednotlivých okresoch Slovenska znázorňuje mapa č. 2.1:

Podiel obyvateľov zásobovaných z verejných vodovodov

Mapa č. 2.1

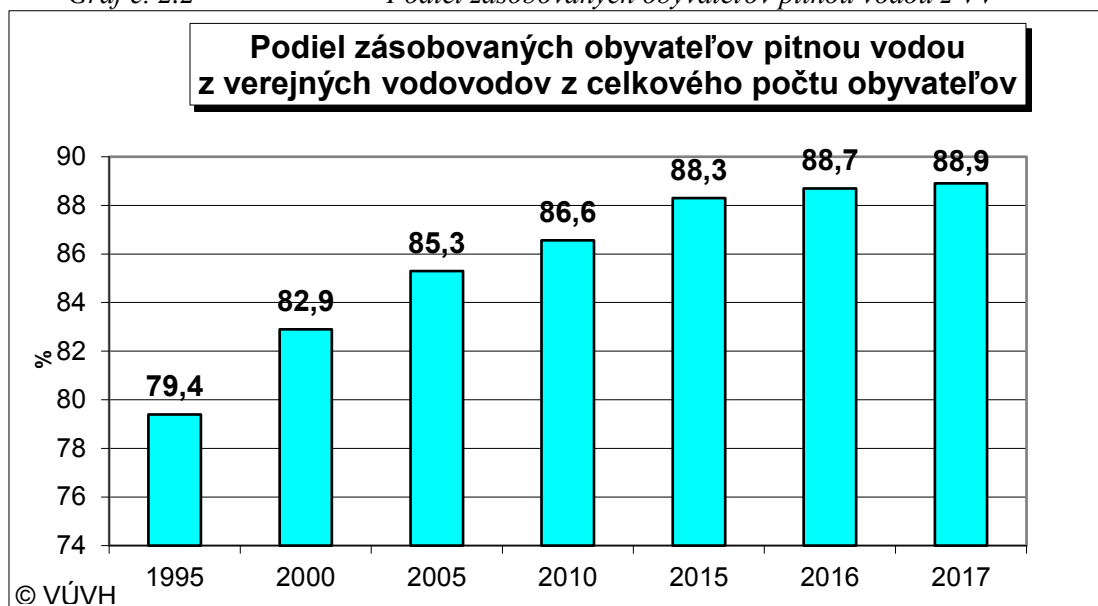
Vývoj celkového počtu obyvateľov a počtu obyvateľov zásobovaných pitnou vodou z verejných vodovodov v správe VS, OÚ a iných subjektov [v tis.] tabuľka č. 2.3

	1995	2000	2005	2010	2015	2016	2017
Celkový počet obyvateľov	5 363,7	5 400,6	5 386,7	5 435,3	5 421,4	5 429,8	5 437,8
Zásobovaní pitnou vodou z VV	4 256,8	4 479,2	4 594,1	4 704,7	4 785,0	4 814,0	4 836,0
Podiel [%]	79,4	82,9	85,3	86,6	88,3	88,7	88,9

Vypracoval: VÚVH z údajov VS, OÚ a iných subjektov

Graf č. 2.2

Podiel zásobovaných obyvateľov pitnou vodou z VV

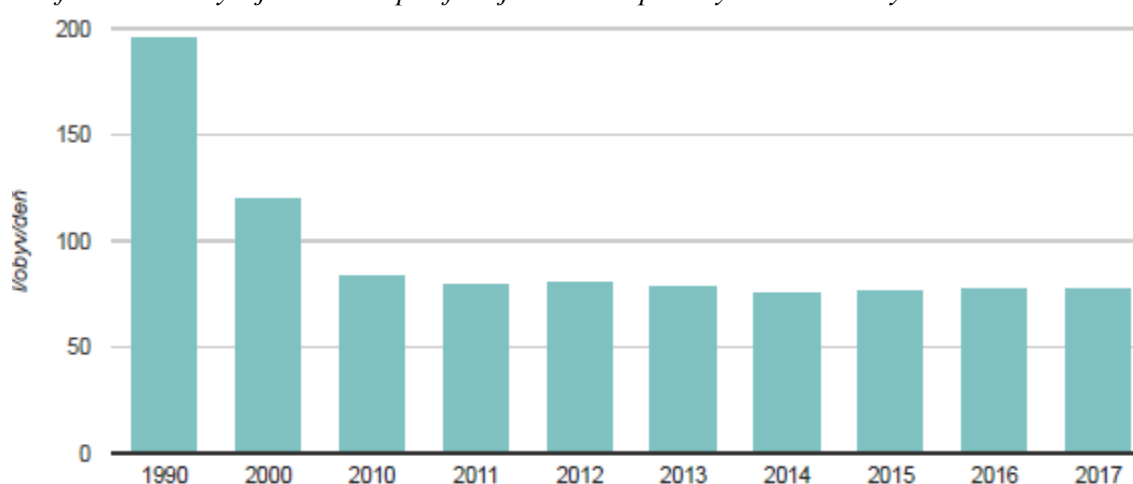
Špecifická spotreba pitnej vody pre domácnosti v roku 2017 dosiahla hodnotu **77,84 l.obyv⁻¹.deň⁻¹**. Vývoj tohto ukazovateľa od roku 2011 do roku 2017 obsahuje tabuľka č. 2.4:

Špecifická spotreba vody v domácnostiach v litroch na obyvateľa a deň

Tabuľka č.2.4

Špecifická spotreba vody v domácnostiach (litre/obyv/deň)	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
	79,8	80,8	78,7	76,7	77,3	78,0	77,8

Graf č. 2.3 Vývoj špecifickej spotreby vody v domácnostiach

Zdroj: Správa o stave životného prostredia v SR v roku 2017

Dokument MŽP SR „Vodné hospodárstvo v Slovenskej republike v roku 2017“ uvádza, že v roku 2017 bol počet obcí s verejnými vodovodmi 2 413, čo je 83,5 % z celkového počtu obcí

SR. Výstavbou verejných vodovodov sa zvýšil aj počet technických zariadení a objektov. Celková dĺžka vodovodného potrubia na Slovensku vzrástla oproti roku 2016 o 228,1 km na celkovú dĺžku 30 306,9 km (tabuľka. č. 2.5), čím sa vytvorili podmienky pre zásobovanie nových odberateľov pitnou vodou z verejných vodovodov.

Vyššie uvedený dokument MŽP SR „Vodné hospodárstvo v Slovenskej republike v roku 2017“ uvádza, že v zariadeniach vodárenských spoločností (VS), obecných úradov (OÚ) a iných subjektov bolo v roku 2017 vyrobených 292,5 mil. m³ pitnej vody, čo je zvýšenie oproti roku 2016 o 7,4 mil. m³. Nárast bol aj u množstva vody určenej na realizáciu a vody fakturovanej, ktorá predstavovala 70,1 % z množstva vody určenej na realizáciu.

Množstvo vody nefakturovanej stúplo oproti roku 2016 na 87,8 mil. m³, čo je 29,9 % z vody určenej na realizáciu. Z tohto množstva pripadá 83,9 % na **straty v potrubnej sieti** (25,1 % z vody určenej na realizáciu). Je preto potrebné prijať a vykonať opatrenia na zníženie strát vody v potrubiach na prijateľnú mieru zodpovedajúcu európskym trendom.

Údaje o dodávke vody a rozvoji verejných vodovodov sú uvedené v nasledujúcej tabuľke č. 2.5 a grafoch č. 2.4 a 2.5:

Dodávka vody a rozvoj vodovodov v správe VS, OÚ a iných subjektov

Tabuľka č.2.5

P. č.	Ukazovateľ	Jednotka	Rok		
			2015	2016	2017
1	Počet obyvateľov zásobovaných z vodovodov	tisíc	4 785,3	4 814,0	4 836,0
2	Kapacita vodných zdrojov	l.s ⁻¹	33 916,5	34 333,5	34 214,1
3	Dĺžka vodovodných sietí	km	29 675,2	30 078,8	30 306,9
4	Kapacita zdrojov podzemných vôd	l.s ⁻¹	28 099,6	28 512,5	28 462,1
5	Voda vyrobená vo VH zariadeniach	mil. m ³	286,7	285,1	292,5
	z toho: voda vyrobená z podzemnej vody		242,0	241,4	247,6
6	Voda určená na realizáciu	mil. m ³	288,1	286,5	294,0
7	Voda fakturovaná spolu	mil. m ³	199,8	202,7	206,2
	v tom: pre domácnosti		135,0	137,0	137,4
8	Voda nefakturovaná	mil. m ³	88,3	83,8	87,8
	z toho: straty v potrubnej sieti		74,7	71,4	73,7
9	Špecifická spotreba vody (z vody fakturovanej v domácnostiach)	l.obyv. ⁻¹ .deň ⁻¹	77,3	78,0	77,8

Vypracoval: VÚVH z údajov VS, OÚ a iných subjektov

V nasledujúcej tabuľke č.2.6 sa nachádza prehľad vývoja na zariadeniach v správe vodárenských spoločností, obecných úradov a iných subjektov v rokoch 2015 až 2017 (vodovodná sieť, vodovodné prípojky, kanalizačná sieť a kanalizačné prípojky, ČOV):

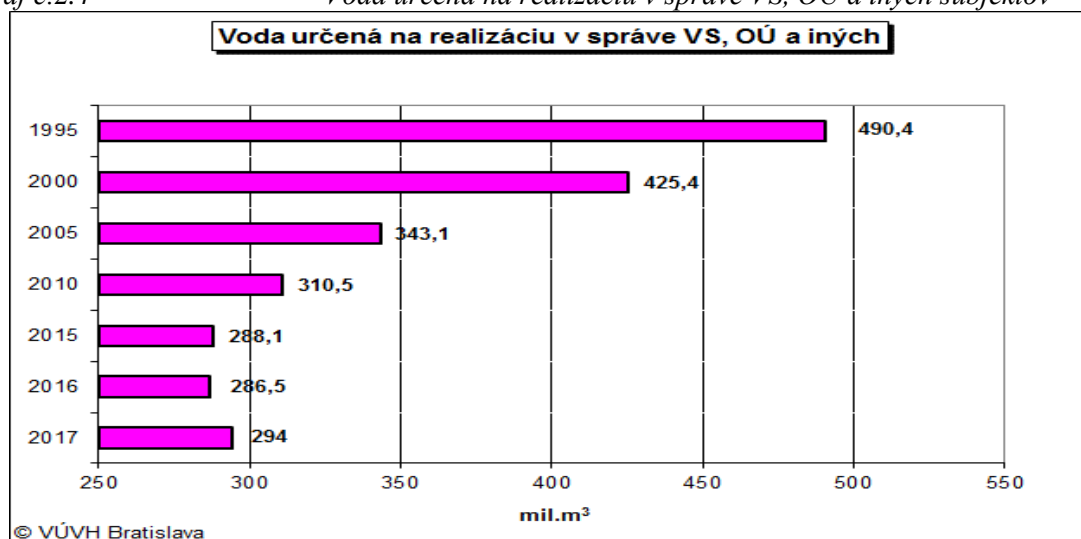
Vodovodná sieť, kanalizačná sieť, prípojky a ČOV v správe VS, OÚ a iných subjektov Tabuľka. č. 2.6

Ukazovateľ	Jedn.	Roky					
		2015	2016	2017			
				VS	OÚ	Iné *	Spolu
Dĺžka vodovodnej siete (bez prípojok)	km	29 675	30 079	27 659	2 559	89	30 307
Dĺžka vodovodných prípojok	km	7 589	7 793	6 732	1 081	36	7 849
Počet vodovodných prípojok	ks	928 452	945 494	853 333	99 212	4 995	957 540
Dĺžka kanalizačnej siete (bez prípojok)	km	12 834	13 732	11 449	2 526	92	14 067
Dĺžka kanalizačných prípojok	km	3 493	3 878	3 215	965	22	4 202
Počet kanalizačných prípojok	ks	464 575	520 326	422 852	116 567	4 319	543 738
Počet čistiarní odpadových vôd	počet	692	690	303	391	3	697

* Iné subjekty: Vodárenské a technické služby, s. r. o., Hlohovec, PreVaK, Stará Turá a Mondi SCP Ružomberok

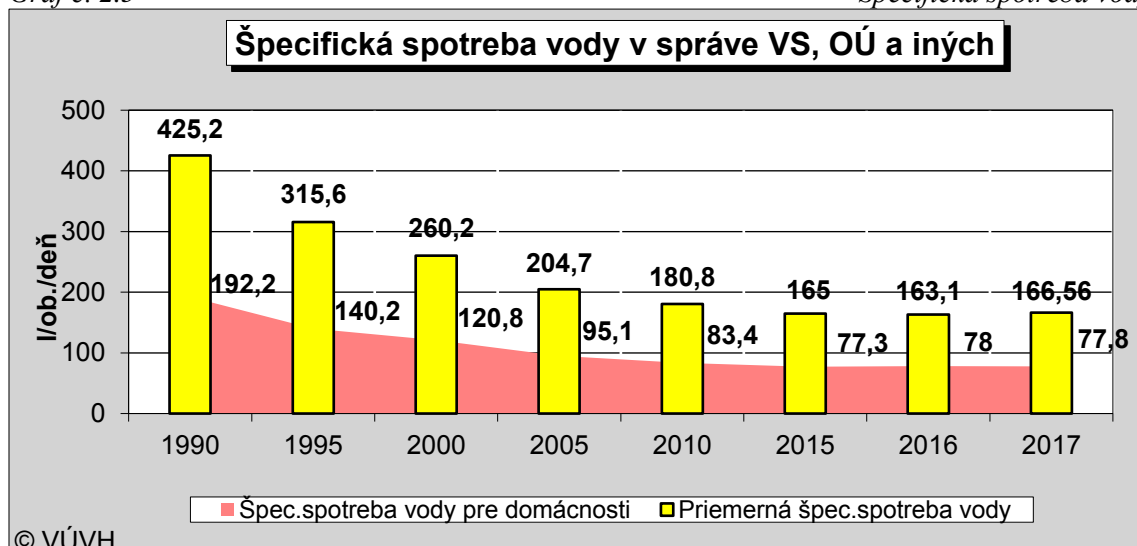
Zdroj: VÚVH (Vodné hospodárstvo v Slovenskej republike v roku 2017)

Graf č.2.4 Voda určená na realizáciu v správe VS, OÚ a iných subjektov

Graf č. 2.5

Špecifická spotreba vody

Závlahové systémy:

Na Slovensku bolo do roku 1989 vybudovaných 321 tis. ha vysokotlakových závlah poľnohospodárskej pôdy postrekom, čo technicky predstavuje 481 čerpacích staníc a 9 531 km podzemnej tlakovej rúrovej siete vyústenej hydrantmi na úrovni poľnohospodárskej pôdy. Budovali sa za účelom znižovania vlhového deficitu počas vegetačného obdobia a zabezpečenia stability poľnohospodárskej produkcie. V priebehu rokov 2015 až 2017 došlo k ďalšiemu zníženiu vybudovanej výmery o 1 003,93 ha (zástavba pri rozširovaní intravilánov obcí, výstavba diaľnic, priemyselných a logistických parkov a pod.). Výmera vybudovaných závlah k 31. 12. 2017 bola 319 048,07 ha.

Tieto zariadenia sú majetkom vo vlastníctve štátu, predstavujú melioračnú závlahovú kostru – technicko-prevádzkové celky hlavných závlahových zariadení (TPC HZZ), na ktorú si poľnohospodári môžu napojiť svoje povrchové zavlažovacie zariadenia, melioračný závlahový detail predstavujúci majetok poľnohospodárskeho prvovýrobcu.

Správcom štátneho hydromelioračného majetku hlavných melioračných zariadení (HMZ) závlah a odvodnenia je od 1. 7. 2003 štátny podnik Hydromeliorácie, š. p., ktorého zriaďovateľom je Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR (MPRV SR).

V roku 2017 štátny podnik Hydromeliorácie zabezpečoval správu a prevádzku hydromelioračného majetku štátu v nasledovnej štruktúre:

Hydromelioračný majetok štátu v správe Hydromeliorácií, š.p.

Tabuľka č. 2.7

Ukazovateľ	Merná jednotka	Rozsah
Výmera závlah	ha	319 048,07
Čerpacie stanice závlahové	počet	481
Čerpacie stanice odvodňovacie	počet	24
Dĺžka odvodňovacích kanálov	km	52 596
Dĺžka závlahových kanálov	km	254
Dĺžka závlahovej rúrovej siete	km	9 503

Zdroj: Hydromeliorácie, š.p., Výročná správa za rok 2017

Rok 2015 bol prvým rokom, kedy sa uplatňovali jednotlivé zámery „*Koncepcie revitalizácie hydromelioračných sústav na Slovensku*“, spracovaná MPRV SR a v roku 2014 schválená vládou SR. Koncepcia vnáša do využívania štátneho závlahového hydromelioračného majetku novú úroveň vzťahov a možnosti finančnej podpory investičnej obnovy zo zdrojov Európskej únie a revitalizácie týchto zariadení.

Významnou zmenou je kvalitatívny prínos nových nájomných a iných zmluvných vzťahov pri využívaní potenciálu vodohospodárskych služieb závlahových TPC HZZ, ako aj spoločných a špeciálnych objektov. Nové zmluvné vzťahy sa začínali realizovať v niekoľkých formách už v priebehu roka 2014 a pokračovali v nasledujúcich rokoch, vrátane roku 2017. Závlahové TPC boli v roku 2017 využívané výlučne formou prenájmu. Celkom bolo v roku 2017 takto v jednotlivých závlahových regiónoch prenajatých 174 čerpacích staníc s celkovou prislúchajúcou výmerou zabudovanej závlahovej infraštruktúry 50 421,39 ha v rámci konkrétnych TPC závlah.

Región	Prenajatá výmera v ha	Počet prenajatých ČS	Počet zmlúv
Záhorie	7 313,19	7	5
Podunajsko	17 114,45	63	47
Dolné Považie	15 988,01	34	26
Horné Považie	8 809,15	35	23
Ponitrie	2 388,81	24	15
Pohronie a Poiplie	2 690,91	10	10
Bodrog Hornád	116,87	1	2
Spolu	54 421,39	174	128

Zdroj: Hydromelióracie, š. p.

Pri porovnaní postupného vývoja rozsahu prenajatých závlah za obdobie od r. 2010 (od roku 2007 sa uplatňoval jednotný spôsob využívania štátnych závlah prenájmom), je v priebehu ďalších rokov zrejмый pokles záujmu o ich prenájom, a tým aj využívanie podnikmi poľnohospodárskej prvovýroby.

Porovnanie postupného vývoja rozsahu prenajatých závlah

Tabuľka č. 2.9

Rok	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Prenajatá výmera v ha	206 523	194 215	187 574	168 277	154 698	62 239	60 818	54 421
Neprenajatá výmera v ha	114 487	126 657	133 298	152 595	166 174	257 728	259 148	264 627
Spolu	321 010	320 872	320 872	320 872	320 872	319 966	319 966	319 048

Zdroj: Hydromelióracie, š. p.

Údaje v tabuľke č. 2.9 za jednotlivé roky dokumentujú, že za uvedené obdobie sa výmera prenajatých závlah znížila o 172,1 tis. ha, čo predstavuje z východiskového stavu prenájmu v roku 2007 zníženie o 76 %. Po uplatnení záverov koncepcie sa oproti roku 2014 prenajatá výmera znížila o 100,3 tis. ha čo predstavuje zníženie o 64,9 %. Toto zníženie je zapríčinené zmenou spôsobu určovania prenajatej výmery v súlade s koncepciou – namiesto pôvodne spoplatnenej vybudovanej výmery (0,033 EUR/ha) sa spoplatňuje *zavlažiteľná výmera* (určená ako súčet výmer kultúrnych dielov s funkčným rozvodom závlahovej vody a záujmom o zavlažovanie).

Jedným z rozhodujúcich hodnotiacich ukazovateľov využitia prenajatých štátnych závlah je skutočný odber závlahovej vody týmito zariadeniami. Odbery závlahovej vody v sezóne 2017 podľa nahlásených objemov od nájomcov v jednotlivých regiónoch uvádza nasledovná tabuľka č. 2.10:

Odbery závlahovej vody v sezóne 2017

Tabuľka č. 2.10

Región	Skutočný odber vody v m ³	Zavlažovaná plocha v ha	Prenajatá výmera v ha s odberom	% využitia prenajatej výmery
Záhorie	975 873	439	2 906,19	15,11
Podunajsko	5 075 329	10 888	13 912,75	78,26
Dolné Považie	10 134 800	10 571	14 655,36	72,13
Horné Považie	3 668 873	3 009	8 030,15	37,47
Ponitrie	249 574	382	1 024,44	37,29
Pohronie a Poiplie	1 898 692	1 916	2 216,91	86,43
Bodrog Hornád	9 271	18	116,87	15,40
Spolu	22 012 412	27 223	42 862,67	63,51

Zdroj: Hydromeliorácie, š. p.

Pozn.: „zavlažovaná plocha“ je skutočne zavlažená výmera pôdy v roku podľa hlásení nájomcov o odberoch vody

„zavlažiteľná výmera“ je údaj o predmete nájmu z nájomnej zmluvy

% využitia je pomer zavlažovanej plochy k zavlažiteľnej výmere

Vývoj odberov závlahovej vody v mil. m³ v rokoch 2007-2017 sa nachádza v tabuľke č. 2.11:

Vývoj odberov závlahovej vody v mil.m³ (2007-2017)

Tabuľka č.2.11

Rok	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Odber závlahovej vody	24,362	9,882	14,007	6,036	8,670	21,394	16,207

Zdroj: Hydromeliorácie, š.p., Výročná správa za rok 2017

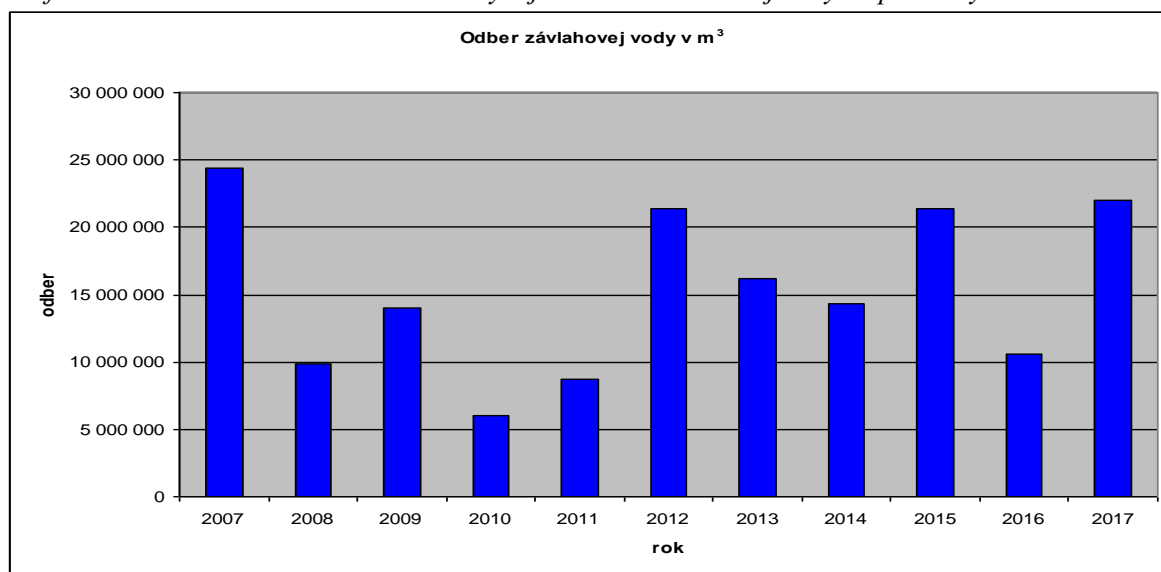
Pokračovanie Tabuľky č. 2.11

Rok	2014	2015	2016	2017
Odber závlahovej vody	14,366	20,999	10,637	22,012

Zdroj: Hydromeliorácie, š.p., Výročná správa za rok 2017

Graf č. 2.6

Vývoj odberov závlahovej vody za posledných 11 rokov

Zdroj: Hydromeliorácie, š. p.

Odbery závlahovej vody z iných než štátnych závlahových zariadení nie sú súčasťou vyššie uvedenej informácie (MPRV SR ich nemá možnosť priamo sledovať). Informácia o celkových odberoch povrchovej a podzemnej vody na závlahy v poľnohospodárstve za Slovensko sa nachádza v Prílohe č. 1.

Koncepcia revitalizácie hydromelioračných sústav na Slovensku

Ako sa uvádza vyššie, vláda v roku 2014 schválila *Koncepciu revitalizácie hydromelioračných sústav na Slovensku*. Koncepcia si kladie za svoj hlavný cieľ podporiť preventívne opatrenia pred negatívnymi dôsledkami prírodných katastrofických udalostí a nepriaznivých zrážkových pomerov na potenciál poľnohospodárskej výroby v prebiehajúcej etape klimatických zmien v strednej Európe.

Pretože súčasný stav hydromelioračných sústav na Slovensku je neudržateľný a v podmienkach trhového hospodárstva neefektívny, nevyhnutnou sa stáva rekonštrukcia odvodňovacích kanálov, ktoré sú považované za optimálnu sieť odvodnenia. Štátny podnik Hydromeliorácie realizuje projekt „Rekonštrukcie odvodňovacích kanálov“: územie Slovenska bolo rozdelené do 4 samostatných projektových celkov, ktorých teritória sú totožné s územiaми v správe 4 odštepných závodov správcu povodí – SVP, š.p.; predpokladané náklady projektu predstavujú investíciu vo výške 70 mil. EUR, ktorá je financovaná z Programu rozvoja vidieka 2014 – 2020 (PRV) prostredníctvom podopatrenia 5.1 „Podpora na investície do preventívnych opatrení zameraných na zníženie následkov pravdepodobných prírodných katastrof, nepriaznivých poveternostných udalostí a katastrofických udalostí“ (100 % hradených z fondov EÚ). Potreba zabezpečenia vhodnej pôdnej vlhkosti formou obnovy odvodnenia poľnohospodárskej pôdy je spojená s komplexnou rekonštrukciou celkom 513 km odvodňovacích kanálov, 2 stabilných odvodňovacích čerpacích staníc a tiež doplnením odvodňovacích systémov o 10 mobilných odvodňovacích čerpacích staníc.

Obnovou odvodňovacej siete a doplnením regulačných objektov sa dosiahne v systéme retencia (zadržanie) vody pre zníženie vodného deficitu v obdobiach sucha v poľnohospodárskej krajine, aktívna regulácia odtoku vody a podľa možností aj privádzanie vody do oblastí s jej nedostatkom.

V roku 2017 sa začali činnosti súvisiace s podaním „žiadosti o nenávratné finančné prostriedky“ a kontrahovaním zmlúv o „nenávratný finančný príspevok“. Podnik Hydromeliorácie, š.p. ďalej pripravil verejné obstarávanie na zhotoviteľov 4 projektových celkov investícií do preventívnych opatrení so zameraním na odvodňovacie kanály. Zahájenie projektových, inžinierskych a realizačných činností sa predpokladalo v termíne 10/2018. Keďže doba realizácie projektov bola nastavená na 3 roky, ukončenie činností opatrenia č. 5 PRV by bolo pravdepodobne až v termíne rokov 2021-2022.

Využívanie PODZEMNEJ vody:

V zmysle zákona o vodách sú podzemné vody prednostne určené na zásobovanie obyvateľstva pitnou vodou.

V roku 2017 bolo na Slovensku spotrebiteľmi využívaných a odoberaných $10\,607,31\text{ l}\cdot\text{s}^{-1}$, čo je o $383,71\text{ l}\cdot\text{s}^{-1}$, t.j. o 3,75 % viac ako v roku 2016.

Údaje o odberoch podzemných vôd sú registrované v registri odberov v SHMÚ Bratislava. Poskytujú ich užívatelia na základe zákonnej povinnosti (vyplývajúcej zo Zákona NR SR č.

384/2009 Z. z. o vodách v znení neskorších predpisov, a vykonávacej vyhlášky MPŽPaRR SR č.418/2010 Z. z., ktorá nahradila staršiu vyhlášku MŽP SR č.221/2005 Z. z.).

V roku 2017 bolo na Slovensku evidovaných v registri odberov 5 681 využívaných zdrojov. Prehľad odberov podzemnej vody na Slovensku, podľa účelu využitia, v rokoch 2016 a 2017 uvádza tabuľka č. 2.12.

Využívanie podzemnej vody (v litroch.s⁻¹)

Tabuľka č. 2.12

Rok	Vodárenské účely	Potravinársky priemysel	Ostatný priemysel	Poľn. a živočíšna výroba	Rastlinná výroba a závlahy
1996	13 219,80	362,70	1 924,00	630,90	26,50
2015	7 701,70	258,50	787,10	200,10	134,40
2016	7 626,70	243,70	788,50	211,80	103,70
2017	7 854,57	232,68	809,76	226,31	183,86

Zdroj: SHMÚ

Pokračovanie tabuľky č. 2.12

Rok	Sociálne účely	Iné využitie	Spolu
1996	360,70	235,90	16 760,50
2015	200,50	1 048,10	10 330,40
2016	242,80	1006,40	10 223,60
2017	236,26	1 063,87	10 607,31

Zdroj: SHMÚ

Odvádzanie a čistenie odpadových vôd:

Od roku 1994 klesá objem vypúšťaných odpadových vôd do povrchových vôd aj napriek medziročným výkyvom. V roku 2017 klesla produkcia odpadových vôd oproti roku 1997 o 44,8 %, oproti roku 2000 o 43,2 % a oproti roku 2016 klesla o 1,3 %.

V roku 2017 celkové množstvo odpadových vôd vypúšťaných do povrchových vôd predstavovalo 611 890 tis. m³, čo (oproti roku 2016 pokles o 1,3 %). Podrobnejšie informácie o množstvách vypúšťaných odpadových vôd podľa jednotlivých sektorov (domácnosti, priemysel, poľnohospodárstvo a vybrané ostatné sektory), ako aj podľa 10 čiastkových povodí vymedzených na území SR a správnych území povodí (SÚP) Dunaj a Visla sa nachádzajú v Prílohe č. 1.

V rámci celého Slovenska podiel vypúšťaných *čistených* odpadových vôd k celkovému množstvu odpadových vôd vypúšťaných do tokov v roku 2017 predstavoval 93,09 %.

V roku 2017 bolo do tokov verejnou kanalizáciou, ktorá je v *správe vodárenských spoločností, obecných úradov a iných subjektov*, vypustených približne 427 mil. m³ odpadových vôd, čo predstavovalo oproti roku 2016 pokles o 5 mil. m³ a množstvo čistených odpadových vôd vypúšťaných do verejnej kanalizácie dosiahlo hodnotu 424 mil. m³.

Tabuľka č. 2.13 dokumentuje objemy odpadových vôd vypúšťaných verejnou kanalizáciou (v správe VS a v správe obcí) v roku 2017 v členení na splaškové, priemyselné a ostatné, zrážkové, cudzie odpadové vody.

Odpadové vody vypúšťané verejnou kanalizáciou (v správe VS a v správe obcí) v r. 2017 . Tabuľka č. 2.13

Vody vypúšťané verejnou kanalizáciou	Splaškové	Priemyselné a ostatné	Zrážkové	Cudzie	Spolu
V tis. m ³ /rok					
Čistené	118 603	84 757	48 173	172 736	424 269
Nečistené	649	297	1 218	1 080	3 244
Spolu	119 252	85 054	49 391	173 816	427 513

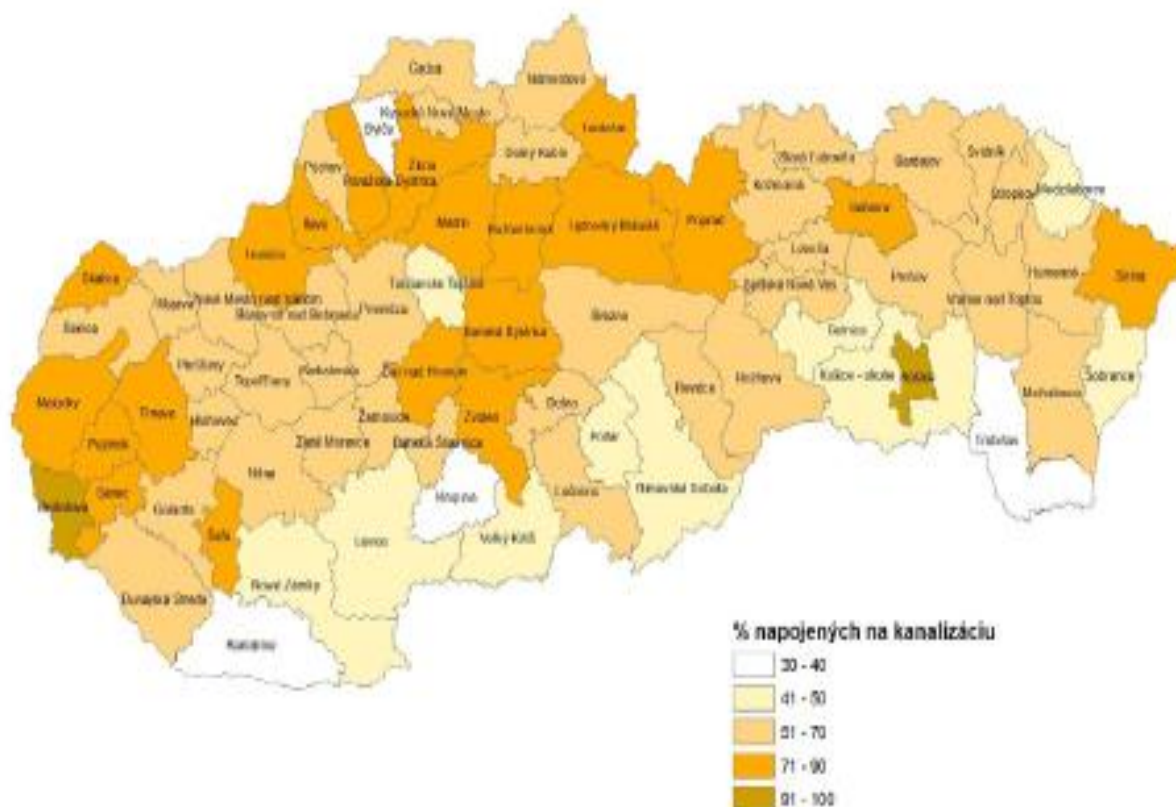
Zdroj: VÚVH

Pripojenie obyvateľstva na verejné kanalizácie stále výrazne zaostáva za verejnými vodovodmi. V roku 1993 bolo napojených na verejné kanalizácie 51,5 % obyvateľov, v roku 2000 bol zaznamenaný nárast na 54,7 % a v roku **2017** to bolo **67,72 %** (3 682,23 tis. obyvateľov). Vybudovanú verejnú kanalizáciu malo 1 108 obcí (38,34 % z celkového počtu obcí SR).

Nepriaznivá je najmä regionálna pripojenosť na verejnú kanalizáciu (VK). Za celoslovenským priemerom zaostávajú najmä trenčiansky, nitriansky, banskobystrický a košický kraj. Na okresnej úrovni je najnepriaznivejšia situácia v okresoch Komárno, Bytča, Krupina, Trebišov a Košice-okolie, kde je podiel obyvateľov bývajúcich v domoch pripojených na verejnú kanalizáciu na úrovni len 35 – 40 %.

Podiel obyvateľov napojených na verejnú kanalizáciu v roku 2017

Mapa č.2.2

Zdroj: VÚVH

Detailnejšiu informáciu ohľadne pripojenosti obyvateľov SR na verejnú kanalizáciu, celkovej dĺžke kanalizačnej siete a počte ČOV v rokoch 2004-2016 poskytuje nasledujúca tabuľka č.2.14:

Napojenie na VK a ČOV (2004-2016)

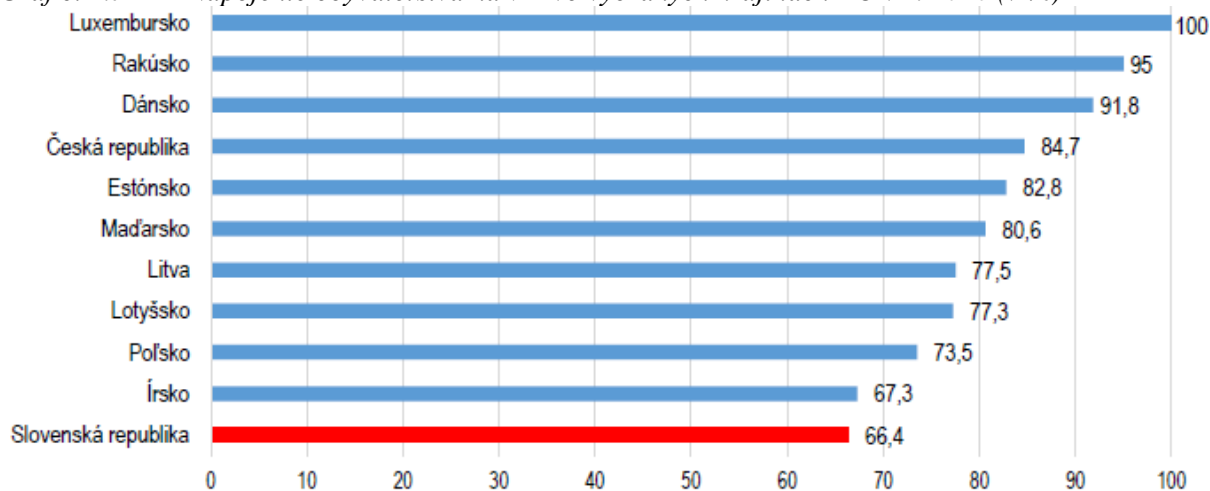
Tabuľka č. 2.14

Rok	Počet obyvateľov pripojených na stokovú sieť		Počet obcí s VK	Celková dĺžka kanalizačnej siete km	Počet ČOV
	fis. obyvateľov	%			
2004	3 040	56,45	594	7 217	
2005	3 075	57,09	631	7 690	
2006	3 112	57,73	698	8 054	499
2007	3 147	58,27	726	8 497	510
2008	3 197	59,06	806	9 265	577
2009	3 225	59,45	833	9 658	588
2010	3 282	60,38	908	10 751	607
2011	3 347	61,58	919	11 211	616
2012	3 376	62,41	953	11 655	631
2013	3 447	63,64	1 023	12 044	648
2014	3 506	64,67	1 041	12 565	692
2015	3 534	65,19	1 044	12 834	686
2016	3 603	66,36	1 081	13 731	690

Zdroj: VÚVH (Vodohospodársky spravodajca, 11-12/2018)

Aj Implementačná jednotka na Úrade vlády SR vo svojej správe z roku 2018 označuje mieru rastu pripojenosti obyvateľstva SR na verejnú kanalizáciu v posledných rokoch za problém. Napriek výrazným podporám výstavby verejnej kanalizácie zo strany MŽP SR prostredníctvom OP KŽP alebo dotácií z Environmentálneho fondu rastie pripojenosť na VK v posledných rokoch veľmi pomaly. Za posledné roky je priemerný medziročný nárast pripojenosti na úrovni 1,6 %, čím Slovensko aj naďalej zaostáva za ostatnými členskými štátmi EÚ a medzi krajinami V4 je miera rastu najslabšia.

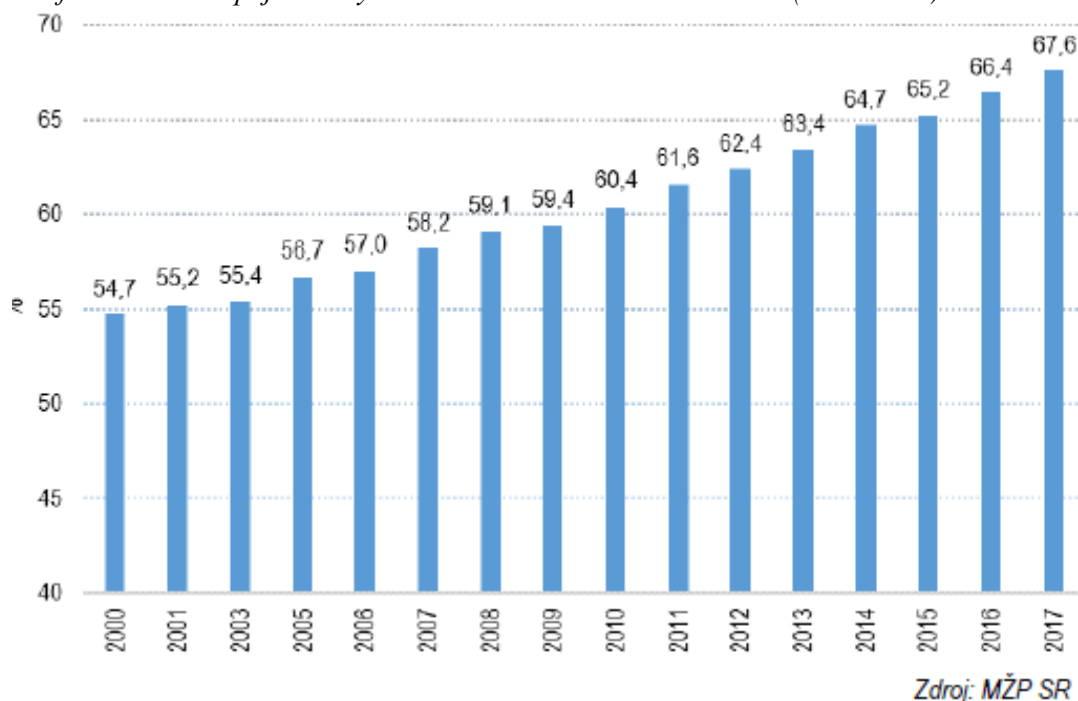
Graf č. 2.7 Napojenie obyvateľstva na VK vo vybraných krajinách EÚ v r. 2016 (v %)

Zdroj: Implementačná jednotka pri Úrade vlády SR

V roku 2017 sa pripojenosť obyvateľov SR na verejnú kanalizáciu mierne zvýšila, ale, ako je uvedené vyššie, tento pomalý trend je viditeľný už dlhodobo (pozri graf č. 2.8):

Graf č. 2.8 Napojenie obyvateľstva SR na verejnú kanalizáciu (2000-2017)

Podľa Implementačnej jednotky je problémom neochota niektorých obyvateľov pripojiť sa k vybudovanej kanalizácii najmä z ekonomických dôvodov, keďže projektovú dokumentáciu aj realizáciu projektu prípojky si zabezpečujú a financujú sami.

Novela zákona o verejných vodovodoch a verejných kanalizáciách upravila povinnosť pripojiť sa k verejnej kanalizácii vlastníkovi pozemku alebo stavby, ak nemá povolenie na iný spôsob nakladania s odpadovými vodami, a to v termíne do konca roku 2021.

Od leta 2018 je ďalšia novela tohto zákona opäť v medzirezortnom pripomienkovom konaní a upravuje minimálnu výšku sankcie. Pre právnické osoby a fyzické osoby – podnikateľov sa má zvýšiť z 99 EUR na 300 EUR a u fyzických osôb zo 16 EUR na 50 EUR.

Novela zákona o vodách upravila povinnosť pre producentov odpadových vôd uchovávať si doklady o vývoze žúmp. Následne je producent povinný tieto doklady (za posledné dva roky) predkladať na kontrolu obci, avšak len keď ho obec na to vyzve.

Udeľovanie povolení aj kontrola žúmp je v kompetencii stavebných úradov. To znamená, že tento proces vykonávajú miestne príslušné stavebné úrady (pod MDV SR), nie orgány štátnej vodnej správy (pod MŽP SR).

Zámerom envirorezortu je zaviesť do nového stavebného zákona povinnosť stavebných úradov viesť register žúmp.

Údaje o kontrolách žúmp a udelených pokutách MŽP SR v súčasnosti nemá k dispozícii. Aj podľa zistení Najvyššieho kontrolného úradu SR väčšina obcí nevykonáva pravidelnú a systematickú kontrolu odvozu obsahu žúmp u vlastníkov nehnuteľností. Bolo by potrebné, aby údaje o kontrolách boli k dispozícii aj na MŽP SR, keďže práve cez kontroly a následné sankcie by MŽP SR mohlo legislatívne motivovať obyvateľstvo pripojiť sa na existujúcu kanalizačnú sieť. Podľa odporúčaní Implementačnej jednotky pri Úrade vlády SR v jej Súhrnnej implementačnej správe za rok 2018 by MŽP SR v spolupráci s MDV SR mali zozbierať údaje o kontrolách žúmp a udelených pokutách za posledné 3 roky a následne realizovať zber každoročne.

**

Ceny vody:

V roku **2017** v oblasti pitnej a odpadovej vody k výrazným zmenám v cenovej regulácii nedošlo. Ceny vody na nové regulačné obdobie 2017 - 2021 boli určené ako jednozložkové a zostali na úrovni roka 2016. V roku 2017 bolo podaných sedem návrhov na zmenu cenového rozhodnutia, z toho tri podali vodárenské spoločnosti.

V roku **2017** priemerné vodné a stočné spolu **vo vodárenských spoločnostiach** predstavovalo 2,0174 EUR/m³ bez dane z pridanej hodnoty a vzrástlo medziročne len o 0,7 %. V rámci toho bola priemerná cena za pitnú vodu 1,0431 EUR/m³ a priemerná cena za odpadovú vodu 0,9743 EUR/m³. Vodárenské spoločnosti dodávajú pitnú vodu až pre 97 % z celkového počtu zásobovaných obyvateľov.

V skupine **malých regulovaných subjektov**, ktoré dodávajú pitnú vodu alebo odvádzajú a čistia odpadovú vodu predovšetkým v obciach a menších okrajových častiach miest, bola tiež stanovená maximálna cena na regulačné obdobie 2017 - 2021. Ceny za odvádzanie odpadovej vody (na rozdiel od cien vo vodárenských spoločnostiach) prevyšujú ceny za dodávku pitnej vody, čo je dôsledok budovania nových verejných kanalizácií, ale najmä čistiarní odpadových vôd v súvislosti s plnením záväzkov Slovenska voči Európskej únii o čistení komunálnych vôd v obciach nad 2000 ekvivalentných obyvateľov do roku 2015. Priemerná cena (za vodné a stočné spolu) v roku 2017 je v tejto skupine malých regulovaných subjektov 1,6635 EUR/m³ bez dane z pridanej hodnoty a vzrástla medziročne o 2,9 %.

V roku **2018** priemerné vodné a stočné spolu (bez DPH) **vo vodárenských spoločnostiach** predstavovalo 2,0521 EUR/m³ a oproti roku 2017 vzrástlo o 1,7 %. V rámci toho bola priemerná cena za pitnú vodu 1,0518 EUR/m³ a priemerná cena za odpadovú vodu 1,0003 EUR/m³.

Pre **menšie spoločnosti a obce**, ktoré dodávali v roku **2018** pitnú vodu alebo odvádzali a čistili odpadovú vodu, predovšetkým v obciach a menších okrajových častiach miest, ÚRSO vydal sedem nových a päť zmien cenových rozhodnutí a 22 potvrdení o cene.

Vývoj cien malých regulovaných subjektov v EUR/m³ bez DPH (2014-2018) Tabuľka č. 2.15

	2014	2015	2016	2017	2018	Predpoklad 2019
Pitná voda	0,7524	0,7524	0,7524	0,7770	0,7827	0,7888
Odpadová voda	0,8644	0,8644	0,8644	0,8865	0,8962	0,9095

Vývoj priemernej ceny pitnej a odpadovej vody v rokoch 2013 – 2018 je uvedený v tabuľkách č. 2.16 a 2.17:

Pitná voda

Tabuľka č. 2.16

	Merná jednotka	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Ekonomicky oprávnené náklady (EON)	tis. €	196 877	199 194	194 492	198 899	204 119	199 808
Dodávka pitnej vody	tis.m ³	190 790	187 802	191 190	193 527	196 352	198 582
Priemerné EON	€·m ⁻³	1,03	1,06	1,02	1,03	1,04	1,01
Priemerná cena (bez DPH)	€·m ⁻³	1,03	1,05	1,05	1,05	1,05	1,05

Odpadová voda

Tabuľka č. 2.17

	Merná jednotka	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Ekonomicky oprávnené náklady (EON)	tis. €	188 103	192 214	191 852	204 602	214 279	217 459
Množstvo odpadovej vody	tis.m ³	199 075	197 152	200 352	198 632	203 709	204 849
Priemerné EON	€·m ⁻³	0,94	0,97	0,96	1,03	1,05	1,06
Priemerná cena (bez DPH)	€·m ⁻³	0,92	0,94	0,94	0,94	0,95	0,99

Ceny za využívanie povrchových vôd..... Tabuľka č. 2.18

	2014	2015	2016	2017	2018
Ceny za odber povrchovej vody za m ³	0,1122	0,1122	0,1122	0,1120	0,1120
Priemerná cena za využívanie hydroenergetického potenciálu za 1 MWh	15,7552	15,7552	14,1681	13,8796	13,8796
Cena za odber energetickej vody za tis. m ³	0,1659	0,1659	0,1659	0,1691	0,1691

Cena za 1 m³ *odobratej povrchovej vody* pre rok 2018 je cenovým rozhodnutím ÚRSO stanovená ako pevná cena vo výške 0,1120 EUR bez DPH. Cenové rozhodnutie podľa § 14 ods. 12 zákona č. 250/2012 Z.z. o regulácii v sieťových odvetviach na prvý rok regulačného obdobia platí na celé regulačné obdobie (2017-2021), t.j. do 31.12.2021, ak ÚRSO neschváli zmenu cenového rozhodnutia.

Cena za využívanie *HEP vodných tokov* pri inštalovanom výkone väčšom ako 100 kW je stanovená aj v roku 2018 ako tarify pre jednotlivé skupiny užívateľov HEP podľa inštalovaného výkonu vodných elektrární nasledovne (bez DPH):

- od 100 kW do 1 000 kW vrátane.....4,1638 EUR/MWh

- od 1 001 kW do 10 000 kW vrátane.....6,9398 EUR/MWh
- nad 10 000 kW.....14,1571 MWh

Pevná cena za *odber energetickej vody* z vodných tokov pri inštalovanom výkone väčšom ako 10 MW je v roku 2018 stanovená 0,1691 EUR/1 000 m³ (bez DPH).

V zmysle zákona č. 364/2004 Z. z. o vodách v znení neskorších predpisov poplatky za užívanie vôd vrátane poplatkov za odbery podzemných vôd na zavlažovanie poľnohospodárskej pôdy sú **príjmom Environmentálneho fondu**, ktorý koná vo veciach vyberania a vymáhania týchto poplatkov. Vo veciach určovania skutočnej výšky poplatkov za užívanie vôd koná správca vodohospodársky významných vodných tokov.

V zmysle vodného zákona od roku 2015 sú poplatky za odbery podzemných vôd a od roku 2016 aj poplatky za vypúšťanie odpadových vôd do povrchových vôd uhrádzané **priamo na účet Environmentálneho fondu**.

Poplatky za odber podzemnej vody:

Poplatky za odber podzemnej vody za rok **2018** podľa Výročnej správy Environmentálneho fondu predstavovali **10 284 tis. EUR** a sú jeho príjmom (rovnako ako poplatky za vypúšťanie odpadových vôd).

Podľa výročnej správy SVP, š.p. Banská Štiavnica v roku **2018** sa spoplatnilo celkom 459 odberateľov podzemných vôd, odberatelia mali uhradiť v prospech Environmentálneho fondu poplatky vo výške **10 210 tis. EUR**. Samostatne boli posudzovaní odberatelia podzemných vôd, ktorí odoberajú vodu využívajú *na zavlažovanie poľnohospodárskej pôdy*. Z nich boli spoplatnení 6 odberatelia, ktorí odobrali podzemnú vodu na zavlažovanie v množstve väčšom ako 50 tis. m³, čo je zákonom stanovený limit na spoplatnenie a za tieto odbery boli Environmentálnemu fondu odvedené poplatky vo výške **2,9 tis. EUR**.

Tržby za odber povrchovej vody:

Podľa podkladov z SVP, š.p., Banská Štiavnica tržby za povrchovú vodu za rok **2018** predstavujú **25 608 tis. EUR**, oproti roku 2017 vo výške 25 056 tis. EUR vzrástli o 552 tis. EUR, čo predstavuje 2,2 %.

Celkový odber povrchovej vody v roku 2018 bol vo výške 239 852 tis. m³, čo predstavuje nárast o 31 tis. m³ oproti roku 2017. Najvýznamnejší odberatelia povrchovej vody sú spoločnosti:

- Slovaft, a. s. Bratislava, ktorá odobrala 34 108 tis.m³ povrchovej vody;
- U. S. Steel Košice – odobraté množstvo predstavuje 29 480 tis. m³;
- Mondi SCP, a. s. Ružomberok, ktorej množstvo odobratej povrchovej vody predstavuje 24 273 tis. m³;
- SE a. s., Bratislava – EBO Jaslovské Bohunice, ktorá odobrala 21 579 tis. m³.

Dodávky povrchovej vody jednotlivým odvetviám a vybraným odberateľom za roky 2013 - 2018 zaznamenali nasledovný vývoj (tabuľka č. 2.19):

UKAZOVATEĽ	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Dodávky povrchovej vody celkom	285 176	221 695	227 739	217 947	239 821	239 852
z toho:						
1. výroba pitnej vody	45 151	42 452	44 848	43 927	45 266	44 747
2. pre priemysel celkom	238 860	178 160	181 448	172 680	177 098	182 663
3. pre potravinárstvo	916	831	933	958	950	844
z toho: závlahy	0	0	0	0	16 251	11 308
4. ostatné odbery	250	252	510	382	255	290

Zdroj: Výročná správa SVP, š.p., za rok 2018

Poplatky za vypúšťanie odpadových vôd do povrchových vôd:

Poplatky za vypúšťanie odpadových vôd za rok **2018** podľa Výročnej správy Environmentálneho fondu predstavovali **3 691 tis. EUR**. V hodnotenom roku 2018 sa znížil príjem oproti roku 2017 o 239 900 EUR, čo bolo spôsobené najmä poklesom množstva vypúšťaného znečistenia z viacerých monitorovaných zdrojov znečistenia po zrealizovaní opatrení na zvýšenie účinnosti čistenia produkovaných odpadových vôd v predchádzajúcich obdobiach.

Podľa výročnej správy SVP, š.p. za vypúšťanie odpadových vôd do povrchových vôd bolo v roku 2018 výhľadovo spoplatnených 109 znečisťovateľov, ktorým boli na základe oznámených údajov určené preddavky poplatkov. Na základe ročného vyúčtovania na základe skutočného vypúšťania odpadových vôd do povrchových vôd bolo za rok **2018** celkovo spoplatnených 137 zdrojov znečistenia, kde celková výška poplatkov predstavuje **2 360 tis. EUR**. Z celkového počtu spoplatnených znečisťovateľov bolo 77 priemyselných zdrojov znečistenia s výškou poplatkov 1 322 tis. EUR a 60 komunálnych zdrojov znečistenia, kde výška poplatkov predstavuje 1 038 tis. EUR.

Na objasnenie rozdielov medzi týmito sumami uvádzame nasledovné:

Výška poplatkov za vypúšťanie odpadových vôd do povrchových vôd za rok 2018 vo Výročnej správe SVP, š.p. za rok 2018 je výška skutočných poplatkov za rok 2018 z vyúčtovacích Rozhodnutí vypúšťaní odpadových vôd do povrchových vôd na základe skutočného vypúšťania, ktoré boli vydané k 31.8.2019 (t.j. po ukončení roka 2018). Účtovné príjmy Environmentálneho fondu od SVP, š.p. v priebehu roka 2017 predstavovali „výšku preddavkov na rok 2017“ od jednotlivých znečisťovateľov podľa preddavkových rozhodnutí vydaných SVP, š.p.

Platby za využívanie hydroenergetického potenciálu (HEP) a energetickej vody:

Platby za HEP za rok **2018** predstavujú sumu **20 349 tis. EUR**, čo predstavuje oproti roku 2017 pokles o 6 343 tis. EUR, v percentuálnom vyjadrení pokles o 23,76 %, predovšetkým z dôvodu nepriaznivých hydrologických podmienok.

Najvýznamnejšími odberateľmi HEP sú Slovenské elektrárne, a. s., Bratislava, ZSE Energia, a.s., Bratislava, Dmi Trade, a. s., Púchov, Hydro-Gen a. s., Nitra, MVE Trenčín, s. r. o., MVE, a. s. Bratislava.

Platby za energetickú vodu za rok **2018** predstavujú **349 tis. EUR**, čo predstavuje oproti roku 2017 pokles o 154 tis. EUR, v percentuálnom vyjadrení pokles o 30,61 %.

Platby za HEP a tržby za energetickú vodu za roky 2013 - 2018 zaznamenali nasledovný vývoj (tabuľka č. 2.20):

Platby za HEP a tržby za energetickú vodu (2013-2018)

Tabuľka č. 2.20

	mer. J./ rok	2013*	2014	2015	2016	2017	2018
Platba za HEP	tis. MWh	4 608	2 107	1 763	1 981	1 938	1 485
	tis. eur	31 130	32 888	27 587	29 162	26 693	20 349
Tržby za energetickú vodu	tis. m ³	63 561 208*	2 729 321	2 352 528	2 573 346	2 971 787	2 061 789
	tis. eur	426	453	390	427	503	349

* údaj zahŕňa bezplatné odbery VV, š. p. z VD Gabčíkovo

Zdroj: Výročná správa SVP, š.p., za rok 2018

3. DOSTUPNÉ PROGNÓZY VÝVOJA HLAVNÝCH EKONOMICKÝCH UKAZOVATEĽOV V SR A TENDENCIE VÝVOJA V NAJDÔLEŽITEJŠÍCH SEKTOROCH NÁRODNÉHO HOSPODÁRSTVA

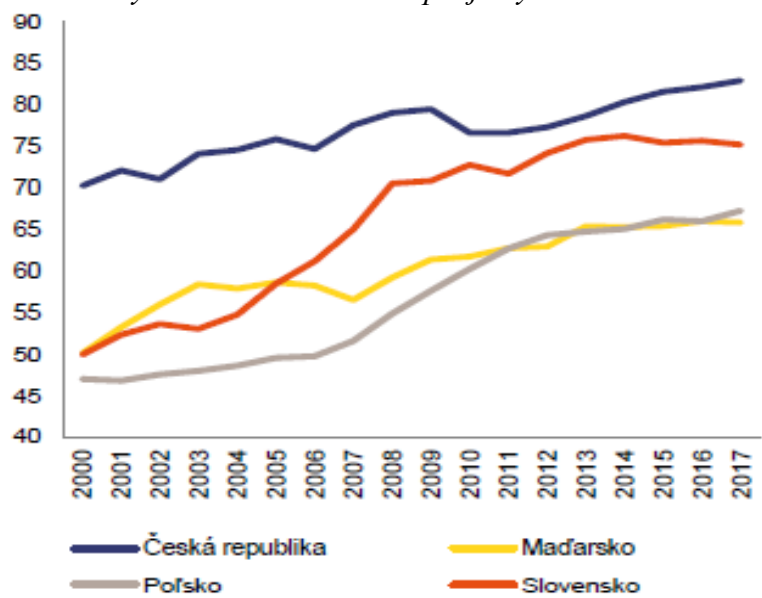
K zhodnoteniu dynamiky povodí prispieva aj vyhodnotenie prognóz kľúčových sociálno-ekonomických faktorov, ktoré pravdepodobne pôsobia na tlaky (vplyvy) a prostredníctvom nich na stav vodných útvarov povrchovej a podzemnej vody. Cieľom takejto analýzy už pre prvý plánovací cyklus (2010-2015) bolo vypracovať základný scenár pravdepodobného vývoja správneho územia povodia, pričom mali byť zohľadnené aj schválené politiky jednotlivých sektorov národného hospodárstva. Tomuto duchu zodpovedá aj obsah tejto kapitoly, ktorý zahŕňa prognózy vývoja hlavných ekonomických ukazovateľov v SR a tendencie vývoja v najdôležitejších sektoroch národného hospodárstva SR. Prognózy a tendencie vývoja sú tiež súčasťou požadovanej ekonomickej analýzy, ktorej výsledky sú podkladom pre plány manažmentu povodí pre tretí plánovací cyklus (2022-2027).

3.1 Prognózy významných inštitúcií a bánk

3.1.1 Európska komisia

Reálny HDP na obyvateľa na základe štandardov kúpnej sily sa na Slovensku od roku 2014 pohyboval na úrovni okolo 77% priemeru EÚ a hrubý národný dôchodok na obyvateľa takisto zostal od roku 2013 vo všeobecnosti stabilný na úrovni približne 76% priemeru EÚ (pozn.: V hospodárstvach ako Slovensko, ktoré sa vyznačujú vysokým objemom zahraničných investícií a značným odlevom dividend, je hrubý národný dôchodok pravdepodobne vhodnejším meradlom domáceho príjmu, ktorý je k dispozícii na spotrebu a investovanie). Rast reálneho HDP na obyvateľa v rozmedzí rokov 2014 až 2017 na rozdiel od toho presiahol v kumulatívnom vyjadrení priemerný rast EÚ o viac než 5 percentuálnych bodov a vývoj v oblasti relatívnych cenových úrovní tento nárast kompenzoval. Tieto rozdielne trendy možno vysvetliť rozličnými trajektóriami údajov v prípade podkladovej cenovej úpravy. Trend pomerne rýchleho hospodárskeho rastu na Slovensku spolu s menej nesúrodým vývojom úrovne cien však môže v strednodobom horizonte pomôcť Slovensku obnoviť jej nominálnu konvergenciu.

HDP na obyvateľa v štandarde kúpnej sily

Zdroj: Európska komisia

Jarná prognóza 2019

Európska komisia zverejnila 7. mája 2019 svoju jarnú ekonomickú prognózu. Zahŕňa roky 2018, 2019 a 2020 a týka sa kľúčových ekonomických údajov, ako je rast hrubého domáceho produktu (HDP), zamestnanosť, nezamestnanosť, hrubý verejný dlh verejnej správy a inflácia pre všetkých 28 členských štátov EÚ.

Podľa predpovedí Komisie sa predpokladá, že európska ekonomika bude v roku 2019 pokračovať v expanzii už siedmy rok za sebou, pričom reálny HDP by mal rásť vo všetkých

členských štátoch EÚ. Keďže globálna neistota naďalej pretrváva, na podporu európskej ekonomiky je určená domáca dynamika. Očakáva sa, že rast sa v budúcom roku opäť zrýchli. Nedávne spomalenie globálneho rastu a svetového obchodu spolu s vysokou neistotou v súvislosti s obchodnými politikami vplyva na vyhliadky na rast hrubého domáceho produktu (HDP) v rokoch 2019 a 2020. Svoju úlohu aj naďalej zohráva pretrvávajúca slabá úroveň výrobného sektora, a to najmä v tých oblastiach, ktoré čelia špecifickým problémom v automobilovom priemysle.

Očakáva sa, že svetový obchod a rast v roku 2019 zostanú slabšie a v porovnaní s prudkým tempom v roku 2017 sa bude ekonomický rast v Európe spoliehať výlučne na domácu činnosť. V súčasnosti je v Európe priaznivý vývoj na trhu práce a očakáva sa, že rast zamestnanosti bude pokračovať, aj keď pomalším tempom. Očakáva sa, že toto spolu s rastúcimi mzdami, zníženou infláciou, priaznivými podmienkami financovania a podpornými fiškálnymi opatreniami v niektorých členských štátoch, povzbudí domáci dopyt. Predpokladá sa, že HDP v roku 2019 v EÚ vzrastie o 1,4% a v eurozóne o 1,2%.

Očakáva sa, že v roku 2020 dôjde k ústupu nepriaznivých domácich faktorov a oživeniu ekonomickej aktivity mimo EÚ, čo podporí uvoľnenie globálnych finančných podmienok a stimulov politiky v niektorých rozvíjajúcich sa ekonomikách. Predpokladá sa, že rast HDP v roku 2020 mierne posilní na 1,6% v EÚ a 1,5% v eurozóne. Údaje na rok 2020 tiež profitujú z vyššieho počtu pracovných dní v danom roku.

Podľa Európskej komisie sa podmienky na trhu práce aj napriek spomaleniu rastu ku koncu roka 2018 naďalej zlepšovali. Zatiaľ čo v niektorých členských štátoch je nezamestnanosť stále príliš vysoká, na úrovni EÚ je 6,4% (v marci 2019). Nezamestnanosť v eurozóne je v súčasnosti na najnižšej úrovni od roku 2008.

Očakáva sa, že inflácia v EÚ klesne na 1,6% v roku 2019 a potom v roku 2020 stúpne na 1,7%. Celková inflácia v eurozóne klesla z 1,9% v poslednom štvrtroku 2018 na 1,4% v prvom štvrtroku 2019 v dôsledku nižšieho nárastu ceny energie. Vzhľadom na očakávané zmiernenie inflácie cien energií v najbližších štvrtrokoch a len malý náznak toho, že vyšší rast miezd podporoval cenové tlaky, inflácia v eurozóne (harmonizovaný index spotrebiteľských cien) by mala v rokoch 2019 a 2020 dosiahnuť 1,4%.

Podľa predpovedí Európskej komisie sa predpokladá, že pomer dlhu k HDP vo väčšine členských štátov v rokoch 2019 a 2020 klesne, keďže schodky zostávajú nízke a rast nominálneho HDP by mal zostať vyšší ako priemerná úroková miera z nesplatených dlhov. Predpokladá sa, že pomer dlhu EÚ k HDP klesne z 81,5% z roku 2018 na 80,2% v roku 2019 a v roku 2020 na 78,8%. Predpokladá sa, že pomer dlhu eurozóny k HDP by mal klesnúť z 87,1% v roku 2018 na 85,8% v roku 2019 a 84,3% v roku 2020.

Riziká ohrozujúce tieto vyššie uvedené prognózy sú naďalej výrazné. Riziko protekcionistických opatrení na celom svete a súčasné spomalenie rastu svetového HDP a obchodu by sa mohli ukázať ako perzistentnejšie, než sa očakávalo, najmä ak rast v Číne sklame. Riziká v Európe zahŕňajú riziko „No-deal Brexit“ (Brexit bez dohody) a možnosť, že dočasné prerušenia, ktoré v súčasnosti ovplyvňujú výrobu, by sa mohli ukázať ako trvalejšie. Existuje aj riziko, že nárast politickej neistoty a politik menej priaznivých pre rast by mohli viesť k stiahnutiu súkromných investícií.

Prognóza EK pre Slovensko z mája 2019: Rast mierne spomalí

Podľa májovej prognózy Európskej komisie sa v rokoch 2019 a 2020 očakáva mierne zmiernenie prudkej ekonomickej expanzie Slovenska. Súkromná spotreba má stimulovať rast,

podporený solídnym rastom reálnych miezd a rastom zamestnanosti. Predpokladá sa, že investície sa výrazne spomalia, ale obchodná aktivita by sa mala posilniť, čím by sa zvýšil HDP. Očakáva sa, že inflácia spotrebiteľských cien bude stimulovaná živým rastom miezd a silným súkromným dopytom. Predpokladá sa, že deficit verejných financií mierne poklesne.

Ekonomika Slovenska sa v roku 2018 zvýšila o 4,1%, poháňaná výlučne domácim dopytom. Vyššie uvedená prognóza predpokladala, že rast reálneho HDP sa v roku 2019 zníži na 3,8% a v roku 2020 spomalí na 3,4%.

Očakáva sa ďalšie zlepšenie trhu práce, čo má udržiavať súkromnú spotrebu ako kľúčový zdroj rastu HDP v horizonte prognózy (2019-2021), ako to bolo už v roku 2017 a 2018. Slabší dopyt po kľúčových obchodných partneroch EÚ je viac pravdepodobný ako vyvážené exportné kapacity a objednávky vo veľkom automobilovom sektore Slovenska. Očakáva sa, že rast investícií sa bude normalizovať na nižších úrovniach, po veľkom dočasnom zvýšení v roku 2018. Medzitým pretrváva nedostatok pracovných síl, podporujúci silnejší rast miezd a ohrozujúci ďalšiu expanziu v niektorých sektoroch.

Ako u vysoko otvorenej ekonomiky sa u slovenských exportov očakávalo, že pociatia vplyv spomalenia zahraničného dopytu v priebehu prvej polovice roku 2019, ale budú sa postupne zvyšovať, aby sa rozšírili o približne 6% celkovo v roku 2019. To odráža pozitívny vplyv nedávnych investícií na Slovensku vo výrobnom sektore zameranom na vývoz, najmä vo výstavbe novej automobilky. To by malo vyústiť do výrazného zvýšenia podielu na trhu vývozov a umožní pozitívny príspevok k rastu HDP v rokoch 2019 aj 2020. Tento všeobecne priaznivý výhľad obchodu zostáva neistý, avšak s rizikami smerom nadol, vrátane prudkého rastu v Nemecku, ktoré je hlavným obchodným partnerom Slovenska, a vývoja ovplyvňujúceho automobilový priemysel, ako napr. clá v USA.

Dopytové tlaky budú stimulovať infláciu. Predpokladá sa, že inflácia HICP zostane mierne zvýšená v horizonte prognózy - roku 2019 na úrovni 2,4% a 2,3% v roku 2020. Zvlášť sa očakáva zvýšenie inflácie cien služieb, najmä v dôsledku rýchleho rastu miezd. Navyše, zvýšenia regulovaných cien energie v roku 2019 prispievajú k inflácii HICP. Ceny potravín budú pravdepodobne pokračovať v raste na úrovni nedávnych trendov okolo 2,6% - blízko k úrovni celkovej inflácie HICP.

Ekonomický výhľad pre Slovensko (máj 2019)

Tabuľka č.3.1

Prognóza Európskej komisie pre Slovensko (máj 2019)				
	2017	2018	2019	2020
Rast HDP (%)	3,2	4,1	3,8	3,4
Inflácia (%)	1,4	2,5	2,4	2,3
Nezamestnanosť (%)	8,1	6,5	5,9	5,6
Saldo verejného rozpočtu (%HDP)	-0,8	-0,7	-0,5	-0,6
Hrubý verejný dlh (% HDP)	50,9	48,9	47,3	46,0
Stav bežného účtu (% HDP)	-0,2	-1,1	-0,5	-0,1

Zdroj: European Economic Forecast Spring 2019, May 2019

Jesenná prognóza 2019

Začiatkom *novembra 2019* Európska komisia zverejnila Jesennú hospodársku prognózu.

Pre Európske hospodárstvo je charakteristický už sedem rokov hospodársky rast a predpokladá sa, že aj v rokoch 2020 a 2021 bude tento trend pokračovať. Trhy práce sú aj naďalej stabilné a nezamestnanosť stále klesá. Vonkajšie prostredie je však oveľa menej priaznivé a charakterizuje ho vysoká miera neistoty. To má vplyv najmä na výrobné odvetvia, ktoré zároveň prechádzajú štrukturálnymi zmenami. Výsledkom je, že európske hospodárstvo pravdepodobne čaká dlhé obdobie pomalšieho rastu a utlmenej inflácie.

V súčasnosti sa predpokladá, že HDP eurozóny sa v roku 2019 zvýši o 1,1 % a v rokoch 2020 a 2021 o 1,2 %. V porovnaní s hospodárskou prognózou z leta 2019 (júl) sa prognóza rastu na rok 2019 znížila o 0,1 percentuálneho bodu (z 1,2 %) a na rok 2020 o 0,2 percentuálneho bodu (z 1,4 %). Predpokladá sa, že HDP EÚ ako celku bude v rokoch 2019, 2020 a 2021 rásť o 1,4 %. Zamestnanosť je rekordne vysoká a nezamestnanosť v EÚ je na najnižšej úrovni od začiatku storočia. Napriek tomu, že tvorba čistých pracovných miest sa pravdepodobne spomalí, očakáva sa, že miera nezamestnanosti v eurozóne bude naďalej klesať zo 7,6 % v tomto roku na 7,4 % v roku 2020 a na 7,3 % v roku 2021. Predpokladá sa, že miera nezamestnanosti v EÚ v roku 2019 klesne na 6,3 % a v rokoch 2020 a 2021 sa ustáli na úrovni 6,2 %. Inflácia v eurozóne sa v roku 2019 doteraz spomaľovala následkom poklesu cien energie a kvôli tomu, že firmy sa prevažne rozhodli absorbovať náklady vyšších miezd namiesto toho, aby ich presunuli na zákazníkov. Odhaduje sa, že inflácia v eurozóne dosiahne v tomto a nasledujúcom roku výšku 1,2 % a v roku 2021 úroveň 1,3 %. Európske verejné financie by mali aj naďalej profitovať z veľmi nízkych úrokových sadzieb. Napriek nižšiemu rastu HDP sa predpokladá, že súhrnný pomer verejného dlhu k HDP eurozóny bude v roku 2019 klesať aj piaty rok po sebe, pričom by mal v roku 2019 dosiahnuť 86,4 %, v roku 2020 úroveň 85,1 % a v roku 2021 úroveň 84,1 %. Tie isté faktory platia aj pre EÚ, kde sa predpokladá pokles pomeru verejného dlhu k HDP v roku 2019 na 80,6 %, v roku 2020 na 79,4 % a v roku 2021 na 78,4 %. Na druhej strane sa očakáva, že saldá verejných financií sa mierne zhoršia v dôsledku vplyvu nižšieho rastu a voľnejších fiškálnych politík v niektorých členských štátoch. Súhrnný deficit eurozóny sa podľa prognóz za predpokladu nezmenenej politiky zvýši z historicky najnižšej úrovne 0,5 % HDP v roku 2018 na 0,8 % v roku 2019, 0,9 % v roku 2020 a 1,0 % v roku 2021.

	HDP			Inflácia			Miera nezamestnanosti		
Belgicko	1,1	1,0	1,0	1,3	1,4	1,4	5,5	5,4	5,3
Nemecko	1,4	1,0	1,0	1,3	1,2	1,4	3,2	3,4	3,5
Estónsko	3,2	2,1	2,4	2,4	2,1	2,2	5,1	5,4	5,8
Írsko	5,6	3,5	3,2	0,8	1,1	1,4	5,2	5,0	5,0
Grécko	1,8	2,3	2,0	0,5	0,6	0,9	17,3	15,4	14,0
Španielsko	1,9	1,5	1,4	0,9	1,1	1,4	13,9	13,3	12,8
Francúzsko	1,3	1,3	1,2	1,3	1,3	1,3	8,5	8,2	8,0
Taliansko	0,1	0,4	0,7	0,6	0,8	1,1	10,0	10,0	10,0
Cyprus	2,9	2,6	2,3	0,6	0,7	1,3	7,2	6,3	5,7
Lotyšsko	2,5	2,6	2,7	3,1	2,5	2,3	6,6	6,4	6,4
Litva	3,8	2,4	2,4	2,4	2,2	2,1	6,2	6,2	6,2
Luxembursko	2,6	2,6	2,6	1,7	1,6	1,9	5,3	5,3	5,3
Malta	5,0	4,2	3,8	1,6	1,7	1,7	3,6	3,5	3,6
Holandsko	1,7	1,3	1,3	2,6	1,4	1,5	3,5	3,7	4,1
Rakúsko	1,5	1,4	1,4	1,5	1,6	1,6	4,6	4,6	4,6
Portugalsko	2,0	1,7	1,7	0,3	1,1	1,4	6,3	5,9	5,6
Slovinsko	2,6	2,7	2,7	1,8	1,9	2,0	4,4	4,2	4,2
Slovensko	2,7	2,6	2,7	2,7	2,5	2,2	5,8	5,7	5,6
Fínsko	1,4	1,1	1,0	1,2	1,4	1,5	6,7	6,5	6,4
Eurozóna	1,1	1,2	1,2	1,2	1,2	1,3	7,6	7,4	7,3
Bulharsko	3,6	3,0	2,9	2,4	1,6	2,1	4,4	4,1	4,0
Česko	2,5	2,2	2,1	2,6	2,3	2,0	2,1	2,2	2,3
Dánsko	2,0	1,5	1,6	0,8	1,3	1,4	4,9	4,8	4,7
Chorvátsko	2,9	2,6	2,4	0,9	1,4	1,5	6,9	5,8	4,9
Maďarsko	4,6	2,8	2,8	3,4	3,1	3,0	3,4	3,4	3,4
Poľsko	4,1	3,3	3,3	2,2	2,6	2,5	3,5	3,6	3,5
Rumunsko	4,1	3,6	3,3	3,9	3,5	3,4	3,9	4,2	4,3
Švédsko	1,1	1,0	1,4	1,7	1,5	1,6	6,8	7,1	7,2
EÚ 27	1,4	1,4	1,4	1,4	1,4	1,6	6,8	6,7	6,5
Spojené kráľovstvo	1,3	1,4	1,4	1,8	2,0	2,2	3,8	4,0	4,1
EÚ	1,4	1,4	1,4	1,5	1,5	1,7	6,3	6,2	6,2

Zdroj: European Economic Forecast, Autumn 2019, European Commission

Prognóza Európskej komisie pre Slovensko (november 2019):

Čo sa týka Slovenska, došlo k výraznej revízii rastu HDP smerom nadol v porovnaní s predchádzajúcimi prognózami Európskej komisie. Po 4% v 2018, by mal hospodársky rast dosiahnuť 2,7% v roku 2019 a 2,6% v 2020. Domáca spotreba bude v dôsledku silného rastu reálnych miezd a vysokej zamestnanosti najväčším ťahúňom rastu. Miera nezamestnanosti je na historicky nízkych úrovniach (5,8% v 2019) a prognóza počíta s miernym poklesom na 5,7% v 2020 a 5,6% v 2021. Inflácia ostáva vysoko nad úrovňou priemeru eurozóny - na 2,7% v 2019 s miernym poklesom na 2,5% v 2020 a na 2,2% v 2021. Deficit verejného rozpočtu dosiahol 1,1% v 2018 a to v prostredí vysokého hospodárskeho rastu a rýchleho rastu príjmov. V 2019 by mal deficit klesnúť na 0,9% a v 2020 sa zvýšiť na 1,2% aj v dôsledku schváleného zníženia daní a zavedenia minimálnych dôchodkov. Hrubý verejný dlh by mal vďaka pokračujúcemu hospodárskemu rastu ostať na zostupnej krivke a klesnúť v roku 2019 na 48,1% a na 46,9% v 2021.

Prognóza Európskej komisie pre Slovensko (jeseň 2019)				
	2018	2019	2020	2021
Rast HDP (% , medziročne)	4,0	2,7	2,6	2,7
Inflácia (% , medziročne)	2,5	2,7	2,5	2,2
Nezamestnanosť (%)	6,5	5,8	5,7	5,6
Saldo verejného rozpočtu (% HDP)	-1,1	-0,9	-1,2	-1,3
Hrubý verejný dlh (% HDP)	49,4	48,1	47,3	46,9
Saldo bežného účtu (% HDP)	-1,6	-2,4	-2,6	-2,3

Zdroj: European Economic Forecast, Autumn 2019, European Commission

3.1.2 OECD

Podkapitola obsahuje prognózu z mája 2019, ktorú dopĺňa korigovaná prognóza zo septembra 2019.

OECD vo svojom ekonomickom výhľade z mája 2019 očakávala spomalenie globálneho ekonomického rastu. V porovnaní s novembrovým (2018) ekonomickým výhľadom posúva smerom nadol predikciu rastu svetového obchodu aj hospodárstva eurozóny, ktoré by malo v roku 2019 vzrásť o 1,2% a v roku 2020 o 1,4%, čím sa približuje k aktuálnym prognózam iných inštitúcií. Na Slovensku by mal podľa OECD ekonomický rast dosiahnuť 3,5% v roku 2019 a 3,4% v roku 2020, čo je v súlade s marcovou predikciou NBS.

Májový ekonomický výhľad OECD predpokladá, že rast globálneho HDP sa v najbližších rokoch stabilizuje, ale na nižších úrovniach v porovnaní s minulosťou. Rast svetového hospodárstva by mal zvoľniť z 3,5% v roku 2018 na 3,2% v roku 2019 a 3,4% v roku 2020. Takýto vývoj odráža najmä neustále pokračujúce napätie v medzinárodných obchodných vzťahoch, ktoré sa podpisuje pod slabnúcu dynamiku svetového obchodu a výroby, ako aj neistotu poznačenú tvorbu fixného kapitálu.

OECD očakáva pomerne výrazné ochladenie rastu globálneho obchodu. Rast svetovej obchodnej výmeny by mal spomaliť z 3,9% v roku 2018 na 2,1% v roku 2019 a 3,1% v roku 2020).

OECD zdôrazňuje, že v blízkom horizonte naďalej pretrvávajú významné negatívne riziká (možné spomalenie čínskej ekonomiky, neistá podoba Brexitu, vysoká zadlženosť a neutíchajúce obchodné spory). OECD odhaduje, že tarifné opatrenia prijaté USA a Čínou v priebehu roka 2018 (zapracované v prognóze) spôsobia do roku 2021 zníženie svetového obchodu približne o 0,4%. Dodatočné, v máji 2019 ohlásené opatrenia by mohli podľa simulácií OECD viesť k zníženiu svetového obchodu o ďalšie 0,3%. Potenciálne aplikovanie 25% taríf na celý zatiaľ neobmedzovaný nekomoditný obchod medzi USA a Čínou by viedol k ďalšiemu zníženiu svetového obchodu o 0,6% a možný rast neistoty by cez finančné premenné posunul objem globálnej obchodnej výmeny o ďalších 0,7% smerom nadol. OECD teda varuje, že ďalšia eskalácia medzinárodnej obchodnej vojny môže do roku 2021 znížiť svetový obchod až o 1,6% oproti základnému scenáru.

OECD očakáva, že rast HDP eurozóny spomalí z 1,8% v roku 2018 na 1,2% v roku 2019 a 1,4% v roku 2020, čím sa približuje k aktuálnym predikciám iných medzinárodných inštitúcií. Ekonomický rast by mal byť aj naďalej ťahaný domácim dopytom, podporeným zamestnanosťou a službami.

Porovnanie predikcií HDP vybraných inštitúcií

Tabuľka č. 3.3

HDP, medziročný rast (%)	OECD 11/18			ECB 03/19			MMF 04/19			EK 05/19			OECD 05/19		
	2019	2020	2021	2019	2020	2021	2019	2020	2021	2019	2020	2021	2019	2020	2021
Eurozóna	1,8	1,6	-	1,1	1,6	1,5	1,3	1,5	1,5	1,2	1,5	-	1,2	1,4	-
Nemecko	1,6	1,4	-	-	-	-	0,8	1,4	1,5	0,5	1,5	-	0,7	1,2	-
Česko	2,7	2,6	-	-	-	-	2,9	2,7	2,5	2,6	2,4	-	2,6	2,5	-
Poľsko	4,0	1,3	-	-	-	-	3,8	3,1	2,8	4,2	3,6	-	4,2	3,5	-
Maďarsko	3,9	3,3	-	-	-	-	3,6	2,7	2,4	3,7	2,8	-	3,9	3,0	-
Slovensko	4,3	3,6	-	-	-	-	3,7	3,5	3,3	3,8	3,4	-	3,5	3,4	-
Exportné trhy Slovenska	4,4	4,3	-	-	-	-	-	-	-	3,5	3,6	-	3,5	3,5	-

*Dovoz tovarov a služieb na rôznych trhoch (vrátane EÚ) vážený podľa ich podielu na vývoze tovarov a služieb
Zdroj: ECB, EK, MMF, OECD

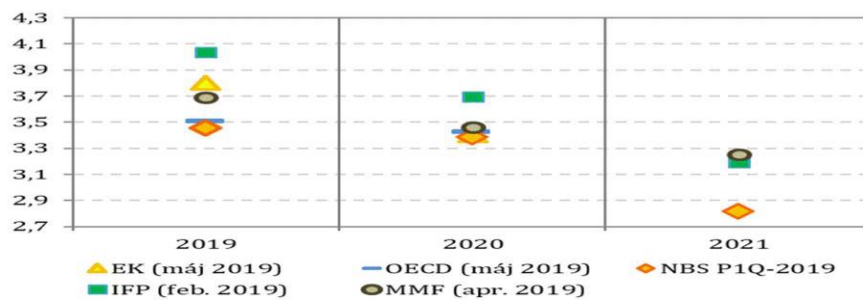
Inflácia v eurozóne by mala v roku 2019 dosiahnuť 1,2% a v roku 2019 akcelerovať na 1,5%, reflektujúce spomalenie ekonomickej aktivity.

OECD očakáva, že spomalenie globálneho obchodu sa v plnej miere nepremietne do vývoja dopytu po slovenskom exporte. Zahranický dopyt po slovenských tovaroch a službách by mal v roku 2019 aj 2020 vzrásť o 3,5%. Hlavným motorom hospodárskeho rastu Slovenska by však aj napriek nábehu výroby v automobilovom priemysle mala ostať spotreba domácností, podporená nízkou nezamestnanosťou a rastúcimi mzdami.

Rast *slovenskej ekonomiky* by mal spomaliť zo 4,1% v roku 2018 na 3,5% v roku 2019 a 3,4% v roku 2020. Prognóza ekonomického rastu SR podľa OECD je totožná s v marci publikovanou predikciou NBS (P1Q-2019). Rovnaké agregátne čísla sú výsledkom veľmi podobného pohľadu na budúci vývoj jednotlivých komponentov HDP.

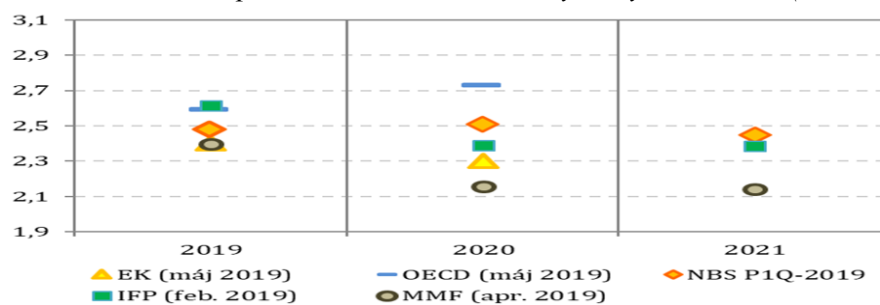
Cenová hladina na Slovensku by mala podľa OECD vzrásť v roku 2019 o 2,6% a v roku 2020 o 2,7%. V porovnaní s prognózou NBS odhaduje OECD rast slovenskej cenovej hladiny dynamickejšie, a to nielen z dôvodu aktuálnejších predpokladov o (vyššej) cene ropy, ale aj kvôli očakávanej rýchlejšej jadrovej inflácii.

Graf č. 3.1 Porovnanie predikcií HDP Slovenska vybranými inštitúciami (medziročný rast, %)

Zdroj: ECB, EK, MMF, OECD

Graf č.3.2 Porovnanie predikcií HICP Slovenska vybraných inštitúcií (medziročný rast, %)

Zdroj: ECB, EK, MMF, OECD

OECD revidovala svoju prognózu Slovenska z novembra 2018, podľa ktorej sa v roku 2019 očakávalo deficitné hospodárenie. Podľa prognózy z mája 2019 by sa mal na Slovensku dosiahnuť vyrovnaný rozpočet už v roku 2019 vďaka lepším daňovým príjmom. Pri zlepšenom pohľade na bilanciu sa revidovala nadol aj prognóza verejného dlhu. V roku 2019 by mal dosiahnuť úroveň 47,1% HDP, resp. 45,1% HDP v roku 2020.

**

V septembri 2019 OECD zhoršila prognózu rastu globálnej ekonomiky v roku 2019 aj 2020. Ako hlavný dôvod uviedla eskaláciu obchodných sporov, ktoré prudko spomalili tempo expanzie na najnižšie úrovne za 10 rokov.

OECD aktuálne počíta v roku 2019 s hospodárskym rastom 2,9 % a 3 % v roku 2020. To znamená, že rast by mal byť v roku 2019 najslabší od finančnej a hospodárskej krízy z rokov 2008/2009. Pritom ešte v májovej prognóze očakávala nárast o 3,2 % respektíve o 3,4 %. V roku 2018 globálna ekonomika expandovala o 3,6 %.

Podľa OECD existuje riziko, že globálna ekonomika vstúpi do novej fázy dlhodobého pomalého rastu, ak budú vlády naďalej váhať s tým, ako majú reagovať na aktuálny vývoj.

Rast obchodu, ktorý bol motorom globálneho zotavenia po poslednej finančnej kríze, aktuálne padol z 5 % v roku 2017 do negatívneho teritória. Problémom sú obchodné spory - obchodné spory majú tiež negatívny vplyv na podnikateľskú dôveru, čo spôsobilo pokles tempa rastu investícií zo 4 % pred dvoma rokmi na 1 %. OECD zhoršila prognózu rastu najväčšej svetovej ekonomiky v roku 2019 na 2,4 % a v roku 2020 na 2 % z 2,8 % respektíve 2,3 %. Negatívny vplyv obchodnej vojny medzi USA a Čínou takisto pocíti aj druhá najväčšia svetová ekonomika. Podľa OECD čínsky hrubý domáci produkt (HDP) stúpne o 6,1 % (májová prognóza: +6,2 %) respektíve o 5,7 % (+6 %). OECD varovala, že pokračujúci pokles čínskeho domáceho dopytu môže mať výrazný vplyv na celú globálnu ekonomiku, a to predovšetkým v prípade, ak by ho sprevádzalo ešte zhoršenie finančných podmienok a nárast neistoty.

OECD znížila aj rast ekonomiky *eurozóny*: Predpoveď rastu ekonomiky eurozóny v roku 2019 aj 2020 znížila OECD na 1 % (+1,2 % respektíve +1,4 %). Hlavným dôvodom je spomalenie najväčšej európskej ekonomiky, Nemecka, ktoré sa zrejme nachádza v technickej recesii. Prípadný **Brexit bez dohody** by ešte viac spomalil expanziu eurozóny. Takýto scenár by znamenal zníženie HDP regiónu v rokoch 2020/2021 o pol percentuálneho bodu.

Britský HDP sa podľa OECD zvýši o 1 % (+1,2 %), respektíve o 0,9 % (+1 %), ale len v prípade, ak by krajina opustila Európsku úniu (EÚ) s dohodou. Prípadný Brexit bez dohody skreše HDP v rokoch 2020/2021 o 2 %, a to aj v prípade relatívne hladkého odchodu z Únie.

3.1.3 NBS

Za NBS sa nižšie nachádzajú prognózy z júna a septembra 2019 (pre časový horizont roku 2021), ktoré je možné porovnať a vidieť tak posun v nich z dôvodov globálneho vonkajšieho vývoja a pretrvávajúcich neistôt. Prognóza z júna navyše obsahuje aj rozšírený makroekonomický výhľad pre SR v dlhšom časovom horizonte - do roku 2026.

V júni 2019 bola zverejnená strednodobá predikcia P2Q-2019 NBS, podľa ktorej slovenská ekonomika vzrástla v 1. štvrtroku 2019 medzištvrtročne o 0,9 %. Rast ekonomiky bol založený najmä na exportnej výkonnosti, pričom príspevok domáceho dopytu v porovnaní s minulým rokom zoslabol. Export profitoval najmä zo zvýšenej produkcie v automobilovom priemysle. V domácom dopyte sa prejavila slabšia dynamika spotreby domácností. Rast zamestnanosti sa, podľa očakávaní, mierne spomalil. Napriek slabšiemu domácemu dopytu sa zamestnanosť zvýšila najmä v službách a stavebníctve. Dynamický rast miezd odzrkadľoval predovšetkým zvýšenie platov vo verejnej správe.

<i>Vývoj ekonomiky SR – zmiernovanie rastu</i>		<i>Tabuľka č. 3.4</i>		
	2018	2019	2020	2021
HDP (medziročný rast v %)	4,1	3,3	3,2	2,8
Revízia (p.b)	0,0	-0,2	-0,2	0,0

Zdroj: Strednodobá predikcia P2Q-2019, NBS, 11. jún 2019

Automobilový priemysel by podľa vyššie uvedenej prognózy mal v roku 2019 aj 2020 naďalej ťahať rast ekonomiky. Predpokladalo sa, že rast hrubého domáceho produktu by mal v prostredí globálneho spomalenia dosiahnuť v roku 2019 úroveň 3,3 % a 3,2 % v roku 2020. Okrem exportnej výkonnosti sa mal prorastovo prispievať aj domáci dopyt. V roku 2021 by sa po doznení efektu nábehu nových produkčných kapacít v automobilovom priemysle predpokladalo spomalenie rastu hospodárstva na 2,8 %. V porovnaní s predchádzajúcou predikciou bol rast ekonomiky revidovaný o 0,2 percentuálneho bodu v roku 2019 aj 2020, najmä vplyvom nižšieho zahraničného dopytu.

Na *trhu práce* predikcia predpokladá zmiernovanie rastu zamestnanosti vplyvom spomaľovania ekonomiky a negatívneho efektu demografického vývoja. Ochladzovanie zahraničného dopytu sa má prejavovať v slabnutí dopytu po pracovnej sile najmä v priemysle. Odvetvia naviazané na domáci dopyt by však mohli čiastočne kompenzovať tento negatívny vplyv. Mzdy sa majú spomaľovať v horizonte predikcie, ich rast by však mal byť naďalej dynamický v dôsledku napätia na trhu práce a výrazného nárastu taríf vo verejnej správe.

Inflácia by mala v celom horizonte tejto predikcie (2019-2021) zostať blízko 2,5 %. Výrazný proinflačný impulz pochádza najmä z cien energií, keď sa zvýšili regulované ceny a dynamicky rastú ceny pohonných látok. Okrem toho prispievajú k inflácii ceny potravín. Od roku 2020 by

sa mala inflácia mierne znižovať, po doznení efektu vysokých cien komodít. Tie by však mali byť čiastočne kompenzované rastúcou dopytovou infláciou. Spotrebiteľské ceny by mali v priemere rásť v celom prognózovanom období na úrovni 2,5 % pri spoločnom pôsobení nákladových aj dopytových faktorov. Vysoký rast cien energetických komodít a agrokomodít by mal prispievať k inflácii najmä v roku 2019. Postupne by však tento efekt mal doznievať a mali by začať prevládať dopytové faktory podporené kladnou produkčnou medzerou. Rastúci dopyt by sa mal prejavovať najmä v cenách služieb.

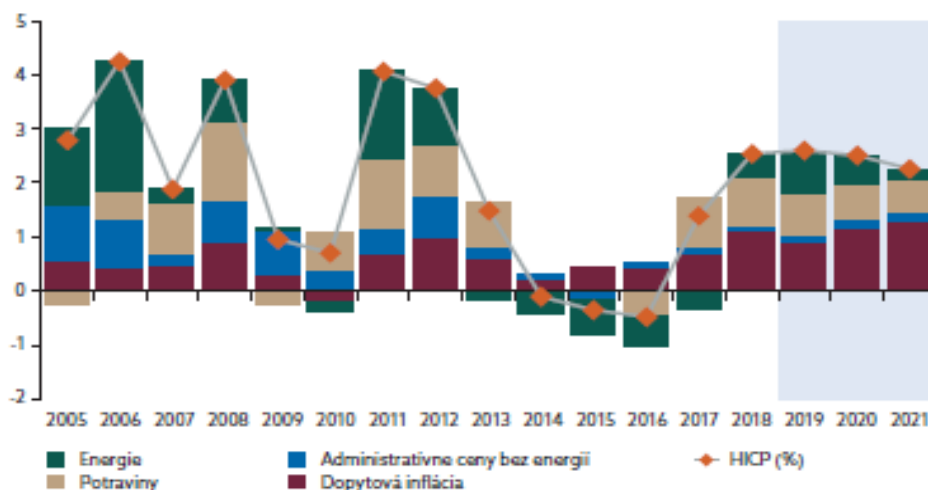
Vývoj jednotlivých zložiek inflácie (medziročný rast v %) podľa predikcie z júna 2019 Tabuľka č. 3.5

	Priemer 2004 - 2008 (predkrízové obdobie)	Priemer 2010 - 2014 (pokrízové euro obdobie)	2017	2018	2019	2020	2021
HICP	4,1	2,0	1,4	2,5	2,6	2,5	2,3
Potraviny	3,6	3,1	3,6	3,4	3,2	2,5	2,5
Priemyselné tovary bez energií	0,2	0,3	0,6	1,1	1,2	1,8	1,8
Energie	8,3	2,3	-2,5	3,0	4,9	3,4	1,3
Služby	5,3	2,5	2,0	2,8	2,3	2,7	3,0
Dopytová inflácia	1,8	1,0	1,4	2,2	1,8	2,3	2,6

Zdroj: ŠÚ SR a výpočty NBS

Graf č. 3.2:

Štruktúra rastu inflácie (medziročný rast v %, príspevky v p. b.)

Zdroj: ŠÚ SR a výpočty NBS

V reálnej ekonomike prevládajú *riziká* smerom k nižšiemu rastu najmä vplyvom pokračujúcich protekcionistických opatrení, pretrvávajúcich nejasností okolo Brexitu a ďalšieho zhoršovania predstihových indikátorov v eurozóne a nálad v slovenskom priemysle.

Záver predikcie z júna 2019: Aj keď slovenská ekonomika dosahuje v súčasnosti pomerne priaznivé dynamiky, v horizonte prognózy (2019-2021) sa očakáva postupné spomalenie potenciálneho rastu. Bez podpory a rozvoja najmä investícií zvyšujúcich produktivitu práce a bez kvalitného vzdelávacieho systému nebude vytvorený priestor pre fundamentálne zvyšovanie ekonomického rastu. Preto je nevyhnutné podporovať čerpanie eurofondov v produktívnych oblastiach a prijímať štrukturálne opatrenia na zvýšenie rastového potenciálu ekonomiky.

V nasledujúcej tabuľke č. 3.6 sa nachádza podrobnejšia predikcia základných makroekonomických ukazovateľov na roky 2019-2021 (z júna 2019) a vyjadrenie zmeny oproti predchádzajúcej prognóze.

Strednodobá predikcia (P2Q-2019) základných makroekonomických ukazovateľov Tab. č. 3.6

Ukazovateľ	Jednotka	Skutočnosť	P2Q-2019				Zmena oproti P1Q-2019		
		2018	2019	2020	2021	2019	2020	2021	
Cenový vývoj									
Inflácia meraná HICP	medziročný rast v %	2,5	2,6	2,5	2,3	0,1	0,0	-0,1	
Inflácia meraná CPI	medziročný rast v %	2,5	2,5	2,5	2,3	0,0	0,0	-0,2	
Deflátor HDP	medziročný rast v %	2,1	2,8	2,4	2,4	0,4	-0,2	-0,1	
Ekonomická aktivita									
Hrubý domáci produkt	medziročný rast v %, s. c.	4,1	3,3	3,2	2,8	-0,2	-0,2	0,0	
Súkromná spotreba	medziročný rast v %, s. c.	3,0	3,1	3,4	3,1	-0,5	-0,3	0,0	
Konečná spotreba verejnej správy	medziročný rast v %, s. c.	1,9	1,5	2,7	3,2	-0,1	0,2	0,1	
Tvorba hrubého fixného kapitálu	medziročný rast v %, s. c.	6,8	3,3	3,6	3,0	-0,6	-0,3	-0,1	
Vývoz tovarov a služieb	medziročný rast v %, s. c.	4,8	6,0	4,8	4,6	-0,3	-0,8	-0,2	
Dovoz tovarov a služieb	medziročný rast v %, s. c.	5,3	5,6	5,0	4,9	-1,3	-0,8	-0,2	
Čistý vývoz	mil. EUR v s. c.	5 814	6 456	6 613	6 596	831,8	830,5	820,3	
Produkčná medzera	% z potenciálneho produktu	0,6	0,6	0,7	0,6	-0,1	-0,3	-0,3	
Hrubý domáci produkt	mil. EUR v b. c.	90 202	95 796	101 223	106 548	202,7	-206,0	-383,0	
Trh práce									
Zamestnanosť	tis. osôb, ESA 2010	2 420	2 450	2 465	2 477	0,4	-3,6	-6,3	
Zamestnanosť (dynamika)	medziročný rast v %, ESA 2010	2,0	1,2	0,6	0,5	0,0	-0,2	-0,1	
Počet nezamestnaných	tis. osôb, VZPS ¹⁾	180	161	162	166	-3,0	3,5	7,1	
Miera nezamestnanosti	%	6,5	5,9	5,9	6,1	-0,1	0,1	0,3	
Odhad NAIRU ²⁾	%	7,4	7,1	7,0	7,1	-0,1	-0,1	0,0	
Produktivita práce ³⁾	medziročný rast v %	2,1	2,0	2,5	2,3	-0,2	-0,1	0,1	
Neinflačné mzdy (nominálna produktivita) ⁴⁾	medziročný rast v %	4,4	5,0	5,0	4,8	0,2	-0,3	0,0	
Nominálne kompenzácie na zamestnanca	medziročný rast v %, ESA 2010	5,4	6,8	6,1	5,3	0,1	-0,2	-0,1	
Nominálne mzdy ⁵⁾	medziročný rast v %	6,2	6,7	6,1	5,5	0,1	-0,2	-0,1	
Reálne mzdy ⁶⁾	medziročný rast v %	3,6	4,0	3,5	3,2	0,0	-0,1	0,2	

Zdroj: NBS, ECB a ŠÚ SR

Poznámka:

- 1) VZPS – výberové zisťovanie pracovných síl.
- 2) Miera nezamestnanosti, ktorá nezrýchľuje infláciu.
- 3) HDP s. c. / zamestnanosť ESA 2010
- 4) Vypočítaná z nominálneho HDP a zamestnanosti zo štvrtročného štatistického výkazníctva ŠÚ SR.
- 5) Priemerné mesačné mzdy zo štatistického výkazníctva ŠÚ SR.
- 6) Mzdy zo štatistického výkazníctva deflované infláciou CPI.

Dlhodobé trendy:

Vyššie uvedená predikcia z júna 2019 (P2Q-2019) NBS prináša aj rozšírený makroekonomický výhľad pre SR v dlhšom časovom horizonte (5 rokov za horizont štandardnej makroekonomickej predikcie, t.j. do roku 2026).

Globálna ekonomická a finančná kríza spôsobila dlhodobé zníženie potenciálnej (udržateľnej) ekonomickej výkonnosti mnohých krajín. V prípade slovenského hospodárstva tento negatívny efekt navyše sprevádza prirodzené spomaľovanie tempa potenciálneho rastu v dôsledku postupujúceho konvergenčného procesu. Je preto prirodzené, že v horizonte nasledujúcich rokov bude tempo rastu potenciálneho produktu slovenskej ekonomiky podstatne nižšie ako dynamiky zaznamenané v predkrízovom období. Predikcia NBS z júna 2019 očakávala, že kým v predkrízovom období (2000 – 2008) dosiahol priemerný potenciálny rast SR 4,9 %, v horizonte rokov 2019 – 2026 to bude v priemere približne 2,8 %.

Pod zníženie potenciálneho rastu by sa malo podpísať najmä spomalenie rastu celkovej produktivity výrobných faktorov, ktorá v predkrízovom období profitovala z prílevu veľkého objemu priamych zahraničných investícií, ale aj spomalenie rastu potenciálnej zamestnanosti, ktorej vývoj odzrkadľuje demografickú situáciu na Slovensku.

Dopytová inflácia meraná HICP bez cien energií a cien potravín by sa mala zvyšovať z 1,8 % v roku 2019 až na 2,7 % v roku 2023, kedy by mala dosiahnuť svoj vrchol. Na tento vývoj vplýva hlavne rast nákladov domácej produkcie, ktoré by sa mali spolu s kladnou produkčnou medzerou od roku 2021 postupne spomaľovať. V rámci týchto nákladov je to hlavne spomalenie rastu miezd. Naďalej by však mali dosahovať rast nad svojim dlhodobým priemerom, z čoho vyplýva, že by mali pôsobiť proinflačne. Podobne ako produkčná medzera, aj inflácia by mala dosahovať hodnoty nad svojou optimálnou úrovňou (z pohľadu konvergenencie) v rokoch 2023 – 2026.

Dlhodobý makroekonomický výhľad

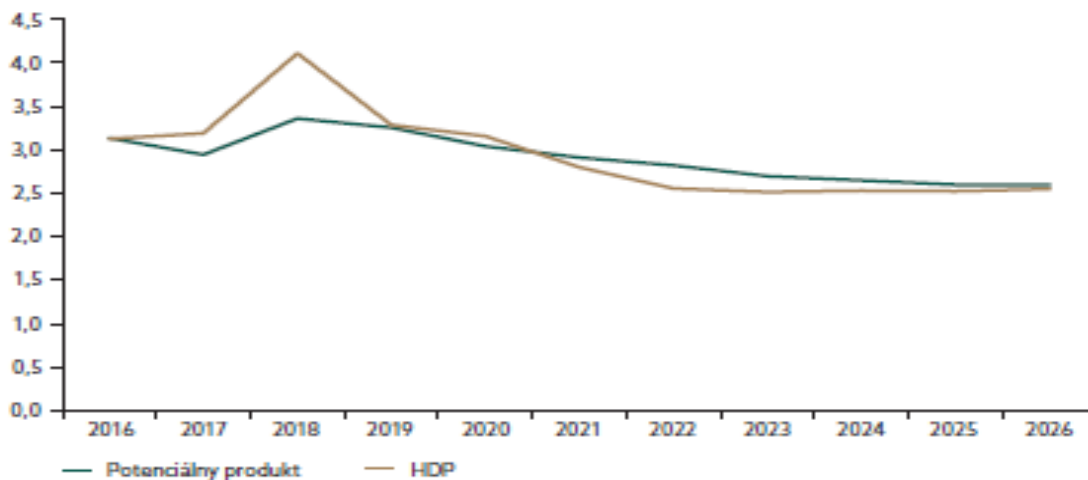
Tabuľka č. 3.7

	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026
Rast reálneho HDP (%)	3,2	4,1	3,3	3,2	2,8	2,6	2,5	2,5	2,5	2,5
Produkčná medzera (% z potenciálneho HDP)	-0,1	0,6	0,6	0,7	0,6	0,4	0,2	0,1	0,0	-0,1
HICP inflácia bez cien energií a potravín (%)	1,4	2,0	1,8	2,3	2,5	2,5	2,7	2,6	2,6	2,6

Zdroj: Výpočty NBS

Graf č. 3.3:

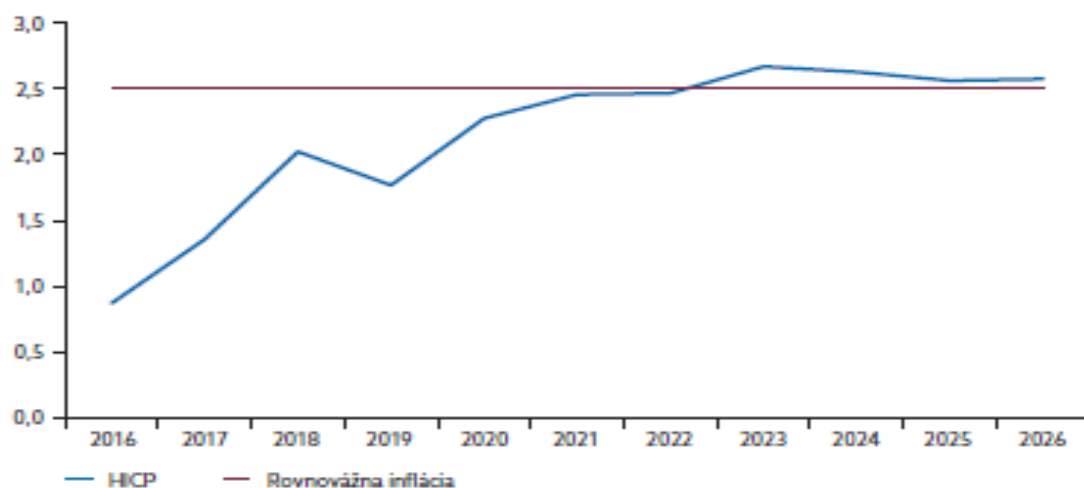
Dlhodobý výhľad - rast reálneho HDP (%)

Zdroj: Výpočty NBS

Graf č. 3:4

Dlhodobý výhľad - HICP inflácia bez cien energií a potravín (%)

Zdroj: Výpočty NBS

NBS zverejnila 24. septembra 2019 svoju ďalšiu strednodobú predikciu (P3Q-2019). Podľa tejto predikcie rast *eurozóny* sa v 2. štvrtroku 2019 podľa očakávaní zmiernil. Ekonomika *eurozóny* v 2. štvrtroku 2019 rástla o 0,2 %, čo bolo o 0,2 percentuálneho bodu menej ako v 1. štvrtroku. Hospodársky rast podporil domáci dopyt a investície a tlmil ho pokles čistého exportu (sčasti ovplyvnený aj predzásobením Spojeného kráľovstva v 1. štvrtroku 2019). V rámci veľkých krajín *eurozóny* HDP kleslo v Nemecku, rast sa spomalil v Španielsku a Taliansku a nezmenený ostal v Holandsku a Francúzsku. Signály z dostupných krátkodobých a predstihových indikátorov v *eurozóne* naznačujú v 3. štvrtroku 2019 naďalej tmený ekonomický rast. Inflácia meraná HICP (rýchly odhad Eurostatu) dosiahla v auguste 2019 hodnotu 1,0 % (oproti júlu 2019 zostala nezmenená), keď zrýchlenie rastu cien potravín

kompenzovala slabšiu dynamiku cien energií. Inflácia bez cien energií a potravín zotrvala na úrovni 0,9 %.

Vyššie uvedené externé vývoj brzdí slovenskú ekonomiku. Tempo rastu slovenskej ekonomiky sa v 2. štvrtroku 2019 výrazne spomalilo na 2,0 % (medziročný sezónne neočistený rast HDP) a zaostalo tak za očakávaniami z predchádzajúcej predikcie (P2Q-2019). Oslabenie zahraničného dopytu, najmä ekonomiky Nemecka - ako najvýznamnejšieho obchodného partnera Slovenska - a jeho výrazné problémy v priemyselnej výrobe sa premietli do prepadu exportnej výkonnosti SR. Hlavné zameranie slovenského priemyslu na automobilový sektor zvyšuje volatilitu celkovej ekonomickej aktivity. V prostredí pretrvávajúcej neistoty sa znížil aj investičný dopyt. V rámci domáceho dopytu bola spotreba domácností mierne lepšia, avšak v prostredí priaznivého vývoja na trhu práce (13. platy, zvyšovania miezd a odmien vo verejnej správe, príplatky) sa nenaplnili očakávania jej akcelerácie. Vplyvom toho miera úspor vzrástla na najvyššiu úroveň od roku 2001.

Slovenská ekonomika sa v 2. štvrtroku 2019 výraznejšie spomalila, medziročne na 2,0 %, vplyvom globálneho vývoja. Dopad protekcionistických opatrení a neistota ohľadne vystúpenia Spojeného kráľovstva z EÚ sa premietli do prepadu exportu. V rámci domáceho dopytu sa mierne zvýšila súkromná spotreba, ale neprišlo k jej výraznejšiemu zrýchleniu. Investičný dopyt poklesol v dôsledku pretrvávajúcej neistoty. Ochladenie ekonomickej aktivity sa zatiaľ výraznejšie neprejavilo v ukazovateľoch trhu práce. Rast zamestnanosti sa spomalil miernejšie, ako sa očakávalo a mzdy akcelerovali.

Výraznejšie zmiernenie ekonomickej aktivity v prostredí zhoršeného externého vývoja sa premietlo aj do výhľadu na nasledujúce roky. Rast HDP na Slovensku by sa mal spomaliť aj napriek fiškálnym opatreniam na 2,5 % v roku 2019 a 2,4 % v roku 2020. Následne sa predpokladá, vplyvom oživenia zahraničného dopytu, mierne zrýchlenie ekonomiky SR v roku 2021 na 2,7 %. Hlavným zdrojom rastu by mal byť domáci dopyt, ku koncu horizontu predikcie (2021) by mal prispieť aj export. V porovnaní s predchádzajúcou predikciou (P2Q-2019) sa pristúpilo k výraznejšej revízii smerom nadol. Aktuálne ochladenie má nielen cyklický, ale aj štrukturálny charakter, dokumentovaný nižším potenciálnym rastom slovenskej ekonomiky.

Rast HDP (v %)

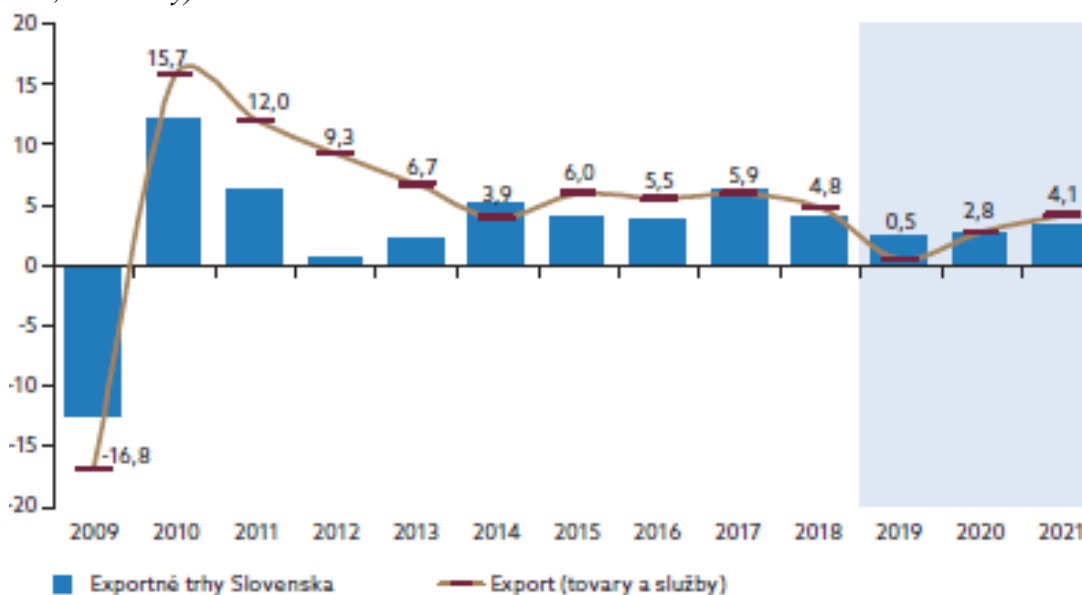
Tabuľka č. 3.8

	2018	2019	2020	2021
HDP (medziročný rast v %)	4,1	2,5	2,04	2,7

Zdroj: NBS, Strednodobá predikcia P3Q-2019

Vyššie uvedená predikcia predpokladá výrazné pribrzdzenie exportu v roku 2019, neskôr postupné oživenie. V roku 2019 by sa mal rast exportu takmer zastaviť. Vyplýva to z aktuálneho vývoja, ako aj z neistoty súvisiacej s rastúcim protekcionizmom a pripravovaným Brexitom. To sa prejavuje v poklese nemeckej priemyselnej produkcie, ktorá má pravdepodobne aj štrukturálny charakter. Vzhľadom na vysokú previazanosť slovenských podnikov v rámci globálnych hodnotových reťazcov sa predpokladá perzistencia negatívneho šoku s permanentným vplyvom na exportnú výkonnosť slovenskej ekonomiky. V strednodobom horizonte sa síce predpokladá zrýchľovanie exportu vplyvom oživenia zahraničného dopytu, avšak stratu trhových podielov bude Slovensko dobíhať len veľmi pomaly.

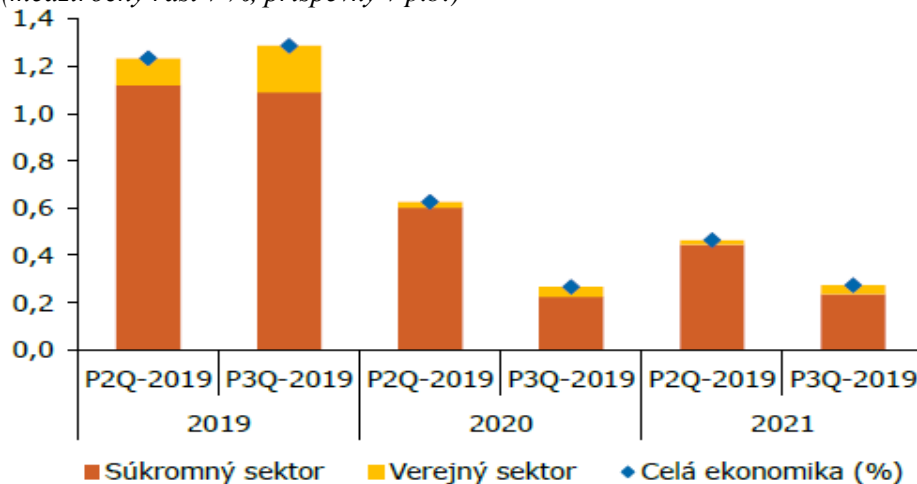
Graf č.3.5 Vývoj zahraničného dopytu a slovenského exportu tovarov a služieb (medziročný rast v %, stále ceny)

Zdroj: ŠÚ SR, ECB a výpočty NBS

Rast zamestnanosti by sa mal v horizonte predikcie (2021) výraznejšie spomaliť. Negatívne by mala pôsobiť slabšia ekonomická aktivita a nepriaznivý vplyv demografie. Vývoj v jednotlivých odvetviach by mal byť rozdielny. Kým v priemysle slabne dopyt po pracovnej sile, odvetvia benefitujúce z domáceho dopytu stále dokážu zvyšovať zamestnanosť. Dynamický rast miezd by sa mal v horizonte predikcie zmierniť v dôsledku ochladenia ekonomiky, čo uvoľní napätie na trhu práce. Prorastovo však budú pôsobiť administratívne opatrenia, a to rast minimálnej mzdy a nárast platových taríf vo verejnom sektore.

Graf č. 3.6 Vývoj zamestnanosti v ekonomike a príspevkov súkromného a verejného sektora (medziročný rast v %, príspevky v p.b.)

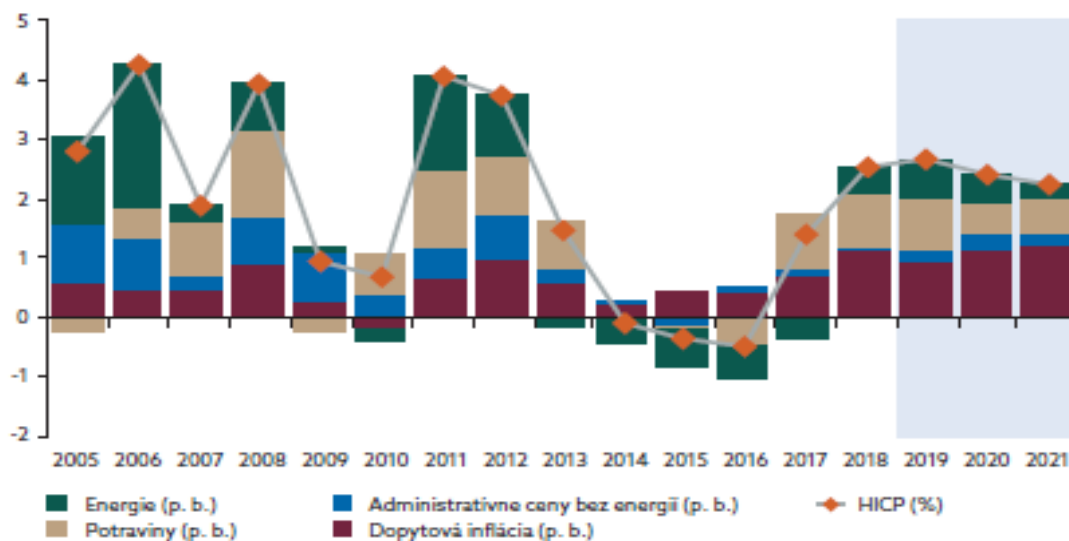

Zdroj: ŠÚ SR, EK, výpočty NBS

Inflácia by mala v roku 2019 zrýchliť na 2,7 %. V zrýchlení sa prejavujú najmä nákladové faktory vyplývajúce z nárastu cien komodít. V ďalších rokoch sa predpokladá zmiernenie inflácie v dôsledku spomalenia rastu cien potravín a energií. Hlavným zdrojom inflácie by tak mal byť domáci dopyt, ktorý by mal potiahnuť najmä ceny služieb.

Graf č.3.7:

Štruktúra rastu inflácie (medziročný rast v %, príspevky v p. b.)

Zdroj: SÚ SR a výpočty NBS

Tabuľka č. 3.9 Vývoj jednotlivých zložiek inflácie (medziročný rast v %)

	Priemer 2004 - 2008 (predkrízové obdobie)	Priemer 2010 - 2014 (pokrízové euro obdobie)	2017	2018	2019	2020	2021
HICP	4,1	2,0	1,4	2,5	2,7	2,4	2,2
Potraviny	3,6	3,1	3,6	3,4	3,6	2,0	2,4
Priemyselné tovary bez energií	0,2	0,3	0,6	1,1	1,1	1,6	1,9
Energie	8,3	2,3	-2,5	3,0	4,1	3,2	1,4
Služby	5,3	2,5	2,0	2,8	2,6	3,0	2,8
Dopytová inflácia	1,8	1,0	1,4	2,2	1,9	2,2	2,4

Zdroj: SÚ SR a výpočty NBS

Riziká prognózy: V reálnej ekonomike pretrvávajú riziká smerom nadol. Najväčšie riziko predstavuje spomalenie globálnej ekonomiky v dôsledku protekcionistických opatrení. Ďalej sa javí riziko štrukturálnej zmeny v nemeckom a pravdepodobne aj v slovenskom priemysle. Pretrvávajúce nejasnosti okolo Brexitu by mohli tiež prispieť k zhoršeniu výhľadu slovenskej ekonomiky. Pozitívne by však mal pôsobiť prijatý balíček menových opatrení ECB.

V cenovom vývoji predstavuje v krátkodobom horizonte riziko aktuálny nárast cien ropy. V strednodobom horizonte sú riziká vplyvom ochladenia ekonomickej aktivity vychýlené smerom nadol.

V nasledujúcej tabuľke č. 3.10 sa nachádza podrobnejšia predikcia základných makroekonomických ukazovateľov na roky 2019-2021 a vyjadrenie zmeny oproti predchádzajúcej prognóze (P2Q-2019 z júna).

V tabuľke č.3.11 sa nachádza porovnanie predikcií vybraných inštitúcií.

Ukazovateľ	Jednotka	Skutočnosť	P3Q-2019			Zmena oproti P2Q-2019		
		2018	2019	2020	2021	2019	2020	2021
Cenový vývoj								
Inflácia meraná HICP	medziročný rast v %	2,5	2,7	2,4	2,2	0,1	-0,1	-0,1
Inflácia meraná CPI	medziročný rast v %	2,5	2,6	2,4	2,2	0,1	-0,1	-0,1
Deflátor HDP	medziročný rast v %	2,1	2,6	2,2	2,1	-0,2	-0,2	-0,3
Ekonomická aktivita								
Hrubý domáci produkt	medziročný rast v %, s. c.	4,1	2,5	2,4	2,7	-0,8	-0,8	-0,1
Súkromná spotreba	medziročný rast v %, s. c.	3,0	1,9	3,0	2,6	-1,2	-0,4	-0,5
Konečná spotreba verejnej správy	medziročný rast v %, s. c.	1,9	2,7	2,9	3,5	1,2	0,2	0,3
Tvorba hrubého fixného kapitálu	medziročný rast v %, s. c.	6,8	0,6	2,4	3,0	-2,7	-1,2	0,0
Vývoz tovarov a služieb	medziročný rast v %, s. c.	4,8	0,5	2,8	4,1	-5,5	-2,0	-0,5
Dovoz tovarov a služieb	medziročný rast v %, s. c.	5,3	1,7	3,6	4,3	-3,9	-1,4	-0,6
Čistý vývoz	mil. EUR v s. c.	5 814	4 884	4 346	4 398	-1 572,1	-2 266,8	-2 197,0
Produkčná medzera	% z potenciálneho produktu	1,2	0,8	0,3	0,3	0,2	-0,4	-0,3
Hrubý domáci produkt	mil. EUR v b. c.	90 202	94 884	99 292	104 129	-911,1	-1 931,7	-2 419,0
Trh práce								
Zamestnanosť	tis. osôb, ESA 2010	2 420	2 451	2 458	2 464	1,2	-7,6	-12,3
Zamestnanosť (dynamika)	medziročný rast v %, ESA 2010	2,0	1,3	0,3	0,3	0,1	-0,3	-0,2
Počet nezamestnaných	tis. osôb, VZPS ¹⁾	180	161	168	173	-0,4	6,1	6,5
Miera nezamestnanosti	%	6,5	5,9	6,2	6,3	0,0	0,3	0,2
Odhad NAIRU ²⁾	%	7,5	7,1	7,0	7,1	0,0	0,0	0,0
Produktivita práce ³⁾	medziročný rast v %	2,1	1,2	2,1	2,4	-0,8	-0,4	0,1
Neinflačné mzdy (nominálna produktivita) ⁴⁾	medziročný rast v %	4,4	4,1	4,4	4,6	-0,9	-0,6	-0,2
Nominálne kompenzácie na zamestnanca	medziročný rast v %, ESA 2010	5,4	7,1	5,6	4,9	0,3	-0,5	-0,4
Nominálne mzdy ⁵⁾	medziročný rast v %	6,2	7,7	5,7	5,1	1,0	-0,4	-0,4
Reálne mzdy ⁶⁾	medziročný rast v %	3,6	5,0	3,2	2,8	1,0	-0,3	-0,4

Zdroj: NBS, ECB a ŠÚ SR

Poznámka:

1) VZPS – výberové zisťovanie pracovných síl

2) Miera nezamestnanosti, ktorá nezrýchľuje infláciu

3) HDP s. c. / zamestnanosť ESA 2010

4) Vypočítaná z nominálneho HDP a zamestnanosti zo štvrťročného štatistického výkazníctva ŠÚ SR

5) Priemerné mesačné mzdy zo štatistického výkazníctva ŠÚ SR

6) Mzdy zo štatistického výkazníctva deflované infláciou CPI

7) Miera úspor = hrubé úspory / (hrubý disponibilný dôchodok + úpravy vyplývajúce zo zmeny nároku na dôchodok) *100, pričom Hrubé úspory = hrubý disponibilný dôchodok + úpravy vyplývajúce zo zmeny nároku na dôchodok – súkromná spotreba

8) Sektor S.13; fiškálny výhľad

9) B.9N – Čisté pôžičky poskytnuté (+) / prijaté (-)

10) Medziročná zmena cyklicky očisteného primárneho salda. Kladná hodnota znamená reštrikciu.

11) Medziročný rast v % a zmeny oproti predchádzajúcej predikcii sú rátané z nezaokrúhlených čísel

12) Zmeny oproti predchádzajúcej predikcii v %

Tabuľka č. 3.11: Porovnanie predikcií vybraných inštitúcií

	2018					2019					2020					2021			
	NBS ¹⁾	IFP	EK	MMF	OECD	NBS	IFP	EK	MMF	OECD	NBS	IFP	EK	MMF	OECD				
Hodnoty v tabuľke sú uvádzané ako ročné rasty v %, pokiaľ nie je uvedené inak.																			
Hrubý domáci produkt (s.c.)	4,1	4,1	4,1	4,1	4,1	2,5	2,4	3,6	3,5	3,5	2,4	2,3	3,3	3,1	3,4	2,7	2,8	-	2,9
Súhrnná spotreba (s.c.)	3,0	3,0	3,0	3,0	3,0	1,9	1,7	3,2	3,0	3,4	3,0	2,1	2,9	2,4	3,6	2,6	2,5	-	2,2
Vládna spotreba (s.c.)	1,9	1,9	1,9	1,9	1,9	2,7	3,1	2,5	1,8	2,1	2,9	1,1	2,4	1,7	2,0	3,5	1,3	-	1,5
Tvorba hrubého fixného kapitálu (s.c.)	6,8	6,8	6,8	6,8	6,8	0,6	1,9	2,6	3,4	3,9	2,4	3,6	2,8	3,5	4,0	3,0	3,3	-	3,5
Export tovarov a služieb (s.c.)	4,8	4,8	4,8	4,8	4,8	0,5	2,8	6,1	5,4	5,7	2,8	5,3	5,5	5,2	5,0	4,1	4,6	-	5,0
Import tovarov a služieb (s.c.)	5,3	5,3	5,3	5,3	5,3	1,7	3,2	5,2	5,0	6,0	3,6	4,1	5,0	4,7	4,9	4,3	3,8	-	4,7
Index HICP ²⁾	2,5	2,5	2,5	2,5	2,5	2,7	2,5	2,4	2,4	2,6	2,4	2,1	2,3	2,2	2,7	2,2	2,2	-	2,1
Zamestnanosť (ESA 2010)	2,0	2,0	2,0	2,0	2,0	1,3	1,2	0,8	1,0	-	0,3	0,2	0,4	0,6	-	0,3	0,3	-	0,6
Miera nezamestnanosti (miera v %)	6,5	6,6	6,5	6,6	6,5	5,9	5,8	5,9	6,0	5,8	6,2	5,8	5,9	5,9	5,5	6,3	5,8	-	5,8
Priemerná nominálna mzda	6,2	6,2	-	6,2	-	7,7	7,4	-	6,4	-	5,7	4,7	-	5,8	-	5,1	5,1	-	5,1
Nominálne kompenzácie na zamestnanca	5,4	-	5,4	-	5,4	7,1	-	6,8	-	6,3	5,6	-	6,7	-	7,1	4,9	-	-	-
Deficit verejnej správy (% HDP)	-0,7	-0,7	-0,6	-0,7	-0,7	-0,9	0,0	-0,3	-0,3	-0,4	-1,5	0,0	-0,1	0,0	0,0	-1,6	0,0	-	0,0
Dlh verejnej správy (% HDP)	48,9	48,9	48,8	48,9	49,8	47,8	47,5	46,4	47,3	47,9	47,3	45,9	44,2	45,8	45,9	47,0	44,9	-	44,3
Bežný účet platobnej bilancie (% HDP)	-2,5	-2,5	-1,1	-2,5	-2,5	-3,0	-3,2	-0,5	-1,7	-1,9	-3,6	-2,2	-0,1	-1,0	-2,3	-3,7	-1,5	-	-0,8

Zdroj:

Národná banka Slovenska - Strednodobá predikcia P3Q-2019

Inštitút finančnej politiky - Makroekonomická prognóza (september 2019), deficit a dlh verejnej správy sú z "Programu Stability na roky 2019 - 2022"

Európska komisia - European Economic Forecast (január predikcia - máj 2019), HDP a HICP sú z aktuálnejšej (ale menej podrobnej) letnej predikcie - júl 2019

Medzinárodný menový fond - Slovak Republic: 2019 Article IV Consultation-Press Release; Staff Report (júl 2019)

Organizácia pre ekonomickú spoluprácu a rozvoj (OECD) - Economic Outlook 105 (máj 2019)

1) Skutočnosť

2) MMF: index CPI

3.1.4 MF SR (INŠTITÚT FINANČNEJ POLITIKY)

V tejto podkapitole sa nachádzajú prognózy Inštitútu finančnej politiky (MF SR) z *februára a júna 2019* (v skratke), a podrobnejšia prognóza zo *septembra 2019*, nakoľko ukazujú vývoj domáceho i zahraničného prostredia a dávajú možnosť porovnania prognóz, ktoré sa museli prispôbiť vyvíjajúcej sa realite.

Inštitút finančnej politiky (IFP) vo svojej *strednodobej prognóze vývoja ekonomiky na roky 2019 až 2022 z februára 2019* konštatoval, že rast slovenskej ekonomiky dosiahol v roku **2018** svoj cyklický vrchol na úrovni **4,3%** a v roku **2019** bude rásť o **4 %**. Zvoľnenie prichádza so slabnúcim dopytom v zahraničí, ale nová automobilová výroba a trh práce by mali slovenskú ekonomiku podporiť. Zvýšenie platových taríf vo verejnej správe sa spolu s rýchlym rastom miezd v súkromnom sektore pretaví do vyššej spotreby domácností. Podľa tejto prognózy v rokoch **2020** a **2021** si ekonomika mala udržať dynamiku **nad 3 %** a má sa naďalej mierne prehrievať. Inflácia sa má držať okolo úrovne **2,5 %** počas celého prognózovaného obdobia (2019-2022).

V roku **2018** najväčší príspevok k rastu ekonomiky zaznamenali investície a spotreba domácností. Investície výrazne podporili najmä Jaguar Land Rover (JLR) a samosprávy. Spotreba domácností sa oprela o zvyšujúcu sa mzdovú bázu, pričom ostatné zložky disponibilného príjmu domácností rástli len pozvoľne. Export zrýchľoval vďaka automobilovému priemyslu v druhom polroku 2018, keď výraznejšie stúpila nová produkcia vo Volkswagene (VW). Nová produkcia v JLR začala nabiehať iba postupne, t.j. celoročnú produkciu automobilov na Slovensku na úrovni **1 080 000** tak JLR ovplyvnila zatiaľ iba minimálne.

Táto prognóza odhadovala, že v roku **2019** rast ekonomiky mierne spomalí na úroveň **4 %**. Nepriaznivý vývoj zahraničného dopytu sa má odzrkadliť aj na exportnej výkonnosti slovenskej ekonomiky, ktorú však čiastočne podporí pokračujúci nábeh výroby vo VW a JLR. Aktuálny vývoj tak pripomína obdobie rokov 2012 a 2013, keď nová produkcia vo VW podržala export aj napriek spomaleniu v EÚ. Rast v roku 2019 podporí najmä spotreba domácností, ktorá by si vďaka zvyšovaniu miezd a sociálnym opatreniam mala udržať dynamiku porovnateľnú s predchádzajúcimi rokmi. Nepriaznivý vývoj zahraničného prostredia, kumulujúce sa riziká a aj bazický efekt spôsobia spomalenie tvorby investícií.

V roku **2020** má slovenská ekonomika podľa prognózy z februára 2019 stúpnuť o **3,7 %** a rovnako aj jej potenciál. Produkčná medzera sa tak zastabilizuje tesne nad úrovňou **1 %** potenciálneho HDP a nebude sa ďalej otvárať. Výkon ekonomiky sa bude opierať o domácu spotrebu a export, čo je klasický obraz slovenskej ekonomiky v posledných rokoch. Export bude ešte stále benefitovať z novej výroby v JLR, kde sa očakáva štart produkcie druhého modelu. Zvyšovanie miezd, najmä vo verejnom sektore, podporí spotrebu domácností a investície sa čiastočne zotavia po predchádzajúcom prepade.

Počnúc rokom **2021** sa ekonomika má začať približovať svojmu dlhodobému potenciálu a zvoľniť. Export bude opäť najdôležitejším ťahúňom, keď by mal JLR dosiahnuť plnú produkciu. Kvôli nižšej dynamike miezd sa očakáva aj spomalenie spotreby domácností. Investície môžu mierne zrýchľovať s blížiacim sa záverom tretieho programovacieho obdobia. Výraznejšia tvorba verejných investícií financovaných z fondov EÚ sa však očakáva až v nasledujúcom roku.

Na konci prognózovaného horizontu (2022) prognóza očakávala spomalenie ekonomiky pod tri percentá, tak aby sa postupne uzatvárala produkčná medzera. Ekonomika bude stáť na troch pilieroch. K exportu a súkromnej spotrebe sa pridajú investície posilnené o blížiaci sa záver programovacieho obdobia a volebný cyklus v samosprávach.

Vplyv Brexitu na slovenskú ekonomiku:

Podľa prognózy IFP z februára 2019 tvrdý Brexit môže spomaliť slovenskú ekonomiku v dlhodobom horizonte (5 až 10 rokov) o 0,7 až 1,4 HDP. Pokles výkonu ekonomiky by bol výraznejší v prvých dvoch rokoch a následne bude dochádzať k postupnému znižovaniu straty. Ekonomika celej eurozóny by podľa IFM (Medzinárodný menový fond) bola zasiahnutá tvrdým Brexitom vo výške 0, až 1,5 % HDP. Z odvetvového hľadiska možno negatívny vplyv očakávať predovšetkým na export automobilov, ktorý tvorí takmer 40 % exportu na britské ostrovy. Odhady medzinárodných inštitúcií predpovedajú v prípade tvrdého Brexitu pokles hospodárskeho výkonu Slovenska v rozmedzí 0,3 až 1,9 % HDP a v prípade mäkkého Brexitu od 0,1 do 0,6 % HDP.

Ekonomika celej eurozóny by bola podľa odbornej literatúry zasiahnutá tvrdým Brexitom vo výške 0,3 až 1,5 % HDP IMF 2018).

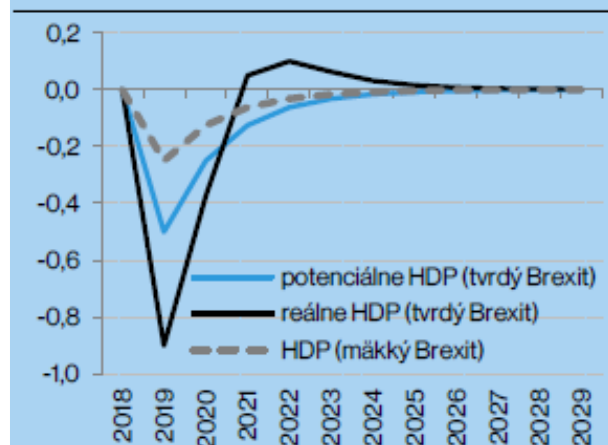
Vplyv Brexitu na ekonomiku Slovenska (v % HDP)

Tabuľka č. 3.12

	Tvrdý Brexit (pravidlá WTO)		Mäkký Brexit (zóna voľného obchodu)	
	ε = 2,3	ε = 5	ε = 2,3	ε = 5
Priame export	0,56	1,21	0,34	0,74
Nepriame exporty	0,04	0,09	0,02	0,05
JLR	0,06	0,14	0,04	0,08
Spolu vplyv podľa IFP	0,7	1,4	0,4	0,9
Spolu vplyv podľa iných inštitúcií	0,3	1,9	0,1	0,6

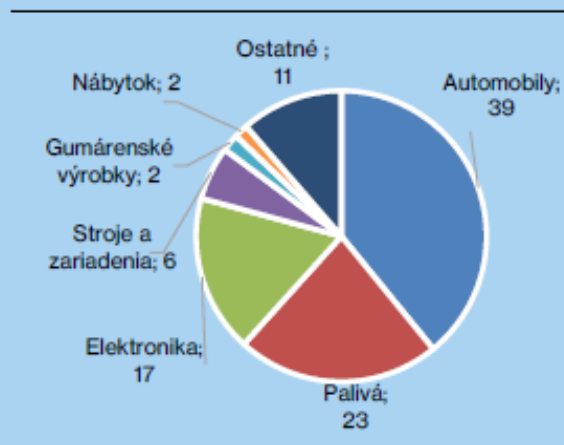
Zdroj: IFP, IMF (2018), Vandenbussche et al. (2017)

Graf A: Vplyv Brexitu na rast HDP Slovenska (ročné príspevky v % HDP)

Zdroj: IFP

Graf B: Štruktúra slovenského exportu do Veľkej Británie (2017, v %)

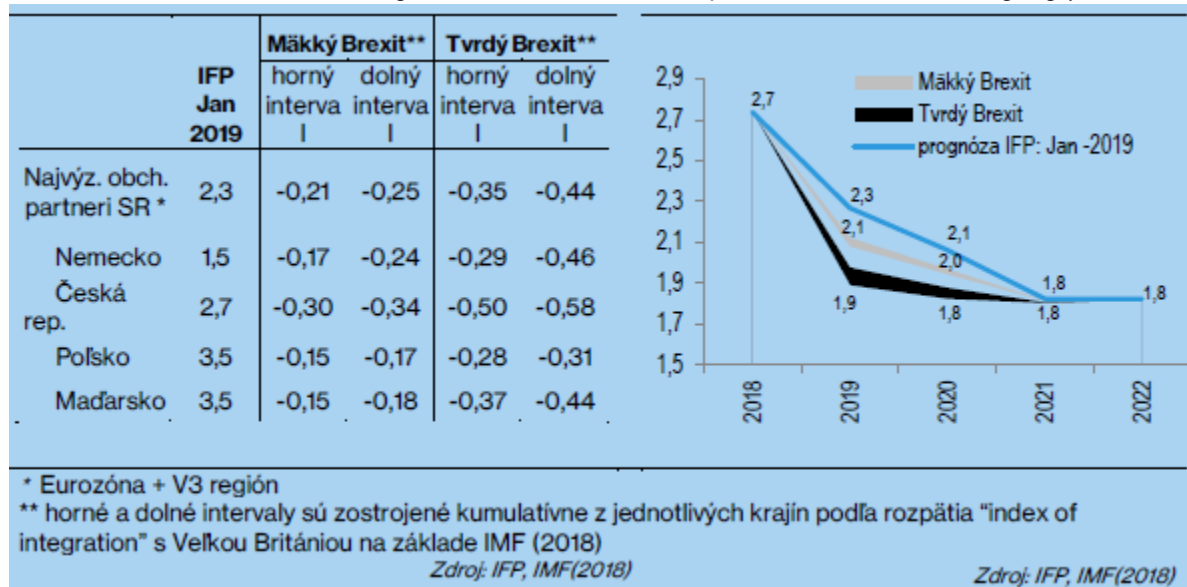

Zdroj: UN Comtrade

Podľa odhadov IFP (z februára 2019) by spomalil Brexit európsku ekonomiku v roku 2019 asi o 0,2 % až 0,4 % v závislosti od formy konečnej dohody (pozri nasledujúcu tabuľku č. 3.13 a graf č. 17). Predpokladá sa, že najviac budú zasiahnuté malé otvorené ekonomiky, ktoré sú cez exporty silne naviazané na Veľkú Britániu. Najviac postihnutou krajinou by bolo Írsko, ktorého výkon by v prípade tvrdého Brexitu mohol spomaliť až o takmer 4,6 % v dlhodobom horizonte. Z pohľadu Európy by k spomaleniu prispeli najmä výpadky HDP v Nemecku, ale spomalenie sa týka aj krajín V3.

Analýza vychádza z predpokladaných dlhodobých efektov na jednotlivé krajiny EÚ a V3 podľa štúdie IMF (2018). Prognóza IFP predpokladá, že najväčšia časť (85 %) dlhodobého vplyvu sa zmaterializuje hneď v prvých dvoch rokoch po Brexite.

Tab. č. 3.13: Pokles HDP v r.2019 oproti scenáru bez Brexitu Graf č.3.8: Pokles rastu v Európe vplyvom Brexitu

V ďalšej *makroekonomickej prognóze z 19. júna 2019* IFP avizoval *spomalenie rastu v eurozóne, ktoré pocíti aj Slovensko*. Podľa nej rast slovenskej ekonomiky v roku **2019** zvolní na **3,5 %** a to v dôsledku spomalenia výkonu eurozóny. Tlak zo slabšieho externého prostredia sa prenesie aj do nižšej spotreby domácností. Tento negatívny trend bude tlmený exportom slovenských automobiliek. V roku 2020 ekonomika bude naďalej zmiernovať tempo rastu a nasýtený trh práce zníži tvorbu pracovných miest. **Rizikom vývoja zostáva Brexit bez dohody**, tvrdý dopad na eurozónu a protekcionizmus vo svetovom obchode.

Podľa tejto prognózy ekonomický rast na Slovensku sa v roku **2019** zmierni na **3,5 %** v dôsledku spomalenia výkonu eurozóny. Nepriaznivý vývoj zahraničného dopytu sa dotkne citlivých bodov Slovenska. Ekonomický výkon klesá predovšetkým v Nemecku a trpia najmä tamajšie automobilky. Výroba automobilov na Slovensku však stúpa a pokračujúci nábeh výroby vo VW a JLR (Jaguar Land Rover) kompenzuje negatívne vplyvy. Spomaľujúca dynamika sa prejavuje aj pri tvorbe investícií, ktorá bude nižšia ako v roku 2018 ovplyvnenom jednorazovou investíciou JLR.

V roku **2020** sa rast ekonomiky ešte mierne spomalí na **3,4 %**. Z hľadiska štruktúry potiahne výkon najmä súkromná spotreba a export. Spotreba domácností zrýchli vďaka rýchlo rastúcim

mzdám a kvôli miernemu poklesu vysokej miery úspor. Export bude ešte stále ťažiť z novej výroby v JLR, kde sa ku koncu roka očakáva štart produkcie druhého modelu. Produkcia v JLR má do roku 2020 dosiahnuť 100 tis. vozidiel ročne. Investície sa čiastočne zotavia po predchádzajúcom prepade.

V ďalších rokoch sa výkon ekonomiky priblíži svojmu potenciálu. Nižšia dynamika miezd sa premietne do mierneho spomalenia spotreby domácností, naďalej však pôjde o hlavného ťahúňa rastu. Export zvoľní, no v roku 2021 stále bude pod vplyvom pozitívneho príspevku automobilky JLR vo forme už naplno rozbehutej produkcie oboch modelov. S blížiacim sa záverom tretieho programovacieho obdobia budú však zrýchľovať investície (zrýchlené čerpanie eurofondov).

Riziká prognózy z júna 2019: V externom prostredí prevládajú negatívne riziká, najmä výraznejšie spomalenie ekonomiky eurozóny, stupňujúci sa protekcionizmus v medzinárodnom obchode a tvrdý Brexit. V domácom prostredí je pozitívnym rizikom prípadná korekcia výpadku spotreby domácností zo začiatku roka, podobne balíček opatrení vlády by vplýval na ekonomiku nad rámec predpokladov aktuálne zahrnutých v prognóze. Negatívne dôsledky môže mať silnejšia reakcia trhu práce na spomalenie výkonu eurozóny.

V nasledujúcej *makroekonomickej prognóze na roky 2019-2022 z 19. septembra 2019* IFP opäť pristúpil ku korekciám oproti predchádzajúcej predikcii z júna 2019. Podľa septembrovej prognózy rast slovenskej ekonomiky v roku **2019** spomalí na **2,4 %** v dôsledku zníženia výkonu v eurozóne. Slabšie vyhliadky obchodných partnerov SR stlačia do konca roku 2019 nadol dynamiku slovenského trhu práce a tým aj spotrebu domácností. V roku **2020** ekonomika ďalej zmierni tempo rastu na **2,3%**, miera nezamestnanosti bude stagnovať a zvyšovanie miezd pribrzdí. Rizikom vývoja zostáva Brexit bez dohody a výraznejšie spomalenie v eurozóne a vo V3.

Ekonomický rast na Slovensku v roku 2019 spomalí na 2,4 % v dôsledku spomalenia výkonu eurozóny. Nepriaznivý vývoj zahraničného dopytu sa premieta do slovenského exportu, ktorý už zaznamenal výpadok v druhom kvartáli 2019. Ekonomický výkon klesá predovšetkým v Nemecku. Rast v roku 2019 bude nižší aj kvôli výraznému spomaleniu spotreby domácností v prvom štvrtroku, zvyšok roka sa má spotreba vyvíjať v súlade s pomalým výkonom ekonomiky. Investície v prvom polroku 2019 ťahal najmä súkromný sektor, v druhom polroku prognóza predpokladá zlepšenie vývoja investícií vo verejnom sektore. Celková vládna spotreba stúpa najmä kvôli zvyšovaniu kompenzácií zamestnancov vo verejnom sektore.

Spomalenie ekonomiky bude pokračovať aj v roku 2020, rast HDP dosiahne 2,3 %. Z pohľadu štruktúry sa mierne oživí export aj vďaka vplyvom automobilky JLR. Spotreba domácností sa bude vyvíjať v súlade s nižším disponibilným dôchodkom, vládna spotreba bude korigovať predchádzajúci silný rok.

V ďalších rokoch nastane opätovné oživenie ekonomiky, ktorá stúpne mierne nad svoj potenciál. Export porastie rýchlejšie ako zahraničný dopyt vďaka pozitívnemu príspevku JLR. S blížiacim sa záverom tretieho programového obdobia čerpania eurofondov budú zrýchľovať celkové investície aj vládna spotreba. Spotreba domácností zrýchli aj vďaka znižovaniu vysokej miery úspor.

Reálny rast HDP v rokoch 2017 a 2018, vrátane prognózy do roku 2022 uvádza tabuľka č. 3.14. Uvedená tabuľka obsahuje aj porovnanie prognóz z júna 2019 a septembra 2019.

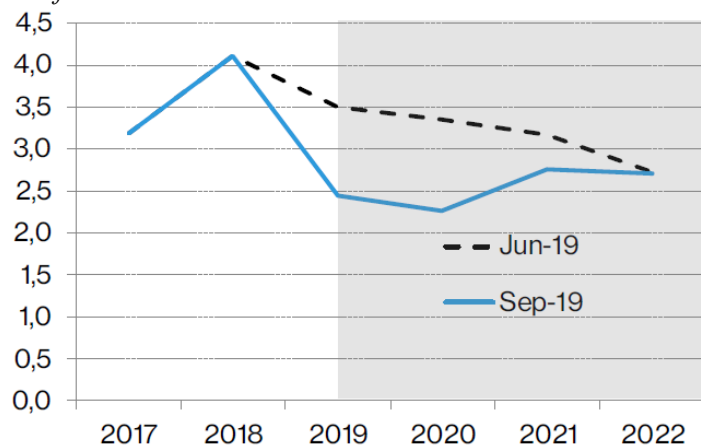
Reálny rast HDP v rokoch 2017-2022 (v %)

Tabuľka č. 3.14

2017	2018			2019			2020			2021			2022		
skut.	Jun-19	Sep-19	Δ	Jun-19	Sep-19	Δ	Jun-19	Sep-19	Δ	Jun-19	Sep-19	Δ	Jun-19	Sep-19	Δ
3,2	4,1	4,1	0,0	3,5	2,4	-1,1	3,4	2,3	-1,1	3,2	2,8	-0,4	2,7	2,7	0,0

Rast HDP v rokoch 2017-2022 a porovnanie prognóz znázorňuje graf č. 3.9:

Graf č. 3.9

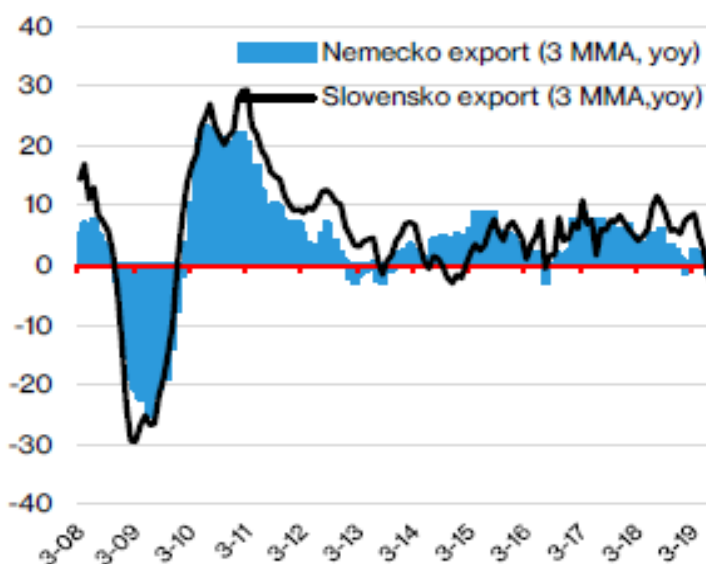
2019 - 2021

- Ochladenie zahraničného dopytu
- Následné spomalenie domácej ekonomiky

2021 - 2022

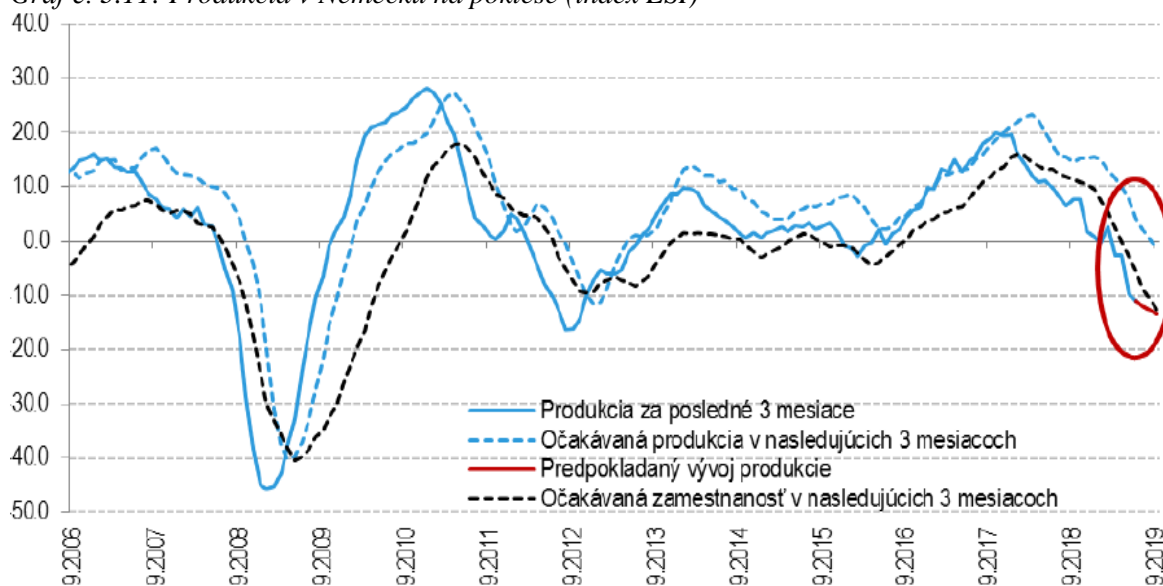
- Postupný návrat k pôvodným hodnotám

Graf č. 3.10: Export tovarov Slovenska v 2Q prepadol podobne ako export Nemecka (%)

Zdroj: Eurostat, IFP

Graf č. 3.11: Produkcia v Nemecku na poklese (index ESI)

Zdroj: IFP, ESI, Eurostat

Prognóza vývoja hlavných indikátorov ekonomiky Slovenska do roku 2022

Tabuľka č. 3.15

PROGNÓZA MF SR - HLAVNÉ INDIKÁTORY EKONOMIKY (september 2019)

ukazovateľ (rast v % ak nie je uvedené inak)	skutočnosť 2018	prognóza				rozdiel oproti jún 2019			
		2019	2020	2021	2022	2018	2019	2020	2021
Hrubý domáci produkt									
HDP, s.c.	4,1	2,4	2,3	2,8	2,7	-1,1	-1,1	-0,4	0,0
HDP, b.c. (mld. €)	90,2	94,6	98,6	103,5	108,8	-1,2	-2,9	-3,7	-4,0
Súkromná spotreba, s.c.	3,0	1,7	2,1	2,5	2,1	-0,5	-0,6	0,2	0,1
Súkromná spotreba, b.c.	5,4	4,0	4,2	4,7	4,5	-0,8	-1,1	0,0	0,0
Vládna spotreba	1,9	3,1	1,1	1,3	1,7	1,7	-0,2	-0,2	0,1
Fixné investície	6,8	1,9	3,6	3,3	3,8	-0,3	0,3	-0,1	0,2
Export tovarov a služieb	4,8	2,8	5,3	4,6	4,2	-3,3	-0,6	-0,6	0,1
Import tovarov a služieb	5,3	3,2	4,1	3,8	3,8	-2,3	-1,2	-0,8	0,0
Trh práce									
Zamestnanosť (štat. výkazníctvo)	1,9	1,1	0,2	0,3	0,2	-0,1	-0,5	-0,3	-0,3
Mzdy, nominálne	6,2	7,4	4,7	5,1	4,8	0,7	-1,5	-0,2	0,0
Mzdy, reálne	3,6	4,8	2,5	2,9	2,4	0,7	-1,1	0,1	0,0
Miera nezamestnanosti	6,6	5,8	5,8	5,8	5,7	0,1	0,2	0,3	0,4
Inflácia									
CPI	2,5	2,5	2,1	2,2	2,3	0,0	-0,4	-0,2	-0,1

Zdroj: SÚ SR, IFP

Zamestnanosť sa v roku 2019 má zvýšiť o 1,2 %, čo predstavuje 30 tisíc nových pracovných miest. Vysoký rast zamestnanosti odráža najmä silný vývoj v prvom polroku. Zhoršenie vývoja v externom prostredí, najmä v Nemecku, brzdí produkciu na Slovensku. To sa s určitým oneskorením pretaví aj do vývoja na trhu práce. Zamestnanosť v súkromnom sektore klesá už niekoľko mesiacov. Vo zvyšku roka 2019 sa preto predpokladá stagnácia zamestnanosti.

Viac než polovicu nových pracovných miest v roku 2019 vytvorí sektor služieb, zamestnanosť však stúpne vo všetkých sektoroch ekonomiky. Najrýchlejšia dynamika tvorby pracovných miest nastane v stavebníctve. Exportne orientovaný priemysel doplatí na ochladenie v Nemecku, čo spomalí tvorbu nových pracovných miest v tomto odvetví pod 0,5 %.

V roku 2020 má zamestnanosť stúpnuť o 0,2 %. Oživenie ekonomickej aktivity obnoví tvorbu nových pracovných miest už na začiatku roka 2020. V nasledujúcich rokoch sa rast zamestnanosti bude udržiavať blízko rastu pod 0,3 %. Miera nezamestnanosti dosiahne v roku 2019 historické minimum na úrovni 5,8 %. Vo zvyšku prognózovaného obdobia bude stagnovať, pričom v roku 2020 sa mierne zníži na 5,7 %.

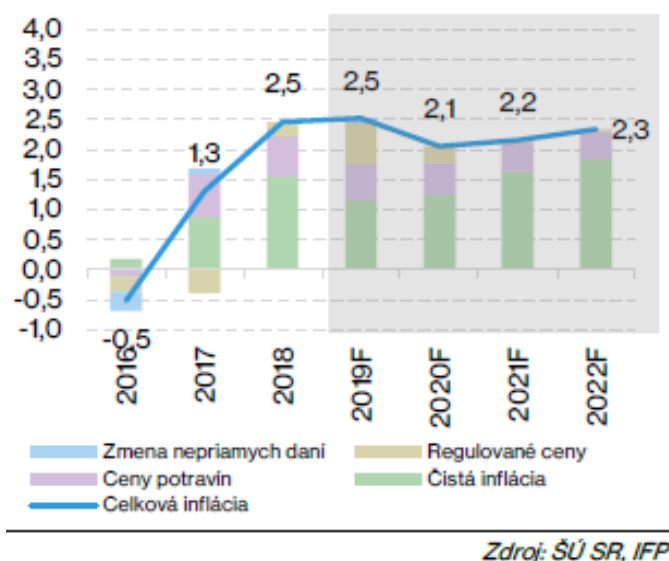
Inflácia bude stabilná: Ceny v roku 2019 stúpnu o 2,5 %, podobne ako v minulom roku. Prehrievanie trhu práce tlačí nahor ceny služieb, ktoré sú aj v roku 2019 hlavným motorom inflačného vývoja. Dynamika cien potravín bude v druhej polovici roka 2019 pre základný efekt stúpať. Regulované ceny rastú najmä pre zvyšovanie cien energií zo začiatku roka, nadol ich však ťahá zavedenie dotácie na obedy v materských školách, ku ktorému sa od septembra pridali aj základné školy. Ceny pohonných hmôt od polovice roka 2019 klesajú v reakcii na klesajúcu cenu ropy. Ceny obchodovateľných tovarov odrážajú cenový vývoj v zahraničí.

Spomalenie ekonomiky zníži rast cien: Cyklické spomalenie ekonomiky povedie k zníženiu inflácie v ďalších rokoch. Slabší domáci dopyt pomôže zmierniť tlak na rast cien služieb, kým spomalenie v zahraničí zníži infláciu obchodovateľných tovarov. Regulované ceny budú v roku 2020 ovplyvnené očakávaným výrazným nárastom cien elektriny, kým opačným smerom ich budú ťahať lacnejšie obedy na základných školách. S postupným oživením ekonomického rastu sa na strednodobom horizonte očakáva postupný nárast inflácie k úrovni 2,3 %.

Vývoj jednotlivých zložiek inflácie (medziročné rasty) Tabuľka č. 3.16

	2018	2019	2020	2021	2022
HICP	2,5	2,5	2,1	2,2	2,3
CPI	2,5	2,5	2,1	2,2	2,3
Regulované ceny	1,3	3,6	1,6	0,2	0,2
Jadrová inflácia	2,7	2,1	2,3	2,6	2,8
Ceny potravín	4,2	4,1	3,6	3,1	3,0
Čistá inflácia	2,4	1,8	1,9	2,5	2,8
Pohonné hmoty	7,3	-3,2	-4,5	-2,0	-0,9
Služby	3,0	2,8	2,7	3,5	4,0
Tovary	1,3	1,4	1,7	2,0	2,0

Graf č.3.12 – Vývoj a prognóza inflácie spolu s príspevkami jednotlivých zložiek (v p.b.)

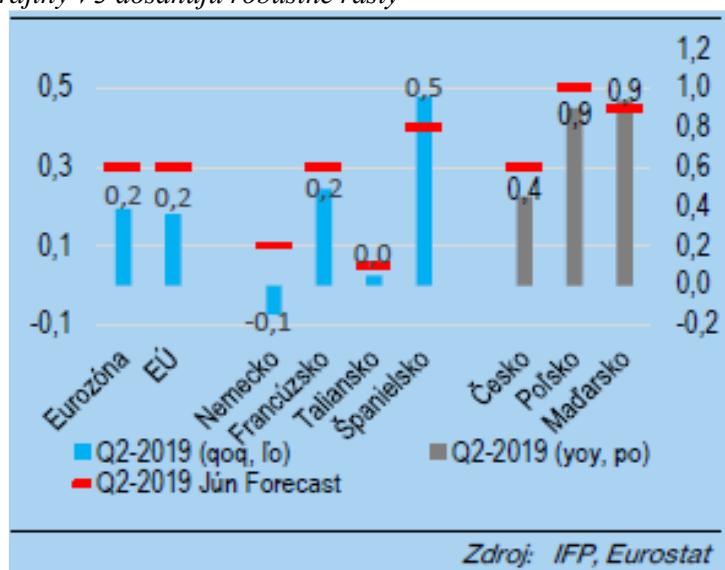
Predpoklady externého prostredia:

Centrálne banky v reakcii na vyhliadky spomalenia ekonomického rastu zvažujú podporné opatrenia. Americký Fed avizoval postupné zníženie kľúčovej úrokovej sadzby v prípade, že by americká ekonomika strácala na dynamike. Momentálne sa javia ako najpravdepodobnejšie dve až tri zníženia úrokovej sadzby do konca roka 2019, čím by sa referenčná sadzba mohla koncom roka ocitnúť na úrovni približne 1,75 %. Tempo spomaľovania európskej ekonomiky je výraznejšie, čo sa prejavilo v podstatne uvoľnenejšom pivote ECB. Predstavitelia centrálnej banky na starom kontinente poukazujú na relatívne široký arzenál nástrojov, ktoré je banka pripravená použiť v prípade potreby. Do úvahy pripadá obnovenie programu kvantitatívneho uvoľňovania, či zavedenia zápornej úrokovej sadzby na vklady. Centrálna banka zároveň vyjadrila ochotu podporiť komerčné banky, ktorých úrokové marže sú dlhodobo nízko rentabilné.

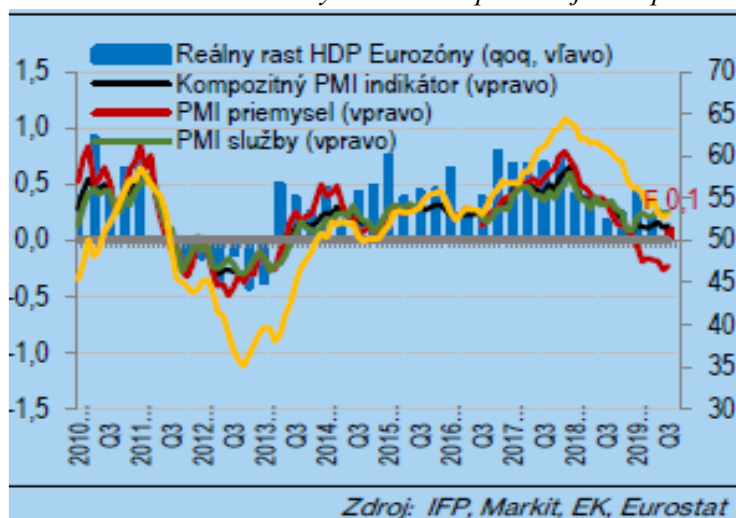
Rýchlejšie spomaľovanie ekonomického výkonu v eurozóne spolu s neistotou okolo Brexitu viedli k oslabeniu eura voči americkému doláru k hodnote 1,1 EUR/USD. Hrozbu zníženia globálnej obchodnej aktivity cítiť aj v poklese dopytu po ropy, ktorej cena preto klesla k 65 USD za barel.

Globálny obchod a svetová ekonomika spomaľuje. Najmarkantnejším dôvodom slabšieho svetového obchodu je obchodný konflikt medzi USA a Čínou. Spomaľovanie aktivity cítiť v eurozóne, ktorá v druhom štvrtroku 2019 rástla tempom 0,2% medzikvartálne. Pod výpadok sa podpísal zlý výkon v Nemecku, ktorého ekonomika sa v druhom štvrtroku 2019 znížila o 0,1% medzikvartálne. Príčinou spomalenia nie je len slabší zahraničný dopyt, ale aj horšie domáce faktory. Obavy pramenia predovšetkým z domáceho automobilového priemyslu, ktorý je motorom ekonomického rastu nielen v Nemecku, ale v celej eurozóne. Naopak krajiny regiónu V3 ťažili zo silných domácich faktorov. Dynamická spotreba domácností a investičná aktivita firiem podporená vládnyimi stimulmi v Poľsku a Maďarsku potiahli ekonomiku regiónu aj napriek výpadku externého sektora.

Graf č. 3.13: Krajiny V3 dosahujú robustné rasty

Graf č.3.14: Predstihové indikátory v eurozóne poukazujú na spomalenie ekonomiky

Konjunkturálne prieskumy pre eurozónu naznačujú prepád v priemysle, ktorý pramení z vlačnej priemyselnej aktivity v Nemecku (graf č. 3.14). Sektor služieb zostáva zatiaľ rezistentný, očakáva sa však, že rastový potenciál služieb dosiahne svoje limity. V treťom štvrtroku 2019 preto prognóza očakáva, že ekonomika eurozóny stúpne o 0,1 % medzikvartálne. Pre rok 2019 táto prognóza pristupuje k revízií HDP a importov smerom nadol u väčšiny významných obchodných partnerov Slovenska s výnimkou Poľska a Maďarska. Uzávierka predpokladov vonkajšieho prostredia vrátane úrokových sadzieb, cien komodít a výmenných kurzov bola 27. augusta 2019.

	HDP (% rast)					Rozdiel oproti júnu 2019					Import (% rast)					Rozdiel oproti júnu 2019				
	2018	2019	2020	2021	2022	2018	2019	2020	2021	2022	2018	2019	2020	2021	2022	2018	2019	2020	2021	2022
Najvýzn. obch. partneri SR	2,7	2,0	1,9	1,7	1,7	-0,1	-0,1	-0,2	-0,1	0,0	4,4	3,5	3,6	3,6	3,7	-0,5	-0,6	-0,4	-0,3	-0,2
z toho eurozóna*	1,9	0,9	1,2			0,0	-0,2	-0,2			3,2	2,5	2,8			0,1	-0,4	-0,8		
Nemecko	1,5	0,5	1,1			0,0	-0,2	-0,2			3,4	2,4	2,4			0,0	-0,5	-0,9		
Česká rep.	2,9	2,5	2,3			0,0	-0,1	0,0			5,9	3,3	3,5			-0,1	-0,9	0,0		
Poľsko	5,2	4,5	3,7			0,0	0,1	0,0			7,1	5,6	5,3			-0,1	-0,1	0,0		
Maďarsko	5,0	4,7	3,1			0,0	0,1	0,0			7,1	6,8	5,1			0,0	0,0	0,0		

*vážená eurozóna podľa exportov

Zdroj: IFP, EK

Riziká prognózy: Bilancia rizík prognózy je naklonená smerom nadol. V externom prostredí je rizikom najmä výraznejšie spomalenie ekonomiky eurozóny, zatváranie produkčnej medzery v krajinách V3, pretrvávajúce obchodných sporov a tvrdý Brexit. V domácom prostredí je negatívnym rizikom silnejšia reakcia trhu práce na spomalenie ekonomiky, čo môže zasiahnuť hlavne súkromnú spotrebu.

Poznámka: Vzhľadom na fakt, že Brexit sa k 31.10.2019 neuskutočnil a o ďalšom vývoji rozhodnú predčasné parlamentné voľby vo Veľkej Británii, ktoré sa budú konať 12. decembra 2019, prognózy budú musieť byť aktualizované v roku 2020.

3.2 Energetika

3.2.1 Bilancia výroby a spotreby elektriny v ES SR v roku 2017

Hodnotenie prevádzky ES SR (Elektrizačná sústava SR) v roku 2017 vychádza z oficiálnych údajov prevádzkovateľa prenosovej sústavy, ktoré sú zverejnené na webovom sídle spoločnosti Slovenská elektrizačná prenosová sústava, a. s..

Zo Správy o výsledkoch monitorovania bezpečnosti dodávok elektriny za rok 2017, vypracovanej MH SR vyberáme nasledovné zhodnotenie:

V roku 2017 dosiahla celková spotreba elektriny na Slovensku historické maximum. Hodnota 31 056 GWh predstavuje oproti roku 2016 nárast o 954 GWh (+3,17 %). Zásadný vplyv na túto skutočnosť mal pretrvávajúci hospodársky rast a obdobie výrazne nižších vonkajších teplôt začiatkom roka.

Nárast výroby elektriny v roku 2017 (+575 GWh) bol oproti roku 2016 výraznejší (+2,10 %).

Vývoj zásobovania SR elektrinou v rokoch 2005 až 2017 je uvedený v nasledujúcej tabuľke č. 3.18:

Tabuľka č. 3.18

Výroba, spotreba a zaťaženie ES SR v rokoch 2005-2017

Rok	Výroba [GWh]	Celková spotreba [GWh]	Saldo* [GWh]	Priemerné zaťaženie** [MW]	Maximálne zaťaženie [MW]
2005	31 294	28 572	2 722	3 262	4 346
2006	31 227	29 624	+ 1 603	3 382	4 423
2007	27 907	29 632	-1 725	3 383	4 418
2008	29 309	29 830	-521	3 396	4 342
2009	26 074	27 386	-1 312	3 126	4 131
2010	27 720	28 761	-1 041	3 283	4 342
2011	28 135	28 862	-727	3 295	4 279
2012	28 393	28 786	-393	3 277	4 395
2013	28 590	28 681	-91	3 274	4 178
2014	27 254	28 355	-1 101	3 237	4 120
2015	27 191	29 548	-2 357	3 377	4 146
2016	27 451	30 103	-2 651	3 427	4 382
2017	28 027	31 056	-3 030	3 545	4 550

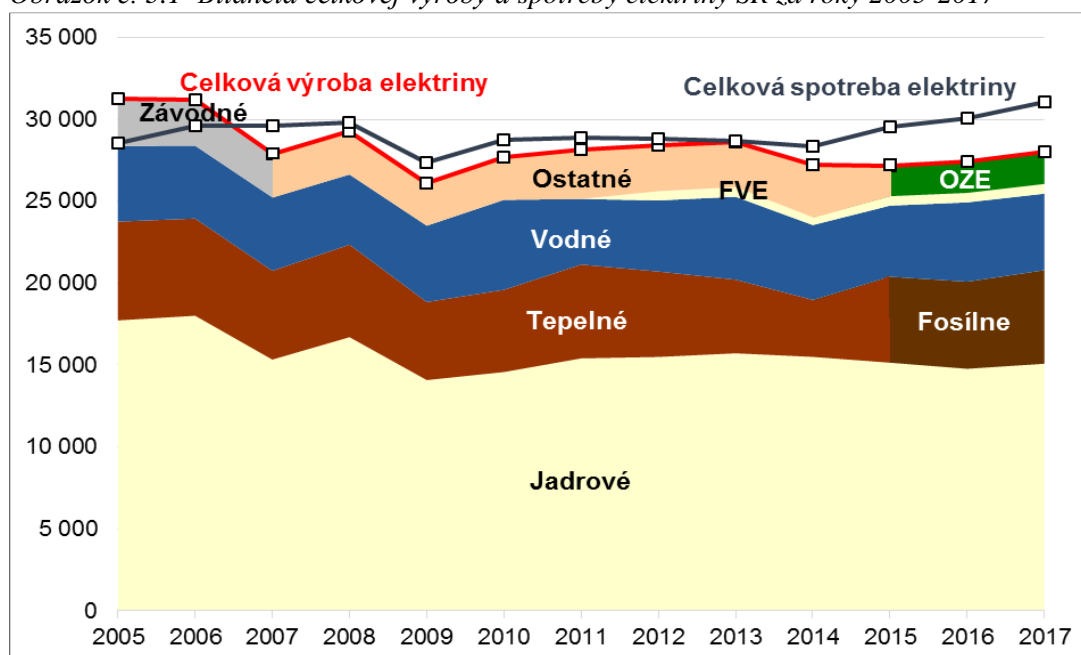
* Kladná/záporná hodnota salda znamená export/import.

** Celková spotreba podelená počtom hodín v príslušnom roku

Z pohľadu bilancie elektriny je Slovensko od roku 2007 (po odstavení EBO V1) importnou krajinou, avšak do roku 2013 mal import zostupnú tendenciu. V rokoch 2014 až 2017 sa tento trend zmenil. Import elektriny v roku 2017 dosiahol hodnotu 3 030 GWh, čo je oproti predchádzajúcemu roku nárast o 378 GWh. Podiel importu na celkovej spotrebe elektriny SR zostal oproti roku 2016 (8,8 %) na porovnateľnej úrovni (9,8 %).

Hlavnou príčinou je nerovnováha medzi cenou elektriny na trhu a výrobnými nákladmi zariadení na výrobu elektriny, ktoré nemôžu využiť dotáciu na svoju produkciu. Výsledkom je výhodnejší nákup elektriny v zahraničí.

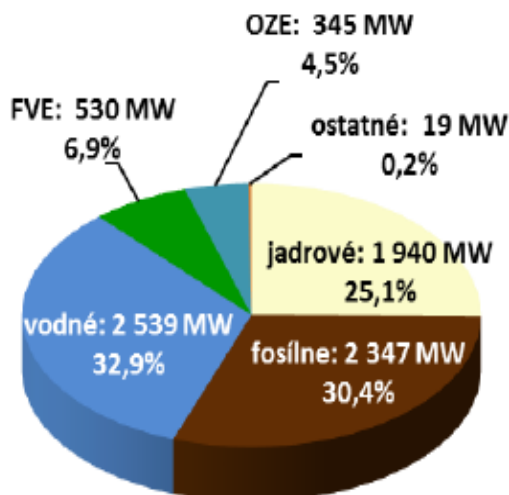
Obrázok č. 3.1 Bilancia celkovej výroby a spotreby elektriny SR za roky 2005-2017

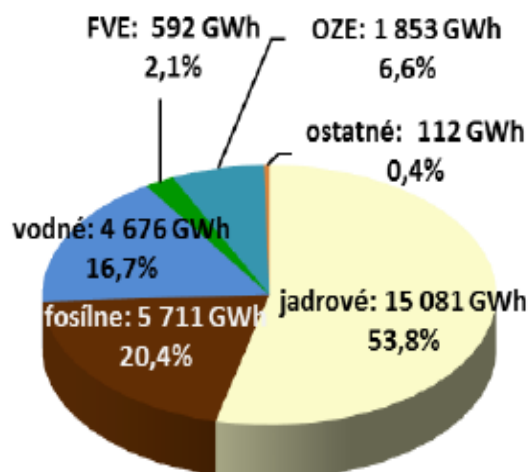
Zdroj: Správa o výsledkoch monitorovania bezpečnosti dodávok elektriny za 2017, MHSR

Na nasledujúcich obrázkoch č. 3.2 a 3.3 je uvedená **štruktúra inštalovaného výkonu a výroby elektriny v SR** v roku 2017 v absolútnych hodnotách, ako aj *ich percentuálny podiel na celkovej sume MW, resp. GWh*.

Obr. č. 3.2: Štruktúra inštalovaného výkonu v ES SR v 2017

Obr. č. 3.3: Štruktúra výroby elektriny v ES SR v 2017

Zdroj: Správa o výsledkoch monitorovania bezpečnosti dodávok elektriny za 2017, MHSR

Inštalovaný výkon zariadení na výrobu elektriny v ES SR dosiahol v roku 2017 hodnotu 7 721 MW. Oproti roku 2016 došlo k jeho poklesu o 128 MW, pričom hlavný podiel na tomto poklese malo odstavenie 3. bloku tepelnej elektrárne Nováky.

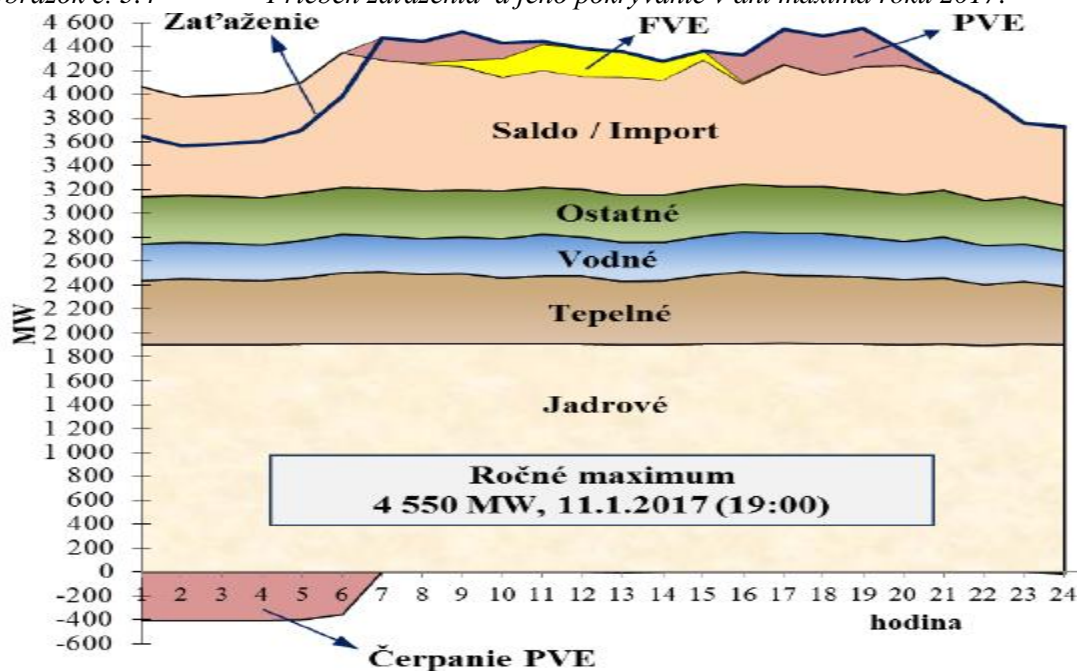
Štruktúra výroby elektriny podľa zdrojov v roku 2017 v %:

- elektrina z jadra 53,8 %
- elektrina z fosílnych palív 20,4 %
- elektrina z vodnej energie 16,7 %
- elektrina zo slnečnej energie (a fotovoltaiky) 2,1 %
- elektrina z ostatných OZE 6,6 %
- elektrina z ostatných zdrojov 0,4 %.

Pokryvanie zaťaženia ES SR výrobou zo zariadení na výrobu elektriny v deň maximálneho zaťaženia (11. 1. 2017) je zobrazené na nasledujúcom obrázku č. 3.4:

Obrázok č. 3.4

Priebeh zaťaženia a jeho pokrývanie v dni maxima roku 2017:

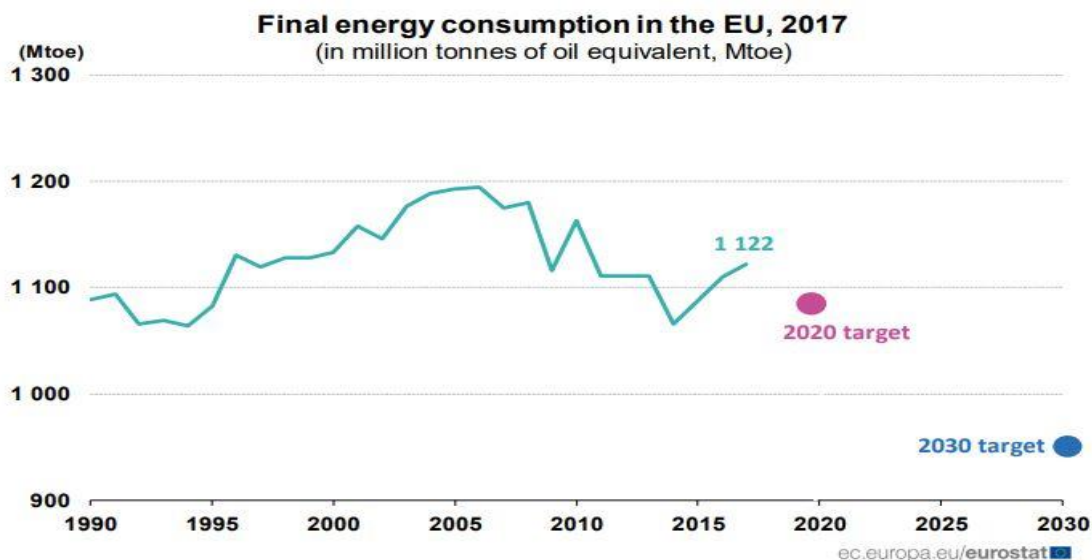
Zdroj: Správa o výsledkoch monitorovania bezpečnosti dodávok elektriny za 2017, MHSR

Pozn.: FVE = fotovoltaická elektrárň, PVE = prečerpávacia vodná elektrárň

Vo februári 2019 Eurostat zverejnil štatistiky o *energetickej účinnosti*. Slovensko je podľa nich krajinou, ktorá najviac v roku 2017 medziročne zvýšila konečnú spotrebu energie a to až o 7 %. Druhý najväčší nárast zaznamenala Malta - 6,7 % a tretí Poľsko - 6,5 %. Pokles konečnej spotreby sa podaril len Belgicku - o 1,2 %, Spojenému kráľovstvu - 0,8 %, Taliansku - 0,6 % a Slovinsku - 0,3 %. V roku 2017 sa celoeurópska konečná spotreba energie medziročne zvýšila - o 1,1 %; v roku 2017 tak bola spotreba v Európe o 3,3 % vyššia ako cieľ stanovený pre rok 2020. Nasledujúci graf č. 3.15 znázorňuje konečnú spotrebu energie v EÚ v roku 2017:

Graf č. 3.15

Konečná spotreba energie v EÚ v roku 2017:

3.2.1.1 OZE

Obnoviteľné zdroje energie (OZE), známe aj ako zelené energie, pokrývajú solárnu a fotovoltaickú energiu, vodnú energiu, veternú, geotermálnu energiu a všetky formy biomasy.

V roku 2020 budú musieť obnoviteľné zdroje v Európskej únii dosiahnuť podiel 20 percent na výrobe energie, v roku 2030 až 32 percent. Nové európske pravidlá pre ďalšiu dekádu tiež stanovili špecifický podiel pre dopravný sektor - 14 percent. To znamená, že z obnoviteľných zdrojov bude v roku 2030 pochádzať aspoň 50 percent elektriny.

Podľa Eurostatu *podiel OZE (tzv. zelených energií) na spotrebe energie* na úrovni EÚ dosiahol 17,5 % v roku 2017 (v roku 2004 bol 8,5 %), pričom *Slovensko* je v roku 2017 v EÚ na 9. mieste od konca s **11,5 %** (nižší podiel v roku 2017 malo napr. Spojené kráľovstvo a Holandsko; z krajín V4 bolo horšie len Poľsko – 10,9 %, lepšie bolo Maďarsko – 13,3 % a Česko – 14,8 %, pričom obe krajiny prekročili svoje národné ciele pre rok 2020). V roku 2016 malo Slovensko 12 %-ný podiel OZE na hrubej konečnej spotrebe energie, v roku 2015 to bolo 12,9 %. Znamená to, že Slovensko sa v roku 2017 vrátilo na úroveň pred rokom 2014, kedy bol podiel OZE 11,7 %. (pozn.: podľa ministerstva hospodárstva „pokles podielu obnoviteľných zdrojov energie bol spôsobený nižším rastom využívania obnoviteľných zdrojov energie v porovnaní s rastom konečnej energetickej spotreby. Rast spotreby elektriny a najmä značný nárast využívania motorových palív, ktoré spôsobili dynamický rast spotreby energie, sú odrazom hospodárskeho rastu Slovenska. Prioritou Slovenskej republiky z dlhodobého hľadiska je najmä energetická efektívnosť, ktorá vedie k znižovaniu spotreby energie, a teda k úspore fosílnych palív a emisií skleníkových plynov“).

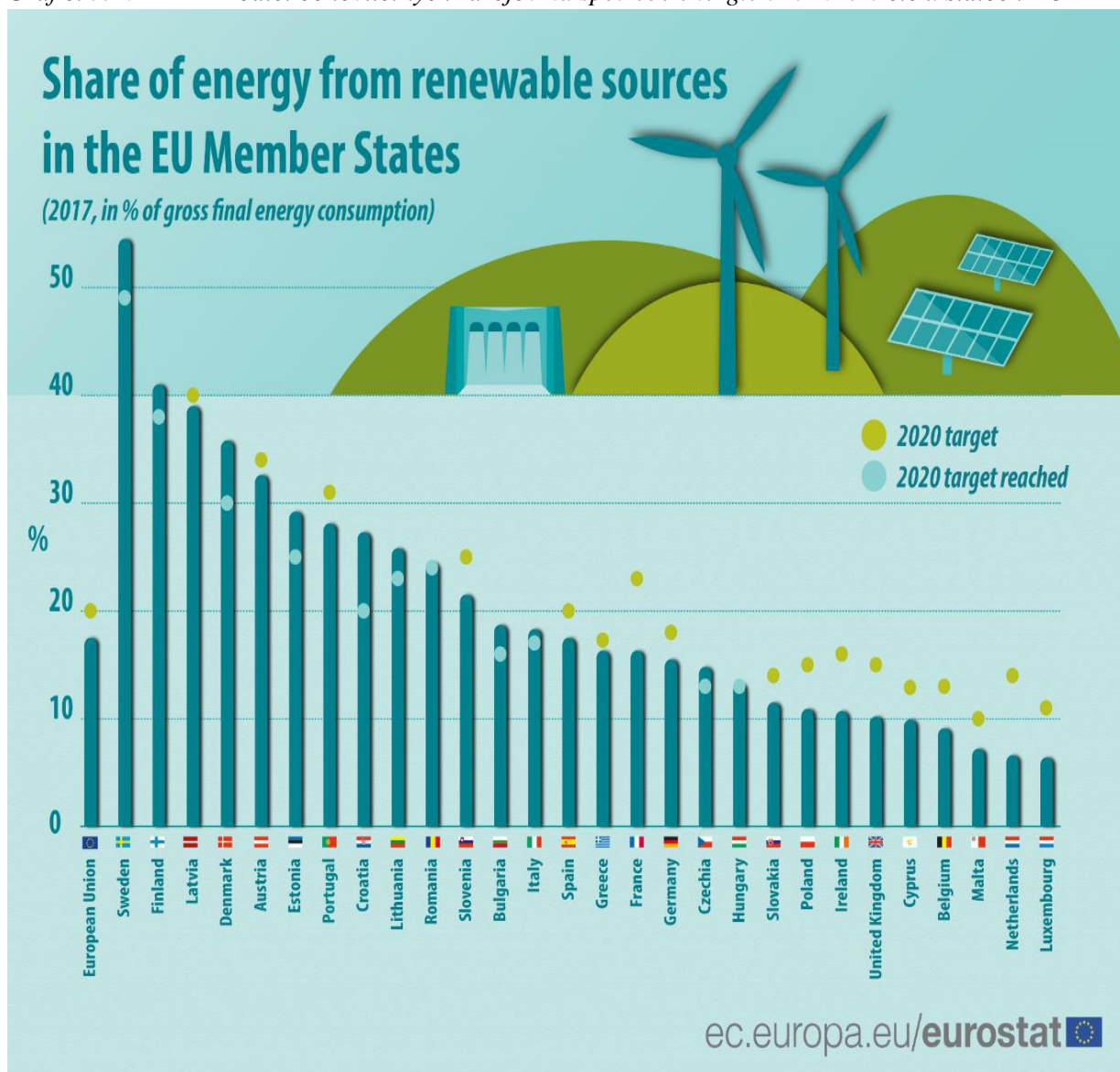
Národný cieľ Slovenska pre OZE pre rok 2020 je 14 %. Členské štáty majú stanovené vlastné národné ciele OZE, od 10 % na Malte až po 49 % vo Švédsku, aby mohol byť dosiahnutý cieľ EÚ 20 % na celkovej hrubej konečnej spotrebe energie z obnoviteľných zdrojov do roku 2020. Cieľ EÚ do roku 2030 je najmenej 32 % (pozn: dňa 14. júna 2018 Európska komisia, Parlament a Rada dosiahli politickú dohodu, ktorá obsahuje záväzný cieľ EÚ v oblasti obnoviteľných zdrojov energie do roku 2030 vo výške 32%, s doložkou o revízii smerom nahor do roku 2023).

Podľa Eurostatu je EÚ na dobrej ceste pokiaľ ide o splnenie cieľov týkajúcich sa podielu obnoviteľných zdrojov na spotrebe energie do roku 2020, pretože 11 členských štátov už dosiahlo svoje ciele stanovené k roku 2020, avšak niektoré štáty musia vo svojom úsilí pridať. K 11 členským štátom, ktoré už dosiahli resp. predstihli svoj národný cieľ pre rok 2020 patria Chorvátsko, Švédsko, Dánsko, a Estónsko, ďalej ho prekročili Fínsko, Litva, Rumunsko, Bulharsko, Česko a Maďarsko. Najviac musia pridať pre dosiahnutie stanoveného cieľa Francúzsko, Holandsko a Írsko.

Najvyšší podiel energie z obnoviteľných zdrojov v hrubom odbere energie v roku 2017 malo Švédsko (54,5 %), potom Fínsko (41 %), Lotyšsko (39 %), Dánsko (35,8 %) a

Rakúsko (32,6 %). Na druhom konci rebríčka sa ocitlo Luxembursko (6,4 %), Holandsko (6,6 %), Malta (7,2 %), Belgicko (9,1 %), Cyprus (9,9 %) a Spojené kráľovstvo (10,2 %) (pozri graf č. 3.16 nižšie – svetlomodré body predstavujú dosiahnutie cieľa, žlté body stanovený národný cieľ). Slovensko, ako sa uvádza vyššie, malo v roku 2017 dosiahnutý cieľ na úrovni 11,5 %.

Graf č. 3.16 Podiel obnoviteľných zdrojov na spotrebe energie v r. 2017 v člen. štátoch EÚ

Podrobné údaje o podiele energie z obnoviteľných zdrojov (% OZE na hrubej konečnej spotrebe energie) v členských štátoch EÚ a ďalších nečlenských európskych štátoch sa nachádza v nasledujúcej tabuľke č. 3.19:

Share of energy from renewable sources
(in % of gross final energy consumption)

	2004	2014	2015	2016	2017	2020 target
EU	8.5	16.2	16.7	17.0	17.5	20
Belgium	1.9	8.0	7.9	8.6	9.1	13
Bulgaria	9.4	18.0	18.2	18.8	18.7	16
Czechia	6.9	15.0	15.0	14.9	14.8	13
Denmark	14.9	29.7	31.4	32.6	35.8	30
Germany	6.2	14.4	14.9	14.9	15.5	18
Estonia	18.4	26.2	28.4	28.6	29.2	25
Ireland	2.4	8.7	9.1	9.3	10.7	16
Greece	6.9	15.4	15.4	15.1	16.3*	18
Spain	8.3	16.1	16.2	17.4	17.5	20
France	9.5	14.8	15.2	15.9	16.3	23
Croatia	23.5	27.8	29.0	28.3	27.3	20
Italy	6.3	17.1	17.5	17.4	18.3	17
Cyprus	3.1	8.9	9.4	9.3	9.9	13
Latvia	32.8	38.6	37.5	37.1	39.0	40
Lithuania	17.2	23.6	25.8	25.6	25.8	23
Luxembourg	0.9	4.5	5.0	5.4	6.4	11
Hungary	4.4	14.6	14.4	14.3	13.3	13
Malta	0.1	4.7	5.1	6.2	7.2	10
Netherlands	2.0	5.5	5.7	5.9	6.6	14
Austria	22.7	33.2	32.8	33.0	32.6	34
Poland	6.9	11.5	11.7	11.3	10.9	15
Portugal	19.2	27.0	28.0	28.4	28.1	31
Romania	16.2	24.8	24.8	25.0	24.5	24
Slovenia	16.1	21.5	21.9	21.3	21.5	25
Slovakia	6.4	11.7	12.9	12.0	11.5	14
Finland	29.2	38.8	39.3	39.0	41.0	38
Sweden	38.7	52.4	53.6	53.8	54.5	49
United Kingdom	1.1	6.5	8.4	9.2	10.2	15
Albania	29.6	31.5	34.4	37.1	34.6	38
Montenegro	:	44.1	43.1	41.5	40.0	33
Former Yug. Rep. of Macedonia	15.7	19.6	19.5	18.0	19.7	28
Serbia	12.7	22.9	21.9	21.0	20.6	27
Turkey	16.2	13.6	13.6	13.7	13.2	:
Kosovo**	20.8	19.5	18.5	24.4	22.9	25

: Data not available

- Not applicable

* Data estimated

** Kosovo, under United Nations Security Council Resolution 1244/99

Zdroj: http://appsso.eurostat.ec.europa.eu/nui/show.do?dataset=nrg_ind_ren&lang=en

3.2.1.1.1 Nový systém podpory OZE na Slovensku – zákon č.309/2018 Z.z.

Nové pravidlá v podpore obnoviteľných zdrojov energie (OZE) priniesol **zákon č. 309/2018 Z.z.** s účinnosťou od 1. januára 2019 (ktorým sa mení zákon č. 309/2009 Z. z. o podpore obnoviteľných zdrojov energie a vysoko účinnej kombinovanej výroby).

Nasledovné zásadné zmeny legislatívy v oblasti podpory obnoviteľných zdrojov a kogenerácie elektriny a tepla nadobudli účinnosť od 1. januára 2019:

- centrálna správa systému podpory pod taktovkou OKTE (Organizátor krátkodobého trhu s elektrinou, ktorý je vo vlastníctve štátu),
- paralelné systémy podpory formou doplatku pre zariadenia do 500 kW a príplatku pre zariadenia s vyšším inštalovaným výkonom,
- inštitút lokálneho zdroja,
- možnosť kompenzácií časti nákladov na podporu OZE pre energeticky náročný priemysel.

Distribučné spoločnosti prestali od roku 2014 prijímať žiadosti o pripojenie obnoviteľných zdrojov nad 10 kW do distribučnej siete pre obavy o stabilitu siete (nedostatočná kapacita siete) a bezpečnosť dodávok (tzv. stop-stav).

Ministerstvo hospodárstva bude každoročne zverejňovať maximálny objem výkonu, ktorý je možné do sústavy pripojiť, či už ako zariadenie s finančnou podporou alebo ako nedotovaný lokálny zdroj. Realitou sa majú stať aukcie, ktoré sú trhovo orientovaným mechanizmom podpory výstavby nových výrobných zariadení.

V primárnej legislatíve sa tiež zadefinovala tarifa za prevádzkovanie systému a jej zložka určená na podporu OZE a tiež neoprávnené dodávanie do sústavy. Výrobcovia elektriny budú musieť mať povinne uzavretú zmluvu o prístupe do sústavy, pri ktorom tiež došlo k úprave definície.

Zákon č. 309/2018 Z.z. priniesol pozitívnu zmenu aj v oblasti „lokálneho zdroja“, ktorý po viac ako 5 rokoch stop stavu umožní pripájanie zdrojov do 500 kW na pokrytie vlastnej spotreby elektriny. Toto riešenie umožní najmä malým a stredným podnikom pokryť časť vlastnej spotreby elektriny čistými miestnymi zdrojmi, napríklad zo solárnych panelov na svojich strechách.

3.2.1.1.2 Pokračovanie projektu „Zelená domácnostiam“

Projekt „Zelená domácnostiam“ prispieva k rozvoju obnoviteľných zdrojov. Ministerstvo životného prostredia a Slovenská inovačná a energetická agentúra (SIEA) prostredníctvom prvého projektu za 41 miliónov EUR podporili od roku 2015 do roku 2018 až 18 502 zariadení na využívanie OZE v domácnostiach s celkovým inštalovaným výkonom 141 MW.

Konkrétne ide o slnečné kolektory pre 6 974 domácností, viac ako 5 242 tepelných čerpadiel, 3 673 fotovoltických systémov a 2 613 kotlov na biomasu. Zlepšilo sa tým povedomie ľudí o OZE, ako aj prístup zariadení do 10 kW do elektrickej siete. Veterné inštalácie neboli podporené pre legislatívne prekážky.

Záujem ľudí o OZE v rámci projektu Zelená domácnostiam stále rastie a projekt pokračuje aj v roku 2019. Celkový rozpočet na tieto aktivity predstavuje 115 miliónov EUR, plus národné spolufinancovanie.

3.3 Prechod k nízkouhlíkovému hospodárstvu

Obnoviteľná energia sa môže vyrábať zo širokého spektra zdrojov – vietor, slnko, voda, príliv, geotermálna energia a biomasa. Zvyšovaním využívania množstva obnoviteľných zdrojov na uspokojenie svojich energetických potrieb EÚ znižuje svoju závislosť od fosílnych palív a zvyšuje udržateľnosť svojej výroby energie.

Európa pochopila, že najrýchlejší spôsob ako znížiť emisie, je nahradenie výroby energie z uhlia výrobou z obnoviteľných zdrojov. Len za šesť rokov od roku 2012 do roku 2018 ročné emisie CO₂ z uhoľných elektrární klesli o 250 miliónov ton. Ako sa vyvíja situácia s emisiami CO₂ v SR? V roku 2016 predstavovali emisie CO₂ na obyvateľa Slovenska 6,77 ton. Emisie CO₂ na obyvateľa Slovenska postupne klesali z 8,54 metrických ton v roku 1997 na 6,77 ton v roku 2016.

Postupné vyradovanie uhlia v Európe má rastúci trend a podiel obnoviteľných zdrojov na výrobu elektriny naďalej rastie. Celková produkcia uhlia v EÚ klesla o 6% v roku 2018 a bola o 30% nižšia ako v roku 2012. Ale je to otázka dvoch druhov uhlia: väčšina poklesu produkcie sa týka čierneho uhlia a nie viac znečisťujúceho hnedého uhlia. Postupné vyradovanie čierneho uhlia v Európe sa zrýchľuje, ale postupné rušenie produkcie hnedého uhlia sa len začína.

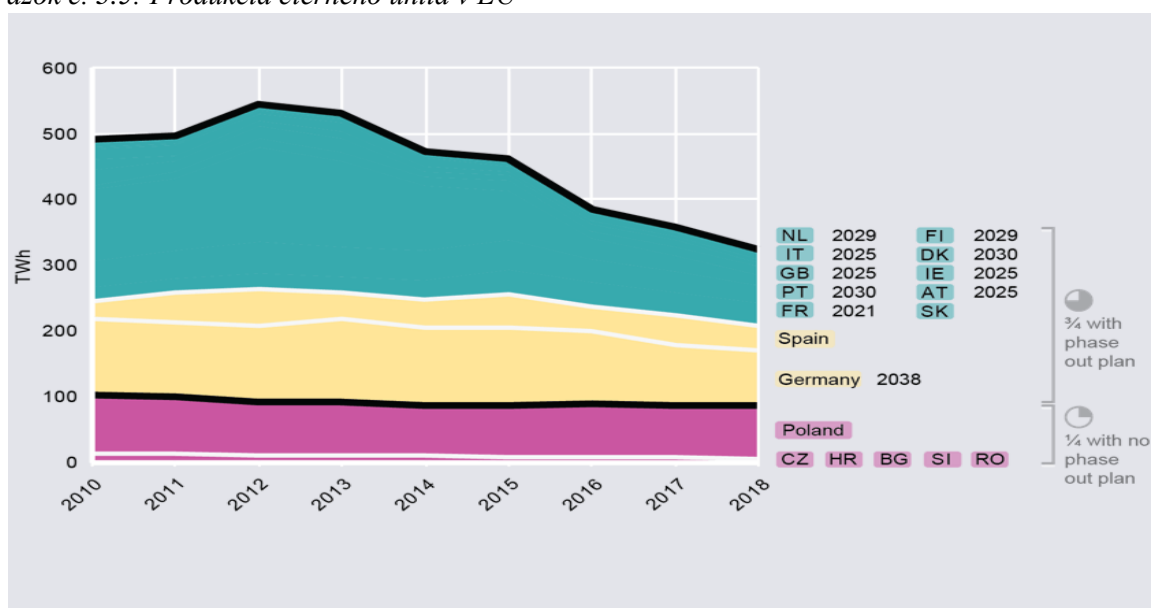
Vyradovanie ťažby čierneho uhlia v Európe:

Produkcia čierneho uhlia v Európe sa v roku 2018 znížila o 9% a teraz je o 40% nižšia ako v roku 2012.

V roku 2018 Nemecko a Španielsko najprv oznámili, že plány vyradovania uhlia sú otázkou veľmi blízkej budúcnosti. Berúc do úvahy aj tieto 2 štáty, tri štvrtiny európskej produkcie čierneho uhlia v roku 2018 takto podlieha národnému vyradovacieho plánu. V štátoch, kde bol dátum vyradenia – ukončenia dohodnutý, je to rok 2030 alebo skôr. Dátum Španielska je predmetom diskusie. Nemecko nakoniec prijalo ukončenie ťažby čierneho uhlia k roku 2038. Zvyšná štvrtina výroby čierneho uhlia v roku 2018 bola takmer celá v Poľsku.

Nasledujúci obrázok č. 3.5 znázorňuje produkciu čierneho uhlia v EÚ:

Obrázok č. 3.5: Produkcia čierneho uhlia v EÚ

Zdroj: Fifth annual review of the European Power Sector in 2018, Up-to-date analysis on the electricity transition, Agora Energiewende, Sandbag smarter climate policy

Slovensko má len malé zásoby čierneho uhlia, na obrázku nie je uvedený rok ukončenia ťažby.

Vyraďovanie ťažby hnedého uhlia v Európe:

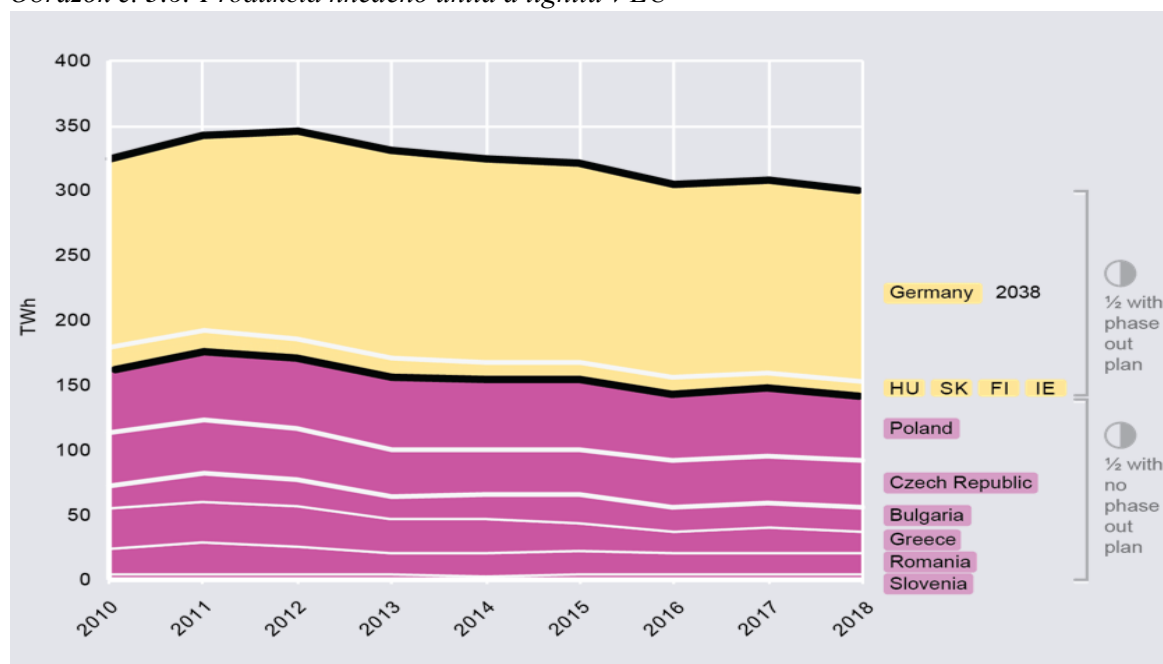
Výroba elektrickej energie z hnedého uhlia klesla v Európe v roku 2018 len o 3%.

Polovica produkcie hnedého uhlia v Európe bola v roku 2018 v Nemecku; oznámenie nemeckej komisie pre uhlie o vyradení z roku 2038 zahŕňa aj hnedé uhlie. V pláne tejto komisie sa uvádza, že sa uzavrie do roku 2022 a do roku 2030 viac baní na ťažbu čierneho uhlia než hnedého uhlia, čo naznačuje, že postupné vyradovanie produkcie čierneho uhlia bude rýchlejšie a pomalšie v prípade hnedého uhlia.

Druhá polovica produkcie hnedého uhlia v roku 2018 bola v šiestich krajinách, kde diskusie ešte nemajú výsledky: Poľsko, Česko, Bulharsko, Grécko, Rumunsko a Slovensko. Tieto krajiny nielen pomaly diskutujú o svojom odstúpení od ťažby hnedého uhlia, ale majú zatiaľ aj veľmi málo ambiciózne plány na ďalšiu budúcu expanziu pokiaľ ide o veternú a solárnu energiu. Zostáva veriť, že ich národné klimatické plány predstavujú nové ambície.

Nasledujúci obrázok č. 3.6 znázorňuje produkciu hnedého uhlia a lignitu v EÚ:

Obrázok č. 3.6: Produkcia hnedého uhlia a lignitu v EÚ

Zdroj: Fifth annual review of the European Power Sector in 2018, Up-to-date analysis on the electricity transition, Agora Energiewende, Sandbag smarter climate policy

Slovensko – plán ukončenia ťažby hnedého uhlia do roku 2023:

Na Slovensku by sa mala v roku 2023 skončiť platnosť všeobecného hospodárskeho záujmu (VHZ) v oblasti ťažby uhlia. Tým by sa plán ukončenia ťažby hnedého uhlia v regióne hornej Nity (Hornonitrianske bane Prievidza) stanovil na rok 2023. Vláda SR v decembri 2018 schválila **nový všeobecný hospodársky záujem**, ktorý skracuje dotácie na spaľovanie

uhlia z roku 2030 na rok 2023. Rok 2023 znamená aj ukončenie životnosti elektrárne v Novákoch z hľadiska plnenia environmentálnych kritérií, ktorá spaľuje hnedé uhlie z Hornonitrianskych baní Prievidza, a.s. (HBP, a.s.). Táto akciová spoločnosť je od 1. októbra 2016 jediným producentom hnedého uhlia a lignitu v SR.

Stav zásob uhlia v HBP, a. s. k 1. januáru 2018 podľa jednotlivých dobývacích priestorov (v tonách):

Tabuľka č.3.20

Označenie zásob	Dobývací priestor Cigeľ	Dobývací priestor Handlová	Dobývací priestor Nováky I.	Dobývací priestor Gbely III.	Spoločnosť HBP, a. s. spolu
Bilančné zásoby	14 879 246	13 951 843	70 792 136	55 397 981	155 021 206
Využiteľné zásoby	14 879 246	13 951 843	30 245 623	44 757 343	103 834 055
Nebilančné zásoby	28 056 085	34 988 891	52 266 965	2 181 000	117 492 939
Geologické zásoby	42 935 329	48 940 891	123 059 101	57 578 981	272 514 145
Vyťažiteľné zásoby	0	2 505 661	13 292 503	25 968 120	41 766 284

Zdroj HBP, a.s.

Sprístupnené zásoby hnedého uhlia a lignitu sú v záverečnej fáze svojej exploatácie. V súčasnosti sa ťažba hnedého uhlia a lignitu pohybuje na úrovni 1,7 – 1,8 mil. ton ročne.

Prehľad podielov výroby elektriny z domáceho uhlia na celkovej spotrebe elektriny v SR od roku 2005 do roku 2017 je v tabuľke č. 3.21:

Prehľad podielov výroby elektriny z domáceho uhlia na celkovej spotrebe elektriny v SR v rokoch 2005 - 2017:

Tabuľka č. 3.21

Ročný podiel brutto výroby elektriny z domáceho uhlia (elektrárň Nováky) na celkovej brutto spotrebe elektriny SR													
Rok	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Podiel (%)	5,89	5,51	5,68	6,65	7,03	6,7	7,05	6,63	6,28	6,15	5,61	5,13	4,78

Zdroj MH SR

Vláda SR začiatkom júla 2019 schválila **akčný plán transformácie regiónu hornej Nitry**, ktorý definuje priebeh transformácie regiónu horná Nitra. V najbližších rokoch by sa mali v hornonitrianskom regióne zrealizovať početné investičné projekty.

Medzi základné zdroje financovania priorít/opatrení Akčného plánu patria:

- EŠIF v rámci programového obdobia 2014 - 2020;
- EŠIF v rámci programového obdobia 2021 – 2027;
- Komunitárne programy EÚ;
- Národné podporné mechanizmy;
- Európska investičná banka (EIB).

Útlm uhlia sa bude podľa materiálu schváleného slovenskou vládou, odohrávať v réžii banského priemyslu. Ten má dostať stimuly (štátna pomoc) na zatváranie baní, ale aj vytvorenie náhradných pracovných miest vo viacerých oblastiach. Projekty v rámci procesu transformácie majú byť podporené najviac z Európskych štrukturálnych a investičných fondov (EŠIF).

Eurofondy takto poslúžia aj pre kompenzáciu straty pracovných príležitostí po ukončení ťažby uhlia.

Pretože ukončenie ťažby hnedého uhlia bude mať dopad na zamestnanosť v regióne, dôležitými prioritami transformácie je hlavne udržanie zamestnanosti v regióne, tvorba nových pracovných miest a sociálne zabezpečenie baníkov.

Dotované pracovné miesta v baníctve pomáhali udržať nízku mieru nezamestnanosti v okrese Prievidza a Partizánske pod celoslovenským priemerom. Podľa dostupných údajov v ťažobnej spoločnosti HBP pracuje 3 782 osôb, čo z nej robí najväčšieho zamestnávateľa v regióne horná Nitra. Podľa ťažobnej spoločnosti je ale na uhoľnom priemysle závislých až 11 tisíc pracovných miest. Podľa štúdie, ktorú si nechala vypracovať Európska komisia nie je jednoduché odhadnúť počet ohrozených nepriamych pracovných miest. Prikláňa sa však k odhadom Spoločného výskumného centra (JRC), podľa ktorého je k baníctvu nepriamo naviazaných ďalších zhruba tritisíc miest. Podľa štúdie EK by tak dohromady hrozbou straty zamestnania bolo postihnutých približne 7 tisíc pracovníkov.

Pracovná skupina pre prípravu a implementáciu transformácie regiónu hornej Nitry vytvorila databázu projektových zámerov, na ktorých by transformácia mala stáť. Ide o 81 konkrétnych projektov rozdelených do siedmich klastrov (oprava železničných vagónov, pestovanie paradajok v skleníkoch, chov sumčeka afrického či výroba biomasy a bioplastov a tiež projekty z oblasti cestovného ruchu a životného prostredia). Podľa predbežných odhadov by ich náklady boli vyše jeden a pol miliardy EUR, pričom by mali vytvoriť takmer 6 500 pracovných miest.

Ministerstvo hospodárstva pripravuje výzvu, ktorá bude zameraná na podporu uvedenia nového alebo inovovaného produktu na trh alebo na inováciu produkčného procesu. Celková alokácia výzvy je 10 miliónov EUR a vyhlásená by mala byť na prelome rokov 2019 a 2020. Tieto prostriedky prispievajú k podpore podnikania na hornej Nitre.

Okrem ubúdajúcich zásob hnedého uhlia a lignitu ťažených na hornej Nitre je jedným z dôvodov na riadené ukončenie ťažby aj narastajúci verejný tlak proti dotáciám na výrobu elektriny z domáceho uhlia. Dôležitou úlohou bude tiež odstraňovanie environmentálnych záťaží po ťažbe uhlia.

**

V marci 2019 zástupcovia envirorezortu informovali o príprave ***národného energetického a klimatického plánu s výhľadom do roku 2030 a nízkouhlíkovej stratégie do roku 2050***. Tieto dva dokumenty by mali určiť priority pre verejné investície v oblasti boja proti klimatickým zmenám a ochrany životného prostredia.

Členské štáty EÚ majú povinnosť vypracovať ***národný energeticko-klimatický plán s výhľadom do roku 2030***. Prvú verziu uvedeného plánu zaslalo Slovensko do Bruselu už na konci roka 2018., nasledovali pripomienky Európskej komisie, pričom konečná verzia má byť hotová do konca roka 2019 a musí byť zaslaná aj Európskej komisii. Pri tvorbe národného energeticko-klimatického plánu sa zohľadňuje Štúdia nízkouhlíkoveho rastu a Envirostratégia 2030. Národné plány jednotlivých členských štátov doplnia európsku stratégiu s výhľadom do roku 2050. Za Slovensko predložil pripomienky rezort životného prostredia. Slovensko súhlasí s cieľom obmedzenia nárastu oteplenia na zemi na 1,5 stupňa.

Štúdia nízkouhlíkového rastu, ktorú predstavilo MŽP SR v marci 2019, je základom pre budúcu **stratégiu nízkouhlíkového rastu**, t.j. znižovania emisií *s výhľadom do roku 2050*. Prechod na nízkouhlíkovú ekonomiku prinesie Slovensku veľké možnosti pre rozvoj ekonomiky, služieb a celkovej kvality života. Hoci štúdiu predstavil rezort životného prostredia, nemožno ju separovať od ostatných rezortov. Štúdia modeluje možnosti a náklady znižovania emisií na Slovensku. Toto je možné dosiahnuť kombináciou zvyšovania energetickej efektívnosti a podporou obnoviteľných zdrojov energie. Štúdia ponúka štyri scenáre dekarbonizácie slovenskej ekonomiky. Podľa predbežných záverov štúdie sa predpokladajú ďalšie investície do jadrovej energie a obnoviteľných zdrojov, ako aj významný podiel plynu až do roku 2030. Je treba uviesť, že Slovensko oproti roku 1990 znížilo emisie až o 44 %, a to aj napriek významnému rastu ekonomiky.

3.4 PROGNOZA VÝVOJA ZÁSOBOVANIA ELEKTRINOU NA 5 ROKOV (2019-2023)

Správa o výsledkoch monitorovania bezpečnosti dodávok elektriny za rok 2017, ktorú vypracovalo v júli 2018 MH SR uvádza nasledovné prognózy:

Od roku 2014 do roku 2017 vzrástla celková spotreba elektriny Slovenska o 9,5 % s priemerným ročným indexom viac ako 3 %. Táto prognóza v roku 2018 očakávala, že celková spotreba elektriny dosiahne približne rovnakú úroveň ako v roku 2017. V rokoch 2018 až 2023 očakáva priemerný ročný index rastu celkovej spotreby cca 1,54 % a pre spotrebu elektriny v SR v rokoch 2019-2023 nasledujúce hodnoty (netto a celkové):

Prognóza vývoja spotreby elektriny v TWh a medziroč.rast v % v r. 2019-2023 *Tabuľka č.3.22*

Referenčný scenár	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Netto spotreba elektriny	28,5	29,0	29,7	30,2	30,6	30,9	31,2
	3,1 %	1,7 %	2,4 %	1,9 %	1,3 %	1,0 %	1,0 %
Celková spotreba elektriny	31,1	31,2	32,1	32,9	33,4	33,7	34,0
	3,3 %	0,5 %	2,8 %	2,6 %	1,4 %	1,0 %	0,9 %

Zdroj: Správa o výsledkoch monitorovania bezpečnosti dodávok elektriny za 2017, MHSR

Celková predpokladaná bilancia spotreby a výroby elektriny na obdobie 2019-2023 je v nasledovnej tabuľke č. 3.22 (v údajoch nie je uvažované s výrobou v PPC Bratislava):

Predpokladaná bilancia spotreby a výroby elektriny na roky 2019-2023 (TWh) *Tabuľka č. 3.23*

Referenčný scenár	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Celková spotreba elektriny	31,1	31,2	32,1	32,9	33,4	33,7	34,0
Celková výroba	28,0	28,8	32,2	35,9	37,0	37,8	38,1
Bilančné saldo (výroba – spotreba)	-3,0	-2,4	0,1	2,9	3,6	4,1	4,0
Bilančné saldo (%)	-9,8 %	-7,6 %	+0,3 %	+8,9 %	+10,8 %	+12,1 %	+11,8 %

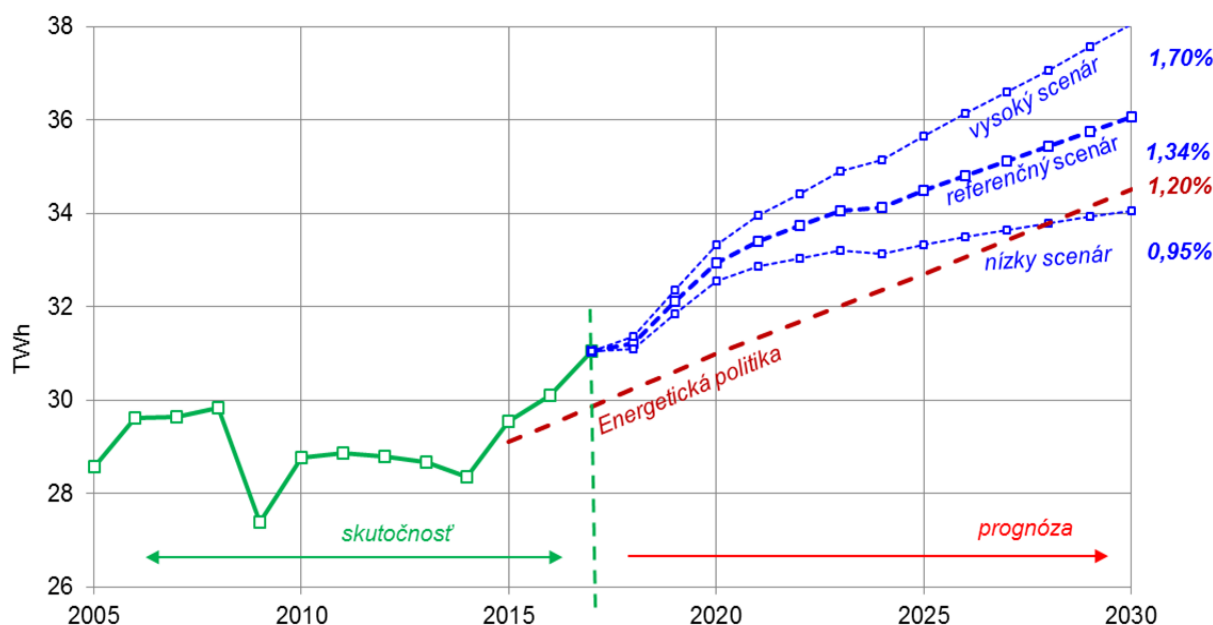
Zdroj: Správa o výsledkoch monitorovania bezpečnosti dodávok elektriny za 2017, MHSR

Na základe údajov uvedených v tabuľke vyššie je možné konštatovať, že po uvedení blokov 3 a 4 EMO (JE Mochovce) do komerčnej prevádzky sa charakter ES SR zmení z mierne importného, resp. vyrovnaného, na exportný s vysokým podielom výroby zo zdrojov elektriny na báze bezuhlíkovej technológie. V prípade príchodu nového veľkého odberateľa elektriny na Slovensko by došlo k zníženiu výrazne prebytkového bilančného salda v období do roku 2023.

3.5 PROGNÓZA ZABEZPEČENIA DODÁVOK ELEKTRINY DO ROKU 2030

Prognóza spotreby elektriny v SR je základným vstupom pre analýzu zabezpečenia dodávok elektriny v dlhodobom horizonte a pre celkové strategické smerovanie budúceho vývoja elektroenergetiky SR. Správa o výsledkoch monitorovania bezpečnosti dodávok elektriny za 2017 (MHSR, júl 2018) vo svojej prognóze do roku 2030 uvažuje s rastúcim trendom spotreby elektriny, pričom táto bola taktiež korigovaná s ohľadom na veľkosť vlastnej spotreby pre očakávaný vývoj výrobných základne.

Graf č. 3.17: Prognóza vývoja celkovej spotreby elektriny na Slovensku na roky 2018-2030 (priemerný rast do r. 2030 vztiahnutý k roku 2017)

Zdroj: Správa o výsledkoch monitorovania bezpečnosti dodávok elektriny za 2017, MHSR

Prognóza vývoja celkovej spotreby elektriny na Slovensku (TWh)

Tabuľka č. 3.24

Scenár	Skutočnosť								Prognóza			
	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2020	2025	2030
Nízky scenár									31,1	32,5	33,3	34,1
Referenčný scenár	28,76	28,86	28,79	28,68	28,36	29,55	30,10	31,06	31,2	32,9	34,5	36,1
Vysoký scenár									31,4	33,3	35,6	38,1

Zdroj: Správa o výsledkoch monitorovania bezpečnosti dodávok elektriny za 2017, MHSR

Z pohľadu krytia očakávaného dopytu, resp. očakávanej spotreby elektriny v SR sa pozornosť sústreďuje predovšetkým na dostavbu dvoch nových blokov jadrovej elektrárne Mochovce. Výrobné zariadenie by malo byť k dispozícii v priebehu 2. štvrťroka 2019 (blok č. 3), resp. 2. štvrťroka 2020 (blok č. 4) a jeho výkon bude postupne navyšovaný až na 2x530 MW. Pripojenie bloku č. 3 do prenosovej sústavy je od konca roku 2017 v prevádzke.

Nový jadrový zdroj (NJZ) v lokalite Jaslovské Bohunice s celkovým inštalovaným výkonom 1 200 MW by v prípade jeho realizácie patril medzi významné perspektívne projekty slovenskej energetiky. Vzhľadom na avizované predĺženie životnosti EBO V2 (Jaslovské Bohunice), potvrdené vykonaním konkrétnych technických a bezpečnostných opatrení v zmysle požiadaviek Úradu pre jadrový dozor a tiež vzhľadom na potreby pokrytia očakávaného dopytu by uvedenie NJZ do prevádzky pripadalo do úvahy v časovom horizonte najskôr po roku 2035.

Adekvátnym zdrojom regulačného výkonu by mohla byť prečerpávacía vodná elektráreň Ipeľ (PVE Ipeľ). V minulosti viackrát avizovaný projekt PVE Ipeľ s predpokladaným inštalovaným výkonom 560 MW a s týždenným cyklom prečerpávania má významný potenciál poskytovania podporných služieb a zvýšil by aj bezpečnosť a spoľahlivosť dodávok elektriny na území SR. Na základe doterajšieho vývoja prípravy realizácie výstavby tohto zdroja sa predpokladalo jeho prípadné uvedenie do prevádzky až po roku 2025. Platnosť osvedčenia pre výstavbu tohto zariadenia na výrobu elektriny skončila 22. januára 2018.

Analýza zabezpečenia dodávok elektriny v SR do roku 2030 vychádza z predpokladov prognózy spotreby elektriny a vývoja disponibilnej výroby elektriny v zariadeniach na výrobu elektriny v SR. Na základe predpokladov prevádzkovateľa prenosovej sústavy sa v zdrojovom mixe elektrizačnej sústavy SR predpokladá dostavba a uvedenie EMO 3, 4 do prevádzky, prevádzka existujúcich zdrojov vrátane paroplynového cyklu Malženice a rozvoj OZE podľa cieľov EÚ do roku 2030 v podmienkach SR. Prevádzkovanie uhoľných elektrární ENO B blok 1 a 2 a EVO 1 blok 5 a 6 bude závisieť od vývoja situácie na energetickom trhu. Očakáva sa, že disponibilná výroba elektriny bude prevyšovať predpokladanú spotrebu elektriny v SR. Veľkosť prebytku disponibilného výkonu zdrojov elektriny na území SR bude závisieť aj od rozsahu výstavby ďalších nových zdrojov elektriny v SR.

Predpokladaná bilancia spotreby a výroby elektriny v TWh do roku 2030

Tabuľka č. 3.25

	2015	2016	2017	2018	2020	2030
Celková brutto spotreba	29,5	30,1	31,1	31,2	32,9	36,1
Celková výroba*	27,2	27,5	28,0	28,8	35,9	37,5
Bilančné saldo	-2,36	-2,64	-3,03	-2,38	2,94	1,45
Bilančné saldo (%)	-8,0%	-8,8%	-9,8%	-7,6%	8,9%	4,0%

* očakávaný vývoj = neuvažuje sa s prevádzkou PPC Bratislava v celom sledovanom období

V celom sledovanom období nie je uvažované s výrobou PPC Bratislava. Potenciálna výroba tohto zdroja je 1 TWh. Pokiaľ bude tento významný zdroj znovu uvedený do prevádzky, celková výroba SR vzrastie a s ňou úmerne aj bilančné saldo.

Z uvedeného vyplýva, že pre dosiahnutie vyrovnanej bilancie medzi spotrebou a výrobou do roku 2030, pri predpoklade dokončenia už rozostavaných výrobných kapacít a predpokladanej realizácii projektov OZE, nebude potrebná výstavba ďalších väčších zdrojov.

Prognóza vývoja podielu disponibilnej výroby elektriny podľa očakávaného vývoja na spotrebe elektriny SR v %

Tabuľka č. 3.26

	2010	2015	2016	2017	2018	2020	2030
Bezuhlíkové technológie	70,7%	74,6%	73,3%	71,9%	71,4%	88,4%	90,6%
z toho: OZE vrátane VE	20,0%	23,3%	24,3%	23,3%	22,0%	23,5%	23,8%
z toho: Jadrové elektrárne	50,7%	51,3%	49,1%	48,6%	49,4%	64,8%	66,8%
Fosílné elektrárne	25,7%	17,4%	17,9%	18,4%	21,0%	20,6%	13,4%
Spoľu	96,4%	92,0%	91,2%	90,2%	92,4%	108,9%	104,0%

Zdroj: Správa o výsledkoch monitorovania bezpečnosti dodávok elektriny za 2017, MHSR

Dôležitým aspektom pri rozvoji zdrojovej základne je zabezpečenie zdrojovej dostatočnosti, t.j. zabezpečenie optimálneho zdrojového mixu pre spoľahlivé a bezpečné prevádzkovanie sústavy v dlhodobom horizonte. Technický a ekonomický spôsob prevádzky zdrojov elektriny v ES SR vzhľadom na ich povahu a regulačné možnosti výrazne ovplyvňuje prevádzku systému. Napríklad jadrové zdroje svojou povahou majú obmedzené regulačné schopnosti a taktiež nie je možné uvažovať s využitím OZE pri regulácii sústavy a riešení krízových stavov.

3.6 PROGNOZA PODIELU ENERGIE Z OBNOVITEĽNÝCH ZDROJOV DO ROKU 2030

Podkladom k tejto kapitole bol Návrh integrovaného národného energetického a klimatického plánu, ktorý bol k dispozícii v čase spracovania tejto kapitoly. Do konca roka 2019 musí Slovensko schváliť konečnú verziu **národného energeticko-klimatického plánu**, ktorý bude zaslaný aj Európskej komisii. Konečná verzia plánu by mala obsahovať nielen konkrétne ciele, ale aj politiky ako ich dosiahnuť. Prvú verziu už revidovala Európska komisia, na druhej v súčasnosti ministerstvá pracujú (október 2019).

Prognózy podielov energie z OZE v jednotlivých sektoroch na konečnej energetickej spotrebe od 2021 do 2030 v sektoroch elektrickej energie, vykurovania a chladenia a v odvetví dopravy sa nachádzajú v tabuľke č. 3.27:

Odhadované trajektórie

Tabuľka č. 3.27

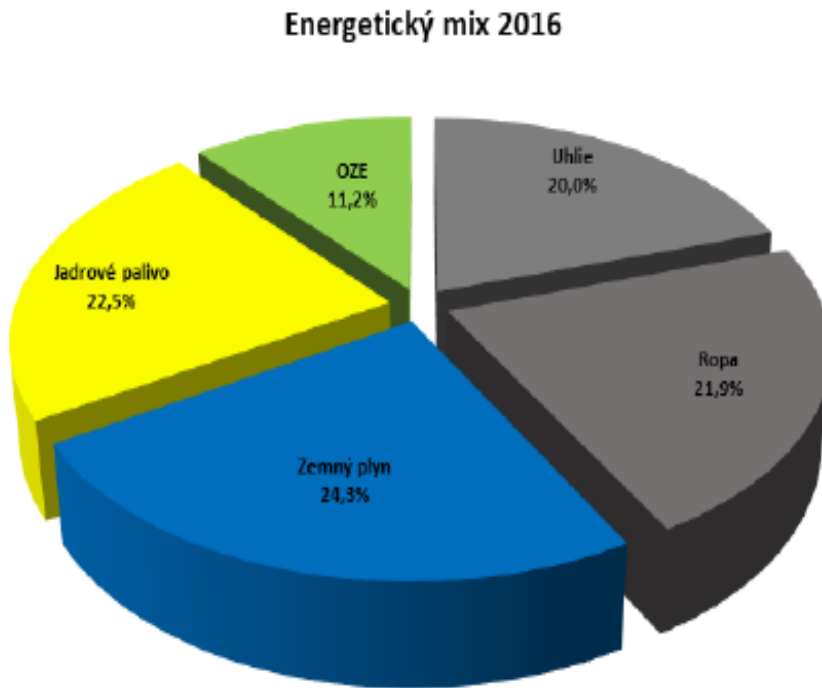
	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Obnoviteľné zdroje energie - výroba tepla a chladu v (%)	12,9	13,6	14,0	14,7	15,7	16,2	16,5	16,9	17,2	17,6
Obnoviteľné zdroje energie – výroba elektrickej energie (v %)	22,3	23,1	23,5	23,6	24,4	25,1	25,2	25,3	25,2	25,0
Obnoviteľné zdroje energie – doprava (v %)	8,1	8,2	8,6	8,7	9,0	9,4	9,9	10,8	12,4	14,0
Celkový podiel obnoviteľných zdrojov energie (v %)	14,0	14,7	15,1	15,5	16,3	16,8	17,1	17,4	17,7	18,0

Zdroj MH SR

Do roku 2030 dosiahne orientačná trajektória aspoň plánovaný príspevok členského štátu. Orientačná trajektória pre Slovensko začína 14% v roku 2020.

Pre ilustráciu uvádzame energetický mix SR v roku 2016 v grafickom znázornení:

Graf č.3.18: Energetický mix SR v roku 2016

Slovensko si bude v najbližších mesiacoch vytvárať svoju pozíciu k dlhodobej európskej klimatickej stratégii. V blízkej dobe sa musí tiež rozhodnúť, ako sa postaví k znižovaniu vlastných emisií v ďalších desaťročiach.

SR má vzhľadom na vysoký podiel jadra na výrobe elektriny a vysoký podiel zemného plynu v teplárstve jednu z najnižších emisných energetík v EÚ. Istý priestor na dekarbonizáciu energetiky je už iba v náhrade uhlia nízko-emisnými zdrojmi, v opatreniach energetickej efektívnosti a v dekarbonizácii dopravy. Po nahradení tuhých fosílnych palív obnoviteľnými zdrojmi energie budeme mať v SR jednu z najmenej emisných energetík v celej EÚ (konkrétne siedmu emisne najmenej náročnú energetiku v celej EÚ z pohľadu CO₂ intenzity výroby elektrickej energie a tepla).

Ambicióznejšie ciele SR pre podiely OZE v energetike do 2030 (nad rozsah náhrady uhlia) budú pre štát drahé. Akceptovanie ambicióznejších cieľov pre podiely OZE do 2030 navyše významne znižuje flexibilitu členského štátu znižovať emisie CO₂ v iných sektoroch efektívnym spôsobom (z technologického aj ekonomického pohľadu).

Odhad celkového príspevku (inštalčná kapacita, hrubé množstvo vyrobenej elektrickej energie) jednotlivých technológií výroby energie z OZE v SR pri výrobe elektrickej energie (2020-2030)

Tabuľka č.3.28

	2020		2021		2022		2023		2024		2025	
	MW	GWh	MW	GWh	MW	GWh	MW	GWh	MW	GWh	MW	GWh
Vodná:	1 626	4 464	1 627	4 467	1 628	4 470	1 629	4 473	1 630	4 476	1 641	4 507
<1 MW	35	102	36	104	37	107	38	110	39	113	40	116
1 MW – 10 MW	60	168	60	168	60	168	60	168	60	168	70	196
>10 MW	1 531	4 195	1 531	4 195	1 531	4 195	1 531	4 195	1 531	4 195	1 531	4 195
Z toho čerpadlá:	916	300	916	400	916	400	916	400	916	400	916	400
Geotermálna	0	0	0	0	4	28	4	28	4	28	4	28
Solárna												
fotovoltaická	600	600	620	620	640	640	660	660	680	680	680	680
koncentrovaná solárna energia	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Prílív a odliv, vlny, oceán	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Veterná:												
na pobreží	20	40	30	48	150	120	150	240	150	240	300	480
na mori:	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Biomasa:												
pevná	180	990	190	1045	200	1100	200	1100	200	1100	200	1100
bioplyn	110	858	130	1014	150	1170	160	1248	170	1326	180	1404
biokvapaliny												
SPOLU	2 536	6 952	2 597	7 194	2 772	7 528	2 803	7 749	2 834	7 850	3 005	8 199
Z toho v zariadení na kombinovanú výrobu elektrickej energie a tepla	290	1848	320	2059	350	2270	360	2348	370	2426	380	2504

	2026		2027		2028		2029		2030	
	MW	GWh	MW	GWh	MW	GWh	MW	GWh	MW	GWh
Vodná:	1 731	4 754	1 742	4 785	1 753	4 816	1 754	4 819	1 755	4 822
<1 MW	41	119	42	122	43	125	44	128	45	131
1 MW – 10 MW	80	224	90	252	100	280	100	280	100	280
>10 MW	1610	4411	1610	4411	1610	4411	1610	4411	1610	4411
<i>Z toho čerpadlá:</i>	916	400	916	400	916	400	916	400	0	0
Geotermálna	4	28	4	28	4	28	4	29	4	30
Solárna										
<i>fotovoltaická</i>	680	680	680	680	700	700	730	730	750	750
<i>koncentrovaná solárna energia</i>	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Príliv a odliv, vlny, oceán	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Veterná:										
<i>na pobreží</i>	300	480	300	480	350	560	350	560	350	560
<i>na mori:</i>	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Biomasa:										
<i>pevná</i>	200	1100	200	1100	200	1100	200	1100	200	1100
<i>bioplyn</i>	190	1482	200	1560	200	1560	200	1560	200	1560
<i>biokvapaliny</i>										
SPOLU	3 105	8 524	3 126	8 633	3 207	8 764	3 238	8 798	3 259	8 822
<i>Z toho v zariadení na kombinovanú výrobu elektrickej energie a tepla</i>	390	2582	400	2660	400	2660	400	2660	400	2660

Zdroj: MH SR

3.6.1 VODNÉ ELEKTRÁRNE – BUDÚCE PROJEKČNÉ ZÁMERY

Celkový výkon vodných elektrární je vyše 2500 GW. Ich ročná výroba sa pohybuje medzi 4 000 - 5500 GWh ročne, čo predstavuje 14 – 19 % celkovej spotreby, resp. výroby elektriny.

Najvýznamnejším je VE Gabčíkovo (720 MW) s priemernou ročnou výrobou okolo 2200 GWh a Prečerpávacía vodná elektráreň Čierny Váh (735 MW), ktorá slúži na poskytovanie podporných služieb pre elektrizačnú sústavu. S ich prevádzkou sa počíta aj po 2035.

V minulom období boli vydané osvedčenia o súlade investičného zámeru s energetickou politikou pre potenciálne pripravované projekty nových zdrojov:

Projekt **Vodnej elektrárne Sered'** je zameraný na využitie zatiaľ nevyužitého energetického potenciálu rieky Váh v úseku Sered' – Hlohovec na výrobu elektriny v objeme okolo 180 GWh za rok. Vodné dielo s plavebnou komorou je súčasťou projektu Vážska vodná cesta a jeho dobudovaním sa vytvorí plavebná dráha od Komárna po Hlohovec. Hlavnou prekážkou realizácie diela je dlhodobá návratnosť investície pri súčasných cenách elektriny.

Projekt **Prečerpávacej vodnej elektrárne Ipeľ'** s navrhovaným inštalovaným výkonom 600 MW predstavuje významný potenciál pri poskytovaní širokej škály podporných služieb. Ide o zdroj s týždenným cyklom prečerpávania, ktorý je schopný presúvať víkendovú „prebytkovú“ energiu z jadrových elektrární do obdobia špičkového zaťaženia v pracovných dňoch. Je pritom aj optimálnym vyrovnávacím prvkom výroby veterných a fotovoltaických elektrární. Realizácia projektu bude závisieť od vývoja medzinárodného trhu s elektrinou a záujmu strategického investora. Ako sa uvádza vyššie, vychádzajúc z doterajšieho vývoja prípravy realizácie výstavby tohto zdroja, je možné predpokladať jeho prípadné uvedenie do prevádzky až po roku 2025.

3.7 Poľnohospodárstvo

3.7.1 Pôdny fond SR v roku 2017

Informácie zahrnuté v tejto podkapitole pochádzajú zo Štatistickej ročenky o pôdnom fonde SR k 1. januáru 2018.

Zmeny v druhov pozemkov v r. 2017

Tabuľka č. 3.29

	Poľnohospodárska pôda (ha)	Orná pôda (ha)	Lesné pozemky (ha)
K 1.1.2017	2 385 328	1 409 778	2 022 522
K 1.1.2018	2 381 953	1 408 660	2 024 374
Rozdiel	-3 375	-1 118	1 852

Zdroj: Štatistická ročenka o pôdnom fonde v SR k 1. januáru 2018

V dôsledku vykonaných zmien a prírastku obyvateľstva v roku 2017, pripadalo na 1 obyvateľa SR 0,4376 ha poľnohospodárskej pôdy, z toho 0,2588 ha ornej pôdy.

Úbytok poľnohospodárskej pôdy v roku 2017 (-3 375 ha) je oproti roku 2016 (-4 288 ha) menší o 913 ha. Úbytok ornej pôdy v roku 2017 (-1 118 ha) je oproti roku 2016 (-1 516 ha) menší o 398 ha. Prírastok lesných pozemkov v roku 2017 (1 852 ha) je oproti roku 2016 (2 406 ha) menší o 554 ha.

Napriek tomu vývoj pôdneho fondu v Slovenskej republike bol aj v roku 2017 charakterizovaný ubúdaním poľnohospodárskej a ornej pôdy v prospech lesných, nepoľnohospodárskych a nelesných pozemkov a nárastom lesných pozemkov z poľnohospodárskej pôdy a z nepoľnohospodárskych a nelesných pozemkov.

Zmeny v úhrnných hodnotách druhov pozemkov v roku 2017 sú uvedené v Tabuľke č. 3.30:

Zmeny úhrnných hodnôt druhov pozemkov v roku 2017 v SR (v hektároch)

Druh pozemku	Stav k 1.1.2017	Stav k 1.1.2018	Rozdiel	Rozčlenenie rozdielu podľa druhov zmien		
				Územné zmeny	Spresnenie výmer	Zmeny trvalého charakteru
1	2	3	4	5	6	7
orná pôda	1 409 778	1 408 660	-1 118	0	4	-1 125
chmeľnice	511	510	-1	0	0	-1
vinice	26 266	26 258	-8	0	2	-11
záhrady	76 206	76 111	-95	0	1	-96
ovocné sady	16 685	16 658	-27	0	0	-28
trvalé trávne porasty	855 882	853 757	-2 125	0	-3	-2 122
poľnohospodárska pôda	2 385 328	2 381 953	-3 375	0	6	-3 381
lesné pozemky	2 022 522	2 024 374	1 852	0	-3	1 856
vodné plochy	95 257	95 256	-1	0	-2	0
zastavané plochy a nádvorá	236 281	236 979	698	0	-40	735
ostatné plochy	164 046	164 858	812	0	22	790
nepoľnohospodárske a nelesné pozemky	495 584	497 093	1 509	0	-20	1 525
Celková výmera za SR	4 903 435	4 903 420	-15	0	-17	2

Poznámka: odchýlky v súčtových údajoch sú z dôvodu matematického zaokrúhľovania výmer v "m²" na "ha" bez vyrovnania.

Štruktúra poľnohospodárskej pôdy k 31.12.2017:

V roku 2017 predstavovala celková výmera poľnohospodárskej pôdy v SR 2 381 953 ha. Najväčšiu časť z tejto výmery tvorila orná pôda 59,14 % a trvalé trávne porasty 35,84 %. Naopak najmenšie zastúpenie mali chmeľnice 0,02 %, ovocné sady 0,70 %, vinice 1,10 % a záhrady 3,20 %. Vývoj pôdneho fondu je charakterizovaný ďalším ubúdaním poľnohospodárskej pôdy v prospech lesných, nepoľnohospodárskych a nelesných pozemkov.

Štruktúra poľnohospodárskej pôdy k 31. 12. 2017 (tis. ha)

Tabuľka č.3.31

Štruktúra poľnohospodárskej pôdy k 31. 12. 2017 (tis.ha)	
Ovocné sady	16,7
Trvalé trávne porasty	853,8
Záhrady	76,1
Orná pôda	1 408,7
Vinice	26,3
Chmeľnice	0,5

Zdroj: ÚGKK

**

Iný podrobnejší prehľad zmien druhov pozemkov v roku 2017 ukazuje zmeny vo vývoji poľnohospodárskej pôdy a vo vývoji lesných pozemkov:

Vývoj poľnohospodárskej pôdy v roku 2017:

Úbytky poľnohospodárskej a ornej pôdy v r. 2017 sú obsiahnuté v tabuľke č. 3.32:

Úbytky poľnohospodárskej a ornej pôdy v r. 2017

Tabuľka č. 3.32

V r. 2017 ubudlo	z poľnohospodárskej pôdy		z ornej pôdy	
	ha	%	ha	%
do poľnohospodárskej pôdy	-	-	429	27,4
do lesných pozemkov, do nepoľnohospodárskych a nelesných pozemkov z toho na:	3 464	100,00	1 135	72,6
- výstavbu	1 066	30,8	497	31,8
- ťažbu	38	1,1	33	2,1
- ostatné úbytky	2 360	68,1	605	38,7
Spolu úbytky za rok 2017	3 464	100,00	1 564	100,00

Zdroj: Štatistická ročenka o pôdnom fonde v SR k 1. januáru 2018

Prírastky poľnohospodárskej a ornej pôdy v roku 2017 sú obsahom tabuľky č. 3.33:

Prírastky poľnohospodárskej a ornej pôdy v roku 2017

Tabuľka č. 3.33

V r. 2017 pribudlo	do poľnohospodárskej pôdy		do ornej pôdy	
	ha	%	ha	%
z poľnohospodárskej pôdy	-	-	419	95,4
z lesných pozemkov, z nepoľnohospodárskych a nelesných pozemkov	83	100,00	20	4,6
Spolu prírastky za rok 2017	83	100,00	439	100,00

Zdroj: Štatistická ročenka o pôdnom fonde v SR k 1. januáru 2018

V dôsledku zmien trvalého charakteru v roku 2017 ubudlo celkom – 3 381 ha poľnohospodárskej pôdy a – 1 125 ha ornej pôdy.

Vývoj lesných pozemkov v roku 2017:

Úbytky lesných pozemkov v roku 2017 sú obsahom tabuľky č. 3.34:

Úbytky lesných pozemkov v roku 2017

Tabuľka č. 3.34

V r. 2017 ubudlo	z lesných pozemkov	
	ha	%
do poľnohospodárskej pôdy	10	7,9
do nepoľnohospodárskych. a nelesných pozemkov	116	92,1
Spolu úbytky za rok 2017	126	100,00

Zdroj: Štatistická ročenka o pôdnom fonde v SR k 1. januáru 2018

Prírastky lesných pozemkov v roku 2017 obsahuje tabuľka č. 3.35:

Prírastky lesných pozemkov

Tabuľka č. 3.35

V r. 2017 pribudlo	do lesných pozemkov	
	ha	%
z poľnohospodárskej pôdy	1 777	89,7
z nepoľnohospodárskych. a nelesných pozemkov	205	10,3
Spolu prírastky za rok 2017	1 982	100,00

Zdroj: Štatistická ročenka o pôdnom fonde v SR k 1. januáru 2018

V dôsledku zmien trvalého charakteru v roku 2017 pribudlo celkom 1 856 ha lesných pozemkov.

3.7.2 Výsledky poľnohospodárstva a potravinárstva v SR v roku 2017

Poľnohospodárstvo dosiahlo za rok 2017 kladný výsledok hospodárenia pred zdanením, t.j. zisk vo výške 119,3 mil. EUR v bežných cenách. V porovnaní s rokom 2016 sa jeho úroveň výrazne zvýšila (pozri tabuľku č. 3.36). Pozitívny vývoj bol ovplyvnený cenovým faktorom – nárastom cien poľnohospodárskych výrobkov, pri hmotnostnom poklese hrubej poľnohospodárskej produkcie, najmä rastlinnej. Kladný výsledok hospodárenia bol dosiahnutý aj vplyvom stability vyplácania podpôr pri súčasne medziročnom zlepšení speňažovania živočíšnej produkcie, čo čiastočne vykompenzovalo celkový pokles tržieb z rastlinnej produkcie. Bez podpôr by bola väčšina podnikov stratová. Rok 2017 bol vo výsledku hospodárenia pozitívnejší, nielen v porovnaní s rokom 2016, ale aj s päťročným priemerom rokov 2012 – 2016 a výškou bol tretí najvyšší po roku 2000. Podiel celkových podpôr na výnosoch dosiahol 32,5 % a priamych platieb na výnosoch 17,2 %. Naďalej pretrvávali diferencie medzi úrovňou podpôr slovenského poľnohospodárstva a poľnohospodárstva krajín EÚ-15.

Základné ekonomické ukazovatele za poľnohospodárstvo v mil. EUR bežné ceny, index v %, podiel v %
Tabuľka č. 3.36

Ukazovateľ	Priemer			Index	
	2013-2017	2017	2018	2018/2017	2018/Ø2013-2017
Výnosy	2 695,5	2 947,3	2 908,5*	98,7	107,9
Náklady	2 630,2	2 828,0	2 809,0*	99,3	106,8
Výsledok hospodárenia pred zdanením	65,3	119,3	99,5*	83,4	152,4
Pridaná hodnota	409,4	444,7	449,4	101,1	109,8
Tržby za vlastné výrobky	1 567,0	1 650,2	1 826,2	110,7	116,5
- z toho: rastlinné	876,2	921,0	1 086,0	117,9	123,9
živočišne	690,8	729,2	740,2	101,5	107,2
Tržby za tovar **	264,4	285,0	265,0	93,0	100,2
Rentabilita nákladov	2,4	4,2	3,5	-	-
Nákladovosť výnosov	97,7	96,0	96,6	100,7	98,9
Podpory spolu	752,0	776,1	876,6	112,9	116,6
Podiel celkových podpôr na výnosoch	27,9	26,3	30,1	-	-
Podiel priamych platieb na výnosoch	14,6	13,9	15,4	-	-
Podiel ziskových podnikov **	70,4	72,0	76,7	-	-

podiel v %

Prameň: ŠÚ SR, Štatistická správa o základných vývojových tendenciách v hospodárstve SR 4/2018,

* predbežný údaj z IL MPRV SR, ** IL MPRV SR, Vypracoval: NPPC-VUEPP

Zdroj: Správa o poľnohospodárstve a potravinárstve

Ekonomické výsledky poľnohospodárskych podnikov v roku 2017 ovplyvnili viaceré faktory:

- zvýšenie cien poľnohospodárskych výrobkov (4,7%) a to tak rastlinnej (4,4 %) ako aj živočišnej výroby (5,5 %),
- nárast podpôr (11,7 %) v dôsledku ich zvýšenia zo zdrojov EÚ (11,6 %) a národných zdrojov SR (12,1 %),
- nepriaznivé klimatické podmienky počas vegetácie, predovšetkým extrémne sucha ovplyvňujúce intenzitu výroby najmä v produkčných regiónoch Slovenska s dosahom na celkovú rastlinnú produkciu s výpadkom tržieb 20 mil. EUR, ale aj lokálny výskyt jarných mrazov postihol ovocné sady a vinice, porasty cukrovej repy a repky ozimnej a lokálne privalové dažde v niektorých regiónoch Slovenska a tiež škody spôsobené lesnou zverou najmä na repke olejnej,
- trend dominancie podielu rastlinnej (60,4 %) pred živočišnou (39,6 %) produkciou,
- pokles hektárových úrod väčšiny komodít rastlinnej výroby s dosahom na zníženie ich naturálnej – hmotnostnej produkcie a to obilnín (28,1 %) z nich najmä pšenice (27,3 %), kukurice na zrno (37,7 %), cukrovej repy (18,3 %), zemiakov (25,5 %), olejnín (0,3 %) okrem ovocia, zeleniny a muštového hrozna,
- vyššia naturálna produkcia takmer všetkých rozhodujúcich skupín jatočných zvierat a to jatočného hovädzieho dobytku (8,6 %), ošípaných (5,6 %), kôz (22,4 %), jatočnej hydiny (1,9 %), mlieka kravského (0,5 %), slepačích vajec (2,4 %), okrem produkcie jatočných oviec a produktov oviec,

- stagnácia úrokových sadzieb s dosahom na nárast celkových úverov (9,6 %), a tým zvýšenie nákladovosti úrokov,
- riadenia rizík manažérov podnikov s uplatnením racionalizačných opatrení vzhľadom na vývoj poľnohospodárskej produkcie, s dosahom na pokles zamestnancov (4,8 %) už druhý rok za sebou a tým celej agrárnej zamestnanosti.

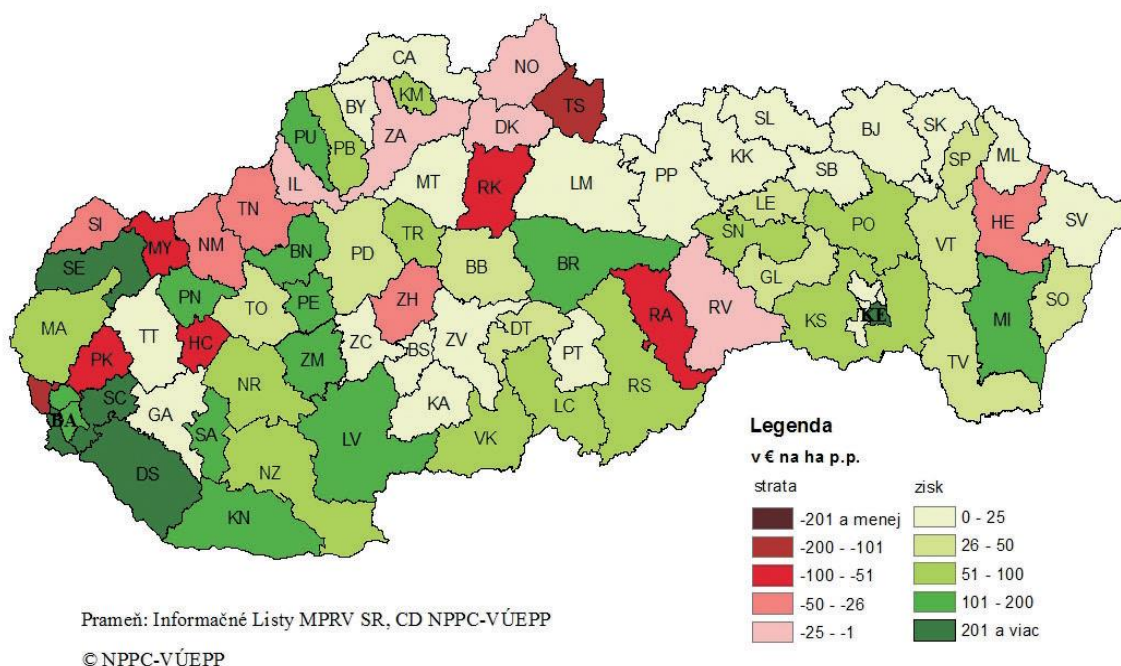
V roku 2017 bola priemerná úroveň výsledku hospodárenia (pred zdanením) na hektár poľnohospodárskej pôdy 85,9 EUR. V početnosti podnikov dominovali ziskové podniky (72 %), ktorých podiel sa medziročne znížil o 4 p. b. Vysoký podiel ziskových podnikov (47,1 %) dosiahlo v priemere zisk na podnik len do 80 tis. EUR. *Pretrvávali rozdiely vo výsledku hospodárenia medzi podnikmi v rozdielnych prírodných podmienkach a v právnych formách.* Už štvrtý rok sa uplatňujú daňové licencie právnických osôb, t.j. minimálna daň z príjmov v závislosti od ročného obratu a ostatných skutočností.

Na vytvorenom zisku poľnohospodárstva sa v roku 2017 až na 70 % podieľali vysoko ziskové podniky s ročným ziskom nad 280 tis. EUR na podnik, ktorých bolo 7,8 %. Ich podiel na výmere poľnohospodárskej pôdy dosahoval 14,3 %, na výrobe 28,6 % a celkových podporách 14,2 %. Do tejto skupiny patria aj **podniky so značnou koncentráciou výmery poľnohospodárskej pôdy a tým následne aj podporami.**

Stratové podniky v poľnohospodárstve dosiahli 28 % s rozdielnou úrovňou straty na podnik. Ich podiel sa medziročne zvýšil o 4 p. b. Osobitnú skupinu stratových podnikov tvorili vysoko stratové podniky s podielom 3,2 % so stratou 280 tis. EUR a viac na podnik. Táto skupina podnikov negatívne ovplyvňuje úroveň priemerného výsledku hospodárenia a prispieva k polarizácii výsledkov podnikov.

Flexibilita pracovných síl bola naďalej manažovaná poľnohospodárskymi podnikmi vzhľadom na sezónnosť a štruktúru výroby. V kontexte s varírovaním produkčnej výkonnosti poľnohospodárskej výroby (zmenou štruktúry, preferencia monokultúr, pokles stavov hospodárskych zvierat) došlo k zníženiu zamestnanosti (4,8 %), k čomu prispela aj obnova materiálo-technickej základne, najmä investícií do strojov s dosahom na racionalizáciu výroby.

Výsledok hospodárenia za **právnické osoby** za rok 2017 znázorňuje mapa č. 3.1 nižšie:

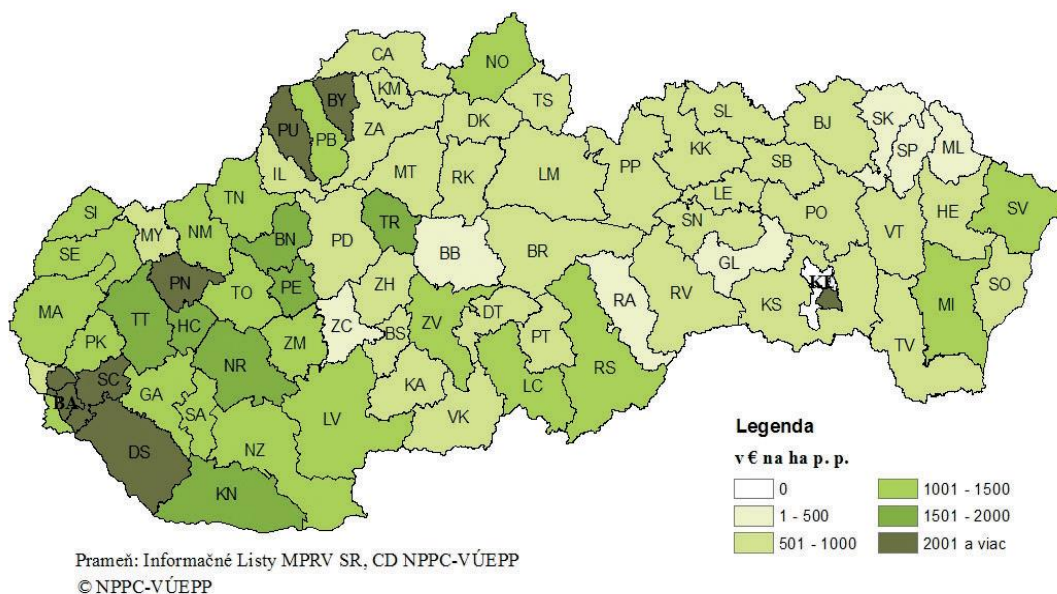

Rozhodujúci produkčný ukazovateľ – výroba – bola v jednotlivých krajoch rozdielna. Jej úroveň bola v krajoch západného Slovenska 1,5 – 2 násobne vyššia ako v krajoch stredného a východného Slovenska, čo súvisí s výrobnými podmienkami. Medziročne sa zvýšila vo všetkých krajoch, najvýraznejšie v Trenčianskom (13,6%), objemovo viac v krajoch západného Slovenska. Z hľadiska výroby boli rozhodujúce produkčné oblasti (Bratislavský, Trnavský a Nitriansky kraj), ktoré dosiahli aj najvyššiu produktivitu práce.

Výrobu poľnohospodárstva za právnické osoby v roku 2017 v EUR na ha poľnohospodárskej pôdy ukazuje mapa č. 3.2:

Výroba poľnohospodárstva – právnické osoby za rok 2017 (v EUR na ha poľn. pôdy)

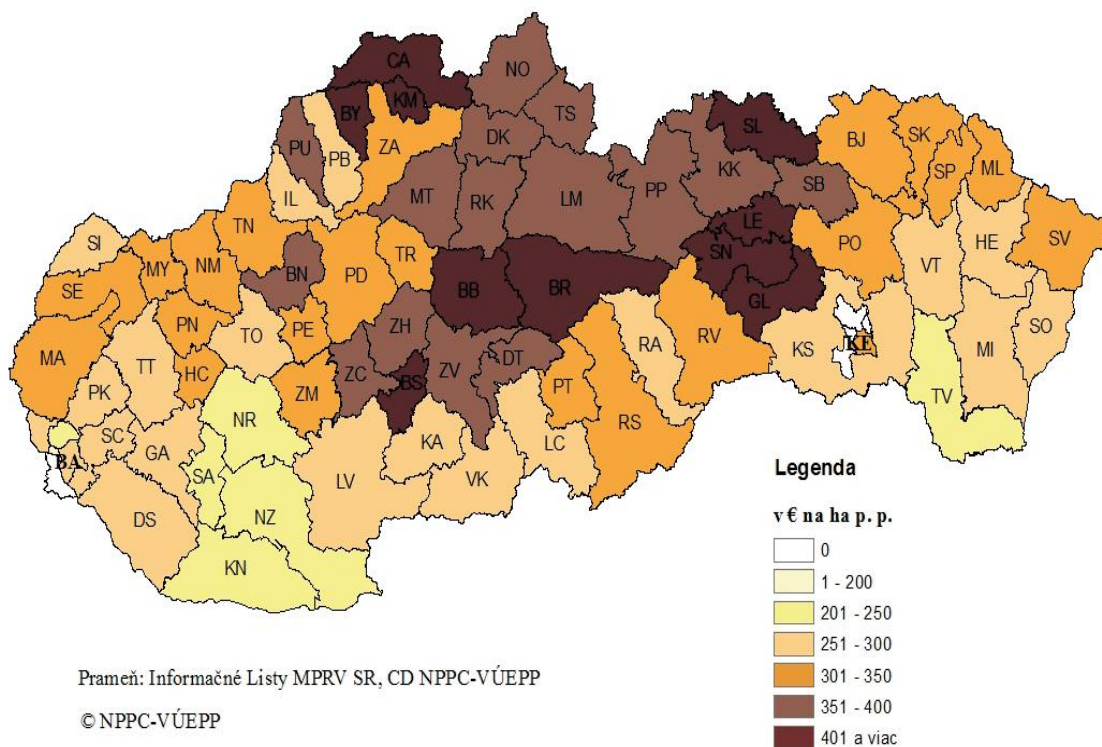
Mapa č. 3.2

Z regionálneho hľadiska neinvestičné podpory, prepočítané na hektár p. p., boli úrovňou vyššie v krajoch, resp. okresoch s horšími prírodnými podmienkami, najviac v severnejších okresoch.

Neinvestičné podpory do poľnohospodárstva pre právnické osoby na rok 2017 v EUR na ha poľnohospodárskej pôdy znázorňuje mapa č. 3.3:

Neinvestičné podpory do poľnohospodárstva - právnické osoby za rok 2017 v EUR na ha poľnohospodárskej pôdy *Mapa č. 3.3*

V roku 2017 naďalej pretrvávali diferencie vo výsledku hospodárenia a ostatnými ekonomickými a finančnými ukazovateľmi medzi poľnohospodárskymi družstvami a obchodnými spoločnosťami. Vyšší podiel ziskových podnikov mali obchodné spoločnosti (76 %) ako poľnohospodárske družstvá (64 %). Obidve právne formy hospodárenia dosiahli zisk, ale s rozdielnou medziročnou dynamikou jeho vývoja. Kým obchodné spoločnosti zvýšili výsledok hospodárenia, v poľnohospodárskych družstvách klesol. Podpory boli poskytnuté podľa rovnakých kritérií a podmienok obidvom právnym formám, tak poľnohospodárskym družstvám ako aj obchodným spoločnostiam.

Ekonomické údaje poľnohospodárskych podnikov – právnických osôb – v EUR na ha poľnohospodárskej pôdy v % predstavuje tabuľka č. 3.37 nižšie:

Ekonomické údaje poľn. podnikov – právnické osoby v EUR.ha⁻¹ p.p., v %: Tabuľka č. 3.37

Ukazovateľ	Právnické osoby			Poľnohosp. družstvá			Obchodné spoločnosti		
	2016	2017	Index	2016	2017	Index	2016	2017	Index
Pridaná hodnota	288	305	105,9	276	253	91,7	296	349	117,9
Podpory spolu	305	315	103,3	317	321	101,3	292	307	105,1
neinvestičné podpory	295	304	103,1	310	314	101,3	279	292	104,7
Výroba	1 152	1 254	108,9	1 073	1 041	97,0	1 332	1 436	107,8
Nákladovosť výnosov	97,2	95,7	98,5	98,5	98,9	100,4	96,4	93,8	97,3
Zadĺženosť majetku v %	47,2	46,8		37,8	38,8		53,6	52,0	-
Podiel ziskov podnikov v %	76	72	-	70	64		79	76	-

Prameň: Informačné listy CD MPRV SR, NPPC - VÚEPP
Vypracoval: NPPC - VÚEPP

Diferencie vo výsledkoch hospodárenia sú aj dôsledkom štruktúry výroby s preferenciou rastlinnej výroby pred živočíšnou a vyššej úspornosti nákladových faktorov, najmä pracovných nákladov v obchodných spoločnostiach.

Poľnohospodárske družstvá sa v ostatných rokoch premieňajú na kapitálové spoločnosti s majoritným majetkovým podielom len niekoľkých členov, podobne ako vo väčšine obchodných spoločností a podobne optimalizujú výrobnú štruktúru, redukujú pracovne náročnejšie odvetvia výroby, a tým zamestnanosť. Vyššia efektívnosť hospodárenia v obchodných spoločnostiach je odrazom nielen úspor z rozsahu výroby s nižším podielom najmä živočíšnej výroby, úspor pracovných nákladov, ale aj 10,5-krát vyšších tržieb z predaja tovaru, ako v poľnohospodárskych družstvách.

Obchodné spoločnosti hospodárili efektívnejšie a dosiahli nižšiu nákladovosť výnosov (93,8 %) ako poľnohospodárske družstvá (98,5 %), ale podiel pridanej hodnoty na výrobe bol vyšší v poľnohospodárskych družstvách (23,4 %) ako v obchodných spoločnostiach (19,1 %).

V roku 2017 bolo v databáze Informačných listov MPRV SR sledovaných 944 **samostatne hospodáriacich roľníkov (SHR)** – fyzických osôb, ktorí obhospodarovali 10,5 % poľnohospodárskej pôdy podľa evidencie LPIS. Výsledky hospodárenia SHR boli značne rozdielne v závislosti od veľkosti obhospodarovanej pôdy, ale väčšina podnikov bola zisková.

Podľa výmery obhospodarovanej pôdy v roku 2017 najviac podnikov SHR (95,2 %) hospodáril, podobne ako v predchádzajúcich rokoch, na výmere do 500 ha p. p. Najvyššiu úroveň výsledku hospodárenia (príjmy – výdaje) dosiahli SHR hospodáriaci na výmere od 100 do 500 ha p. p., kde bol aj najvyšší podiel ziskových podnikov (84,7 %). Kladný výsledok hospodárenia bol dosiahnutý v priemere u všetkých intervalov výmery hospodárenia. Po zohľadnení osobného dôchodku roľníka bol výsledok hospodárenia podstatne nižší a v podnikoch hospodáriacich na malých výmerách do 50 ha p. p. boli SHR najviac stratoví. *S veľkosťou obhospodarovanej poľnohospodárskej pôdy sa úroveň výsledku hospodárenia zvyšovala, čo predstavuje výhodu z rozsahu.*

Rozhodujúci vplyv mali aj podpory, bez ktorých by väčšina SHR bolo stratová, podobne ako pri právnických osobách.

Výsledok hospodárenia v rokoch 2016-2017 samostatne hospodáriacich roľníkov podľa intervalov poľnohospodárskej pôdy v EUR na ha znázorňuje nasledovná tabuľka č. 3.38:

Výsledok hospodárenia a počet podnikov SHR podľa intervalov poľn. pôdy v EUR na ha p.p., index v %
Tabuľka č. 3.38

Interval poľn. pôdy	Počet podnikov		Výsledok hospodárenia (príjmy - výdaje)			Výsledok hospodárenia (príjmy - výdaje - osobný dôchodok)		Nákladovosť príjmov	
	2016	2017	2016	2017	Index	2016	2017	2016	2017
do 50	340	267	67,5	120,1	177,9	-263,6	-276,2	97,6	95,2
nad 50 - 100	267	228	59,7	63,0	105,5	-56,4	-58,0	93,9	94,3
nad 101 - 500	401	404	49,5	37,2	75,2	8,4	-5,6	95,9	96,8
nad 500	41	45	57,6	48,6	84,4	47,7	37,5	95,6	96,8
Spolu	1049	944	53,9	46,6	86,5	-7,1	-12,2	95,9	96,4

Prameň: Informačné listy MPRV SR, CD NPPC - VÚEPP
Vypracoval: NPPC - VÚEPP

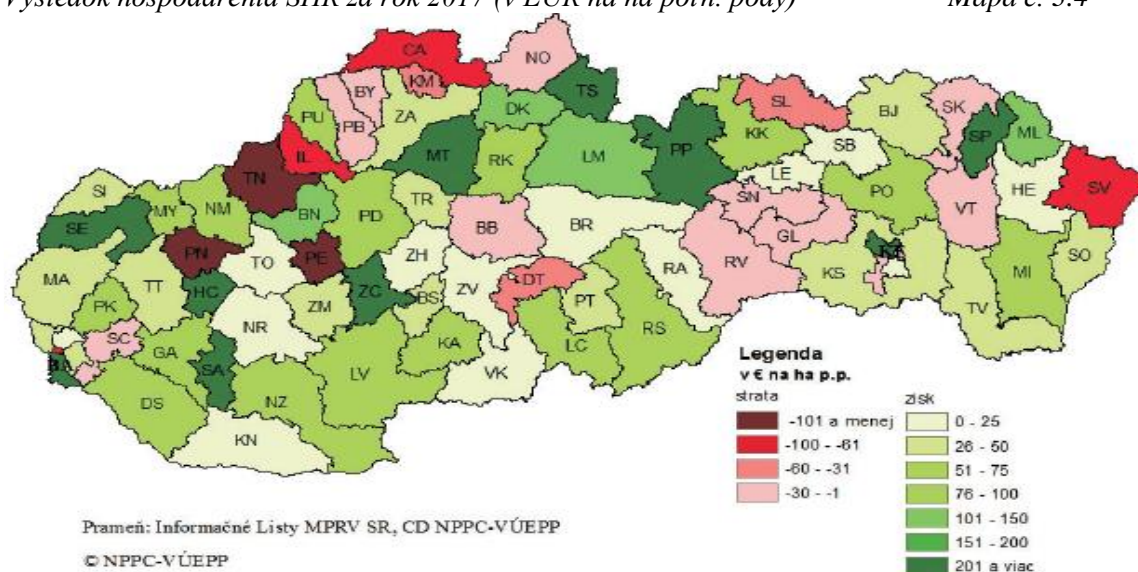
V roku 2017 medziročne vzrástli tržby z rastlinnej a živočíšnej výroby (7,5 %), predovšetkým u podnikov v systéme ekologického poľnohospodárstva (25,2 %). Napriek nárastu tržieb zo živočíšnej výroby SHR výrobné zameranie preferovali najmä na rastlinnú výrobu, ktorá bola nákladovo menej náročná ako živočíšna výroba a prinášala väčšie efekty. Z celkových tržieb dosahovali tržby z rastlinnej výroby až 86,9 %.

SHR financovali investície tak z vlastných ako aj cudzích zdrojov, o čom svedčí aj zvýšenie záväzkov (12,9 %) najmä úverov (26,5 %). SHR sa nachádzali, podobne ako v predchádzajúcich rokoch, v druhotnej platobnej neschopnosti s mierne vyšším objemom pohľadávok ako záväzkov.

Výsledok hospodárenia SHR v 2017 v EUR na ha poľnoh. pôdy ukazuje mapa č. 3.4:

Výsledok hospodárenia SHR za rok 2017 (v EUR na ha poľn. pôdy)

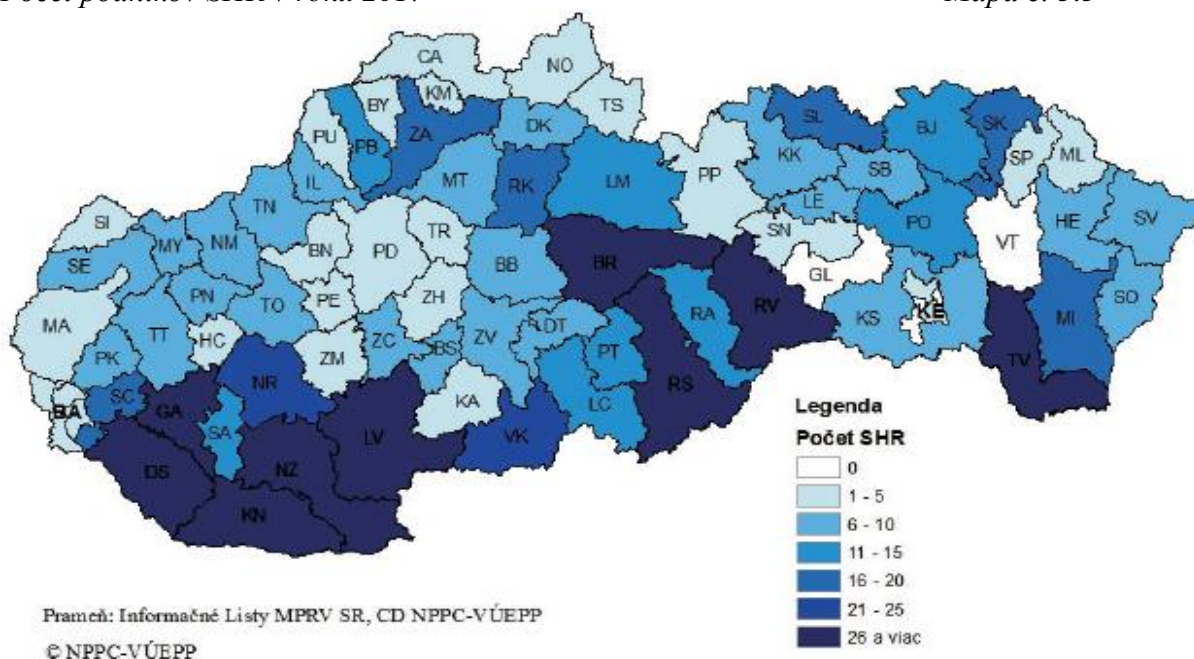
Mapa č. 3.4

Počet podnikov SHR v roku 2017 je na mape č. 3.5:

Počet podnikov SHR v roku 2017

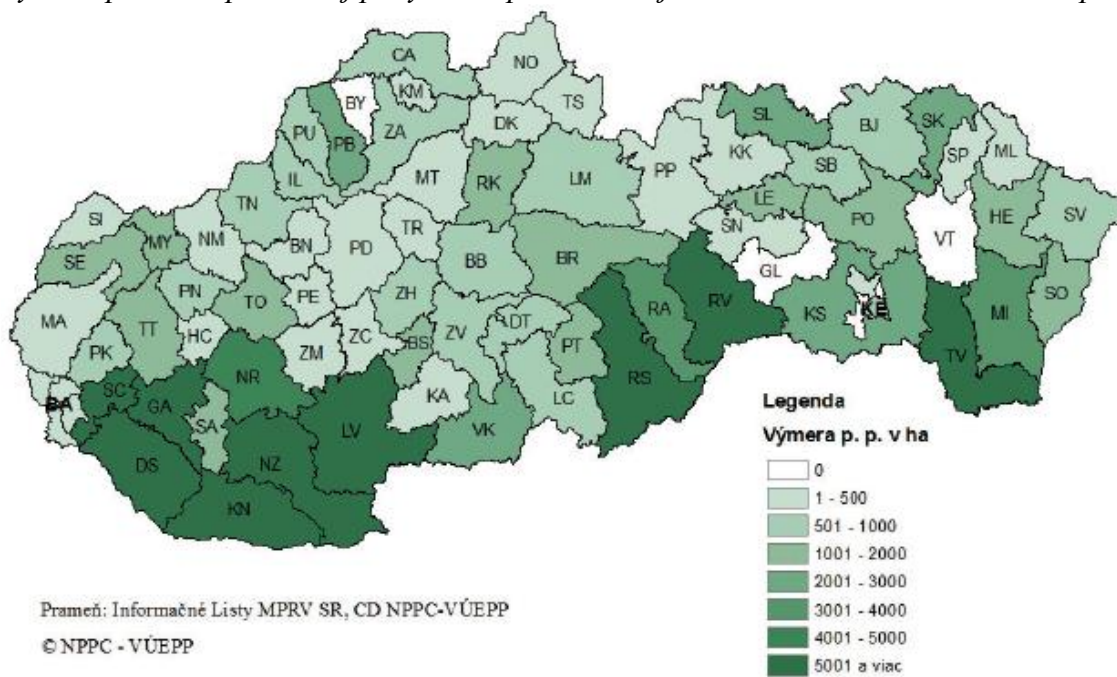
Mapa č. 3.5

Výmeru poľnohospodárskej pôdy obhospodarovanej SHR v roku 2017 v ha znázorňuje mapa č. 3.6:

Výmera poľnohospodárskej pôdy obhospodarovanej SHR v roku 2017 v ha

Mapa č. 3.6

V roku 2017 dosiahol počet pracujúcich v poľnohospodárstve 47,7 tis. osôb, čo bolo medziročne menej o 4,8 %, t. j. o 2,4 tis. pracujúcich osôb).

Vývoj počtu pracujúcich v poľnohospodárstve v tis. osobách

Tabuľka č. 3.39

Pracujúci v poľnohospodárstve	Ø 2012 - 16	2016	2017	Index 2017/2016	Index 2017/Ø 2012 - 2016
Pracujúci	51,2	50,1	47,7	95,2	93,1

Prameň: prepočty NPPC - VÚEPP podľa:

ŠÚ SR, Výberové zisťovanie pracovných síl (VZPS)

ŠÚ SR, Celková zamestnanosť (ESA 2010) podľa ekonomických činností (SK NACE Rev. 2)

Vypracoval: NPPC - VÚEPP

Priemerná mesačná mzda v poľnohospodárstve sa medziročne zvýšila (o 27,0 EUR) a dosiahla 729 EUR, čo bolo zvýšenie o 3,8 %. Výška dosiahnutej priemernej mzdy dosiahla 76,4 % mzdy v hospodárstve SR, čo znamenalo pokles o 0,6 p. b.

Za rok 2017 hrubá poľnohospodárska produkcia, vyjadrená v bežných cenách, v medziročnom porovnaní klesla o 5,7 % pri poklese hodnoty hrubej rastlinnej produkcie o 10,8 % a náraste hrubej živočíšnej produkcie o 3,3 %. V štruktúre hrubej poľnohospodárskej produkcie klesol podiel rastlinnej produkcie na 60,4 % pri súčasnom náraste živočíšnej produkcie, ktorej podiel dosiahol 39,6 %.

Hrubá poľnohospodárska produkcia, ocenená v stálych cenách roku 2010 klesla o 10,0 % pri poklese hrubej rastlinnej produkcie o 14,2 % a súčasnom poklese hrubej živočíšnej produkcie o 2,1 %. V štruktúre poľnohospodárskej produkcie v stálych cenách klesol podiel rastlinnej na 62,8 %, pri súčasnom náraste živočíšnej produkcie na 37,2 %.

Vývoj hrubej poľnohospodárskej produkcie v mil. EUR

Tabuľka č. 3.40

Hrubá poľnohospodárska produkcia	Priemer 2012 - 2016	2016	2017**	Index 2017/16	Index 2017/Ø 2012 - 16	Štruktúra v %	
						2016	2017
Hrubá poľnohospodárska produkcia v bežných cenách	2 152,7	2 179,8	2 055,8	94,3	95,5	100,0	100,0
z toho: rastlinná	1 267,5	1 392,6	1 242,7	89,2	98,0	63,9	60,4
živočíšna	885,2	787,2	813,1	103,3	91,9	36,1	39,6
Hrubá poľnohospodárska produkcia v stálych cenách roku 2010	1 935,1	2 151,7	1 935,5	90,0	100,0	100,0	100,0
z toho: rastlinná	1 162,4	1 416,7	1 215,9	85,8	104,6	65,8	62,8
živočíšna	772,7	735,0	719,6	97,9	93,1	34,2	37,2

Prameň: ŠÚ SR, vyžiadané údaje, prepočty NPPC - VÚEPP

** pozn.: 2. odhad 2017

Vypracoval: NPPC - VÚEPP

3.7.3 Spoločná poľnohospodárska politika (SPP)

Verejná konzultácia budúcej Spoločnej poľnohospodárskej politiky na Slovensku:

Ministerstva pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR oslovilo v súvislosti s prípravou Strategického plánu k Spoločnej poľnohospodárskej politike (SPP) na Slovensku pre roky 2021-2027 všetkých aktérov poľnohospodárstva a rozvoja vidieka, aby sa zapojili do verejnej konzultácie prostredníctvom dotazníka, ktorý bolo možné vyplniť do 15.2.2019.

Cieľom dotazníka bolo identifikovať potreby a preferencie verejnosti o nastavení SPP prostredníctvom skupín otázok rozdelených do piatich celkov:

- Všeobecné informácie o respondentoch
- Slovenské poľnohospodárstvo, vidiecke oblasti a spoločnosť
- Spoločná poľnohospodárska politika 2021- 2027 na Slovensku
- Priority I. Piliera SPP – Priame platby
- Priority II. Piliera SPP – Rozvoj vidieka

Dotazník bol dostupný na nasledovnom linku: <https://docs.google.com/forms/d/e/1FAIpQLSe0i4FsrJ2NAh48vmSGh2m5hIWwobvDURF2jzVVkU9T8Uwk4g/viewform?vc=0&c=0&w=1>

Reforma SPP platná od roku 2021:

V aktuálnej reforme (SPP), ktorá by mala platiť od roku 2021 za najväčšiu zmenu v spoločnej poľnohospodárskej politike možno považovať oblasť *strategického plánovania*. Väčšia zodpovednosť sa presunie na členské štáty, aby si naformulovali stratégiu, čo chce každý štát do roku 2027 dosiahnuť. V strategických plánoch je dosť veľa oblastí, ktoré sa týkajú životného prostredia, či boja s klimatickou zmenou, t. j. týkajú sa globálnych cieľov a je možné si z nich vybrať, pričom členský štát ich nemusí všetky zohľadňovať. Členské štáty majú povinnosť vytvoriť strategické plány do konca roka 2019, pričom do návrhu obsahu musia byť zapojení prvovýrobcovia - minimálne na úrovni diskutérov s možnosťou pripomienkovať (členský štát musí zapojiť do pripomienkovania všetky dotknuté zväzy a organizácie). Tým je daná možnosť ovplyvniť obsah strategického plánu. Prostredníctvom *Strategického plánu SPP* majú členské štáty možnosť zostaviť si poľnohospodársku politiku podľa svojich predstáv a potrieb. Uvedený plán musí schváliť aj Európska komisia.

3.7.3.1 **Brexit a jeho vplyv na Spoločnú poľnohospodársku politiku EÚ a Slovenska**

Odchod Spojeného kráľovstva z EÚ bude pre poľnohospodárov znamenať predovšetkým menej peňazi na Spoločnú poľnohospodársku politiku. Zostávajúce členské krajiny vrátane Slovenska budú musieť počítať so zvýšením národným zdrojov na spolufinancovanie európskych programov, ale aj so zvýšenou administratívou. Nasledovať bude:

- zníženie rozpočtu na Spoločnú poľnohospodársku politiku EÚ o 5 %
- vyššie spolufinancovanie programov EÚ zo štátneho rozpočtu SR
- viac administratívy a odborných činností.

Spojené kráľovstvo doteraz bolo čistým platcom a jedným z najväčších prispievateľov do rozpočtu EÚ. Preto výpadok príspevku Spojeného kráľovstva bude mať vplyv aj na zmenu alokácií zdrojov EÚ pre jednotlivé politiky. Brexit bude mať teda vplyv na celkovú finančnú obálku budúcej Spoločnej poľnohospodárskej politiky EÚ po roku 2020 (5 %-né zníženie).

Na Slovensku sa výpadok finančných zdrojov v rámci SPP dotkne alokácií pre priame platby a jednotlivé programy v pôsobnosti rezortu pôdohospodárstva. Takýmito programami sú Program rozvoja vidieka (PRV), Integrovaný regionálny operačný program (IROP), Operačný program Rybné hospodárstvo (OPRH), Cezhraničná spolupráca (Interreg). V súlade s týmito výpadkami bude potrebné počítať so zvýšením národných zdrojov pre spoločnú poľnohospodársku politiku – spolufinancovanie programu rozvoja vidieka, trhovo orientovaných výdavkov, ako aj na spolufinancovanie ďalších programov v pôsobnosti rezortu pôdohospodárstva.

Obchodná výmena Slovenska so Spojeným kráľovstvom s agropotravinárskymi komoditami dosiahla v roku 2017 pozitívne saldo obchodnej bilancie vo výške 23,1 milióna EUR. V roku 2017 sa zo SR vyviezol do Spojeného kráľovstva agrárny tovar za 58,9 milióna EUR, kým dovoz bol 35,8 milióna EUR. V rámci EÚ-28 nie je agropotravinárska zahraničnopolitická výmena SR s Spojeného kráľovstva s agrárnymi výrobkami významná.

V čase spracovania tejto kapitoly našej výskumnej úlohy boli známe tieto fakty: V prípade, že Spojené kráľovstvo neschválí Dohodu o vystúpení, ani nepožiadá o časovo dlhšie predĺženie členstva v EÚ, mal nastať 31. októbra 2019 odchod UK z EÚ bez dohody, tzv. tvrdý Brexit. Pôvodne sa očakával odchod ku koncu marca 2019, preto Inštitút poľnohospodárskej politiky pri MPRV vypracoval a 25. marca 2019 zverejnil **analýzu dopadu tvrdého Brexitu na Spoločnú poľnohospodársku politiku EÚ a Slovenska**. Podstatné závery tejto analýzy uvádzame nižšie. (Avšak v októbri 2019 bol už známy fakt, že Spojené kráľovstvo neodíde z EÚ ani 31. októbra 2019).

Rozpočet EÚ na Spoločnú poľnohospodársku politiku by v prípade tvrdého Brexitu poklesol v roku 2019 o 3,1 mld. EUR a v roku 2020 o 4,3 mld. EUR. Strata pre slovenský poľnohospodársky rozpočet by predstavovala 34,0 mil. EUR v roku 2019 a 46,7 mil. EUR v roku 2020.

Tvrdý Brexit by sa prejavil na poklese priamych platieb o 7 %, z 239 EUR/ha na 222 EUR/ha v roku 2020.

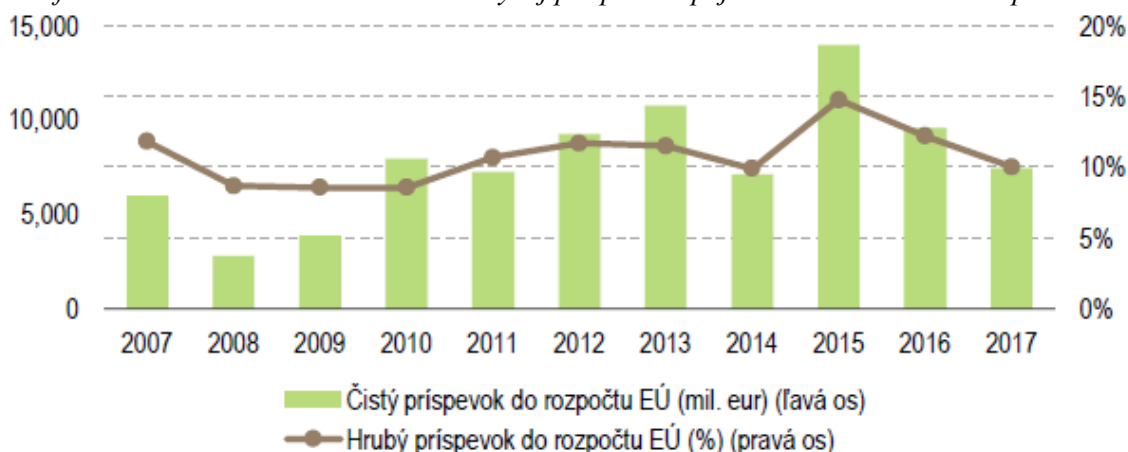
Alternatívou je dorovnanie viacročného finančného rámca (VFR) 2014 - 2020. Pre Slovensko vychádza alternatíva dorovnania výpadku rozpočtu EÚ výhodnejšie ako alternatíva s jeho znížením. Dôvodom je, že SR je čistým príjemcom prostriedkov z rozpočtu EÚ.

Spojené kráľovstvo (UK) má z pohľadu rozpočtu EÚ pozíciu čistého platcu, t.j. viac do rozpočtu prispieva ako z neho čerpá. Tvrdý Brexit znamená odchod UK bez dohody a vypadnutie ich čistého príspevku do rozpočtu EÚ.

Bez ohľadu na to či dôjde k tvrdému Brexitu alebo nie, odchod UK je už zohľadnený v prípravách nového viacročného finančného rámca 2021–2027. Preto sa táto analýza venuje len dopadu tvrdého Brexitu na súčasný VFR, ktorý sa zostavoval ešte pred referendom o Brexite.

Graf č. 3.19

Vývoj príspevku Spojeného kráľovstva do rozpočtu EÚ

Zdroj: Európska komisia, 2019, IPP

Ročný príspevok UK do rozpočtu EÚ predstavoval za doterajšie obdobie tohto VFR v priemere 11,70 % a čerpanie v priemere 4,95 %. Čistá strata rozpočtu EÚ v dôsledku Brexitu by tak predstavovala 6,75 % ročných príjmov rozpočtu. V absolútnej sume by výpadok rozpočtu EÚ predstavoval 8,3 mld. EUR v roku 2019 a 11,3 mld. EUR v roku 2020. Nižšia suma v roku 2019 je spôsobená tým, že až do tvrdého Brexitu (ktorý mal nastať pôvodne v marci 2019) si UK plní svoje finančné záväzky voči EÚ. Keďže rozpočet EÚ musí byť vyrovnaný, tak buď by nastalo krátenie výdavkov rozpočtu EÚ o uvedené sumy alebo by sa poradne navyšovali príspevky členských štátov.

Krátením rozpočtu EÚ príde slovenský agroktor o desiatky miliónov: V súčasnom VFR 2014-2020 tvorí spoločná poľnohospodárska politika (SPP) 37,8 % rozpočtu EÚ. V prípade proporčnej redukcie rozpočtu EÚ by SPP prišla o 3,1 mld. EUR v roku 2019 a o 4,3 mld. EUR v roku 2020. Slovensko čerpá v priemere 1,09 % rozpočtu EÚ na SPP. Výpadok rozpočtu SPP by predstavoval pre Slovensko stratu 34,0 mil. EUR v roku 2019 a 46,7 mil. EUR v roku 2020.

Na roky 2019 a 2020 sú výdavky 1. piliera (priame platby) plánované vo výške 67,6 % celého slovenského rozpočtu SPP, výdavky 2. piliera (rozvoj vidieka) vo výške 32,4 %. Aplikáciou tohto pomeru Inštitút poľnohospodárskej politiky stratu Slovenska v roku 2019 v 1. pilieri odhadol na 23,0 mil. EUR a v programe rozvoja vidieka na 11,0 mil. EUR. Strata v roku 2020 by bola vyššia, v 1. pilieri 31,6 mil. EUR a v 2. pilieri 15,1 mil. EUR. Priemerná priama platba na hektár by sa v roku 2020 mohla znížiť približne o 7 %. **Priame platby by tak klesli v priemere z 239 EUR na hektár na 222 EUR na hektár.**

Ročný príspevok Slovenska za doterajšie VFR je v priemere 0,56 % celého rozpočtu EÚ. V prípade, že by sa členské štáty rozhodli pokryť stratu tvrdého Brexitu navýšením ich členských príspevkov, Slovensko by muselo doplatiť dodatočných 56 mil. EUR v roku 2019 a 77 mil. EUR v roku 2020.

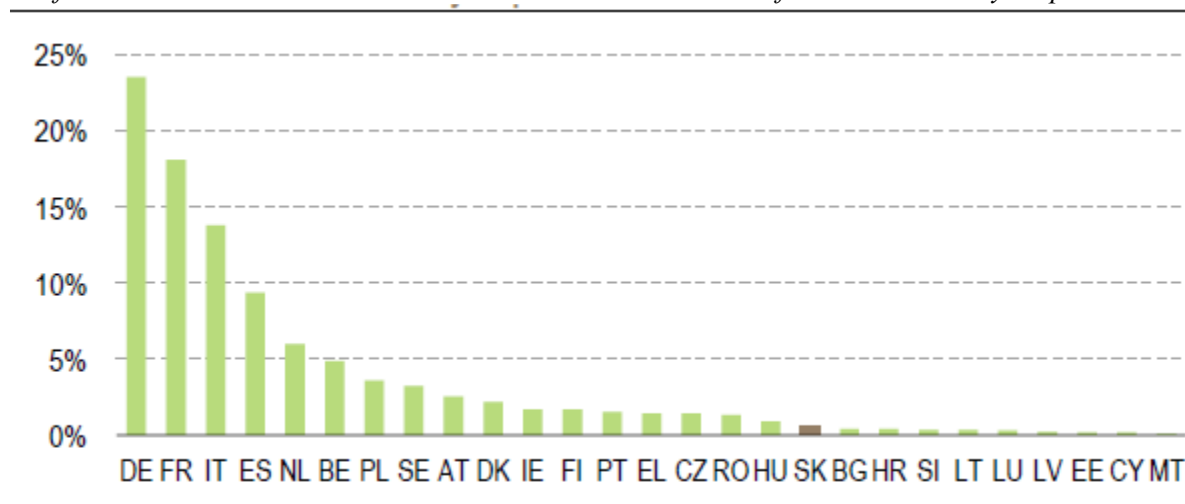
Slovensko je čistým prijímateľom z rozpočtu EÚ. Za uplynuté roky tohto VFR 2014-2020 Slovensko z každého odvedeného eura získalo 3,70 EUR. Pri tejto návratnosti by sa dofinancovanie rozpočtu EÚ zo strany SR vrátilo späť vo výške 207 mil. EUR v roku 2019 a vo výške 285 mil. EUR v roku 2020.

Pre Slovensko preto vychádza alternatíva s dorovnaním výpadku výhodnejšie ako alternatíva so znížením rozpočtu.

Samotný vplyv na poľnohospodárstvo mimo možného zníženia rozpočtu na SPP by mal byť minimálny. Export poľnohospodárskych a potravinárskych produktov do UK tvoril v roku 2017 len 60 mil. EUR (0,08 % celkového slovenského exportu).

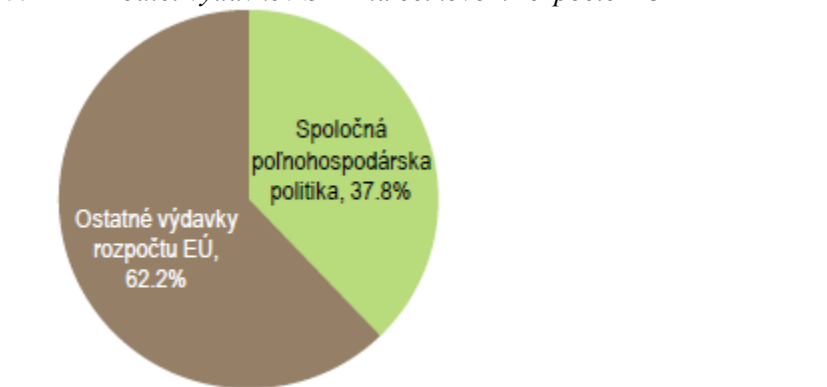
Graf č. 3.20

Miera dofinancovania straty rozpočtu EÚ

Zdroj: Európska komisia, 2019, IPP

Graf č. 3.21 Podiel výdavkov SPP na celkovom rozpočte EÚ

Zdroj: Európska komisia, IPP

3.7.4 Výdavky na pôdohospodárstvo a rozvoj vidieka

Slovensko dáva na poľnohospodárstvo, lesníctvo a rybolov z verejných zdrojov 1 % HDP, teda viac ako je priemer krajín EÚ (0,6 %). Pri prepočte na hektár poľnohospodárskej pôdy sme však pod priemerom EÚ (423 EUR vs 491 EUR).

□ V roku 2018 boli rozpočtované výdavky Ministerstva pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR (MPRV SR) vo výške 1,2 mld. EUR, čo predstavuje asi 1,3 % HDP a 3,1 % výdavkov rozpočtu verejnej správy. MPRV SR zastrešuje okrem pôdohospodárstva aj regionálny rozvoj. **Tri výdavkovo najväčšie programy** predstavujú **1. a 2. pilier Spoločnej poľnohospodárskej politiky EÚ (SPP)** a **Integrovaný regionálny operačný program (IROP)**.

□ Od roku 2019 vláda SR alokovala v rozpočte MPRV SR prostriedky na pomoc v poľnohospodárskej prvovýrobe vo výške 30 mil. EUR ročne a výnos z osobitného odvodu pre obchodné reťazce (73 mil. EUR), ktoré budú využité na systémovú podporu sektora.

□ Väčšina výdavkov MPRV SR (90,2 %) sú transfery farmárom, pričom zdrojmi výdavkov sú hlavne prostriedky EÚ a spolufinancovanie zo štátneho rozpočtu (91,1 %). Týka sa to troch hlavných programov MPRV SR - dvoch pilierov SPP a IROP. Spolufinancovanie tvorí veľkú časť hlavne pri 2. pilieri SPP.

□ Takmer všetky **výdavky prvého piliera SPP** smerujú na **priame platby farmárom**, ich cieľom je stabilizovať príjem farmárov, pri zohľadnení environmentálnej udržateľnosti.

□ **Druhý pilier SPP (Program rozvoja vidieka)** je zameraný hlavne na zvýšenie konkurencieschopnosti poľnohospodárstva, lesníctva a potravinárstva, rozvoj vidieka a ochranu životného prostredia.

□ Slovensko patrí medzi krajiny EÚ s najnižšou štátnou pomocou pre poľnohospodárstvo.

Slovensko vydáva na poľnohospodárstvo, lesníctvo a rybolov z verejných zdrojov sumu, ktorá predstavuje 1 % HDP, kým priemer členských štátov EÚ dosahuje 0,59 % HDP. Verejné výdavky na poľnohospodárstvo pochádzajú zo **zdrojov EÚ** a z **národných zdrojov**.

Európske zdroje tvoria väčšinu (69,6 %). Jedná sa o:

- Európsky poľnohospodársky záručný fond (**EAGF**), z ktorého sa financujú najmä priame platby farmárom, ale aj výdavky na spoločnú organizáciu trhov,
- Európsky poľnohospodársky fond pre rozvoj vidieka (**EAFRD**), z ktorého sa financujú výdavky na rozvoj vidieka a
- Európsky fond námorného a rybného hospodárstva (**EMFF**), financujúci spoločnú rybársku politiku EÚ.

Národné zdroje zahŕňajú spolufinancovanie opatrení rozvoja vidieka a výdavky na poľnohospodárstvo, lesníctvo a potravinárstvo zo štátneho rozpočtu.

Základný scenár výdavkov na pôdohospodárstvo a rozvoj vidieka:

Základný scenár uvádza „Revízia výdavkov na pôdohospodárstvo a rozvoj vidieka“ (december 2018). Jedná sa o revíziu Ministerstva financií SR a Ministerstva pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR, ktorá je hodnotením efektívnosti výdavkov na pôdohospodárstvo a rozvoj vidieka, v zmysle uznesenia vlády SR č. 478/2017, úloha B.1.

Výpočet základného scenára (ZS) vychádza z historického vývoja výdavkov. Bázou pre ZS na roky 2018 až 2021 je skutočnosť roku 2017. Prognóza výdavkov na roky 2018 až 2021 vychádza z makroekonomickej prognózy Inštitútu finančnej politiky na MF SR.

v mil. Eur	Základný scenár				
	2017 S	2018	2019	2020	2021*
Mzdy	53	56	61	65	69
Poistné zamestnávateľa	19	20	22	24	25
Tovary a služby**	67	76	220	607	566
z toho IT výdavky	12	12	12	12	13
Transfery	714	1 015	806	823	26
Stabilizácia poľnohospodárstva	428	485	493	492	12
1. pilier SPP	428	484	489	488	9
Priame platby	410	467	472	471	6
Trhovo orientované výdavky	17	16	16	17	3
Spoločná rybná politika		1	4	5	3
2. pilier SPP	224	309	301	317	0
Operačné programy regionálneho rozvoja 2014 - 2020	50	208			
Integrovaný regionálny operačný program	50	198			
Ostatné programy regionálneho rozvoja	0	10			
Ostatné transfery	12	12	13	13	13
Investície	9	9	10	10	11
z toho IT výdavky	1	1	1	1	1
Spolu	862	1 176	1 118	1 529	696
% HDP	1,0%	1,3%	1,2%	1,5%	0,6%

*bez VFR 2021-2027, **od roku 2019 zahŕňa IROP

Zdroj: RIS, MF SR

Základný scenár možno porovnať s výdavkami MPRV SR podľa programovej štruktúry (nasledujúca tabuľka č. 3.42):

Výdavky MPRV SR podľa programovej štruktúry

Tabuľka č. 3.42

v mil. eur	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
	S	S	S	S	S	S	S	R	R	N	N
1. pilier SPP	378	380	376	416	401	419	428	484	489	488	9
2. pilier SPP	423	355	231	194	378	167	232	311	301	317	0
Operačné programy regionálneho rozvoja 2014 - 2020	357	328	204	113	341	93	59	221	156	541	499
Prevádzka	55	60	63	47	58	47	48	42	208	208	208
Ostatné programy	79	96	82	82	103	122	97	58	54	53	52
Spolu	1 293	1 218	956	852	1 281	849	862	1 115	1 207	1 608	768

Pozn.: S = skutočnosť, R = rozpočet schválený parlamentom, N = vládny návrh rozpočtu

Zdroj: RIS, MF SR

V roku **2018** tri výdavkovo najväčšie programy predstavujú 1. a 2. pilier SPP a Integrovaný regionálny operačný program (IROP). Tvoria 91 % všetkých výdavkov.

Od roku **2019** schválila vláda štrukturálne navýšenie prostriedkov na pôdohospodárstvo o 103 mil. EUR. V rozpočte MPRV SR boli alokované prostriedky na pomoc v poľnohospodárskej prvovýrobe vo výške 30 mil. EUR ročne, ako aj výnos z osobitného odvodu pre obchodné reťazce (73 mil. EUR v 2019).

Väčšina výdavkov MPRV SR (90,2 %) sú transfery beneficiantom, pričom zdrojmi výdavkov sú hlavne prostriedky EÚ a spolufinancovanie zo štátneho rozpočtu (91,1 %). Týka sa to troch hlavných programov MPRV SR (dvoch pilierov SPP a IROP). Spolufinancovanie tvorí veľkú časť hlavne pri 2. pilieri SPP (26,2 %). Samotné výdavky na prevádzku a rozvoj MPRV SR a podriadených organizácií tvoria menšiu časť rozpočtu (9,8 %) a sú financované primárne zo štátneho rozpočtu.

Prvý pilier SPP EÚ:

Prvý pilier SPP zahŕňa najmä priame platby farmárom a tiež trhové opatrenia v prípade nepriaznivých externých faktorov ako zlé počasie alebo vysoká fluktuácia cien komodít na svetových trhoch. Podrobnejšie sa výdavkom z neho venuje osobitná podkapitola „Priame platby“.

Druhý pilier SPP EÚ:

Druhý pilier tvorí menšiu časť SPP (na Slovensku 39,3 % rozpočtu na SPP), obsahuje výdavky smerujúce na rozvoj vidieka. Výdavky za Slovensko sa pohybujú na úrovni 150 až 300 mil. EUR ročne.

Výdavky na 2. pilier SPP EÚ (programové obdobie 2007-2013)

Tabuľka č. 3.43

v mil. Eur	2011 S	2012 S	2013 S	2014 S	2015 S
Zvýšenie konkurencieschopnosti poľnohospodárstva a lesného hospodárstva	121	105	33	32	170
Zlepšenie životného prostredia a krajiny	178	167	141	41	57
Kvalita života vo vidieckych oblastiach a diverzifikácia vidieckeho hospodárstva	112	65	35	26	54
Leader	5	13	16	17	19
Implementácia rámca podpory	6	5	6	9	17
Zveľaďovanie krajiny	1	1	0	0	0
Spolu	423	355	231	124	318

Zdroj: RIS, MF SR

Program rozvoja vidieka je zameraný hlavne na zvýšenie konkurencieschopnosti poľnohospodárstva, lesníctva a potravinárstva, rozvoj vidieka a ochranu životného prostredia. Druhý pilier je založený zväčša na konkurencii projektov a vyžaduje sa spolufinancovanie z národných rozpočtov. Spolu je počas sedemročného programového obdobia z 2. piliera slovenským poľnohospodárom, lesníkom, spracovateľom, obciam k dispozícii 2 079 mil. EUR.

Výdavky na 2. pilier SPP EÚ (programové obdobie 2014-2020)

Tabuľka č. 3.44

v mil. eur	2016 S	2017 S	2018 R	2019 R	2020 N	2021 N
Investície ⁷	47	94	93	84	95	0
Oblasti s prírodnými obmedzeniami	56	62	72	19	19	0
Dobré životné podmienky zvierat	20	23	21	21	21	0
Prírodné pohromy	0	0	21	63	74	0
Ekologické poľnohospodárstvo	16	17	19	19	19	0
Agroenvironmentálne-klimatické opatrenie	16	19	18	18	18	0
Obnova dedín	0	0	18	16	16	0
Poľnohospodárske podnikanie	1	6	14	14	15	0
Ostatné opatrenia	7	10	35	46	40	0
Spolu	163	231	310	301	317	0

Zdroj: RIS, MF SR

^{7/} Jedná sa o súčet podprogramov Investície do hmotného majetku a Investície do rozvoja lesných oblastí a zlepšenia životaschopnosti lesov

Financovanie výdavkov v oblasti rozvoja vidieka, ako II. piliera SPP, sa realizuje prostredníctvom Európskeho poľnohospodárskeho fondu pre rozvoj vidieka (EPFRV).

Nižšie v tabuľke č.3.45 sa nachádzajú výdavky na PRV SR 2014-2020 za rok **2017** v mil. EUR (Správa o poľnohospodárstve a potravinárstve v Slovenskej republike za rok 2017).

Výdavky na PRV SR 2014-2020 za rok 2017, v mil. EUR

Tabuľka č. 3.45

Opatrenie	Verejné výdavky spolu	z toho: EPFRV	z toho: ŠR
1. Prenos znalostí a informačné akcie	0,00	0,00	0,00
2. Poradenské služby	0,00	0,00	0,00
4. Investície do hmotného majetku	65,63	49,18	16,45
5. Obnova potenciálu poľnohosp. výroby - prevencia	0,00		0,00
6. Rozvoj poľnosp. podnikov a podnikateľskej činnosti	6,23	4,67	1,56
7. Základné služby a obnova dedín vo vidieckych oblastiach	0,00	0,00	0,00
8. Investície do rozvoja lesných oblastí a zlepšenia životaschopnosti lesov	30,61	21,72	8,89
10. Agroenvironmentálno-klimatické opatrenie	18,50	13,76	4,74
11. Ekologické poľnohospodárstvo	17,40	12,84	4,56
12. Platby v rámci NATURA 2000 a smernici o vode	1,00	0,74	0,26
13. Platby pre oblasti s prírod. a lebo inými osob. obmedzeniami	61,55	45,89	15,66
14. Dobré životné podmienky zvierat	22,88	16,56	6,32
15. Lesnícko-environmentálne platby	1,05	0,79	0,26
16. Spolupráca	0,00	0,00	0,00
19. LEADER	0,65	0,48	0,17
Technická pomoc	7,54	5,66	1,88
PRV SR 2014-2020 - rok 2017 spolu	233,04	172,30	60,74

Prameň: MPRV SR, PPA, *761 024 € - prostriedky rozpočtovej kapitoly MPRV SR
 Vypracoval: NPPC - VÚEPP

V rámci *neprojektových opatrení* Programu rozvoja vidieka (PRV) SR na roky 2014 – 2020 PPA vyplatila v roku **2017** celkovo 361,78 milióna EUR, pričom najväčší podiel tvorili platby na znevýhodnené oblasti (tzv. ANC) a to vo výške 247,6 milióna EUR.

Na *projektové podpory* v rámci PRV SR v roku **2017** PPA vyplatila 103,66 milióna EUR.

Integrovaný regionálny operačný program (IROP):

Celková alokácia zdrojov pre roky 2014 – 2020 je 2 017 mil. EUR. IROP pokrýva široké spektrum oblastí vrátane dopravy, zdravotníctva, školstva, alebo životného prostredia. Operačný program je rozdelený do šiestich prioritných osí, s najväčšou alokáciou v osi Ľahší prístup k efektívnym a kvalitnejším službám.

Výdavky regionálneho operačného programu

Tabuľka č. 3.46

	2016	2017	2018	2019	2020	2021
v mil. eur	S	S	R	R	N	N
Bezpečná a ekologická doprava v regiónoch		12	48	33	119	109
Ľahší prístup k efektívnym a kvalitnejším službám		1	103	59	214	196
Mobilizácia kreatívneho potenciálu v regiónoch	1		20	18	64	58
Zlepšenie kvality života v regiónoch s dôrazom na životné prostredie	35	35	10	18	64	59
Miestny rozvoj vedený komunitou			18	6	25	23
Technická pomoc	2	11	12	5	19	17
Spolu	39	58	210	140	504	461

Zdroj: RIS, MF SR

Štátna pomoc v poľnohospodárstve:

Úroveň štátnej pomoci v poľnohospodárstve je na Slovensku relatívne nízka. V porovnaní so štátmi EÚ patrí Slovensko medzi krajiny s najnižšou úrovňou štátnej pomoci na hektár, ale aj podpriemernou úrovňou štátnej pomoci ako percento z HDP. Za obdobie 2010-2016 bol priemer štátnej pomoci na hektár v SR 14 EUR, priemer EÚ 44 EUR a priemer V3 49 EUR.

3.7.4.1 Priame platby

Takmer všetky výdavky prvého piliera SPP EÚ idú na priame platby farmárom, pričom ich cieľom je stabilizovať príjem farmárov, zohľadňujúc environmentálnu udržateľnosť. Výdavky na 1. pilier SPP EÚ, vrátane ich odhadu do roku 2021, ukazuje tabuľka č. 3.47:

Prvý pilier SPP EÚ:

Výdavky na 1. pilier SPP EÚ

Tabuľka č. 3.47

	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
v mil. eur	S	S	S	S	S	S	S	R	R	N	N
Priame platby	365	370	364	405	385	408	410	467	472	471	6
Trhovo orientované výdavky	13	10	12	11	16	12	17	16	16	17	3
Spolu	378	380	376	416	401	419	428	484	489	488	9

Zdroj: RIS, MF SR

V rámci spoločnej poľnohospodárskej politiky EÚ sa väčšina priamych platieb vypláca na hektár a je nezávislá od veľkosti produkcie. Priame platby sú odviazané od produkcie, čo je základom súčasnej SPP. Priame platby nevyžadujú spolufinancovanie zo štátneho rozpočtu a nárok vzniká farmárom automaticky, bez vzájomnej súťaže.

Slovensko v súčasnosti využíva 3 povinné priame platby (základná platba, greening a platba pre mladých poľnohospodárov) a viacero platieb viazaných na produkciu. Priemerná priama platba na hektár bola na Slovensku v roku 2016 na úrovni 227 EUR.

Pôdohospodárska platobná agentúra (PPA) v roku 2017 vyplatila na jednotlivé podporné schémy 658,58 milióna EUR. Z toho najvyšší podiel tvorili **priame platby**.

V roku **2017** boli priame platby poskytované formou oddelených priamych platieb, viazaných priamych platieb a prechodných vnútroštátnych platieb.

Vyplatené priame platby v roku 2017 v mil. EUR obsahuje tabuľka č. 3.48:

Vyplatené priame platby v roku 2017 v mil. EUR

Tabuľka č. 3.48

Tituly	2016	2017
Prechodné vnútroštátne platby, z toho:		
doplnková vnútroštátna platba na dobytie jednotky (PP zo ŠR)	5,57	5,17
Prechodný zjednodušený režim základnej platby	217,17	222,92
Platby na poľnohospodárske postupy prospešné pre klímu a životné prostredie (greening)	116,73	119,50
Platba pre mladých poľnohospodárov	0,26	0,45
Viazané priame platby, z toho:		
platba na pestovanie cukrovej repy	7,83	6,71
platba na pestovanie chmeľu	0,04	0,04
platba na pestovanie vybraných druhov ovocia s vysokou prácnosťou	0,17	0,17
platba na pestovanie vybraných druhov ovocia s veľmi vysokou prácnosťou	0,43	0,40
platba na pestovanie vybraných druhov zeleniny s vysokou prácnosťou	0,07	0,08
platba na pestovanie vybraných druhov zeleniny s veľmi vysokou prácnosťou	0,37	0,44
platba na pestovanie rajčiakov	0,27	0,04
platba na chov bahník, jariek a kôz	6,01	5,30
platba na výkrm vybraných kategórií hovädzieho dobytku	9,06	8,90
platba na kravy chované v systéme s trhovou produkciou mlieka	39,01	35,31
Refundácia finančnej disciplíny RFD	4,96	5,06
Osobitná platba na cukor + ostatné PP	0,01	0,03
Priame platby spolu	408,01	410,53

Prameň: MPRV SR, PPA
Vypracoval: NPPC - VÚEPP

Podrobnejší postup schvaľovania a prideľovania priamych podpôr si priblížime na príklade za rok 2018:

Harmonogram schvaľovania priamych podpôr za rok 2018:

PPA dňom 01.12.2018 pristúpila k schvaľovaniu platieb priamych podpôr. Vydané rozhodnutia žiadateľom o priame podpory za rok 2018 sa distribuujú prostredníctvom regionálnych pracovísk v mieste administrovania žiadostí.

Prehľad podporných schém na schvaľovanie platieb na jednotnej žiadosti na rok 2018 v mesiaci december 2018:

- Prechodný zjednodušený režim základnej platby (jednotná platba na plochu - SAPS)

- Platba na poľnohospodárske postupy prospešné pre klímu a životné prostredie
- Platba na viazané priame platby:
 - o Platba na pestovanie cukrovej repy
 - o Platba na pestovanie chmeľu
 - o Platba na pestovanie vybraných druhov ovocia s vysokou prácnosťou
 - o Platba na pestovanie vybraných druhov ovocia s veľmi vysokou prácnosťou
 - o Platba na pestovanie vybraných druhov zeleniny s vysokou prácnosťou
 - o Platba na pestovanie vybraných druhov zeleniny s veľmi vysokou prácnosťou
 - o Platba na pestovanie rajčiakov
 - o Platba na chov bahníc, jariek a kôz
 - o Platba na výkrm vybraných kategórií hovädzieho dobytká
 - o Platba na kravy chované v systéme s trhovou produkciou mlieka
- Platby pre oblasti s prírodnými obmedzeniami alebo inými osobitnými obmedzeniami Natura 2000 na poľnohospodárskej pôde

Následne *od januára 2019* pristúpila PPA v rámci jednotnej žiadosti na rok 2018 okrem podporných schém schvaľovaných v decembri 2018 aj k *schvaľovaniu podporných schém*:

- Platba pre mladého poľnohospodára
- Platba na agroenvironmentálno-klimatické opatrenie (poľnohospodárske plochy)
- Platba na ekologické poľnohospodárstvo.

Po overení podmienok oprávnenosti administratívnymi kontrolami doplnenými kontrolami na mieste mala v pláne PPA v priebehu II. štvrťroka 2019 vydávať *rozhodnutia aj na žiadosti o*:

- platbu na územia Natura 2000 na lesných pozemkoch,
- platbu na lesnícko-environmentálne a klimatické služby a ochrana lesov, ako aj
- platby na prvé zalesnenie poľnohospodárskej pôdy.

Po ukončení retenčného obdobia (30. apríl 2019) *plánovala PPA od júna 2019 vydávať rozhodnutia na žiadosti o*:

- platbu na dobré životné podmienky zvierat a
- platbu na chov a udržanie ohrozených druhov zvierat v rámci agroenvironmentálno-klimatického opatrenia.

Zároveň dala PPA do pozornosti aj skutočnosť, že v zmysle článku 75 ods. 1 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1306/2013 (o financovaní, riadení a monitorovaní spoločnej poľnohospodárskej politiky) sa platby v rámci režimov a opatrení podpory uvedených v článku 67 ods. 2 tohto nariadenia vykonávajú v období od 1. decembra do 30. júna nasledujúceho kalendárneho roka.

PPA rozhoduje o žiadosti o priame podpory do 13 mesiacov odo dňa jej doručenia (v súlade s ustanovením § 26 ods. 8 zákona č. 280/2017 Z. z. o poskytovaní podpory a dotácie v pôdohospodárstve a rozvoji vidieka a o zmene zákona č. 292/2014 Z. z. o príspevku poskytovanom z európskych štrukturálnych a investičných fondov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov).

Podľa článku 75 ods. 2 nariadenia (EÚ) č. 1306/2013 sa platby uvedené v odseku 1 tohto nariadenia uskutočnia až po ukončení overovania podmienok oprávnenosti na platbu, ktoré majú členské štáty vykonať podľa článku 74 (administratívne kontroly a kontroly na mieste).

S cieľom *overiť plnenie podmienok oprávnenosti a pravidiel krížového plnenia PPA* vykonala kontrolné procesy na všetkých žiadostiach o poskytnutie priamych podpôr na rok 2018 v zmysle nariadenia (EÚ) č. 1306/2013, delegovaného nariadenia Komisie (EÚ) č. 640/2014 a vykonávacieho nariadenia Komisie (EÚ) č. 809/2014.

Z uvedených dôvodov PPA pristupuje k vydaniu rozhodnutia vo veci predložených žiadostí o poskytnutie priamych podpôr až po ukončení overovania všetkých legislatívou stanovených podmienok. Ak je potrebná súčinnosť žiadateľa, PPA vyzýva žiadateľa na vyjadrenie sa k podkladom rozhodnutia resp. na doplnenie dôkazov.

3.7.4.2 Pomoc Európskej komisie pre európskych poľnohospodárov postihnutým suchom

Podľa oznámenia z júla 2019 Európska komisia (EK) podporí poľnohospodárov v EÚ, ktorí čelia následkom výnimočne suchého obdobia. Európski poľnohospodári budú môcť na jednej strane získať vyššie percento záloh na priame platby a platby na rozvoj vidieka a na druhej strane budú mať väčšiu flexibilitu pri využívaní pôdy, ktorá za bežných okolností nie je využívaná na výrobné účely – s cieľom uľahčiť výrobu krmív pre zvieratá.

EK je pripravená pomôcť poľnohospodárom postihnutým suchom a rozhodla sa zaviesť vyššie preddavky na platby, ako aj výnimky z určitých pravidiel ekologizácie s cieľom uľahčiť výrobu krmív pre zvieratá.

Okrem podpory poskytovanej v rámci Spoločnej poľnohospodárskej politiky EK prijala aj dve rozhodnutia na pomoc poľnohospodárom. Tí budú môcť získať vyššie zálohy, keď až 70 % ich priamych platieb a 85 % platieb týkajúcich sa rozvoja vidieka má byť k dispozícii už v polovici októbra 2019 – na oživenie ich peňažných tokov. Ako sa uvádza vyššie, EK prijala aj výnimky z niektorých pravidiel na ekologizáciu – tie sa budú vzťahovať na diverzifikáciu plodín a pravidiel v oblasti ekologického využitia pôdy ležiacej úhorom. EK môže zvážiť aj prijatie ďalších výnimiek vzťahujúcich sa k ekologizácii agrárnej pôdy, ktoré poľnohospodárom umožnia väčšiu flexibilitu vo výrobe krmív.

EK sústavne vyhodnocuje a analyzuje situácie so suchom prostredníctvom družíc (európskej sústavy vesmírnych družíc) a je v úzkom kontakte so všetkými členskými štátmi EÚ, aby mala k dispozícii aktuálne informácie o dopadoch sucha na poľnohospodárov na lokálnej úrovni.

3.7.5 Potreba zavlažovania poľnohospodárskej pôdy v podmienkach sucha a zmeny klímy a prognózy v rozvoji závlah

V novembri 2014 bola uznesením vlády SR schválená „Konceptia revitalizácie hydromelioračných sústav na Slovensku“ (Konceptia), ktorá sa týka nakladania s hydromelioračným majetkom vo vlastníctve štátu., osobitne so závlahovými zariadeniami.

Konceptia stojí na úplne novom prístupe k budúcnosti siete závlahových a odvodňovacích systémov na Slovensku. Dôraz sa kladie na zabezpečenie potrebnej úrovne potravinovej bezpečnosti, pri súčasnom využití potenciálu pôdno-klimatických podmienok Slovenska. Konceptia má podporiť preventívne opatrenia pred negatívnymi dôsledkami prírodných katastrofických udalostí a nepriaznivých klimatických pomerov, najmä sucha a privalových dažďov na potenciál poľnohospodárskej výroby, hlavne v prípade nosných komodít rastlinnej výroby, ktoré majú špecifické požiadavky na pôdnu vlhkosť a kvalitu pôdy. Na základe Konceptie sa bude realizovať revitalizácia závlahových a odvodňovacích systémov na celkovej zberovej ploche plodín špeciálnej rastlinnej výroby (ovocie mierneho pásma, zelenina, cukrová repa a zemiaky, pestované v systéme integrovanej a ekologickej produkcie). Rozsah revitalizácie bol stanovený na základe analýzy efektívnosti hydromelioračných sústav a predstavuje optimálnu sieť odvodnenia a závlah, ktorá sa javí ako dlhodobu udržateľnú. Pri revitalizácii bude braný do úvahy stav povrchovej resp. podzemnej vody daného vodného útvaru (VÚ), ktorý bude dotknutý a súčasne musí byť zabezpečené, že revitalizáciou nedôjde k zhoršeniu súčasného stavu VÚ.

Štátny podnik Hydromeliorácie spravuje štátny majetok zložený z hlavných závlahových zariadení (HZZ) a hlavných odvodňovacích zariadení (HOZ) na celom území SR.

Štátny podnik Hydromeliorácie, Bratislava v roku 2017 zabezpečoval správu a prevádzku hydromelioračného majetku štátu v nasledovnej štruktúre (tabuľka č. 3.49):

Hydromelioračný majetok štátu v správe š.p. Hydromeliorácie

Tabuľka č. 3.49

Ukazovateľ	Merná jednotka	Rozsah k 31.12.2017
Výmera závlah	ha	319 048,07
Čerpacie stanice závlahové	počet	481
Čerpacie stanice odvodňovacie	počet	24
Dĺžka odvodňovacích kanálov	km	5 2596
Dĺžka závlahových kanálov	km	254
Dĺžka závlahovej rúrovej siete	km	9 503

Zdroj: Hydromeliorácie, š.p., Výročná správa za rok 2017

Odbery závlhovej vody podľa zavlažovaných rajónov v r. 2017 v m³ sa nachádzajú v tabuľke č. 3.50 nižšie:

Odbery závlhovej vody podľa rajónov v r. 2017 v m³

Tabuľka č. 3.50:

Rajón	Výmera vybudovaných závlah v ha	Počet ČS	Výmera prenajatých závlah v ha	Prenajaté ČS	Počet NAJ zmlúv	Odber vody v m ³	Odber vody v m ³ /ha
Bodrog Hornád	31 625,00	47	116,87	1	2	9 271	79,33
Dolné Považie	73 962,82	68	15 988,01	34	26	10 134 800	633,90
Horné Považie	41 659,70	59	8 809,15	35	23	3 668 873	416,48
Podunajsko	87 708,29	125	17 116,45	63	47	5 075 329	296,55
Pohronie a Poiplie	46 117,70	84	2 690,31	10	10	1 898 692	705,59
Ponitrie	16 928,46	63	238,81	24	15	294 574	104,48
Záhorie	21 046,10	35	7 313,19	7	5	975 873	133,44
CELKOM:	319 048,07	481	54 421,39	174	128	22 012 412	338,54

Zdroj: Hydromeliorácie, š.p., Výročná správa za rok 2017

V roku 2017 bol uskutočnený druhý najväčší odber závlhovej vody od r. 2007 (tabuľka č. 3.51):

Odbery závlhovej vody v rokoch 2007-2017 v mil. m³

Tabuľka č. 3.51

Rok	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Odber závlhovej vody	24,352	9,882	14,007	6,036	8,670	21,394	16,207	14,366	20,999	10,637	22,012

Zdroj: Hydromeliorácie, š.p., Výročná správa za rok 2017

Prognózy v rozvoji závlah (tis. ha), potreba závlhovej vody k rokom 2030, 2075 (mil.m³)

Do budúcnosti treba počítať s nárastom výmery oblastí s deficitom vody a tiež s nárastom vlahovej potreby plodín.

Nasledujúca tabuľka č. 3.52 predstavuje predpokladaný rozvoj závlah (v tis. ha) na území Slovenska k rokom 2030 a 2075, pričom rok 2010 je rok referenčný.

Závlahová oblasť	Výmera závlah		
	(tis. ha)		
	2010	2030	2075
I.	160	255	325
II.	60	70	75
III.	15	25	35
IV.	8	25	35
V.	7	25	30
VI.	0	0	0
Spolu	250	400	500

Zdroj: Zavlažovanie poľných plodín, zeleniny a ovocných sádov, Š. Rehák, V. Bárek, L. Jurik, M. Čistý, D. Igaz, Š. Adam a kol., VEDA, Bratislava, vydavateľstvo SAV, 2014

Vlhkostne deficitné oblasti (v tabuľke označené ako I. – VI.) boli vymedzené na základe klimatických regiónov a pôdných parametrov poľnohospodárskych výrobných odvetví, ale ako rozhodujúce kritérium bola zvolená evapotranspirácia (resp. pomer aktuálnej a potenciálnej evapotranspirácie počas vegetačného obdobia za reprezentatívne obdobie, tzv. relatívna evapotranspirácia E_t/ET_p).

Vlhkostne deficitné oblasti (I. – VI.) boli vymedzené čiarou relatívnej evapotranspirácie:

- *Oblasť I.* Podunajská nížina – Juh je ohraničená izočiarou relatívnej evapotranspirácie 0,6. Je to najsuchšia oblasť na Slovensku s najväčšou intenzitou poľnohospodárskej výroby.
- *Oblasť II.* Podunajská nížina – Sever sa rozprestiera medzi Bratislavou a Šahami na území medzi izočiarami relatívnej evapotranspirácie 0,6 až 0,7. Je to mierne suchá oblasť, v ktorej by mali v budúcnosti prevládať v štruktúre plodín husto siate obilniny.
- *Oblasť III.* Záhorská nížina predstavuje mierne suchú oblasť ohraničenú izočiarou relatívnej evapotranspirácie 0,7 a hraničnou riekou Morava.
- *Oblasť IV.* Juhoslovenskej kotliny je mierne suchá oblasť ohraničená izočiarou relatívnej evapotranspirácie 0,7, od Šiah po Lenártovce a hranicou s Maďarskom.
- *Oblasť V.* Východoslovenská nížina zaberá mierne suchú oblasť ohraničenú izočiarou relatívnej evapotranspirácie 0,7 a hranicami s Maďarskom a Ukrajinou.
- *Oblasť VI.* Košická kotlina tvorí významnú mierne suchú až mierne vlhkú oblasť.

Rozšírenie závlah na 500 tis. ha (2075) bude vytvárať veľký tlak na vhodné vodné zdroje. Závlahová potreba plodín bola vypočítaná pomocou modelu Daisy. K časovému horizontu roku 2075 sa predpokladá nárast celkovej potreby vody pre závlahy o 115 %.

Prognóza potreby závlahovej vody podľa scenárov klimatickej zmeny bola uskutočnená pre roky 2030 a 2075, pričom rok 2010 je referenčný. Je spracovaná pre jednotlivé vlhkostne deficitné oblasti Slovenska (I.- VI.), na základe priemerných simulovaných množstiev potreby

závlahovej vody, prognózovaných stavov výmer závlah pre tieto oblasti (tabuľka č. 3.53 a 3.53).

Prognóza potreby závlahovej vody podľa scenára CCCM. (Takáč in Alena a kol. 2005) Tabuľka č. 3.53

Oblasť	Horizont 2010			Horizont 2030			Horizont 2075		
	m ³ .ha ⁻¹	tis.ha	mil.m ³	m ³ .ha ⁻¹	tis.ha	mil.m ³	m ³ .ha ⁻¹	tis.ha	mil.m ³
I.	1 380	160	220,8	1 400	255	357,0	1 480	325	481,0
II.	1 000	60	60,0	990	70	69,3	1 050	75	78,75
III.	900	15	13,5	950	25	23,75	1 030	35	25,75
IV.	1 090	8	8,75	1 130	25	28,25	1 320	35	46,2
V.	1 020	7	7,15	1 040	25	26,0	1 210	30	36,3
VI.	400	0	0	430	0	0	430	0	0
Spolu	Ø 1 240	250	310,2	Ø 1 240	400	504,3	Ø 1 336	500	668,0

Zdroj: Zavlažovanie poľných plodín, zeleniny a ovocných sádov, Š. Rehák, V. Bábek, L. Jurík, M. Čistý, D. Igaz, Š. Adam a kol., VEDA, Bratislava, vydavateľstvo SAV, 2014

Prognóza potreby závlahovej vody podľa scenára GISS. (Takáč in Alena a kol. 2005) Tabuľka č. 3.54

Oblasť	Horizont 2010			Horizont 2030			Horizont 2075		
	m ³ .ha ⁻¹	tis.ha	mil.m ³	m ³ .ha ⁻¹	tis.ha	mil.m ³	m ³ .ha ⁻¹	tis.ha	mil.m ³
I.	1 390	160	222,4	1 420	255	362,1	1 450	325	481,0
II.	1 000	60	60,0	1 050	70	73,5	1 050	75	78,75
III.	870	15	13,0	890	25	22,25	1 030	35	25,75
IV.	1 100	8	8,8	1 120	25	28,0	1 320	35	46,2
V.	990	7	6,9	1 000	25	20,0	1 210	30	36,3
VI.	390	0	0	390	0	0	430	0	0
Spolu	Ø 1 245	250	311,1	Ø 1 265	400	505,85	Ø 1 325	500	662,5

Zdroj: Zavlažovanie poľných plodín, zeleniny a ovocných sádov, Š. Rehák, V. Bábek, L. Jurík, M. Čistý, D. Igaz, Š. Adam a kol., VEDA, Bratislava, vydavateľstvo SAV, 2014

3.7.6 Ekologické poľnohospodárstvo

V roku 2017 bolo v systéme slovenskej ekologickej poľnohospodárskej výroby evidovaných spolu 655 subjektov hospodáriacich na výmere 189 147,6 ha poľnohospodárskej pôdy, čo predstavuje 9,59 % z poľnohospodárskeho pôdneho fondu. V porovnaní s rokom 2000 sa táto výmera zvýšila o 130 807,6 ha.

Vývoj výmery poľnohospodárskej pôdy využíwanej v ekologickej poľnohospodárskej výrobe v SR v rokoch 1993-2017 ukazuje tabuľka č. 3.55 a graf č. 3.22:

Vývoj výmery poľnohospodárskej pôdy v ekologickej poľnohospodárskej výrobe (1993-2017) v tis. ha
Tabuľka č. 3.55

Rok	Poľnohospodárska pôda v ekologickej poľnohospodárskej výrobe (tis ha)
1993	15,208
2000	58,34
2010	178,235
2011	180,261
2012	168,602
2013	162,028
2014	180,365
2015	186,483
2016	187,011
2017	189,148

Zdroj: ÚKSÚP

Graf č. 3.22: Poľnohospodárska pôda v ekologickej poľnohosp. výrobe v tis ha (1993-2017)

3.8 Envirostratégie

3.8.1 Envirostratégia 2030 - Zelenšie Slovensko

Ministerstvo životného prostredia zverejnilo v novembri 2017 svoj prvý návrh dokumentu „Stratégia environmentálnej politiky Slovenskej republiky do roku 2030“. Stratégiu pripravil

Inštitút environmentálnej politiky Ministerstva životného prostredia SR na základe podnetov od odborníkov a námetov od verejnosti.

Koncom novembra 2017 začal proces strategického environmentálneho hodnotenia dokumentu, ktorý trval do konca marca 2018. Následne bol dokument predložený do medzirezortného pripomienkovania a po jeho ukončení finálna verzia dokumentu bola zverejnená 21. februára 2019. Následne bol dokument „*Zelenšie Slovensko – Stratégia environmentálnej politiky Slovenska do roku 2030*“ (Envirostratégia 2030) dňa 27. februára 2019 schválený vládou.

Predmetný strategický materiál je zameraný na všetky zložky životného prostredia (voda, ovzdušie, pôda, lesy, horninové prostredie). Envirostratégia je rozdelená do troch oblastí:

- ochrana prírody vrátane vody, biodiverzity a horninového prostredia
- zmena klímy a ochrana ovzdušia, vrátane ochrany pred povodňami (kombinácia zelených opatrení a sivej infraštruktúry), riešenie sucha a nedostatku vody
- zelené hospodárstvo, vrátane obehovej ekonomiky a odpadov.

V oblasti ochrany ovzdušia obsahuje napríklad zámer podpory efektívnejších systémov vykurovania alebo útlm výroby energie z uhlia. V oblasti odpadov sa zameriava na podporu množstvového zberu odpadu, prevenciu jeho vzniku a riešenie čiernych skládok.

Medzi ďalšie hlavné opatrenia Envirostratégie 2030 patrí napríklad posilnenie právomocí správ národných parkov, dodržiavanie bezzásahovosti v najvyššom stupni ochrany chránených území či udržateľná ťažba dreva.

Pri ochrane prírody dokument napríklad navrhuje, aby do roku 2025 až polovicu národných parkov tvorilo územie bez zásahov človeka a do roku 2030 toto územie narástlo až na 75 percent z rozlohy národných parkov.

Ďalšími opatreniami sú zavedenie environmentálnej výchovy do formálneho vzdelávania alebo odstránenie environmentálne škodlivých dotácií, napríklad podpory ťažby a spaľovania uhlia.

Oblasť vody reprezentuje kapitola s názvom „Dostatok čistej vody pre všetkých“. Jej podstatu je možné stručne zhrnúť takto:

Dosiahne sa dobrý stav a potenciál vôd na všetkých vodných útvaroch, aj prostredníctvom obnovy riečnych ekosystémov. Do roku 2030 aglomerácie s viac ako 2 000 ekvivalentnými obyvateľmi dosiahnu 100 % a aglomerácie s nižším počtom ekvivalentných obyvateľov 50 % podiel odvádzaných a čistených vôd. Cena vody zohľadní princíp úhrady nákladov za vodohospodárske služby vrátane nákladov na ochranu životného prostredia a nákladov na zdroje, v súlade s princípom „znečisťovateľ platí“.

V podrobnejšom pohľade sú vo vyššie zmienenej kapitole dotýkajúcej sa vody obsiahnuté nasledovné tematické časti:

- Dostatok čistej vody pre všetkých (zabrániť znečisťovanie vôd, zvýšiť podiel čistených odpadových vôd a pripojenosť na vodovody, odstrániť nepriaznivé vplyvy vodných tokov, nastaviť udržateľné ceny vody)
- Ochrana pred následkami povodní (zvýšiť využitie zelených opatrení, dobudovať potrebnú infraštruktúru, predchádzať škodám riešením príčin povodní, nepovoľovať výstavbu v oblastiach ohrozených povodňami)

- Riešenie sucha a nedostatku vody (zásahy v krajine plánovať s ohľadom na ochranu pred nedostatkom vody, zlepšiť opätovné využívanie vody, zadržať vodu v krajine)
- ekonomické nástroje pre lepšie životné prostredie (environmentálna daňová reforma, zlepšiť kontrolu a prehodnotiť pokuty za znečisťovanie)
- Environmentálne vzdelávanie v každom veku

Nastavenie udržateľných cien vody:

Cenový model vody bude zahŕňať náklady na ochranu životného prostredia, ako aj náklady na zdroje v súlade s princípom „znečisťovateľ platí“. Doteraz boli náklady na ochranu životného prostredia zohľadnené len čiastočne, rast cien bol spôsobovaný najmä nákladmi na výrobu a dodávky pitnej vody verejnými vodovodmi a za odvedenie a čistenie odpadovej vody. Cena vody využívanej v poľnohospodárstve zaručí environmentálne udržateľnú produkciu poľnohospodárstva aj v časoch sucha.

Téma vody je súčasťou aj v kapitole s názvom: Riešenie sucha a nedostatku vody.

V poslednom období sa sucho aj na Slovensku stáva významným negatívnym fenoménom. Čoraz častejšie sa dlhé obdobia sucha striedajú s intenzívnymi zrážkami spôsobujúcimi prívalové povodne. Slovensko má zatiaľ dostatočné vodné zdroje na zabezpečenie vody pre obyvateľstvo, priemysel a poľnohospodárstvo, ale sú v krajine nerovnomerne rozložené. Práve z dôvodu nerovnomerného rozloženia zdrojov podzemnej vody existujú aj oblasti s nedostatočnými zásobami podzemnej vody (Krupina, Košice). Suchom sú na Slovensku najviac ohrozené nížinné regióny s intenzívnym poľnohospodárstvom.

Ciele naformulované v uvedenej kapitole možno v skratke zhrnúť takto: Lepšie plánovanie v zastavanej, poľnohospodárskej a lesnej krajine povedie k efektívnejšiemu hospodáreniu s vodou. Vodné zdroje sa budú efektívne využívať, vrátane zrážkovej vody a opätovného využitia vody. Zadržiavaním vody v krajine sa zmiernia dôsledky sucha a nedostatku vody.

V podrobnejšom pohľade sú vo vyššie zmienenej kapitole dotýkajúcej sa vody obsiahnuté nasledovné tematické časti:

- Plánovanie zásahov v krajine s ohľadom na ochranu pred nedostatkom vody (i/ nová výstavba nemá významne narušiť pôvodné fungovanie územia z hľadiska vsakovania zrážkových vôd – súčasťou každej stavby musia byť zmiernujúce alebo kompenzačné technické alebo prírode blízke opatrenia – najmä opatrenia na zvýšenie infiltračie na zastavaných plochách alebo výpar z vytvorených porastov, ii/ v poľnohospodárstve zvýšenie retenčnej kapacity pôdy a zníženie vodnej erózie využívaním vhodných agrotechnických postupov, pestovaním vhodných druhov plodín, vytváraním vsakovacích pásov, rozčlenením veľkých pozemkov na menšie, v lese využívať jeho prirodzený potenciál na zadržiavanie vody a kontrola a vynucovanie opatrení eliminujúcich odtok vody z lesov).
- Zlepšenie opätovného využívania vody (Slovensko bude podporovať realizáciu inovačných technológií na zadržiavanie zrážkovej vody a opätovné využívanie vody v urbanizovanom prostredí na úžitkové účely; príslušná legislatíva bude upravená tak, aby pri poľnohospodárskych a lesohospodárskych činnostiach bolo maximalizované zachytávanie zrážkových vôd).

- Zadržovanie vody v krajine (podporovať environmentálne vhodné spôsoby zachytávania a udržiavania vody v krajine - preventívne opatrenia na zadržovanie vody v krajine a to technické vodohospodárske opatrenia, aj zelené opatrenia; vhodnými opatreniami sa umožní obnova zásob podzemnej vody; Slovensko zhodnotí potenciál všetkých vodozádržných opatrení v krajine a ich revitalizáciu, čo môže viesť o.i. k zvýšeniu akumulačnej kapacity vodných nádrží; ďalšie opatrenia na zabezpečenie dostatočnej akumulácie vody na riešenie dôsledkov sucha a nedostatku vody budú navrhnuté na základe porovnania aktuálnej kapacity nádrží a skutočnej potreby objemu zachytenej vody; vysušovaniu krajiny bude krajina čeliť aj inovatívnymi, environmentálne priaznivými spôsobmi; v lesnej krajine sa sústreďí na prirodzený potenciál lesa na zadržovanie vody a zároveň uplatnenie vhodného spôsobu obhospodarovania vzhľadom na miestne prírodné pomery a kategorizáciu lesa; v mestskej krajine - ekologicky priaznivá zelená infraštruktúra, napr. zelené strechy a dažďové záhrady; budovanie hrádzok, kaskád alebo poldrov v lese môže napomôcť vytvoriť vhodné podmienky na akumuláciu vôd v podobe nádrží. Na tokoch sa budú, tam kde to bude vhodné, využívať aj environmentálne priaznivejšie technické opatrenia ako napríklad výstavba rybníkov, jazierok a malých vodných nádrží).

Ciele a opatrenia Envirostratégie 2030 by mali byť rešpektované v iných koncepčných dokumentoch vlády a v legislatíve.

Implementácia sa bude diať priebežne pri zmenách zákonov, nastavení podporných mechanizmov a v sektorových akčných plánoch. Zhodnotenie plnenia cieľov Envirostratégie 2030 a jej aktualizácia bude do roku 2025.

3.8.2 Stratégia adaptácie Slovenskej republiky na nepriaznivé dôsledky zmeny klímy a Akčný plán boja proti suchu

„Stratégiu adaptácie Slovenskej republiky na nepriaznivé dôsledky zmeny klímy – Aktualizáciu 2018“ vláda SR schválila UV 478/2018 zo dňa 17.10.2018. Hlavné ciele a úlohy vyplývajúce z tejto stratégie sme popísali vo výskumnej úlohe „Aktualizácia ekonomickej analýzy využívania vody podľa čl. 5 RSV pre 3. cyklus plánov manažmentu povodí (2022-2027)“, riešenej v roku 2018.

V aktuálnej výskumnej úlohe sa zameriame na vzťah zmeny klímy na poľnohospodárstvo na Slovensku.

Až jedna tretina územia Európskej únie trpí nedostatkom vody. Medzi rokmi 1976 až 2016 sa počet oblastí postihnutých suchami zvýšil takmer o 20 percent, a celkové náklady sucha dosiahli sto miliárd EUR. Za takýchto okolností Európska komisia prichádza s legislatívnym návrhom zjednodušenia využívania recyklovanej vody v poľnohospodárstve na zavlažovanie v poľnohospodárstve. Veľký tlak na vodné zdroje predstavuje nadmerný odber vody na zavlažovanie v poľnohospodárstve a na priemyselné využitie. Z celoeurópskeho hľadiska sa

takto odčerpáva takmer štvrtina celkového objemu sladkovodných zdrojov. Kritický je najmä juh Európy, kde je to už viac ako polovica odberu sladkej vody.

Slovenské poľnohospodárstvo nevytvára zatiaľ nadmerný tlak na povrchovú a podzemnú vodu, ako je to v najsuchších častiach EÚ.

Podľa informačného portálu MŽP SR (enviroportal.sk) od roku 1995 do roku 2015 sa odber povrchovej vody do poľnohospodárstva znížil až o 76,8 % a odber podzemnej vody o 55,5 %. Od roku 2010 odber mierne rastie. Väčšina povrchovej vody využívannej v poľnohospodárstve je pre účely závlah.

Podľa údajov poskytovaných z SHMÚ v roku 2015 tvoril podiel povrchovej vody používanej na zavlažovanie poľnohospodárskej pôdy len cca 0,63 % z celkového odberu povrchovej vody, v roku 2016 len 0,36 % a v roku 2017 to bolo 1,39 %. Ako sa uvádza vyššie, najviac vody sa v poľnohospodárstve využíva na závlahy, ktoré závisia od rozsahu a časového rozloženia prirodzených zrážok vo vegetačnom období, čo vysvetľuje aj rozdiely medzi uvedenými rokmi. Celkove však možno konštatovať, že medzi rokmi 2000 – 2017 došlo k výraznému poklesu odberu povrchovej vody na závlahy.

V roku 2017 odbery povrchových vôd na závlahy dosiahli hodnotu 17,74 mil. m³. Vývoj využívania *povrchovej vody pre závlahy* v rokoch 1995-2017 ukazuje nasledovná tabuľka č. 3.56 a graf č. 3.23:

Využívanie povrchovej vody pre závlahy v rokoch 1995-2017

Tabuľka č. 3.56

Rok	Povrchová voda pre závlahy v mil. m ³
1995	74,325
2000	90,54
2010	5,864
2011	10,137
2012	18,138
2013	13,952
2014	10,57
2015	17,27
2016	8,99
2017	17,74

Zdroj: SHMÚ

Graf č. 3.23

Využívanie povrchovej vody pre závlahy (1995-2017)

Podľa údajov poskytovaných z SHMÚ v roku 2015 tvoril podiel podzemnej vody používanej na zavlažovanie poľnohospodárskej pôdy 1,69 % z celkového odberu podzemnej vody, v roku 2016 len 0,71 % a v roku 2017 to bolo 1,44 %.

Vývoj využívania podzemnej vody v poľnohospodárstve (rastlinná a živočíšna výroba) v rokoch 1995-2017 znázorňuje tabuľka č. 3.57 a graf č. 3.24:

Využívanie podzemnej vody v poľnohospodárstve (v litroch/sec)

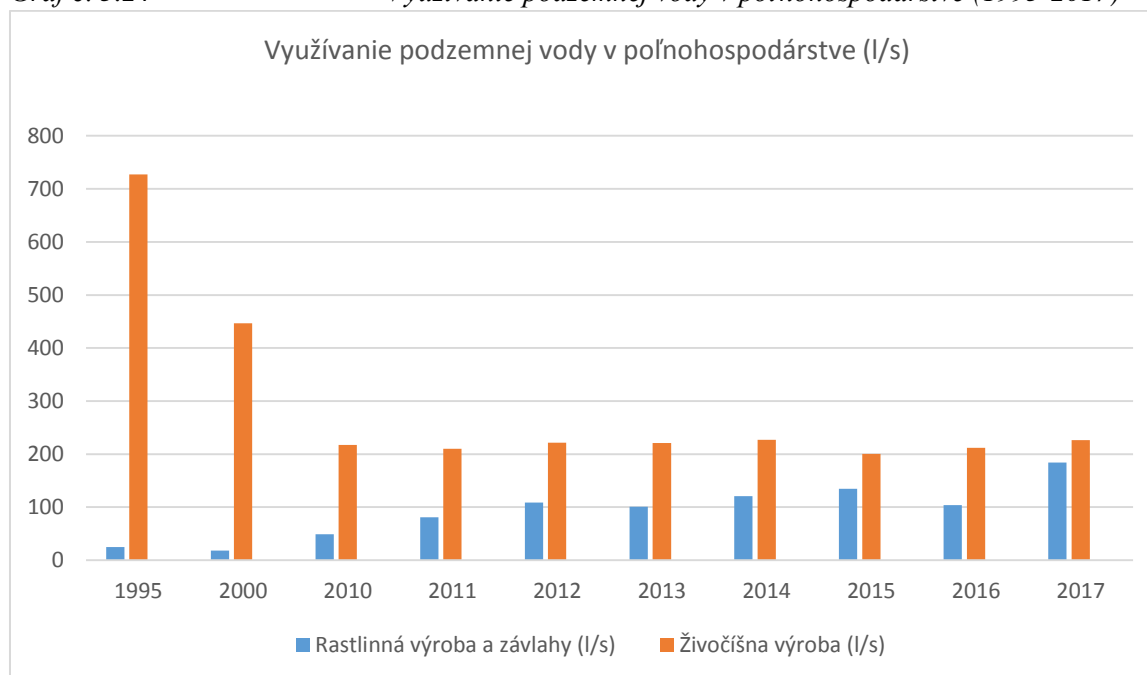
Tabuľka č. 3.57

Využívanie podzemnej vody v poľnohospodárstve		
Rok	Rastlinná výroba a závlahy (l/s)	Živočíšna výroba (l/s)
1995	25	727,1
2000	18,2	446,78
2010	48,7	217,2
2011	81,1	210,2
2012	108,4	221,2
2013	100,8	220,9
2014	120,6	227
2015	134,4	200,1
2016	103,7	211,8
2017	183,9	226,3

Zdroj: SHMÚ

Graf č. 3.24

Využívanie podzemnej vody v poľnohospodárstve (1995-2017)

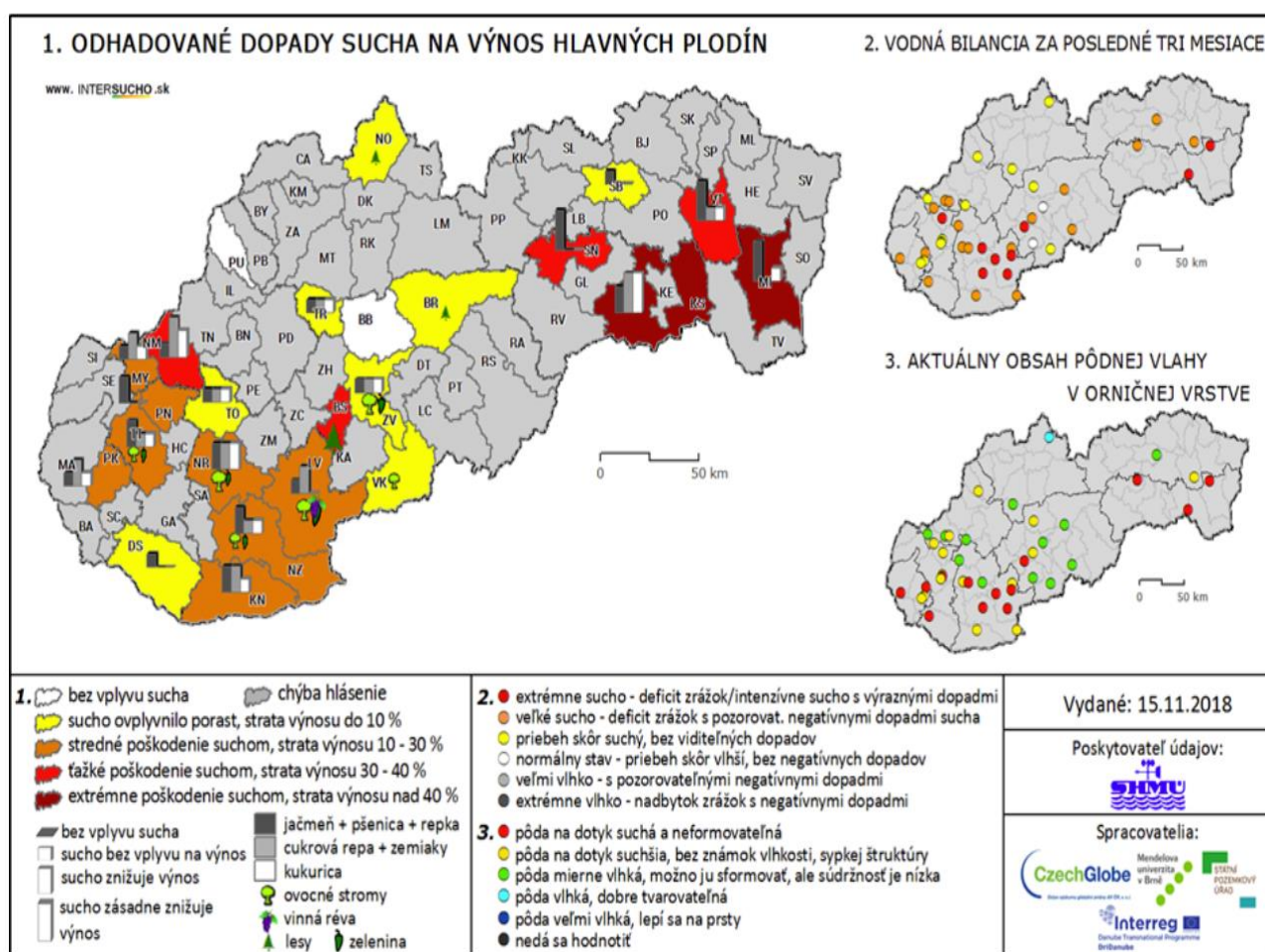

Na Slovensku už v súčasnosti prichádza k zmenám poľnohospodárskej krajiny v dôsledku extrémnych teplôt. Škody slovenských farmárov spôsobené suchom v roku 2017 vláda vyčíslila na cca 52 miliónov EUR. Najväčšie výpadky na úrode zaznamenali pestovatelia kukurice na zrnó, pšenice, repky olejnej, cukrovej repy, jačmeňa, zemiakov a slnečnice. Vyskytujú sa nové druhy chorôb a škodcov poľných plodín a ukazujú sa postupné

zmeny fyziologických a chemických vlastností pôdy. Súčasne sa v dôsledku sucha mení alebo dokonca úplne vytráca produkcia niektorých poľnohospodárskych plodín.

Stopy, ktoré na slovenskej pôde zanechali suchá v roku 2017, hodnotí aj Slovenský hydrometeorologický ústav. Mimoriadne suchá jar a leto podľa jeho údajov spôsobili straty na úrode prakticky na celom území Slovenska. SHMÚ systematicky monitoruje tiež dopady sucha na jednotlivé poľnohospodárske plodiny a svoje poznatky pravidelne zverejňuje na portáli intersucho.sk. Hoci trend ročných úhrnov zrážok nevykazuje dramatický pokles, mení sa distribúcia úhrnov v priebehu roka. Najmä na nížinách klesajú vďaka teplým zimám jarné zásoby vlahy zo snehovej pokrývky.

Nasledovný obrázok znázorňuje odhadované dopady sucha na výnosy hlavných plodín k 15. novembru 2018 podľa údajov SHMÚ (zdroj: Monitoring dopadov sucha SHMÚ).

MŽP SR vypracovalo a v marci 2018 bol uznesením vlády SR č. 100/2018 schválený materiál „*H2ODNOTA JE VODA – Akčný plán na riešenie dôsledkov sucha a nedostatku vody*“. Obsahu tohto materiálu sme sa venovali v vo výskumnej úlohe „Aktualizácia ekonomickej analýzy využívania vody podľa čl. 5 RSV pre 3. cyklus plánov manažmentu povodí (2022-2027)“, riešenej v roku 2018. V aktuálnej výskumnej úlohe sa sústreďujeme na niektoré špecifické otázky súvisiace s riešením dôsledkov prejavujúceho sa sucha na Slovensku. Extrémne suchá,

spolu s privalovými dažďami, povodňami, obrovskými horúčavami, sú dôsledkami zmeny klímy, ktorá sa dotýka dnes už aj Slovenska.

Vychádzajúc z aktuálnych informácií roka 2019 – z dôvodu dlhodobo nízkych úhrnov zrážok a nadpriemerne vysokého výparu sa sucho zvlášť na východnom Slovensku rozširovalo už počas zimy a následne aj v marci a apríli 2019. Najhoršia situácia bola v druhej polovici apríla 2019, kedy Slovenský hydrometeorologický ústav na základe monitoringu meteorologického sucha zaznamenal extrémne suchu na približne polovici územia Slovenska.

Ministerstvo životného prostredia preto pripravilo konkrétne **opatrenia na zmiernenie dopadov nedostatku vody a sucha**. Jedná sa o preventívne, ale aj krízové a operatívne opatrenia, ktoré sú zamerané na **oblasť vodného hospodárstva** – a to od opatrení v sídelnej krajine, poľnohospodárstve a lesnom hospodárstve, až po výskum a vzdelávanie.

Akčný plán na riešenie dôsledkov sucha a nedostatku vody sa zameriava hlavne na *zelené opatrenia, ako zadržiavať vodu v krajine*.

Hlavnými opatreniami v uvedenom dokumente sú obnova mokradí, brehových porastov, obnova poškodených ekosystémov, výstavba remízok. V mestách a obciach ide najmä o zelené opatrenia zamerané na zadržiavanie dažďovej vody formou zberných jazierok alebo sudov, dažďových záhrad, vegetačných stien alebo striech.

Financovanie opatrení bude realizované predovšetkým z eurofondov, čerpaných z Kohézneho fondu prostredníctvom operačného programu Kvalita životného prostredia (OP KŽP).

Medzi najzákladnejšie preventívne opatrenia uvedené v akčnom pláne patrí podpora realizácie jednoúčelových i viacúčelových vodných stavieb (rybníky, malé vodné nádrže) v intraviláne a extraviláne obcí, ako aj rekonštrukcie a údržby malých vodných nádrží a rybníkov. Predpokladaný zdroj financovania je Environmentálny fond, pričom ide o celkovú sumu 12 miliónov EUR).

Ďalším dôležitým preventívnym opatrením je podpora realizácie vodozádržných opatrení za účelom zadržiavania zrážkovej vody a zlepšenie miestnej mikroklímy (dažďové záhrady, zberné jazierka, sudy na dažďovú vodu) v intraviláne.

Adaptačné opatrenia:

MŽP SR odhaduje, že opatrenia proti nedostatku vody budú Slovensko stáť **140 miliónov EUR**. Najväčšia časť peňazí by pritom mala ísť práve na *opatrenia zmierňujúce dôsledky sucha v poľnohospodárstve*.

Ako je už uvedené vyššie, medzi navrhovanými opatreniami majú významné miesto aj opatrenia na *zlepšenie zadržiavania vody v krajine*, na čo sa má vyčleniť **70 miliónov EUR**. Tie sú určené na obnovu mokradí, hradenie bystrín, obnovu meandrov, výstavbu vodných nádrží a diel. Ďalších **25 miliónov EUR** je určených na budovanie a modernizáciu závlahových systémov.

V apríli 2018 bola zverejnená výzva Operačného programu Kvalita životného prostredia (OP KŽP), zameraná na **vodozádržné opatrenia** v urbanizovanej krajine (v intraviláne miest a obcí) s celkovou alokáciou **17 miliónov EUR**.

V rámci tejto výzvy sú oprávnenými žiadateľmi nasledujúce subjekty:

- subjekty verejnej správy: ústredné orgány štátnej správy - ministerstvá a ostatné ústredné orgány štátnej správy, štátne rozpočtové a štátne príspevkové organizácie, ostatné subjekty verejnej správy, obce a vyššie územné celky, rozpočtové organizácie a príspevkové organizácie zriadené obcou alebo vyšším územným celkom, združenia s výlučnou účasťou obcí
- združenia fyzických alebo právnických osôb,
- združenia fyzických osôb,
- neziskové organizácie poskytujúce všeobecne prospešné služby.

Aktivita „Vodozádržné opatrenia v urbanizovanej krajine (v intraviláne obcí)“ je oprávnená v rámci špecifického cieľa 2.1.1: Zníženie rizika povodní a negatívnych dôsledkov zmeny klímy.

O nenávratný finančný príspevok z eurofondov sa teda môžu uchádzať aj subjekty tretieho sektora, akými sú združenia fyzických alebo právnických osôb, občianske združenia, neziskové organizácie, ale aj obce, vyššie územné celky a združenia obcí. Preto MŽP SR pripravovalo výzvu v úzkej spolupráci tiež s mimovládnyimi organizáciami, ale aj so samosprávami, ktoré majú praktické skúsenosti s realizáciou vodozádržných opatrení. Možnosť predkladania žiadosti o nenávratný finančný príspevok nie je limitovaná konkrétnym termínom uzavretia výzvy, ale len vyčerpaním alokácie určenej na výzvu.

Do vyššie zmienenej výzvy sa môžu zapojiť všetky vyššie zmienené subjekty, ktoré sú oprávnenými žiadateľmi. Z eurofondov (OP KŽP) v rámci tejto výzvy sú podporované projekty – opatrenia na zachytávanie zrážkovej vody na účel zmiernenia negatívnych dôsledkov zmeny klímy, t.j. na:

- budovanie bioretenčných systémov na zadržiavanie zrážkovej vody, ako napr. dažďové záhrady, zberné jazierka, umelo vytvorené mokrade,
- budovanie zberných systémov na zadržanie zrážkovej vody, ako napr. nádrže (podzemné alebo povrchové) za účelom využitia zrážkovej vody na vytváranie vodných prvkov, na polievanie zelene,
- budovanie vsakovacích prielahov, vsakovacích prielahov s rigolom, vsakovacích rýh, vsakovacích pásov, infiltračných priekop,
- realizácia intenzívnych a extenzívnych vegetačných striech,
- realizácia vegetačných stien využívajúcich na zálievku zrážkovú vodu zo strechy budovy (osobitný konštrukčný systém, treláže a podporné konštrukcie ako aj "samopnúce"),
- náhrada nepriepustných povrchov za plnevegetačné zatravnovacie tvárnice, za polovegetačné zatravnovacie (betónové) tvárnice,
- výmena nepriepustných povrchov za plochy zelene s funkčnou vegetáciou podporujúcou výpar za účelom zdržania zrážkovej vody v danom území,
- podpovrchové vsakovacie a retenčné systémy v kombinácii s vodozádržnými opatreniami, ktoré majú pozitívny vplyv na zmenu mikroklimy.

K 15.5.2019 bolo predložených 100 žiadostí od žiadateľov, ktoré boli v danom časovom momente v rôznom stave posudzovania. K uvedenému termínu bolo schválených 11 žiadostí v sume 1 754 937 EUR. Aktuálne sú predkladané žiadosti v rámci 6. hodnotiaceho kola.

Financovanie projektov na vodozádržné opatrenia v urbanizovanej krajine (v mestách, obciach), vrátane mokradí:

Z Kohézneho fondu sa financuje 85 % výdavkov, zo štátneho rozpočtu 10 % a 5 % sa spolufinancuje zo zdrojov prijímateľa.

V prípade združenia fyzických alebo právnických osôb financuje Kohézny fond 85 % výdavkov, štátny rozpočet 5 % a prijímateľ až 10 %.

Kategória jednotlivých prijímateľov Kohézneho fondu je zverejnená v *Stratégii financovania Európskych štrukturálnych a investičných fondov na programové obdobie 2014 – 2020* v súlade s bodom 2.1.

**

Hoci na Slovensku sa zavlažuje v súčasnosti len zlomok poľnohospodárskej pôdy, extrémne teploty z posledných rokov ukázali, že bez zavlažovania sa nedá zastaviť pokles poľnohospodárskej produkcie. V čase meniacej sa klímy je samozrejme, že závlahové systémy musia byť nevyhnutnou súčasťou poľnohospodárskej výroby vo viacerých regiónoch Slovenska. Závlahový systém na Slovensku existuje už oddávna, keďže prvé závlahové systémy sa začali poľnohospodárskymi družstvami budovať už v 50. rokoch 20. storočia. Podľa údajov SPPK (Slovenská poľnohospodárska a potravinárska komora) sa medzi rokmi 1961 až 2005 zo štátnych peňazí vybudovalo až 484 čerpacích staníc. Následne ale štát s investíciami do závlah skončil.

Rozloha pozemkov pod závlahou za posledné tri desaťročia klesla z 320 tisíc na 60 tisíc hektárov. Ročná spotreba vody na závlahy sa z pôvodných 250 miliónov kubíkov znížila na 10 až 20 miliónov kubíkov. Treba konštatovať, že všetky závlahové systémy sú zastaralé a to najmä z hľadiska technickej úrovne čerpacej techniky, mnohé navyše ničí hrdza a bohužiaľ aj vandalizmus.

Slovenskí farmári zavlažujú predovšetkým vodou z vodných zdrojov – riek, jazier a podzemných zdrojov, teda studní. Mnoho z nich ale hospodári v oblastiach, kde napojenie na niektorý z týchto zdrojov neexistuje. Tieto oblasti sa musia spoliehať jedine na priaznivé zrážky, čo je už v súčasných podmienkach veľmi riskantné.

Využitie vyčistenej odpadovej vody z ČOV na zavlažovanie – riziká:

Vláda SR v roku 2017 návrh Európskej komisie na využívanie vyčistenej odpadovej vody na zavlažovanie poľnohospodárskej pôdy ocenila, má však pripomienky k posudzovaniu kvality regenerovanej vody. Slovensko má vlastné pravidlá stanovujúce bezpečné kritéria pre závlahovú vodu. Tie sa ale týkajú len vody z prírodných zdrojov - riek, jazier a podobne, ktoré sa na Slovensku na zavlažovanie používajú.

Návrh Európskej komisie stanovuje minimálne podmienky, ktoré majú byť zárukou, že recyklovaná voda nebude nebezpečná. Ministerstvo životného prostredia ale považuje navrhované podmienky za nedostatočné, pretože vodu je potrebné hodnotiť zo širšieho hľadiska ako len z mikrobiologického. Potrebné je brať do úvahy aj vplyv chemických látok prítomných vo vode v stopových koncentráciách, ktoré môžu byť nebezpečné pre životné prostredie a ľudské zdravie.

Zabezpečenie prísnych kritérií pre recyklovanú vodu je nevyhnutnou podmienkou pre jej použitie v poľnohospodárstve. Otázkou však zostáva, či sú čistiarne odpadových vôd na

Slovensku schopné splniť takéto podmienky, pretože v mnohých prípadoch nepoužívajú najmodernejšie a najpokrokovejšie technológie.

Voda z čistiarní odpadových vôd, potenciálne použiteľná napríklad na zavlažovanie, často obsahuje rezíduá liekov, hormonálnych prípravkov (antikoncepcie a pod.), drog a iných chemických látok (používaných na čistenie, pranie,...), mikro/nano plastové častice a iné.

Na druhej strane však viaceré krajiny vo svete recyklovanú odpadovú vodu využívajú na zavlažovanie bez toho aby sa ohrozovala príroda alebo zdravie. Využívanie regenerovanej vody je tým častejšie, čím viac je krajina vystavená dôsledkom sucha a nedostatku vody. K svetovým lídrom v recyklácii vody sa radí napr. Izrael, ktorý túto vodu na zvlažovanie využíva už od roku 1985. Jedna z najsuchších krajín sveta tak v roku 2015 upravovala a recyklovala 86 percent odpadových vôd pre použitie v agrosektore, čím je na prvom mieste vo svete. Každoročne takto Izrael opätovne využije 400 miliónov kubíkov vody. V Singapure sa vyčistená odpadová voda využíva dokonca ako pitná voda.

**

Novela vodného zákona v Českej republike - opatrenia proti suchu

Vzhľadom na niekdajšiu spoločnú ekonomickú (aj legislatívnu) minulosť so západným susedom Slovenska – Českou republikou, sme zmapovali české aktivity v oblasti opatrení proti suchu. V čase tvorby tejto kapitoly tejto výskumnej práce (jún 2019) bola v procese prípravy novela českého vodného zákona, ktorá je primárne zameraná na účinné opatrenia proti suchu. Predkladateľom novely je Ministerstvo земедělství ČR a spolupredkladateľom Ministerstvo životního prostředí ČR. Návrh novely zákona bude novelizáciou existujúcej legislatívy, zákona č. 254/2001 Sb. o vodách. Predpokladaný termín nadobudnutia účinnosti novely je január 2020. Cieľom novely je nastavenie operatívneho riadenia pri zvládaní sucha a stavu nedostatku vody. V rámci novelizácie zákona pribudla nová hlava zákona, s názvom: „Zvládanie sucha a stavu nedostatku vody“. Používa sa pojem „hydrologické sucho“ a objavuje sa aj pojem nový – „stav nedostatku vody“. Pod ním sa rozumie vyhlásený dočasný stav s možným vplyvom na základné ľudské potreby, hospodársku činnosť a životné prostredie, kedy v dôsledku sucha požiadavky na užívanie vody prevyšujú dostupné zdroje vôd.

Novým inštitútom a novým dokumentom je tzv. plán na zvládnutie sucha a nedostatku vody (skrátene plán pre suchu), ktorý bude obsahovať vymedzenie, popis území a identifikáciu zdrojov vody. Okrem toho bude obsahovať aj vplyvy nedostatku vody, a tiež návrh postupov pre zvládnutie sucha a stavov nedostatku vody. Opatrenia by mali vydávať špeciálne komisie.

Plán pre suchu je podkladom pre rozhodovanie vodoprávných úradov, ako aj pre vyhodnocovanie nutnosti zvolať komisie pre suchu, a tiež pre rozhodovanie komisie pri prijímaní konkrétnych opatrení.

Podľa návrhu novely bude plán vypracovaný vždy pre územie daného kraja zo strany krajských úradov, v spolupráci so správcami povodí a ČHMÚ.

Metodika pre vypracovanie plánu je už čiastočne dokončená a záštitu nad ňou prevzalo Ministerstvo životního prostředí ČR.

Jednotlivé opatrenia v pláne musia zodpovedať hierarchii využívania vody, t.j. najskôr musí byť zaistená kritická infraštruktúra a prevádzky poskytujúce nevyhnutné služby. Medzi takéto prevádzky patria napr. nemocnice, ale aj teplárne. Na druhom mieste je zásobovanie obyvateľstva pitnou vodou, potom živočíšna a poľnohospodárska výroba a ekologická funkcia vody, ostatné hospodárske využitie a následne ostatné využitie.

Významnú úlohu budú zohrávať tzv. *Komisie pre zvládanie sucha a stavu nedostatku vody*. Okrem toho vodoprávne úrady, ktoré rozhodujú o obmedzení všeobecného nakladania s vodami, môžu tiež nariadovať mimoriadne manipulácie na vodných dielach a môžu takisto rozhodovať o obmedzení alebo zákaze povoleného nakladania s vodami. Vodoprávny úrad krajského úradu bude vyhodnocovať nutnosť zvolať komisiu pre sucha a županovi bude dávať návrh na jej zvolanie.

Vodoprávne úrady budú tiež vykonávať vodoprávny dozor a ukladať s tým súvisiace sankcie. Komisia pre zvládanie sucha a stavu nedostatku vody bude taktiež zriaďovaná na krajskej úrovni, na jej čele bude župan, ďalšími členmi budú zamestnanci krajského úradu, správy povodí, ČHMÚ, polícia, hasičského záchranného zboru a krajskej hygienickej stanice.

3.8.3 Povodne a povodňové škody

Na úvod malá rekapitulácia finančných nákladov povodní v rokoch 2005-2017:

Finančné následky povodní za obdobie rokov 2005 - 2017

Tabuľka č. 3.58

Rok výskytu povodne	Počet povodňou postihnutých sídiel	Zaplavené územia (v ha)	Škody pri povodniach (v mil. €)	Náklady (v mil. €)		Náklady a škody celkom (v mil. €)
				Záchranné práce	Zabezpečovacie práce	
2005	237	9 236,8	24,03	2,24	2,67	28,94
2006	512	30 729,7	47,90	5,98	6,42	60,30
2007	60	339,5	2,49	0,30	0,21	3,00
2008	188	3 570,0	39,75	3,59	2,51	45,85
2009	165	6 867,2	8,41	1,59	1,30	11,30
2010	1 100	103 005,6	480,85	17,93	27,53	526,31
2011	1 808	3 076,8	20,10	2,00	12,58	34,59
2012	146*	537,9	2,43	0,37	0,46	3,26
2013	178*	16 783,0	13,46	2,73	4,75	20,94
2014	201**	4 526,1	36,96	5,65	11,91	54,52
2015	69	1 482,8	3,12	1,14	0,61	4,87
2016	143	2 372,3	12,67	0,84	1,27	14,78
2017	137	1 425,2	7,87	0,88	2,27	11,02

Zdroj: Správy o povodniach na vodných tokoch v SR 2005 - 2017 (MP SR, MŽP SR)

*Počet obcí, v ktorých bol vyhlásený III. stupeň povodňovej aktivity (PA)

**Údaj je za 1. polrok 2014, v 2. polroku bolo vyhlásených 157 PA II. a III. stupňa

Povodne v roku 2018

Vyhodnotenie povodní od januára do konca júna 2018:

V období od januára do konca júna 2018 sa na území Slovenska vyskytli povodne vyvolané najmä charakterom počasia. V dôsledku výrazného otepľovania sa spojeného s tekutými zrážkami a s topením sa snehovej pokrývky v zimnom období a výdatnými zrážkami z trvalého či privalového dažďa v jarnom a letnom období došlo na viacerých tokoch Slovenska k vzostupom vodných hladín. Ďalším faktorom často identifikovaným v spracovanom období, ktorý ovplyvnil povodňové situácie je nepostačujúca údržba prietocnej kapacity vodných tokov, horských bystrín, cestných priepustov, sietí rigolov a priekop, čo v prípade výdatných atmosférických zrážok spôsobuje upchávanie prietocných profilov naplaveninami a nedostatočné odvádzanie vôd z povrchového odtoku. Zrážková činnosť ovplyvnila aj hladiny vôd v kanálových sieťach, z toho dôvodu bolo potrebné zabezpečovať prečerpávanie vnútorných vôd na čerpacích staniách.

Počas obdobia jún až január 2018 sa na území Slovenska vyskytlo celkovo 172 dní s povodňovou aktivitou. Z toho bolo 25 dní s vyhláseným III. SPA (stupňom povodňovej aktivity), pričom v januári a februári nebol zaznamenaný ani jeden deň. Počty dní s vyhláseným II. a III. SPA na vodných tokoch a čerpacích staniách v jednotlivých mesiacoch obdobia január až jún sú uvedené v rámci celej SR v tabuľke č. 3.59.

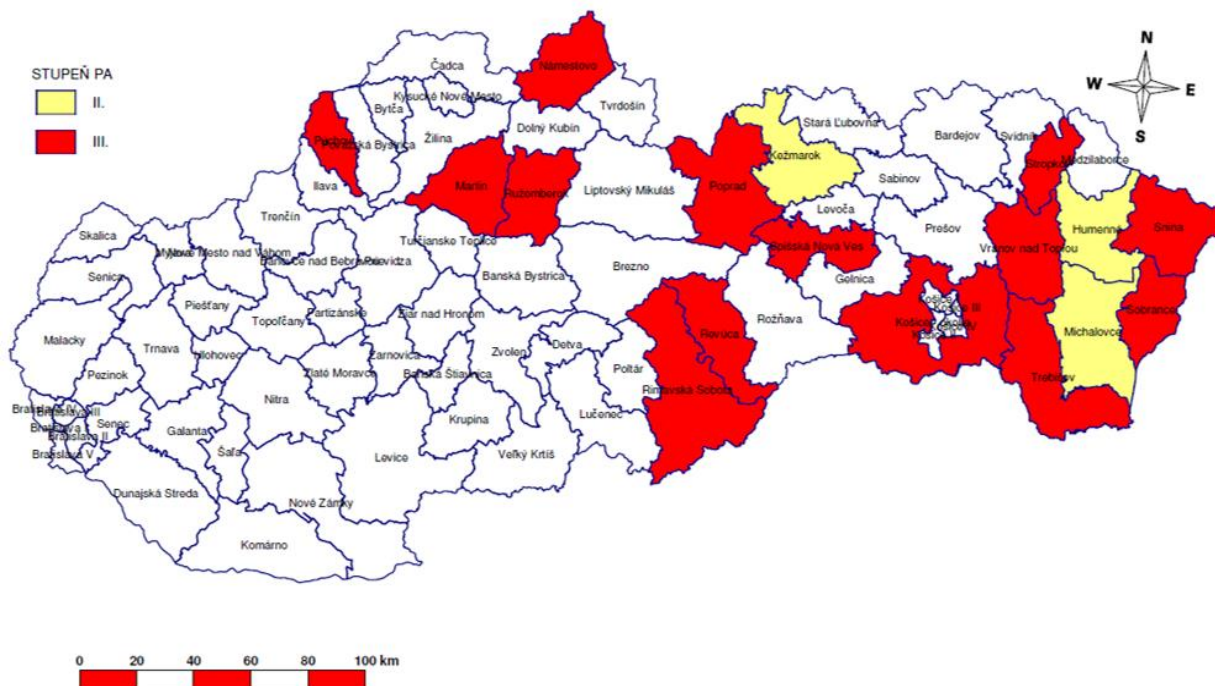
Vyhlásené SPA v období od 1.1.2018 do 30.6.2018 na území SR *Tabuľka č. 3.59*

	január	február	marec	apríl	máj	jún	spolu
II. SPA	31	28	22	30	31	30	172
III. SPA	0	0	1	4	9	11	25

Zdroj: Správa o priebehu a následkoch povodní na území SR v období od januára do konca júna 2018, MŽP SR a MV SR

Prehľad vyhlásených SPA v jednotlivých okresoch evidovaných SVP, š.p. (správcom vodohospodársky významných vodných tokov) je zobrazený na mape č. 3.7.

Mapa č. 3.7 Vyhlásené SPA podľa okresov za obdobie od 1.1.2018 do 30.6.2018.

Zdroj: Správa o priebehu a následkoch povodní na území SR v období od januára do konca júna 2018, MŽP SR a MV SR

Prehľad výdavkov vynaložených na vykonávanie povodňových zabezpečovacích a povodňových záchranných prác a povodňových škôd od januára do konca júna 2018:

Výdavky na vykonávanie povodňových zabezpečovacích prác:

V zmysle § 17 zákona o ochrane pred povodňami sa povodňovými zabezpečovacími prácami predchádza vzniku povodňových škôd. Vykonávajú sa na vodných tokoch, stavbách, objektoch alebo zariadeniach, ktoré sú umiestnené na vodných tokoch alebo v inundačných územiach a v povodňovo ohrozených územiach s cieľom zabezpečiť plynulý odtok vody, chrániť stavby, objekty a zariadenia pred poškodením povodňou a zabezpečiť funkciu ochranných hrádz a protipovodňových línií. V prvej polovici roka 2018 vznikli výdavky na vykonávanie **povodňových zabezpečovacích prác** vo výške **1 023 782,09 EUR** a vyhodnotenie je nasledovné:

Ministerstvo životného prostredia SR:

Slovenský vodohospodársky podnik, štátny podnik	966 074,52 EUR
Slovenský hydrometeorologický ústav	2 633,67 EUR
Spolu:	968 708,19 EUR

Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR

Lesy SR, štátny podnik	50 624,05 EUR
Hydromeliorácie, štátny podnik	4 449,85 EUR
Spolu:	55 073,90 EUR

Výdavky na vykonávanie povodňových záchranných prác:

Povodňové záchranné práce sa vykonávajú na záchranu životov, zdravia, majetku, kultúrneho dedičstva a životného prostredia v čase nebezpečenstva povodne, počas povodne a po povodni na povodňovo ohrozených územiach a na povodňovo zaplavených územiach. V prvej polovici roka 2018 vznikli výdavky na vykonávanie **povodňových záchranných prác** vo výške **79 822,76 EUR** a vyhodnotenie je nasledovné:

Ministerstvo vnútra SR:

obce v Trnavskom kraji	8 046,91 EUR
obce v Trenčianskom kraji	11 146,19 EUR
obce v Žilinskom kraji	3 824,38 EUR
obce v Banskobystrickom kraji	16 115,32 EUR
obce v Prešovskom kraji	2 928,00 EUR
obce v Košickom kraji	5 400,57 EUR
Hasičský a záchranný zbor	3 617,54 EUR
Spolu:	51 078,91 EUR

Ministerstvo dopravy a výstavby SR:

Železnice Slovenskej republiky	28 416,93 EUR
Spolu:	28 416,93 EUR

Ministerstvo zdravotníctva SR:

Regionálny úrad verejného zdravotníctva v Rimavskej Sobote	103,37 EUR
Regionálny úrad verejného zdravotníctva v Banskej Bystrici	223,55 EUR
<hr/> Spolu:	<hr/> 326,92 EUR

Vyhodnotenie povodňových škôd:

Povodňové škody v prvom polroku 2018 po verifikácii tvoria sumu **318 622,22 EUR**, z toho tvoria škody na majetku:

fyzických osôb	46 345,00 EUR
právnických osôb a fyzických osôb - podnikateľov	3 500,00 EUR
obcí	0,00 EUR
vyšších územných celkov	0,00 EUR
štátu	268 777,22 EUR

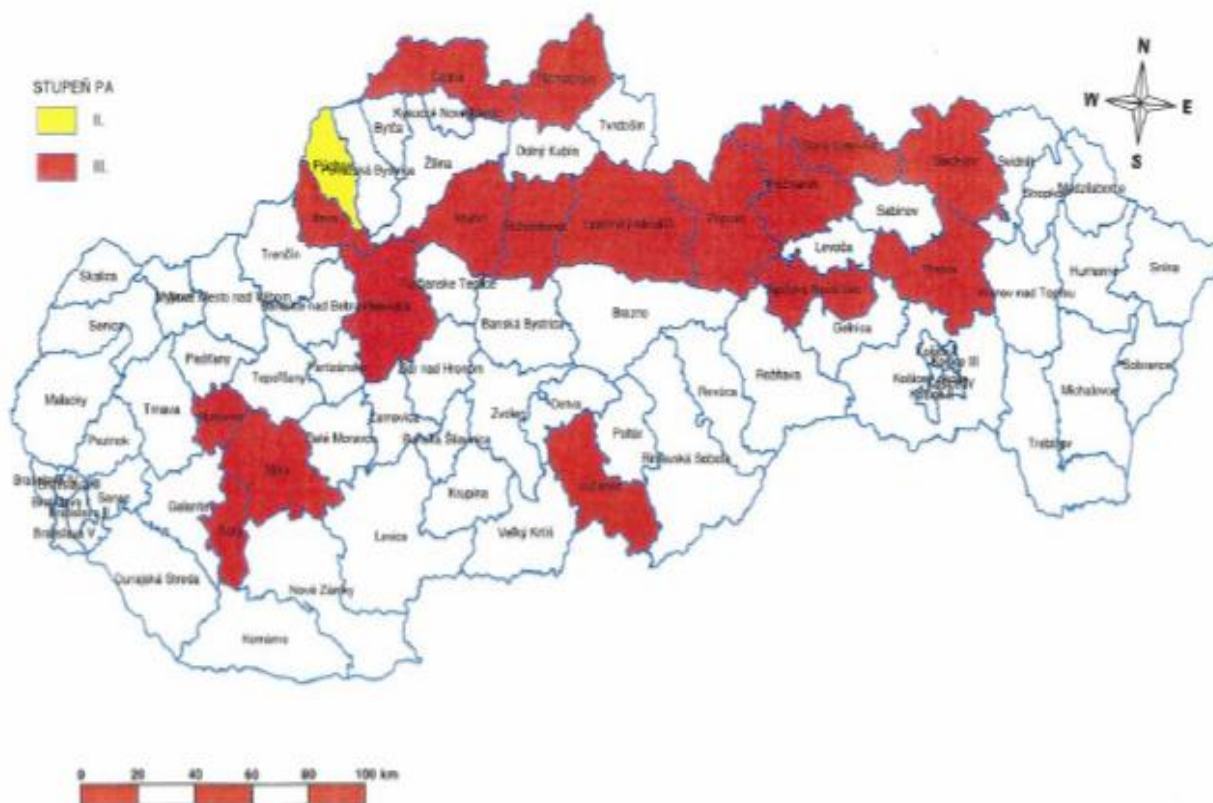
Vyhodnotenie povodní od júla do konca decembra 2018:

V období od júla do decembra 2018 na území Slovenska hlavnou príčinou povodňových situácií boli atmosférické zrážky, ale priebeh povodní negatívne ovplyvňovali aj nevhodné poľnohospodárske činnosti v blízkosti vodných tokov. Tie spôsobovali odplavovanie materiálu rôzneho charakteru do vodných tokov. Ďalším faktorom, ktorý je často identifikovaný v spracovanom období, ktorý ovplyvnil povodňové situácie, je nepostačujúca údržba vodných tokov a brehových porastov, čo v prípade povodní spôsobuje upchávanie prietokových profilov.

Povodne na Slovensku si od júla do konca decembra 2018 vyžiadali 48-krát vyhlásenie III. stupňa povodňovej aktivity a 54-krát II. stupňa povodňovej aktivity. Starostovia obcí a prednostovia obvodných úradov vyhlásili mimoriadnu situáciu z dôvodu výskytu povodní v 8 oblastiach.

Prehľad vyhlásených SPA v jednotlivých okresoch za druhý polrok 2018, ktoré poskytol SVP, š. p., je zobrazený na mape č. 3.8:

Mapa č. 3.8 Vyhlásené SPA podľa okresov za obdobie od 1.1.2018 do 30.6. 2018

Zdroj: Správa o priebehu a následkoch povodní na území SR od júla do konca decembra 2018, MŽP SR a MV SR

Prehľad výdavkov vynaložených na vykonávanie povodňových zabezpečovacích a povodňových záchranných prác a povodňových škôd od júla do konca decembra 2018:

Výdavky na vykonávanie povodňových zabezpečovacích prác:

V druhej polovici roku 2018 vznikli výdavky na vykonávanie povodňových zabezpečovacích prác vo výške **5 283 721,55 EUR** a vyhodnotenie je nasledovné:

Ministerstvo životného prostredia SR:

Slovenský vodohospodársky podnik, š.p.	4 999 298,86 EUR
Slovenský hydrometeorologický ústav	2 315,17 EUR
Spolu:	5 001 614,03 EUR

Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR:

<u>Štátne lesy Tatranského národného parku, Tatranská Lomnica</u>	48 831,06 EUR
Spolu:	48 831,06 EUR

Ministerstvo vnútra SR:

<u>Prešovský kraj</u>	28 999,12 EUR
Spolu:	28 999,12 EUR

Ministerstvo dopravy a výstavby SR:

<u>Slovenská správa ciest</u>	18 118,56 EUR
Spolu:	18 118,56 EUR

Vyššie územné celky:

Prešovský VÚC/*	173 645,46 EUR
<u>Žilinský VÚC</u>	12 513,32 EUR
Spolu:	186 158,78 EUR

/* Celkové výdavky vynaložené na vykonávanie povodňových zabezpečovacích prác zahŕňajú výdavky Prešovského samosprávneho kraja za I. polrok v sume 55 224,00 eur, ktoré neboli zahrnuté do Správy o priebehu a následkoch povodní na území Slovenskej republiky v období od januára do konca júna 2018.

Výdavky na vykonávanie povodňových záchranných prác:

Ministerstvo vnútra SR:

obce v Prešovskom kraji	513 042,99 EUR
obce v Trnavskom kraji	9 999,14 EUR
obce v Trenčianskom kraji	63 692,71 EUR
obce v Nitrianskom kraji	24 168,85 EUR
obce v Žilinskom kraji	27 241,71 EUR
obce v Banskobystrickom kraji	2 010,01 EUR
obce v Košickom kraji	79 808,59 EUR
Hasičský a záchranný zbor SR	23 495,09 EUR
<u>Policajný zbor SR</u>	10 109,07 EUR
Spolu:	744 568,16 EUR

Ministerstvo zdravotníctva SR:

Regionálny úrad verejného zdravotníctva v Prešove	6 890,34 EUR
<u>Regionálny úrad verejného zdravotníctva v Poprade</u>	13 938,14 EUR
Spolu:	20 828,48 EUR

Ministerstvo dopravy a výstavby SR:

<u>Slovenská správa ciest</u>	130 180,48 EUR
Spolu:	130 180,48 EUR

Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR:

<u>Štátne lesy Tatranského národného parku, Tatranská Lomnica</u>	166 501,50 EUR
Spolu:	166 501,50 EUR

Vyhodnotenie povodňových škôd:

Povodňové škody v druhom polroku 2018 po verifikácii tvoria sumu **3 823 291,93 EUR**, z toho tvoria škody na majetku:

fyzických osôb	517 375,00 EUR
právnických osôb a fyzických osôb - podnikateľov	1 051 106,00 EUR
obcí	458 423,56 EUR
vyšších územných celkov*	412 902,00 EUR
štátu	1 383 485,37 EUR

I* Celková výška verifikovaných povodňových škôd zahŕňa povodňové škody na majetku Prešovského samosprávneho kraja za I. polrok v sume 65 000,00 eur, ktoré neboli zahrnuté do Správy o priebehu a následkoch povodní na území Slovenskej republiky v období od januára do konca júna 2018.

Nižšie uvádzame prehľad výšky **povodňových škôd na majetku SVP, š.p.** v rokoch 2011-2018, v členení podľa čiastkových povodí vymedzených na území Slovenskej republiky:

Povodňové škody na majetku SVP, š.p.

Tab. č. 3.60

Čiastkové povodie	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Dunaja	0	0	806 600,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Moravy	0	0	17 154,91	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Váhu	161 000,00	83 500,00	125 700,00	1 247 310,88	0,00	0,00	1 342 000,00	0,00
Hrona	88 377,79	45 852,18	117 600,00	44 062,64	6 005,92	11 041,75	57 787,66	0,00
Iplľa	0	0	72 855,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Slanej	0	0	17 749,00	30 000,00	0,00	282 551,42	0,00	0,00
Bodrogu	80 000,00	92 000,00	45 000,00	1 048 600,00	25 000,00	0,00	60 000,00	0,00
Hornádu	0	0	7 500,00	2 370 500,00	0,00	5 000,00	0,00	4 737,00
Bodvy	0	0	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Dunajca a Popradu	378 500,00	0	0,00	764 920,00	40 000,00		0,00	133 335,76
Spolu	707 877,79	221 352,18	1 210 158,91	5 505 393,52	71 005,92	298 593,17	1 459 787,66	138 072,76

Zdroj: SVP, š.p.

4. NÁVRATNOSŤ NÁKLADOV NA VODOHOSPODÁRSKE SLUŽBY – AKTUALIZÁCIA ODHADU NA ZÁKLADE NAJNOVŠÍCH DOSTUPNÝCH ÚDAJOV

4.1 Úroveň návratnosti nákladov na vodohospodárske služby za roky 2007 až 2017

Pre potreby spracovania prvého Vodného Plánu Slovenska bola úroveň návratnosti nákladov na vodohospodárske služby vyčíslená po rok 2008. Pre potreby spracovania druhého Vodného Plánu Slovenska bola úroveň návratnosti nákladov dopyčovaná za roky 2009, 2010, 2011 a 2012. Pre zachovanie časového radu bola v roku 2019 stanovená miera úhrady nákladov za rok 2017. Pre porovnanie uvádzame v tabuľkách aj roky 2007 a 2008.

Vstupné údaje za sektory zásobovania pitnou vodou a odvádzania a čistenia odpadovej vody potrebné pre výpočet návratnosti nákladov za tieto služby, boli pre celé časové obdobie prevzaté z výkazov vybraných ukazovateľov ekonomického vývoja, ktoré pre potreby spracovania Správy o vodnom hospodárstve v Slovenskej republike každoročne vyplňajú a zasielajú samotné vodárenské spoločnosti. Návratnosť osobitne za sektory domácnosti, poľnohospodárstvo a priemysel nemohla byť rovnako ako v predchádzajúcom období vyjadrená, pretože vodárenské spoločnosti nesledujú náklady, tržby a dotácie v členení na sektory.

Vzhľadom k tomu, že územná pôsobnosť vodárenských spoločností neodpovedá hraniciam jednotlivých povodií, získané údaje o tržbách a nákladoch vodárenských spoločností boli do povodií transformované cez GIS a to pomerom počtu zásobovaných obyvateľov jednotlivých vodárenských spoločností v povodiach. Do výpočtu boli zahrnuté údaje od nasledovných spoločností: Bratislavská vodárenská spoločnosť (ďalej VS), Liptovská VS, Oravská VS, Podtatranská vodárenská prevádzková spoločnosť, Považská VS, Severoslovenské VaK, Stredoslovenská vodárenská prevádzková spoločnosť, Trenčianske vodárne a kanalizácie, Trnavská VS, Turčianska VS, KOMVaK-Komárno, VS Ružomberok, Východoslovenská VS a Západoslovenská VS. Okrem týchto 14-tich VS boli do výpočtu zahrnuté aj údaje od spoločností: PreVak Bratislava, AQUASPIŠ Spišská Nová Ves, Vodárenské a technické služby Hlohovec a MONDI SCP Ružomberok, ktoré poskytujú údaje pre účely spracovania Správy o vodnom hospodárstve v Slovenskej republike.

Miera návratnosti nákladov za sektor zásobovania pitnou vodou a za sektor odvádzania a čistenia odpadových vôd bola vyčíslená za jednotlivé čiastkové povodia vymedzené na území SR (Príloha č. 2), ďalej na národnej úrovni a pre medzinárodné povodie Dunaja a Visly.

Súčasťou tejto kapitoly je aj vyjadrenie ***miery návratnosti nákladov za vodohospodárske služby súvisiace s využívaním vodného toku*** za roky 2007-2017 (poskytovateľ SVP, š.p.) – je taktiež vyčíslená za jednotlivé čiastkové povodia (Príloha č. 2), na národnej úrovni a pre medzinárodné povodie Dunaja a Visly.

Vo všetkých tabuľkách je okrem výslednej miery návratnosti nákladov aj prehľad vývoja tržieb, ekonomicky oprávnených nákladov a dotácií.

K dosiahnutej miere návratnosti nákladov za vodohospodárske služby súvisiace s využívaním vodného toku za roky 2016 a 2017 je potrebné nasledovné vysvetlenie:

Vo väzbe na výrazne rozdielnú mieru úhrady nákladov hlavne za „energetickú vodu“, ale aj za „odber povrchovej vody“ medzi rokmi 2016 a 2017 bolo poskytovateľom uvedených vodohospodárskych služieb (SVP, š.p. Banská Štiavnica) predložené *nasledovné zdôvodnenie*:

- Pri vypracovaní návrhu pre stanovenie cien regulovaných vodohospodárskych služieb predložil SVP, š. p. podklady pre stanovenie cien URSoM v zmysle Vyhlášky URSo č. 224/2016 z 19. júla 2016 (ďalej Vyhláška URSo) v auguste roku 2016 na roky 2017 až 2021) – päťročné regulačné obdobie,
- Podklady predložené na URSo obsahovali kalkulácie ekonomicky oprávnených nákladov na neregulované vodohospodárske služby a regulované vodohospodárske služby, čo súvisí s charakterom a viacúčelovosťou vodohospodárskeho majetku v správe SVP, š. p. ktorý je využívaný na regulované aj na neregulované vodohospodárske služby,
- Východiskom pre stanovenie percentuálneho podielu využiteľnosti majetku na jednotlivé vodohospodárske služby bola obstarávacia cena vodohospodárskeho majetku podľa účtovného stavu k 31. 12. 2015 v súlade s Vyhláškou URSo,
- Rapidný pokles ekonomicky oprávnených nákladov na regulované vodohospodárske služby spôsobilo **nové percentuálne prerozdelenie využitia jednotlivých skupín vodohospodárskeho hmotného majetku na vodohospodárske služby uvedené vo Vyhláške URSo** (par. 4 ods. 3 – „*Ekonomicky oprávnené náklady sa určujú na jednotlivé regulované a neregulované činnosti v rozsahu, v akom sa jednotlivé skupiny vodohospodárskeho hmotného majetku v percentách využívajú na vodohospodárske služby*“).

Skupina majetku	Upravené vodné toky a ochranné hrádze	Odvodňovacie a zavlažovacie kanály	Hate	Neenergetické vodné diela	Vodné diela s energetickým využitím	Čerpacie stanice
VH služby						
Povrchová voda	25	20	60	47	2	3
HEP	15	0	4	4	85	0
Energetická voda	0	0	3	1	1	0
Plavba	15	0	5	10	3	0
Ochrana pred povodňami	40	0	18	30	8	96
Zavlažovanie poľ. pôdy	5	80	10	8	1	1
Spolu	100	100	100	100	100	100

Pre kľúčenie ekonomicky oprávnených nákladov na regulovanú činnosť na rok 2017 boli použité nasledovné percentá:

- Povrchová voda.....	24,4 %
- Hydroenergetický potenciál.....	23,4 %
- Energetická voda.....	0,38%
- SPOLU	48,18%

Pred rokom 2016 SVP, š. p. postupoval pri vypracovaní podkladov pre stanovenie cien regulovaných vodohospodárskych služieb v zmysle Vyhlášky URSO č. 194/2013 z 20. júna 2013, ktorá *tabuľkou* **nedefinovala percentuálne prerozdelenie využitia jednotlivých skupín vodohospodárskeho hmotného majetku na vodohospodárske služby**. SVP, š. p. postupoval v súlade s „Metodikou rozklúčovania nákladov vodohospodárskych služieb“, vydanou Výskumným ústavom vodného hospodárstva v Bratislave, v septembri 2006.

Skupina majetku	Upravené vodné toky a ochranné hrádze	Odvodňovacie a zavlažovacie kanály	Hate	Neenergetické vodné diela	Vodné diela s energetickým využitím	Čerpacie stanice
VH služby						
Povrchová voda	38	40	80	80	5	1
HEP	20	0	5	5	85	0
Energetická voda	12	0	3	2	1	0
Plavba	5	0	2	0	0	0
Ochrana pred povodňami	24	0	9	12	8	98
Zavlažovanie poľ. pôdy	1	60	1	1	1	1
Spolu	100	100	100	100	100	100

Návrh cien regulovaných vodohospodárskych služieb SVP, š. p. predkladal v auguste 2013. Pre klúčenie ekonomicky oprávnených nákladov na regulovanú činnosť na rok 2014 boli použité nasledovné percentá:

- Povrchová voda.....37,87 %
- Hydroenergetický potenciál.....28,13 %
- Energetická voda.....7,3%
- SPOLU 73,3%

Z uvedeného vyplýva, že URSO svojou Vyhláškou č. 224/2016 z 19. júla 2016 určilo ekonomicky oprávnené náklady na jednotlivé regulované a neregulované činnosti rozsahom, v akom sa jednotlivé skupiny majetku využívajú na vodohospodárske služby. Z údajov vidieť percentuálny pokles vykazovania ekonomicky oprávnených nákladov v regulovaných vodohospodárskych službách, predovšetkým za energetickú vodu a povrchovú vodu.

Výsledná miera úhrady nákladov za jednotlivé vodohospodárske služby celkovo v SR, t.j. na národnej úrovni.

Tabuľka č. 4.1

rok 2007	Tržby	Ekonomicky oprávnené náklady	Dotácie	Miera úhrady nákladov
	tis.€	tis.€	tis.€	%
Zásobovanie pitnou vodou	176 691	182 168	7 813,1	92,70
Odvádzanie a čistenie odpadových vôd	142 999	136 161	24 786,3	86,82
Vodovody a kanalizácie spolu	319 690	318 329	32 599	90,19
Správa povodí:				
- Hydroenergetický potenciál	25 539,74	24 797,52	0	102,99
- Energetická voda	278,33	5 141,52	0	5,41
- Odber povrchovej vody	21 156,30	29 516,33	0	71,68
- vodárenské spol.	4 267	5 805	0	73,52
- ostatní odb.(priemysel)	16 889	23 712	0	71,23
Správa povodí celkom	46 974	59 455	0	79,01

Tabuľka č. 4.2

rok 2008	Tržby	Ekonomicky oprávnené náklady	Dotácie	Miera úhrady nákladov
	tis.€	tis.€	tis.€	%
Zásobovanie pitnou vodou	172 310	173 110	5 640	96,28
Odvádzanie a čistenie odpadových vôd	141 770	129 360	19 220	94,74
Vodovody a kanalizácie spolu	314 080	302 470	24 860	95,62
Správa povodí:				
- Hydroenergetický potenciál	25 362,3	26 181,8	0	96,87
- Energetická voda	205,5	5 705,0	0	3,60
- Odber povrchovej vody	25 127,9	29 416,1	0	85,42
- vodárenské spol.	4 117,8	4 732,5	0	87,01
- ostatní odb.(priemysel)	21 010,1	24 683,6	0	85,12
Správa povodí celkom	50 695,7	61 302,9	0	82,70

Tabuľka č. 4.3

rok 2009	Tržby	Ekonomicky oprávnené náklady	Dotácie	Miera úhrady nákladov
	tis.€	tis.€	tis.€	%
Zásobovanie pitnou vodou	184 325	185 858	0	99,18
Odvádzanie a čistenie odpadových vôd	158 164	162 786	0	97,16
Vodovody a kanalizácie spolu	342 489	348 644	0	98,23
Správa povodí:				
- Hydroenergetický potenciál	27 991,6	25 375,9	0	110,31
- Energetická voda	330,9	5 526,9	0	5,99
- Odber povrchovej vody	22 280,3	27 588,1	0	80,76
- vodárenské spol.	4 009,0	5 145,6	0	77,91
- ostatní odb.(priemysel)	18 271,3	22 442,6	0	81,41
Správa povodí celkom	50 602,8	58 490,9	0	86,51

Tabuľka č. 4.4

rok 2010	Tržby	Ekonomicky oprávnené náklady	Dotácie	Miera úhrady nákladov
	tis.€	tis.€	tis.€	%
Zásobovanie pitnou vodou	187 015	185 889	0	100,61
Odvádzanie a čistenie odpadových vôd	167 138	169 879	0	98,39
Vodovody a kanalizácie spolu	354 153	355 768	0	99,55
Správa povodí:				
- Hydroenergetický potenciál	38 872,4	31 232,5	0	124,46
- Energetická voda	533,1	6 898,2	0	7,73
- Odber povrchovej vody	23 617,9	34 214,8	0	69,03
- vodárenské spol.	4 385,8	7 133,3	0	61,48
- ostatní odb.(priemysel)	19 232,1	27 081,5	0	71,02
Správa povodí celkom	63 023,4	72 345,5	0	87,11

Tabuľka č. 4.5

rok 2011	Tržby	Ekonomicky oprávnené náklady	Dotácie	Miera úhrady nákladov
	tis.€	tis.€	tis.€	%
Zásobovanie pitnou vodou	189 241	185 348	0	102,10
Odvádzanie a čistenie odpadových vôd	173 121	171 021	0	101,23
Vodovody a kanalizácie spolu	362 362	356 369	0	101,68
Správa povodí:				
- Hydroenergetický potenciál	24 918,3	34 121,7	0	73,03
- Energetická voda	333,6	7 416,0	0	4,50
- Odber povrchovej vody	26 071,5	36 800,5	0	70,85
- vodárenské spol.	4 881,2	7 246,7	0	67,36
- ostatní odb.(priemysel)	21 190,3	29 553,8	0	71,70
Správa povodí celkom	51 323,4	78 338,2	0	65,52

Tabuľka č. 4.6

rok 2012	Tržby	Ekonomicky oprávnené náklady	Dotácie	Miera úhrady nákladov
	tis.€	tis.€	tis.€	%
Zásobovanie pitnou vodou	199 443	197 361	0	101,05
Odvádzanie a čistenie odpadových vôd	182 724	186 918	0	97,76
Vodovody a kanalizácie spolu	382 167	384 279	0	99,45
Správa povodí:				
- Hydroenergetický potenciál	23 486,0	25 404,7	0	92,45
- Energetická voda	318,0	5 618,0	0	5,66
- Odber povrchovej vody	26 566,1	27 488,5	28,4	96,54
- vodárenské spol.	5 244,0	5 431,1	0	96,55
- ostatní odb.(priemysel)	21 322,0	22 057,3	28,4	96,54
Správa povodí celkom	50 370,0	58 511,2	28,4	86,04

Tabuľka č. 4.7

rok 2013	Tržby	Ekonomicky oprávnené náklady	Dotácie	Miera úhrady nákladov
	tis.€	tis.€	tis.€	%
Zásobovanie pitnou vodou	197 312	196 877	0	100,22
Odvádzanie a čistenie odpadových vôd	183 887	188 103	0	97,76
Vodovody a kanalizácie spolu	381 199	384 980	0	99,02
Správa povodí:				
- Hydroenergetický potenciál	31 254,5	27 519,4	0	113,57
- Energetická voda	1 148,7	6 175,4	0	18,60
- Odber povrchovej vody	26 238,4	29 856,2	0	87,88
- vodárenské spol.	5 065,8	5 985,9	0	84,63
- ostatní odb.(priemysel)	21 172,5	23 870,3	0	88,70
Správa povodí celkom	58 641,6	63 551,0	0	92,27

Tabuľka č. 4.8

rok 2014	Tržby	Ekonomicky oprávnené náklady	Dotácie	Miera úhrady nákladov
	tis.€	tis.€	tis.€	%
Zásobovanie pitnou vodou	196 485	199 194	0	98,64
Odvádzanie a čistenie odpadových vôd	185 409	192 214	0	96,46
Vodovody a kanalizácie spolu	381 894	391 408	0	97,57
Správa povodí:				
- Hydroenergetický potenciál	33 013,2	25 237,5	0	130,81
- Energetická voda	452,8	6 549,4	0	6,91
- Odber povrchovej vody	25 210,1	33 976,0	0	74,20
- vodárenské spol.	4 763,1	6 299,4	0	75,61
- ostatní odb.(priemysel)	20 447,1	27 676,6	0	73,88
Správa povodí celkom	58 676,1	65 762,8	0,0	89,22

Tabuľka č. 4.9

rok 2015	Tržby	Ekonomicky oprávnené náklady	Dotácie	Miera úhrady nákladov
	tis.€	tis.€	tis.€	%
Zásobovanie pitnou vodou	199 919	194 492	0	102,79
Odvádzanie a čistenie odpadových vôd	188 604	191 852	0	98,31
Vodovody a kanalizácie spolu	388 523	386 344	0	100,56
Správa povodí:				
- Hydroenergetický potenciál	27 587,2	24 433,1	0	112,91
- Energetická voda	390,3	5 987,1	0	6,52
- Odber povrchovej vody	25 551,7	33 472,6	0	76,34
- vodárenské spol.	5 031,9	6 077,1	0	82,80
- ostatní odb.(priemysel)	20 519,8	27 395,5	0	74,90
Správa povodí celkom	53 529,1	63 892,9	0	83,78

Tabuľka č. 4.10

rok 2016	Tržby	Ekonomicky oprávnené náklady	Dotácie	Miera úhrady nákladov
	tis.€	tis.€	tis.€	%
Zásobovanie pitnou vodou	204 941	199 351	0	102,80
Odvádzanie a čistenie odpadových vôd	187 460	207 294	0	90,43
Vodovody a kanalizácie spolu	392 401	406 645	0	96,50
Správa povodí:				
- Hydroenergetický potenciál	29 162,0	25 738,0	0	113,30
- Energetická voda	426,9	7 396,6	0	5,77
- Odber povrchovej vody	24 453,7	37 888,4	0	64,54
- vodárenské spol.	4 928,6	8 638,0	0	57,06
- ostatní odb.(priemysel)	19 525,0	29 250,4	0	66,75
Správa povodí celkom	54 042,6	71 023,1	0	76,09

Tabuľka č. 4.11

rok 2017	Tržby	Ekonomicky oprávnené náklady	Dotácie	Miera úhrady nákladov
	tis.€	tis.€	tis.€	%
Zásobovanie pitnou vodou	206 203	204 119	0	101,02
Odvádzanie a čistenie odpadových vôd	192 988	214 279	0	90,06
Vodovody a kanalizácie spolu	399 191	418 398	0	95,41
Správa povodí:				
- Hydroenergetický potenciál	26 692,6	26 406,2	0	101,08
- Energetická voda	502,5	429,0	0	117,14
- Odber povrchovej vody	25 044,2	27 982,0	0	89,50
- vodárenské spol.	5 069,9	4 614,6	0	109,87
- ostatní odb.(priemysel)	19 974,3	23 367,5	0	85,48
Správa povodí celkom	52 239,3	54 817,2	0	95,30

Miera návratnosti nákladov za jednotlivé vodohospodárske služby na úrovni medzinárodného povodia Dunaja a Visly.

Tabuľka č. 4.12

Správne územie povodia Dunaja

r. 2007

	Celkové tržby	Ekonomicky oprávnené náklady	Celkové dotácie	Miera návratnosti nákladov
Sektor VHS	tis. EUR	tis. EUR	tis. EUR	%
Zásobovanie pitnou vodou (vodovody)	170 546,8	176 437,7	4 993,2	93,8%
Odvádzanie a čistenie odpadových vôd (kanalizácie)	138 285,5	131 344,6	22 383,5	88,2%
Vodovody a kanalizácie spolu	308 832,3	307 782,3	27 376,7	91,4%
Správa povodí:				
- HEP	25 533,3	24 575,7	0	103,9%
- Energetická voda	278,3	5 093,2	0	5,5%
- Odbery povrchových vôd spolu	20 977,8	29 264,4	0	71,7%
-odbery pre vodárenské spol.	4 153,4	5 643,6	0	73,6%
-odbery pre ostatných odb.	16 824,5	23 620,7	0	71,2%
Správa povodí celkom	46 789,4	58 933,2	0	79,4%

Správne územie povodia Dunaja

Tabuľka č. 4.13

r. 2008

	Celkové tržby	Ekonomicky oprávnené náklady	Celkové dotácie	Miera návratnosti nákladov
Sektor VHS	tis. EUR	tis. EUR	tis. EUR	%
Zásobovanie pitnou vodou (vodovody)	166 380	167 780	5 470	95,91%
Odvádzanie a čistenie odpadových vôd (kanalizácie)	136 980	124 940	18 640	94,72%
Vodovody a kanalizácie spolu	303 360	292 720	24 110	95,40%
Správa povodí:				
- HEP	25 356,6	25 955,2	0	97,7%
- Energetická voda	205,5	5 655,6	0	3,6%
- Odbery povrchových vôd spolu	24 961,1	29 169,8	0	85,6%
-odbery pre vodárenské spol.	3 995,1	4 551,3	0	87,8%
-odbery pre ostatných odb.	20 966,0	24 618,5	0	85,2%
Správa povodí celkom	50 523,2	60 780,6	0	83,1%

Správne územie povodia Dunaja
Tabuľka č. 4.14
r. 2009

	Celkové tržby	Ekonomicky oprávnené náklady	Celkové dotácie	Miera návratnosti nákladov
Sektor VHS	tis. EUR	tis. EUR	tis. EUR	%
Zásobovanie pitnou vodou (vodovody)	178 181,5	180 189,3	0	98,9%
Odvádzanie a čistenie odpadových vôd (kanalizácie)	153 019,4	157 817,4	0	97,0%
Vodovody a kanalizácie spolu	331 200,9	338 006,8	0	98,0%
Správa povodí:				
- HEP	27 983,7	25 126,1	0	111,4%
- Energetická voda	330,9	5 472,4	0	6,0%
- Odbery povrchových vôd spolu	22 125,7	27 316,5	0	81,0%
-odbery pre vodárenské spol.	3 896,4	4 947,9	0	78,7%
-odbery pre ostatných odb.	18 229,2	22 368,7	0	81,5%
Správa povodí celkom	50 440,3	57 915,0	0	87,1%

Správne územie povodia Dunaja
Tabuľka č. 4.15
r. 2010

	Celkové tržby	Ekonomicky oprávnené náklady	Celkové dotácie	Miera návratnosti nákladov
Sektor VHS	tis. EUR	tis. EUR	tis. EUR	%
Zásobovanie pitnou vodou (vodovody)	180 891,3	180 221,8	0	100,4%
Odvádzanie a čistenie odpadových vôd (kanalizácie)	161 672,1	164 915,1	0	98,0%
Vodovody a kanalizácie spolu	342 563,4	345 136,9	0	99,3%
Správa povodí:				
- HEP	38 863,7	30 796,8	0	126,2%
- Energetická voda	533,1	6 802,0	0	7,8%
- Odbery povrchových vôd spolu	23 463,3	33 737,5	0	69,5%
-odbery pre vodárenské spol.	4 276,3	6 795,3	0	62,9%
-odbery pre ostatných odb.	19 187,0	26 942,2	0	71,2%
Správa povodí celkom	62 860,1	71 336,2	0	88,1%

Správne územie povodia Dunaja
Tabuľka č. 4.16
r. 2011

	Celkové tržby	Ekonomicky oprávnené náklady	Celkové dotácie	Miera návratnosti nákladov
Sektor VHS	tis. EUR	tis. EUR	tis. EUR	%
Zásobovanie pitnou vodou (vodovody)	183 028,1	179 599,4	0	101,9%
Odvádzanie a čistenie odpadových vôd (kanalizácie)	167 420,0	165 887,1	0	100,9%
Vodovody a kanalizácie spolu	350 448,1	345 486,5	0	101,4%
Správa povodí:				
- HEP	24 912,4	32 989,7	0	75,5%
- Energetická voda	333,6	7 170,0	0	4,7%
- Odbery povrchových vôd spolu	25 921,7	35 579,7	0	72,9%
-odbery pre vodárenské spol.	4 767,2	6 317,4	0	75,5%
-odbery pre ostatných odb.	21 154,5	29 262,3	0	72,3%
Správa povodí celkom	51 167,7	75 739,4	0	67,6%

Správne územie povodia Dunaja

 Tabuľka č.
4.17 **r. 2012**

	Celkové tržby	Ekonomicky oprávnené náklady	Celkové dotácie	Miera návratnosti nákladov
Sektor VHS	tis. EUR	tis. EUR	tis. EUR	%
Zásobovanie pitnou vodou (vodovody)	193 078,7	191 474,7	0	100,84%
Odvádzanie a čistenie odpadových vôd (kanalizácie)	176 623,1	181 442,1	0	97,34%
Vodovody a kanalizácie spolu	369 701,9	372 916,9	0	99,14%
Správa povodí:				
- HEP	23 481,0	24 767,2	0	94,81%
- Energetická voda	318,0	5 475,8	0	5,81%
- Odbery povrchových vôd spolu	26 409,9	26 797,5	28,4	98,45%
-odbery pre vodárenské spol.	5 112,9	4 850,9	0	105,40%
-odbery pre ostatných odb.	21 297,0	21 946,6	28,4	96,91%
Správa povodí celkom	50 208,9	57 040,5	28,4	87,97%

Správne územie povodia Dunaja

 Tabuľka č.
4.18 **r. 2013**

	Celkové tržby	Ekonomicky oprávnené náklady	Celkové dotácie	Miera návratnosti nákladov
Sektor VHS	tis. EUR	tis. EUR	tis. EUR	%
Zásobovanie pitnou vodou (vodovody)	191 012,6	191 143,4	0	99,93%
Odvádzanie a čistenie odpadových vôd (kanalizácie)	177 705,8	182 497,3	0	97,37%
Vodovody a kanalizácie spolu	368 718,4	373 640,7	0	98,68%
Správa povodí:				
- HEP	31 248,3	26 949,2	0	115,95%
- Energetická voda	1 148,7	6 047,5	0	18,99%
- Odbery povrchových vôd spolu	26 096,8	29 237,6	0	89,26%
-odbery pre vodárenské spol.	4 949,7	5 478,5	0	90,35%
-odbery pre ostatných odb.	21 147,1	23 759,2	0	89,01%
Správa povodí celkom	58 493,8	62 234,3	0,0	93,99%

Správne územie povodia Dunaja

 Tabuľka č.
4.19 **r. 2014**

	Celkové tržby	Ekonomicky oprávnené náklady	Celkové dotácie	Miera návratnosti nákladov
Sektor VHS	tis. EUR	tis. EUR	tis. EUR	%
Zásobovanie pitnou vodou (vodovody)	190 168,9	193 441,9	0	98,31%
Odvádzanie a čistenie odpadových vôd (kanalizácie)	179 178,6	186 555,0	0	96,05%
Vodovody a kanalizácie spolu	369 347,5	379 996,9	0	97,20%
Správa povodí:				
- HEP	33 005,5	24 616,8	0	134,08%
- Energetická voda	452,8	6 388,3	0	7,09%
- Odbery povrchových vôd spolu	25 073,4	33 140,4	0	75,66%
-odbery pre vodárenské spol.	4 652,7	5 624,9	0	82,72%
-odbery pre ostatných odb.	20 420,7	27 515,5	0	74,22%
Správa povodí celkom	58 531,7	64 145,4	0,0	91,25%

Správne územie povodia Dunaja

 Tabuľka č.
4.20

r. 2015

	Celkové tržby	Ekonomicky oprávnené náklady	Celkové dotácie	Miera návratnosti nákladov
Sektor VHS	tis. EUR	tis. EUR	tis. EUR	%
Zásobovanie pitnou vodou (vodovody)	193 495,4	188 647,1	0	102,57%
Odvádzanie a čistenie odpadových vôd (kanalizácie)	182 224,9	186 167,4	0	97,88%
Vodovody a kanalizácie spolu	375 720,3	374 814,5	0	100,24%
Správa povodí:				
- HEP	27 581,8	23 963,6	0	115,10%
- Energetická voda	390,3	5 868,4	0	6,65%
- Odbery povrchových vôd spolu	25 410,9	32 765,6	0	77,55%
-odbery pre vodárenské spol.	4 915,8	5 493,8	0	89,48%
-odbery pre ostatných odb.	20 495,2	27 271,8	0	75,15%
Správa povodí celkom	53 383,0	62 597,6	0,0	85,28%

 Tabuľka č.
4.21

r. 2016
Správne územie povodia Dunaja

	Celkové tržby	Ekonomicky oprávnené náklady	Celkové dotácie	Miera návratnosti nákladov
Sektor VHS	tis. EUR	tis. EUR	tis. EUR	%
Zásobovanie pitnou vodou (vodovody)	198 382,8	193 123,9	0	102,72%
Odvádzanie a čistenie odpadových vôd (kanalizácie)	180 949,2	201 729,2	0	89,70%
Vodovody a kanalizácie spolu	379 331,9	394 853,1	0	96,07%
Správa povodí:				
- HEP	29 155,7	25 072,5	0	116,29%
- Energetická voda	426,9	7 368,3	0	5,79%
- Odbery povrchových vôd spolu	24 335,8	36 641,8	0	66,42%
-odbery pre vodárenské spol.	4 824,4	7 607,3	0	63,42%
-odbery pre ostatných odb.	19 511,4	29 034,5	0	67,20%
Správa povodí celkom	53 918,4	69 082,6	0,0	78,05%

 Tabuľka č.
4.22

r. 2017
Správne územie povodia Dunaja

	Celkové tržby	Ekonomicky oprávnené náklady	Celkové dotácie	Miera návratnosti nákladov
Sektor VHS	tis. EUR	tis. EUR	tis. EUR	%
Zásobovanie pitnou vodou (vodovody)	199 611,5	198 403,3	0	100,61%
Odvádzanie a čistenie odpadových vôd (kanalizácie)	186 286,5	207 979,7	0	89,57%
Vodovody a kanalizácie spolu	385 898,1	406 382,9	0	94,96%
Správa povodí:				
- HEP	26 687,1	25 782,4	0	103,51%
- Energetická voda	502,5	421,2	0	119,31%
- Odbery povrchových vôd spolu	24 924,2	26 834,1	0	92,88%
-odbery pre vodárenské spol.	4 964,3	4 171,1	0	119,02%
-odbery pre ostatných odb.	19 959,9	22 662,9	0	88,07%
Správa povodí celkom	52 113,9	53 037,7	0,0	98,26%

Správne územie povodia Visly

Tabuľka č.

4.23

r. 2007

Sektor VHS	Celkové tržby	Ekonomicky oprávnené náklady	Celkové dotácie	Miera návratnosti nákladov
	tis. EUR	tis. EUR	tis. EUR	%
Zásobovanie pitnou vodou (vodovody)	6 144,4	5 730,3	2 820	58,0%
Odvádzanie a čistenie odpadových vôd (kanalizácie)	4 713,5	4 816,4	2 403	48,0%
Vodovody a kanalizácie spolu	10 857,9	10 546,7	5 223	53,4%
Správa povodí:				
- HEP	6,4	221,8	0	2,9%
- Energetická voda	0,0	48,3	0	0,0%
- Odbery povrchových vôd spolu	178,5	252,0	0	70,8%
-odbery pre vodárenské spol.	114,0	161,0	0	70,8%
-odbery pre ostatných odb.	64,5	91,0	0	70,8%
Správa povodí celkom	184,9	522,1	0	35,4%

Tabuľka č.

4.24

r. 2008
Správne územie povodia Visly

Sektor VHS	Celkové tržby	Ekonomicky oprávnené náklady	Celkové dotácie	Miera návratnosti nákladov
	tis. EUR	tis. EUR	tis. EUR	%
Zásobovanie pitnou vodou (vodovody)	5 930	5 330	170	108,07%
Odvádzanie a čistenie odpadových vôd (kanalizácie)	4 790	4 420	580	95,25%
Vodovody a kanalizácie spolu	10 720	9 750	750	102,26%
Správa povodí:				
- HEP	5,7	226,6	0	2,5%
- Energetická voda	0,0	49,3	0	0,0%
- Odbery povrchových vôd spolu	166,8	246,3	0	67,7%
-odbery pre vodárenské spol.	122,7	181,2	0	67,7%
-odbery pre ostatných odb.	44,1	65,1	0	67,7%
Správa povodí celkom	172,5	522,3	0	33,0%

Tabuľka č.

4.25

r. 2009
Správne územie povodia Visly

Sektor VHS	Celkové tržby	Ekonomicky oprávnené náklady	Celkové dotácie	Miera návratnosti nákladov
	tis. EUR	tis. EUR	tis. EUR	%
Zásobovanie pitnou vodou (vodovody)	6 143,5	5 668,7	0	108,4%
Odvádzanie a čistenie odpadových vôd (kanalizácie)	5 144,6	4 968,6	0	103,5%
Vodovody a kanalizácie spolu	11 288,1	10 637,2	0	106,1%
Správa povodí:				
- HEP	7,9	249,8	0	3,2%
- Energetická voda	0,0	54,4	0	0,0%
- Odbery povrchových vôd spolu	154,6	271,6	0	56,9%
-odbery pre vodárenské spol.	112,5	197,7	0	56,9%
-odbery pre ostatných odb.	42,1	73,9	0	56,9%
Správa povodí celkom	162,5	575,8	0	28,2%

Správne územie povodia Visly

 Tabuľka č.
4.26

r. 2010

Sektor VHS	Celkové tržby	Ekonomicky oprávnené náklady	Celkové dotácie	Miera návratnosti nákladov
	tis. EUR	tis. EUR	tis. EUR	%
Zásobovanie pitnou vodou (vodovody)	6 123,7	5 667,2	0	108,1%
Odvádzanie a čistenie odpadových vôd (kanalizácie)	5 465,9	4 963,9	0	110,1%
Vodovody a kanalizácie spolu	11 589,6	10 631,1	0	109,0%
Správa povodí:				
- HEP	8,7	435,7	0	2,0%
- Energetická voda	0,0	96,2	0	0,0%
- Odbery povrchových vôd spolu	154,6	477,3	0	32,4%
-odbery pre vodárenské spol.	109,5	338,0	0	32,4%
-odbery pre ostatných odb.	45,1	139,3	0	32,4%
Správa povodí celkom	163,3	1 009,3	0	16,2%

Správne územie povodia Visly

 Tabuľka č.
4.27

r. 2011

Sektor VHS	Celkové tržby	Ekonomicky oprávnené náklady	Celkové dotácie	Miera návratnosti nákladov
	tis. EUR	tis. EUR	tis. EUR	%
Zásobovanie pitnou vodou (vodovody)	6 212,9	5 748,3	0	108,1%
Odvádzanie a čistenie odpadových vôd (kanalizácie)	5 701,0	5 134,3	0	111,0%
Vodovody a kanalizácie spolu	11 913,9	10 882,6	0	109,5%
Správa povodí:				
- HEP	5,9	1 132,0	0	0,5%
- Energetická voda	0,0	246,0	0	0,0%
- Odbery povrchových vôd spolu	149,8	1 220,8	0	12,3%
-odbery pre vodárenské spol.	114,0	929,3	0	12,3%
-odbery pre ostatných odb.	35,8	291,5	0	12,3%
Správa povodí celkom	155,7	2 598,8	0	6,0%

Správne územie povodia Visly

Tabuľka č. 4.28

r. 2012

Sektor VHS	Celkové tržby	Ekonomicky oprávnené náklady	Celkové dotácie	Miera návratnosti nákladov
	tis. EUR	tis. EUR	tis. EUR	%
Zásobovanie pitnou vodou (vodovody)	6 364,0	5 886,6	0	108,1%
Odvádzanie a čistenie odpadových vôd (kanalizácie)	6 101,1	5 475,4	0	111,4%
Vodovody a kanalizácie spolu	12 465,1	11 362,0	0	109,7%
Správa povodí:				
- HEP	5,0	637,5	0	0,8%
- Energetická voda	0,0	142,3	0	0,0%
- Odbery povrchových vôd spolu	156,2	691,0	0	22,6%
-odbery pre vodárenské spol.	131,1	580,2	0	22,6%
-odbery pre ostatných odb.	25,0	110,8	0	22,6%
Správa povodí celkom	161,2	1 470,8	0	11,0%

Správne územie povodia Visly

Tabuľka č. 4.29 r. 2013

	Celkové tržby	Ekonomicky oprávnené náklady	Celkové dotácie	Miera návratnosti nákladov
Sektor VHS	tis. EUR	tis. EUR	tis. EUR	%
Zásobovanie pitnou vodou (vodovody)	6 299,4	5 733,6	0	109,9%
Odvádzanie a čistenie odpadových vôd (kanalizácie)	6 181,2	5 605,7	0	110,3%
Vodovody a kanalizácie spolu	12 480,6	11 339,3	0	110,1%
Správa povodí:				
- HEP	6,2	570,2	0	1,1%
- Energetická voda	0,0	127,9	0	0,0%
- Odbery povrchových vôd spolu	141,6	618,6	0	22,9%
-odbery pre vodárenské spol.	116,2	507,4	0	22,9%
-odbery pre ostatných odb.	25,4	111,2	0	22,9%
Správa povodí celkom	147,8	1 316,7	0	11,2%

Správne územie povodia Visly

Tabuľka č. 4.30 r. 2014

	Celkové tržby	Ekonomicky oprávnené náklady	Celkové dotácie	Miera návratnosti nákladov
Sektor VHS	tis. EUR	tis. EUR	tis. EUR	%
Zásobovanie pitnou vodou (vodovody)	6 316,1	5 752,1	0	109,8%
Odvádzanie a čistenie odpadových vôd (kanalizácie)	6 230,4	5 659,0	0	110,1%
Vodovody a kanalizácie spolu	12 546,5	11 411,1	0	110,0%
Správa povodí:				
- HEP	7,7	620,7	0	1,2%
- Energetická voda	0,0	161,1	0	0,0%
- Odbery povrchových vôd spolu	136,8	835,6	0	16,4%
-odbery pre vodárenské spol.	110,4	674,5	0	16,4%
-odbery pre ostatných odb.	26,4	161,1	0	16,4%
Správa povodí celkom	144,4	1 617,4	0	8,9%

Správne územie povodia Visly

Tabuľka č. 4.31 r. 2015

	Celkové tržby	Ekonomicky oprávnené náklady	Celkové dotácie	Miera návratnosti nákladov
Sektor VHS	tis. EUR	tis. EUR	tis. EUR	%
Zásobovanie pitnou vodou (vodovody)	6 423,6	5 844,9	0	109,9%
Odvádzanie a čistenie odpadových vôd (kanalizácie)	6 379,1	5 684,6	0	112,2%
Vodovody a kanalizácie spolu	12 802,7	11 529,5	0	111,0%
Správa povodí:				
- HEP	5,4	469,6	0	1,1%
- Energetická voda	0,0	118,7	0	0,0%
- Odbery povrchových vôd spolu	140,8	707,0	0	19,9%
-odbery pre vodárenské spol.	116,1	583,3	0	19,9%
-odbery pre ostatných odb.	24,6	123,7	0	19,9%
Správa povodí celkom	146,1	1 295,3	0	11,3%

Správne územie povodia Visly
Tabuľka č. 4.32 **r. 2016**

	Celkové tržby	Ekonomicky oprávnené náklady	Celkové dotácie	Miera návratnosti nákladov
Sektor VHS	tis. EUR	tis. EUR	tis. EUR	%
Zásobovanie pitnou vodou (vodovody)	6 558,6	6 226,9	0	105,3%
Odvádzanie a čistenie odpadových vôd (kanalizácie)	6 510,8	5 565,1	0	117,0%
Vodovody a kanalizácie spolu	13 069,5	11 792,0	0	110,8%
Správa povodí:				
- HEP	6,3	665,5	0	0,9%
- Energetická voda	0,0	28,3	0	0,0%
- Odbery povrchových vôd spolu	117,9	1 246,7	0	9,5%
-odbery pre vodárenské spol.	104,3	1 030,7	0	10,1%
-odbery pre ostatných odb.	13,6	215,9	0	6,3%
Správa povodí celkom	124,2	1 940,5	0	6,4%

Správne územie povodia Visly
Tabuľka č. 4.33 **r. 2017**

	Celkové tržby	Ekonomicky oprávnené náklady	Celkové dotácie	Miera návratnosti nákladov
Sektor VHS	tis. EUR	tis. EUR	tis. EUR	%
Zásobovanie pitnou vodou (vodovody)	6 591,3	5 715,8	0	115,3%
Odvádzanie a čistenie odpadových vôd (kanalizácie)	6 701,0	6 299,6	0	106,4%
Vodovody a kanalizácie spolu	13 292,2	12 015,5	0	110,6%
Správa povodí:				
- HEP	5,4	623,8	0	0,9%
- Energetická voda	0,0	7,8	0	0,0%
- Odbery povrchových vôd spolu	120,0	1 148,0	0	10,4%
-odbery pre vodárenské spol.	105,6	443,4	0	23,8%
-odbery pre ostatných odb.	14,4	704,6	0	2,0%
Správa povodí celkom	125,4	1 779,6	0	7,0%

5. ZBER ÚDAJOV DO DATABÁZY PRE POTREBY EKONOMICKEJ ANALÝZY RSV

V rámci tejto výskumnej úlohy sa zber údajov sústreďoval na potreby ekonomickej analýzy vyplývajúce z prípravy podkladov pre plány manažmentu povodí pre tretí plánovací cyklus na obdobie rokov 2022 – 2027. Zhromažďovanie sa sústredilo najmä na tie ekonomické a technické údaje, ktoré dokumentujú hospodársky význam využívania vody, pričom ťažisko tvoria údaje za rok 2017 resp. aj 2018, ktoré boli v čase riešenia úlohy dostupné. Údaje, ktoré

sú k dispozícii len na národnej úrovni, sú vhodnou formou pretransformované na úroveň desiatich čiastkových povodí vymedzených na území SR a taktiež zosumarizované do úrovne správneho územia povodia Dunaj a správneho územia povodia Visla v súlade s požiadavkami RSV. Významné miesto patrí výpočtu návratnosti nákladov za poskytované vodohospodárske služby. Ďalšie údaje sa týkajú celkových odberov vody za SR (z povrchových a podzemných vôd), ako aj vypúšťania odpadových vôd do povrchových vôd. Obsiahnuté sú aj informácie týkajúce sa využívania povrchovej a podzemnej vody.

Osobitnou časťou zberu údajov sú údaje zhromažďované pre tvorbu ekonomickej časti 3. Plánov manažmentu medzinárodného povodia Dunaja (DRBMP = Danube River Basin Management Plan), ktorú má vypracovať ekonomická pracovná skupina (ECON Task Group) pri ICPDR (International Commission for the Protection of the Danube River), ktorej členkami za Slovensko sú riešiteľka a spoluriešiteľka tejto výskumnej úlohy. Nosnou časťou plánu medzinárodného povodia Dunaja za ekonomicкую časť je kapitola 7 – Ekonomická analýza, ktorá má podporu v ekonomických a niektorých technických indikátoroch týkajúcich sa vodného hospodárstva, ako aj ďalších sektorov národného hospodárstva, ktoré sú významnými využívatelmi vody. Treba však poznamenať, že sa nejedná len o kvantitatívne/numerické údaje, ktoré sa požadujú, sú to aj informácie kvalitatívneho/popisného charakteru (napr. týkajúce sa cenotvorby v oblasti vôd, zohľadnenia environmentálnych nákladov a nákladov na zdroje v kalkulácii cien a iné). Všetky požadované kvantitatívne údaje a kvalitatívne informácie budú vyplnené a poskytnuté ICPDR prostredníctvom tzv. ECON-šablón v rámci DanubeGIS resp. prostredníctvom dotazníka. Údaje podľa požiadaviek RSV majú byť špecificky reportované za správne územie povodia Dunaj. Technická definícia údajov je prediskutovaná s expertnou skupinou IMGIS pri ICPDR (Information management & GIS expert group) a údaje musia byť kompatibilné s WISE (EU water information system). Termín je do konca februára 2020.

6. INFORMÁCIE O STAVE REALIZÁCIE HYDROMORFOLOGICKÝCH OPATRENÍ 2. VPS (2016-2021) OPATRENÍ Z PROGRAMU

V roku 2018 sa uskutočnil reporting pre Európsku komisiu, týkajúci sa pokroku v realizácii programu opatrení v rámci implementácie 2. cyklu plánov manažmentu povodí. Jeho súčasťou bola aj časť spadajúca pod okruh ekonomickej analýzy. Ako sme konštatovali v príslušnej kapitole výskumnej úlohy zaoberajúcej sa aktualizáciou ekonomickej analýzy využívania vody podľa článku 5 RSV riešenej v roku 2018, stav realizácie navrhnutých **hydromorfologických opatrení** je zatiaľ nízky (z viacerých dôvodov), mnohé z projektov financovaných z prostriedkov EÚ a spolufinancovaných SVP, š.p., Banská Štiavnica, sú v stave vysokej i nižšej pripravenosti na realizáciu, ale aj v stave realizácie (t.j. nie sú ešte zrealizované) a zrealizované. Pokiaľ sú opatrenia v „štádiu realizácie“, znamená to, že už sa realizujú, resp. bola podaná žiadosť o nenávratný finančný príspevok. Opatrenia môžu byť financované okrem prostriedkov z EÚ (OPKŽP) taktiež z vlastných zdrojov SVP, š.p..

V tejto kapitole chceme priblížiť stav realizácie na základe podkladov, ktoré nám poskytol SVP, š.p..

Keďže stav ukončenej realizácie hydromorfologických opatrení je zatiaľ nedostatočný (hoci stav pripravenosti na realizáciu má rôzne stupne od nízkeho, cez stredný až po najvyšší), skutočné celkové náklady na opatrenia nie sú ešte známe. V štádiu prípravy opatrení na realizáciu, skutočné výdavky na opatrenia ešte nepoznáme, možný je len ich hrubý odhad. Ešte ťažšia je táto úloha v prípadoch, kedy nie je začatá ešte žiadna fáza prípravy (napr. ani projektovej dokumentácie). Stotožňujeme sa s názorom SVP, š.p., ako realizátorom väčšiny hydromorfologických opatrení, že uprostred 2. cyklu plánov manažmentu povodí, v ktorej sa v súčasnosti nachádzame, je možné odpočtovať plnenie len z počtu priečných bariér a opierať sa len o odhadnuté náklady pre hydromorfologické opatrenia, ako boli súčasťou plánov pre 2. cyklus, keďže toto je aj údaj, ktorý má Európska komisia k dispozícii. Skutočnú zmenu počtov priečných bariér a nákladov na ich spriechodnenie bude možné vykonať až v roku 2021 v rámci aktualizácie 3. cyklu VPS. Ďalej treba uviesť, že počas 2. plánovacieho cyklu došlo k radikálnej zmene v prístupe k posudzovaniu priechodnosti bariér oproti prístupu v 1. cykle a z toho vyplývajúcich návrhov opatrení na ich spriechodnenie (posun vo vedeckom poznaní – vypracovanie novej „migračnej príručky“: „*Určenie vhodných typov rybovodov podľa typológie vodných tokov*“, (Metodické usmernenie MŽP SR, 2015, riešiteľ VÚVH), na základe čoho SVP, š.p. očakáva zmenu oproti pôvodne predpokladaným nákladom na opatrenia na spriechodňovanie bariér. Na uvedené metodické usmernenie nadväzuje legislatívny predpis - Vyhláška MŽP SR č. 383/2018 Z.z. o technických podmienkach návrhu rybovodov a monitoringu migračnej priechodnosti rybovodov.

Spriechodňovanie priečných stavieb:

Na základe analýzy, ktorú urobil SVP, š.p. v otázke realizácie opatrení na spriechodnenie priečných stavieb vyplývajúcich z 2. VPS (a jeho tabuľky 8.4 a/) je možné nasledovné roztriedenie navrhnutých opatrení do skupín:

- opatrenia v štádiu prípravy
- opatrenia v štádiu realizácie
- opatrenia zrealizované.

Ďalej treba rozlišovať zdroje financovania opatrení navrhnutých na realizáciu v 2. VPS:

- z vlastných kapacít a zdrojov
- zo zdrojov EÚ – prostriedky OP KŽP.

Väčšina opatrení sa realizuje v rámci investičnej činnosti, niektoré tiež v rámci vlastných kapacít (napr. aj v rámci opráv a údržby).

Opatrenia v štádiu prípravy – budú uskutočnené ako investičná činnosť a financované z prostriedkov EÚ (so spolufinancovaním zo ŠR).

Opatrenia v štádiu realizácie – ak sa opatrenie už realizuje, alebo je podaná žiadosť o nenávratný finančný príspevok (NFP)

Opatrenia zrealizované – realizácia opatrenia je už ukončená.

<i>Správne územie povodia Dunaj</i>			
Opatrenia z Programu opatrení 2. VPS	Opatrenia v štádiu prípravy	Opatrenia v štádiu realizácie	Opatrenia zrealizované
Počet opatrení	115	15	44 ^{*/}

Poznámka:

^{*/} Zrealizované opatrenia uvedené v tabuľke boli financované z vlastných kapacitných zdrojov SVP, š.p. (napr. aj v rámci opráv a údržby) – ide o opatrenia menšieho rozsahu, napr. na VÚ:

- SKV0236, Drietomica, spriechodnenie 2 stupňov
- SKR003, Hron, pevný prah prebudovaný na vnútrókorytový sklz
- SKR008, Slatina, betónová prepážka - úprava existujúceho obtokového rybovodu
- SKR0014, Zolná, kamenný prah – odpílenie konca guľatinového prahu v šírke 1 m v strede prahu resp. pri ľavom brehu a konce guľatiny stabilizovať proti odneseniu oceľovými tyčami zarazenými do dna
- SKR0015, Zolná, stupeň – v strede stupňa v celej jeho dĺžke proti toku vyrezať otvor pre prúdnicu trojuholníkového tvaru na šírku 2 m, tak aby v strede výrezu bola hĺbka vody 30 cm v celej dĺžke kamenného stupňa- v rámci Plánu stavebných opráv a údržieb.

<i>Správne územie povodia Visla</i>			
Opatrenia z Programu opatrení 2. VPS	Opatrenia v štádiu prípravy	Opatrenia v štádiu realizácie	Opatrenia zrealizované
Počet opatrení	36	0	1 ^{*/}

Poznámka:

^{*/} Zrealizované opatrenia uvedené v tabuľke boli financované z vlastných kapacitných zdrojov SVP, š.p. (v rámci opráv a údržby) – ide o opatrenia na VÚ:

- SKP0078, Velický potok, stupeň Poprad – celokorytový bezprepážkový sklz s preliačeným profilom, zachovanie vývaru, parametre pre dolné pstruhové pásmo s výskytom lipňa

Opatrenia v štádiu prípravy – budú uskutočnené ako investičná činnosť a financované z prostriedkov EÚ (so spolufinancovaním zo ŠR), s výnimkou jedného opatrenia, ktoré bude financované z vlastných kapacitných zdrojov SVP, š.p. (SKP0047, Rieka 1, stupeň v Ružbachoch - vnútrókorytová rampa pre pstruhy).

Za zmienku stoja aj priečne bariéry, ktoré SVP, š.p. označuje ako „v procese testovania“ resp. ako „novonájdene“, čo znamená, že boli nájdene v procese rekognoskácií so ŠOPSR a SRZ v rokoch 2016 a 2017. Tieto v 2. VPS nie sú uvedené, sú plánované až po roku 2021, kedy bude

aktualizácia 3. cyklu VPS. SVP, š.p. eviduje aj niektoré „novonájdene a súčasne zrealizované bariéry“, ktoré boli realizované nad rámec 2. cyklu VPS (nebolo možné na ne čerpať prostriedky EÚ).

Zabezpečenie laterálnej konektivity a zlepšenie hydrologických pomerov:

Vychádzajúc z podkladov SVP, š.p., môžeme v súčasnom období stav realizácie opatrení na zabezpečenie laterálnej konektivity a zlepšenie hydrologických pomerov rozdeliť na opatrenia:

- nezačaté
- v štádiu prípravy (plánované).

U opatrení, ktoré sú v štádiu prípravy (plánované) je predpoklad prehodnotenia manipulačných poriadkov do roku 2021 na viacerých objektoch troch VÚ: SKB0152, SKB0161, SKB0153.

Opatrenia pre zabezpečenie laterálnej spojitosti mokradí/inundácií s tokom a ostatné morfológické zmeny:

SKD0017 Dunaj - Napojenie sústavy ramien (relevantné opatrenia z projektov schválených Slovensko-maďarskou komisiou pre hraničné vody)

Odpočet stavu realizácie opatrenia za SVP, š. p. (december 2018): *nezačaté*.

V rámci SK-HU KHV zatiaľ neboli prejednané žiadne návrhy ani projektová dokumentácia, a do roku 2021 sa nepredpokladá preradenie medzi opatrenia „v štádiu prípravy (plánované)“.

SKB0152 Čierna voda - Prehodnotenie manipulačného poriadku pre stavbu v r.km 0,759 (Opatrenie navrhnuté v rámci projektu „Integrácia princípov a postupov ekologického manažmentu do krajinného a vodohospodárskeho manažmentu na Východoslovenskej nížine (región Laborec-Uh).

Odpočet stavu realizácie opatrenia za SVP, š. p.: *nezačaté*.

V danej lokalite sa v súčasnosti vykonáva manipulácia v zmysle aktuálneho Prevádzkového poriadku ČS Stretávka. Do roku 2021 sa predpokladá preradenie opatrenia medzi „v štádiu prípravy (plánované)“, nakoľko sa plánuje prehodnotenie manipulácie na viacerých objektoch na celej sústave vodných útvarov (SKB0152, SKB0161, SKB0153) v rámci opatrení pre zlepšenie hydrologických podmienok (viď. nižšie).

SKB0152 Čierna voda - Sprietočnenie ramena v km 4,5 – 5,0 pri Stretave

Odpočet stavu realizácie opatrenia za SVP, š. p.: *nezačaté*.

Do roku 2021 sa nepredpokladá preradenie medzi opatrenia „v štádiu prípravy (plánované)“. Pozn.: v rámci aktualizácie VPS III je potrebné zhodnotiť možnosť sprietočnenia tohto ramena, nakoľko je napúšťané/vypúšťané objektami v hrádzovom telese a sú tu zanedbateľné sklony terénu.

SKB0152 Čierna voda - Sprietočnenie ramena v km 13,3 – 13,5 oproti NPR Senianske rybníky

Odpočet stavu realizácie opatrenia za SVP, š. p.: *nezačaté*.

Do roku 2021 sa nepredpokladá preradenie medzi opatrenia „v štádiu prípravy (plánované)“. Pozn.: v rámci aktualizácie VPS III je potrebné zhodnotiť možnosť vyradenie tohto ramena zo zoznamu, nakoľko podľa overenia skutkového stavu sa v daných rkm žiadne potenciálne sprietočniteľné rameno nenachádza.

Pre vodný útvar SKM0002 Morava v rámci bilaterálneho slovensko – rakúskeho projektu *Revitalisierung der March: Maßnahmendetailplan entsprechend EU Wasser - und Naturschutz-Richtlinien (Revitalizácia rieky Moravy: Plán opatrení pripravený v súlade so smernicami EK o ochrane vôd a prírody)*, bol navrhnutý plán revitalizačných opatrení na rieke Morava v úseku rkm 53,00 – 69,00. Po jeho prerokovaní a schválení Slovensko – rakúskou komisiou pre hraničné vody relevantné opatrenia budú zahrnuté do programu opatrení.

Odpočet stavu realizácie opatrenia za SVP, š. p.: *nezačaté*.

V rámci SK-AT KHV neboli prejednávané žiadne návrhy ani projektová dokumentácia, a do roku 2021 sa nepredpokladá preradenie medzi „v štádiu prípravy (plánované)“.

Opatrenia pre zlepšenie hydrologických podmienok:

V rámci projektu „Integrácia princípov a postupov ekologického manažmentu do krajinného a vodohospodárskeho manažmentu na Východoslovenskej nížine (región Laborec-Uh)“ boli identifikované 3 vodné útvary (Čierna voda, Okna, kanál Revišťa - Bežovce) vyžadujúce si prehodnotenie manipulačných poriadkov za účelom zlepšenia ich hydrologického režimu.

- Prehodnotenie manipulačných poriadkov za účelom zlepšenia hydrologického režimu vo vodných útvaroch

P. č.	Kód VÚ	Názov VÚ	Druh opatrenia	Realizácia do r.2021	Realizácia do r.2027
1	SKB0152	Čierna voda	Prehodnotenie manipulačných poriadkov	A	
2	SKB0161	Okna	dtto	A	
3	SKB0153	Kanál Revišťa-Bežovce	dtto	A	

Odpočet stavu realizácie opatrenia za SVP, š. p.: *nezačaté*.

Do roku 2021 sa predpokladá preradenie opatrení medzi „v štádiu prípravy (plánované)“, nakoľko sa plánuje prehodnotenie manipulácie na viacerých objektoch na celej sústave vodných útvarov (SKB0152, SKB0161, SKB0153) v rámci opatrení pre zlepšenie hydrologických podmienok.

Použitá literatúra:

1. Správa o stave životného prostredia Slovenskej republiky v roku 2017, MŽP SR, SAŽP
2. Vodné hospodárstvo v Slovenskej republike v roku 2017
3. Hydromeliorácie, š.p., Výročná správa za rok 2017
4. Eurostat – databázy
5. Správa o výsledkoch monitorovania bezpečnosti dodávok elektriny za 2017, MH SR júl 2018
6. Zavlažovanie poľných plodín, zeleniny a ovocných sádov, Š. Rehák, V. Bárek, Ľ. Jurík, M. Čistý, D. Igaz, Š. Adam a kol., VEDA, Bratislava, vydavateľstvo SAV, 2014
7. Štatistická ročenka o pôdnom fonde SR k 1. januáru 2018, Úrad geodézie, kartografie a katastra SR, 2018
8. Štúdia nízkouhlíkového rastu pre Slovensko: Implementácia Rámca politik EÚ v oblasti klímy a energetiky do roku 2030, MŽP SR, január 2019
9. Revízia výdavkov na pôdohospodárstvo a rozvoj vidieka, Priebežná správa k projektu podporeného z Európskeho sociálneho fondu, december 2018, MŽP SR a MFSR
10. Správa o priebehu a následkoch povodní na území SR v období od januára do konca júna 2018, MŽP SR a MV SR
11. Správa o priebehu a následkoch povodní na území SR v období od júla do konca decembra 2018, MŽP SR a MV SR
12. Výročná správa Environmentálneho fondu za rok 2018
13. Výročná správa SVP, š.p. za rok 2018
14. Súhrnná implementačná správa za rok 2018: (Zdravotníctvo, doprava, informatizácia, vzdelávanie, životné prostredie, trh práce a sociálne politiky), Implementačná jednotka na Úrade podpredsedu vlády SR
15. Priebežná implementačná správa za 1. polrok 2018: (Zdravotníctvo, doprava, informatizácia, vzdelávanie, životné prostredie, trh práce a sociálne politiky), Implementačná jednotka na Úrade podpredsedu vlády SR
16. Program stability Slovenskej republiky na roky 2019 až 2022, MF SR, apríl 2019
17. Prognóza vývoja ekonomiky SR na roky 2019 – 2022, Inštitút finančnej politiky – Ministerstvo financií SR, február 2019
18. Komentár 2019/2, Makroekonomická prognóza na roky 2018 – 2022, Inštitút finančnej politiky – Ministerstvo financií SR,
19. Komentár 2019/7, Makroekonomická prognóza na roky 2018 – 2022, Inštitút finančnej politiky – Ministerstvo financií SR,
20. OECD Economic Outlook, May 2019
21. European Economic Forecast, Autumn 2019, European Commission
21. NBS: Rýchly komentár z 21. mája 2019, © Analytici ÚMS
22. Strednodobá predikcia P2Q-2019, NBS, jún 2019
24. Komentár 2019/1, Tvrdý brexit bude tvrdý na rozpočet, Inštitút poľnohospodárskej politiky – Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka, 25. marca 2019
25. Správa o poľnohospodárstve a potravinárstve v Slovenskej republike za rok 2017 (Zelená správa), Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka Slovenskej republiky, Bratislava 2018
26. Vyhláška MŽP SR č. 383/2018 Z.z. o technických podmienkach návrhu rybovodov a monitoringu migračnej priechodnosti rybovodov

PRÍLOHY

Príloha č. 1 má formu excelových súborov. Zhromaždené údaje sú za rok 2017 a demonštrujú hospodársky význam využívania vody, ktoré sú štruktúrované do 10 čiastkových povodí vymedzených na území SR, ďalej za správne územie medzinárodných povodí Dunaja a Visly a za národnú úroveň.

Príloha č. 2

Miera návratnosti nákladov za jednotlivé vodohospodárske služby podľa čiastkových povodí.

Povodie Dunaj

r. 2007

	Celkové tržby	Ekonomicky oprávnené náklady	Celkové dotácie	Miera návratnosti nákladov
Sektor VHS	tis. EUR	tis. EUR	tis. EUR	%
Zásobovanie pitnou vodou (vodovody)	14 738,8	14 724,4	0,0	100,1%
Odvádzanie a čistenie odpadových vôd (kanalizácie)	12 336,8	11 816,7	6,3	104,3%
Vodovody a kanalizácie spolu	27 075,6	26 541,1	6,3	102,0%
Správa povodí:				
- HEP	0,0	5 311,7	0,0	0,0%
- Energetická voda	0,0	942,9	0,0	0,0%
- Odbery povrchových vôd spolu	4 758,1	7 134,6	0,0	66,7%
-odbery pre vodárenské spol.	0,0	0,0	0,0	0,0%
-odbery pre ostatných odb.	4 758,1	7 134,6	0,0	66,7%
Správa povodí celkom	4 758,1	13 389,2	0,0	35,5%

r. 2008

	Celkové tržby	Ekonomicky oprávnené náklady	Celkové dotácie	Miera návratnosti nákladov
Sektor VHS	tis. EUR	tis. EUR	tis. EUR	%
Zásobovanie pitnou vodou (vodovody)	15 294,6	16 305,5	0,0	93,8%
Odvádzanie a čistenie odpadových vôd (kanalizácie)	14 305,1	13 180,1	0,0	108,5%
Vodovody a kanalizácie spolu	29 599,7	29 485,6	0,0	100,4%
Správa povodí:				
- HEP	0,0	5 859,3	0,0	0,0%
- Energetická voda	0,0	1 277,0	0,0	0,0%
- Odbery povrchových vôd spolu	5 506,6	6 655,8	0,0	82,7%
-odbery pre vodárenské spol.	0,0	0,0	0,0	0,0%
-odbery pre ostatných odb.	5 506,6	6 655,8	0,0	82,7%
Správa povodí celkom	5 506,6	13 792,1	0,0	39,9%

r. 2009

	Celkové tržby	Ekonomicky oprávnené náklady	Celkové dotácie	Miera návratnosti nákladov
Sektor VHS	tis. EUR	tis. EUR	tis. EUR	%
Zásobovanie pitnou vodou (vodovody)	15 559,0	16 104,5	0,0	96,6%
Odvádzanie a čistenie odpadových vôd (kanalizácie)	14 700,7	14 466,3	0,0	101,6%
Vodovody a kanalizácie spolu	30 259,7	30 570,9	0,0	99,0%
Správa povodí:				
- HEP	0,0	5 325,9	0,0	0,0%
- Energetická voda	0,0	1 160,5	0,0	0,0%
- Odbery povrchových vôd spolu	5 069,3	5 792,8	0,0	87,5%
-odbery pre vodárenské spol.	0,0	0,0	0,0	0,0%
-odbery pre ostatných odb.	5 069,3	5 792,8	0,0	87,5%
Správa povodí celkom	5 069,3	12 279,1	0,0	41,3%

r. 2010

	Celkové tržby	Ekonomicky oprávnené náklady	Celkové dotácie	Miera návratnosti nákladov
Sektor VHS	tis. EUR	tis. EUR	tis. EUR	%
Zásobovanie pitnou vodou (vodovody)	16 218,9	16 256,0	0,0	99,8%
Odvádzanie a čistenie odpadových vôd (kanalizácie)	15 158,8	15 840,2	0,0	95,7%
Vodovody a kanalizácie spolu	31 377,7	32 096,2	0,0	97,8%
Správa povodí:				
- HEP	0,0	5 431,4	0,0	0,0%
- Energetická voda	0,0	1 199,6	0,0	0,0%
- Odbery povrchových vôd spolu	4 329,1	5 950,0	0,0	72,8%
-odbery pre vodárenské spol.	0,0	0,0	0,0	0,0%
-odbery pre ostatných odb.	4 329,1	5 950,0	0,0	72,8%
Správa povodí celkom	4 329,1	12 580,9	0,0	34,4%

r. 2011

	Celkové tržby	Ekonomicky oprávnené náklady	Celkové dotácie	Miera návratnosti nákladov
Sektor VHS	tis. EUR	tis. EUR	tis. EUR	%
Zásobovanie pitnou vodou (vodovody)	15 904,5	14 988,0	0,0	106,1%
Odvádzanie a čistenie odpadových vôd (kanalizácie)	16 122,6	15 883,3	0,0	101,5%
Vodovody a kanalizácie spolu	32 027,2	30 871,3	0,0	103,7%
Správa povodí:				
- HEP	0,0	6 985,8	0,0	0,0%
- Energetická voda	0,0	1 518,3	0,0	0,0%
- Odbery povrchových vôd spolu	4 667,4	7 534,3	0,0	61,9%
-odbery pre vodárenské spol.	0,0	0,0	0,0	0,0%
-odbery pre ostatných odb.	4 667,4	7 534,3	0,0	61,9%
Správa povodí celkom	4 667,4	16 038,4	0,0	29,1%

r. 2012

	Celkové tržby	Ekonomicky oprávnené náklady	Celkové dotácie	Miera návratnosti nákladov
Sektor VHS	tis. EUR	tis. EUR	tis. EUR	%
Zásobovanie pitnou vodou (vodovody)	16 368,2	15 164,0	0,0	107,9%
Odvádzanie a čistenie odpadových vôd (kanalizácie)	16 516,3	15 632,2	0,0	105,7%
Vodovody a kanalizácie spolu	32 884,5	30 796,2	0,0	106,8%
Správa povodí:				
- HEP	0,0	4 166,6	0,0	0,0%
- Energetická voda	0,0	936,7	0,0	0,0%
- Odbery povrchových vôd spolu	4 439,0	4 522,5	0,0	98,2%
-odbery pre vodárenské spol.	0,0	0,0	0,0	0,0%
-odbery pre ostatných odb.	4 439,0	4 522,5	0,0	98,2%
Správa povodí celkom	4 439,0	9 625,7	0,0	46,1%

r. 2013

	Celkové tržby	Ekonomicky oprávnené náklady	Celkové dotácie	Miera návratnosti nákladov
Sektor VHS	tis. EUR	tis. EUR	tis. EUR	%
Zásobovanie pitnou vodou (vodovody)	16 102,9	15 962,1	0,0	100,9%
Odvádzanie a čistenie odpadových vôd (kanalizácie)	16 247,3	15 129,8	0,0	107,4%
Vodovody a kanalizácie spolu	32 350,3	31 091,9	0,0	104,0%
Správa povodí:				
- HEP	0,0	4 992,5	0,0	0,0%
- Energetická voda	0,0	1 120,3	0,0	0,0%
- Odbery povrchových vôd spolu	4 690,1	5 416,4	0,0	86,6%
-odbery pre vodárenské spol.	0,0	0,0	0,0	0,0%
-odbery pre ostatných odb.	4 690,1	5 416,4	0,0	86,6%
Správa povodí celkom	4 690,1	11 529,2	0,0	40,7%

r.2014

	Celkové tržby	Ekonomicky oprávnené náklady	Celkové dotácie	Miera návratnosti nákladov
Sektor VHS	tis. EUR	tis. EUR	tis. EUR	%
Zásobovanie pitnou vodou (vodovody)	16 192,2	15 012,6	0,0	107,9%
Odvádzanie a čistenie odpadových vôd (kanalizácie)	16 490,2	15 317,6	0,0	107,7%
Vodovody a kanalizácie spolu	32 682,4	30 330,2	0,0	107,8%
Správa povodí:				
- HEP	0,0	6 189,2	0,0	0,0%
- Energetická voda	0,0	1 606,2	0,0	0,0%
- Odbery povrchových vôd spolu	4 156,3	8 332,3	0,0	49,9%
-odbery pre vodárenské spol.	0,0	0,0	0,0	0,0%
-odbery pre ostatných odb.	4 156,3	8 332,3	0,0	49,9%
Správa povodí celkom	4 156,3	16 127,7	0,0	25,8%

r.2015

	Celkové tržby	Ekonomicky oprávnené náklady	Celkové dotácie	Miera návratnosti nákladov
Sektor VHS	tis. EUR	tis. EUR	tis. EUR	%
Zásobovanie pitnou vodou (vodovody)	16 242,2	14 524,1	0,0	111,8%
Odvádzanie a čistenie odpadových vôd (kanalizácie)	16 841,8	15 477,7	0,0	108,8%
Vodovody a kanalizácie spolu	33 084,0	30 001,8	0,0	110,3%
Správa povodí:				
- HEP	0,0	5 934,0	0,0	0,0%
- Energetická voda	0,0	1 556,2	0,0	0,0%
- Odbery povrchových vôd spolu	4 639,7	8 885,2	0,0	52,2%
-odbery pre vodárenské spol.	0,0	0,0	0,0	0,0%
-odbery pre ostatných odb.	4 639,7	8 885,2	0,0	52,2%
Správa povodí celkom	4 639,7	16 375,4	0,0	28,3%

r.2016

Sektor VHS	Celkové tržby	Ekonomicky oprávnené náklady	Celkové dotácie	Miera návratnosti nákladov
	tis. EUR	tis. EUR	tis. EUR	%
Zásobovanie pitnou vodou (vodovody)	16 868,5	16 858,8	0,0	100,1%
Odvádzanie a čistenie odpadových vôd (kanalizácie)	16 656,0	17 917,6	0,0	93,0%
Vodovody a kanalizácie spolu	33 524,5	34 776,4	0,0	96,4%
Správa povodí:				
- HEP	0,0	6 602,0	0,0	0,0%
- Energetická voda	0,0	1 500,3	0,0	0,0%
- Odbery povrchových vôd spolu	4 203,2	9 004,8	0,0	46,7%
-odbery pre vodárenské spol.	0,0	0,0	0,0	0,0%
-odbery pre ostatných odb.	4 203,2	9 004,8	0,0	46,7%
Správa povodí celkom	4 203,2	17 107,1	0,0	24,6%

r.2017

Sektor VHS	Celkové tržby	Ekonomicky oprávnené náklady	Celkové dotácie	Miera návratnosti nákladov
	tis. EUR	tis. EUR	tis. EUR	%
Zásobovanie pitnou vodou (vodovody)	16 736,3	16 408,8	0,0	102,0%
Odvádzanie a čistenie odpadových vôd (kanalizácie)	16 630,3	17 925,3	0,0	92,8%
Vodovody a kanalizácie spolu	33 366,6	34 334,0	0,0	97,2%
Správa povodí:				
- HEP	0,0	7 376,5	0,0	0,0%
- Energetická voda	0,0	128,1	0,0	0,0%
- Odbery povrchových vôd spolu	4 017,0	7 551,4	0,0	53,2%
-odbery pre vodárenské spol.	0,0	0,0	0,0	0,0%
-odbery pre ostatných odb.	4 017,0	7 551,4	0,0	53,2%
Správa povodí celkom	4 017,0	15 056,0	0,0	26,7%

Povodie Morava

r. 2007

Sektor VHS	Celkové tržby	Ekonomicky oprávnené náklady	Celkové dotácie	Miera návratnosti nákladov
	tis. EUR	tis. EUR	tis. EUR	%
Zásobovanie pitnou vodou (vodovody)	9 029,2	8 934,3	0,0	101,1%
Odvádzanie a čistenie odpadových vôd (kanalizácie)	8 957,0	7 422,6	4,8	120,6%
Vodovody a kanalizácie spolu	17 986,3	16 356,9	4,8	109,9%
Správa povodí:				
- HEP	0,0	1 191,0	0,0	0,0%
- Energetická voda	0,0	211,4	0,0	0,0%
- Odbery povrchových vôd spolu	79,0	1 599,7	0,0	4,9%
-odbery pre vodárenské spol.	0,0	0,0	0,0	0,0%
-odbery pre ostatných odb.	79,0	1 599,7	0,0	4,9%
Správa povodí celkom	79,0	3 002,2	0,0	2,6%

r. 2008

	Celkové tržby	Ekonomicky oprávnené náklady	Celkové dotácie	Miera návrtnosti nákladov
Sektor VHS	tis. EUR	tis. EUR	tis. EUR	%
Zásobovanie pitnou vodou (vodovody)	9 377,7	9 851,8	0,0	95,2%
Odvádzanie a čistenie odpadových vôd (kanalizácie)	9 341,5	8 403,5	0,0	111,2%
Vodovody a kanalizácie spolu	18 719,2	18 255,3	0,0	102,5%
Správa povodí:				
- HEP	0,0	1 173,0	0,0	0,0%
- Energetická voda	0,0	255,7	0,0	0,0%
- Odbery povrchových vôd spolu	43,3	1 332,5	0,0	3,2%
-odbery pre vodárenské spol.	0,0	0,0	0,0	0,0%
-odbery pre ostatných odb.	43,3	1 332,5	0,0	3,2%
Správa povodí celkom	43,3	2 761,2	0,0	1,6%

r. 2009

	Celkové tržby	Ekonomicky oprávnené náklady	Celkové dotácie	Miera návrtnosti nákladov
Sektor VHS	tis. EUR	tis. EUR	tis. EUR	%
Zásobovanie pitnou vodou (vodovody)	9 594,4	9 811,1	0,0	97,8%
Odvádzanie a čistenie odpadových vôd (kanalizácie)	9 559,4	9 327,9	0,0	102,5%
Vodovody a kanalizácie spolu	19 153,8	19 139,0	0,0	100,1%
Správa povodí:				
- HEP	0,0	977,3	0,0	0,0%
- Energetická voda	0,0	212,8	0,0	0,0%
- Odbery povrchových vôd spolu	24,9	1 062,4	0,0	2,3%
-odbery pre vodárenské spol.	0,0	0,0	0,0	0,0%
-odbery pre ostatných odb.	24,9	1 062,4	0,0	2,3%
Správa povodí celkom	24,9	2 252,5	0,0	1,1%

r. 2010

	Celkové tržby	Ekonomicky oprávnené náklady	Celkové dotácie	Miera návrtnosti nákladov
Sektor VHS	tis. EUR	tis. EUR	tis. EUR	%
Zásobovanie pitnou vodou (vodovody)	10 329,2	9 559,8	0,0	108,0%
Odvádzanie a čistenie odpadových vôd (kanalizácie)	9 999,1	10 106,0	0,0	98,9%
Vodovody a kanalizácie spolu	20 328,3	19 665,8	0,0	103,4%
Správa povodí:				
- HEP	0,0	1 005,6	0,0	0,0%
- Energetická voda	0,0	222,1	0,0	0,0%
- Odbery povrchových vôd spolu	11,4	1 101,7	0,0	1,0%
-odbery pre vodárenské spol.	0,0	0,0	0,0	0,0%
-odbery pre ostatných odb.	11,4	1 101,7	0,0	1,0%
Správa povodí celkom	11,4	2 329,4	0,0	0,5%

r. 2011

	Celkové tržby	Ekonomicky oprávnené náklady	Celkové dotácie	Miera návratnosti nákladov
Sektor VHS	tis. EUR	tis. EUR	tis. EUR	%
Zásobovanie pitnou vodou (vodovody)	10 116,0	9 425,1	0,0	107,3%
Odvádzanie a čistenie odpadových vôd (kanalizácie)	10 397,7	10 146,9	0,0	102,5%
Vodovody a kanalizácie spolu	20 513,6	19 572,0	0,0	104,8%
Správa povodí:				
- HEP	0,0	1 224,3	0,0	0,0%
- Energetická voda	0,0	266,1	0,0	0,0%
- Odbery povrchových vôd spolu	4,2	1 320,4	0,0	0,3%
-odbery pre vodárenské spol.	0,0	0,0	0,0	0,0%
-odbery pre ostatných odb.	4,2	1 320,4	0,0	0,3%
Správa povodí celkom	4,2	2 810,7	0,0	0,1%

r. 2012

	Celkové tržby	Ekonomicky oprávnené náklady	Celkové dotácie	Miera návratnosti nákladov
Sektor VHS	tis. EUR	tis. EUR	tis. EUR	%
Zásobovanie pitnou vodou (vodovody)	10 694,9	10 005,6	0,0	106,9%
Odvádzanie a čistenie odpadových vôd (kanalizácie)	11 380,7	10 419,8	0,0	109,2%
Vodovody a kanalizácie spolu	22 075,6	20 425,5	0,0	108,1%
Správa povodí:				
- HEP	0,0	1 191,4	0,0	0,0%
- Energetická voda	0,0	258,9	0,0	0,0%
- Odbery povrchových vôd spolu	5,8	1 285,0	0,0	0,5%
-odbery pre vodárenské spol.	0,0	0,0	0,0	0,0%
-odbery pre ostatných odb.	5,8	1 285,0	0,0	0,5%
Správa povodí celkom	5,8	2 735,3	0,0	0,2%

r. 2013

	Celkové tržby	Ekonomicky oprávnené náklady	Celkové dotácie	Miera návratnosti nákladov
Sektor VHS	tis. EUR	tis. EUR	tis. EUR	%
Zásobovanie pitnou vodou (vodovody)	10 576,1	10 152,1	0,0	104,2%
Odvádzanie a čistenie odpadových vôd (kanalizácie)	11 153,7	10 056,5	0,0	110,9%
Vodovody a kanalizácie spolu	21 729,9	20 208,6	0,0	107,5%
Správa povodí:				
- HEP	0,0	1 338,7	0,0	0,0%
- Energetická voda	0,0	300,4	0,0	0,0%
- Odbery povrchových vôd spolu	5,4	1 452,4	0,0	0,4%
-odbery pre vodárenské spol.	0,0	0,0	0,0	0,0%
-odbery pre ostatných odb.	5,4	1 452,4	0,0	0,4%
Správa povodí celkom	5,4	3 091,5	0,0	0,2%

r. 2014

Sektor VHS	Celkové tržby	Ekonomicky oprávnené náklady	Celkové dotácie	Miera návratnosti nákladov
	tis. EUR	tis. EUR	tis. EUR	%
Zásobovanie pitnou vodou (vodovody)	10 807,3	10 111,0	0,0	106,9%
Odvádzanie a čistenie odpadových vôd (kanalizácie)	11 340,2	10 617,8	0,0	106,8%
Vodovody a kanalizácie spolu	22 147,5	20 617,8	0,0	106,8%
Správa povodí:				
- HEP	0,0	1 120,7	0,0	0,0%
- Energetická voda	0,0	290,8	0,0	0,0%
- Odbery povrchových vôd spolu	4,1	1 508,7	0,0	0,4%
-odbery pre vodárenské spol.	0,0	0,0	0,0	0,0%
-odbery pre ostatných odb.	4,1	1 508,7	0,0	0,4%
Správa povodí celkom	4,1	2 920,2	0,0	0,2%

r. 2015

Sektor VHS	Celkové tržby	Ekonomicky oprávnené náklady	Celkové dotácie	Miera návratnosti nákladov
	tis. EUR	tis. EUR	tis. EUR	%
Zásobovanie pitnou vodou (vodovody)	10 891,3	9 720,9	0,0	112,0%
Odvádzanie a čistenie odpadových vôd (kanalizácie)	11 684,2	10 736,3	0,0	108,8%
Vodovody a kanalizácie spolu	22 575,4	20 457,3	0,0	110,4%
Správa povodí:				
- HEP	0,0	1 111,6	0,0	0,0%
- Energetická voda	0,0	291,5	0,0	0,0%
- Odbery povrchových vôd spolu	2,3	1 664,4	0,0	0,1%
-odbery pre vodárenské spol.	0,0	0,0	0,0	0,0%
-odbery pre ostatných odb.	2,3	1 664,4	0,0	0,1%
Správa povodí celkom	2,3	3 067,5	0,0	0,1%

r. 2016

Sektor VHS	Celkové tržby	Ekonomicky oprávnené náklady	Celkové dotácie	Miera návratnosti nákladov
	tis. EUR	tis. EUR	tis. EUR	%
Zásobovanie pitnou vodou (vodovody)	11 489,6	11 608,6	0,0	99,0%
Odvádzanie a čistenie odpadových vôd (kanalizácie)	11 749,3	12 686,0	0,0	92,6%
Vodovody a kanalizácie spolu	23 238,9	24 294,7	0,0	95,7%
Správa povodí:				
- HEP	0,0	1 633,7	0,0	0,0%
- Energetická voda	0,0	1 234,7	0,0	0,0%
- Odbery povrchových vôd spolu	0,4	2 179,4	0,0	0,02%
-odbery pre vodárenské spol.	0,0	0,0	0,0	0,0%
-odbery pre ostatných odb.	0,4	2 179,4	0,0	0,02%
Správa povodí celkom	0,4	5 047,8	0,0	0,01%

r. 2017

Sektor VHS	Celkové tržby	Ekonomicky oprávnené náklady	Celkové dotácie	Miera návratnosti nákladov
	tis. EUR	tis. EUR	tis. EUR	%
Zásobovanie pitnou vodou (vodovody)	11 354,2	11 162,6	0,0	101,7%
Odvádzanie a čistenie odpadových vôd (kanalizácie)	11 648,9	12 860,5	0,0	90,6%
Vodovody a kanalizácie spolu	23 003,1	24 023,1	0,0	95,8%
Správa povodí:				
- HEP	0,0	1 606,8	0,0	0,0%
- Energetická voda	0,0	22,3	0,0	0,0%
- Odbery povrchových vôd spolu	0,4	1 775,3	0,0	0,02%
-odbery pre vodárenské spol.	0,0	0,0	0,0	0,0%
-odbery pre ostatných odb.	0,4	1 775,3	0,0	0,02%
Správa povodí celkom	0,4	3 404,4	0,0	0,01%

Povodie Váh

r. 2007

Sektor VHS	Celkové tržby	Ekonomicky oprávnené náklady	Celkové dotácie	Miera návratnosti nákladov
	tis. EUR	tis. EUR	tis. EUR	%
Zásobovanie pitnou vodou (vodovody)	79 832,9	79 835,3	1 001,1	98,7%
Odvádzanie a čistenie odpadových vôd (kanalizácie)	70 965,9	69 393,2	11 349,7	85,9%
Vodovody a kanalizácie spolu	150 798,8	149 228,5	12 350,8	92,8%
Správa povodí:				
- HEP	24 472,9	7 175,9	0,0	341,0%
- Energetická voda	278,3	1 563,9	0,0	17,8%
- Odbery povrchových vôd spolu	6 520,0	8 151,5	0,0	80,0%
-odbery pre vodárenské spol.	773,7	967,6	0,0	80,0%
-odbery pre ostatných odb.	5 746,3	7 183,9	0,0	80,0%
Správa povodí celkom	31 271,2	16 891,3	0,0	185,1%

r. 2008

Sektor VHS	Celkové tržby	Ekonomicky oprávnené náklady	Celkové dotácie	Miera návratnosti nákladov
	tis. EUR	tis. EUR	tis. EUR	%
Zásobovanie pitnou vodou (vodovody)	82 307,7	85 894,2	0,0	95,8%
Odvádzanie a čistenie odpadových vôd (kanalizácie)	72 931,5	67 800,1	0,0	107,6%
Vodovody a kanalizácie spolu	155 239,2	153 694,3	0,0	101,0%
Správa povodí:				
- HEP	23 653,3	8 113,2	0,0	291,5%
- Energetická voda	205,5	1 768,2	0,0	11,6%
- Odbery povrchových vôd spolu	8 609,0	9 216,1	0,0	93,4%
-odbery pre vodárenské spol.	919,1	984,3	0,0	93,4%
-odbery pre ostatných odb.	7 689,8	8 231,8	0,0	93,4%
Správa povodí celkom	32 467,8	19 097,5	0,0	170,0%

r. 2009

	Celkové tržby	Ekonomicky oprávnené náklady	Celkové dotácie	Miera návratnosti nákladov
Sektor VHS	tis. EUR	tis. EUR	tis. EUR	%
Zásobovanie pitnou vodou (vodovody)	81 278,9	82 090,5	0,0	99,0%
Odvádzanie a čistenie odpadových vôd (kanalizácie)	75 249,3	77 479,6	0,0	97,1%
Vodovody a kanalizácie spolu	156 528,2	159 570,2	0,0	98,1%
Správa povodí:				
- HEP	26 188,8	7 654,5	0,0	342,1%
- Energetická voda	330,9	1 666,9	0,0	19,9%
- Odbery povrchových vôd spolu	7 546,9	8 320,8	0,0	90,7%
-odbery pre vodárenské spol.	920,5	1 015,1	0,0	90,7%
-odbery pre ostatných odb.	6 626,5	7 305,6	0,0	90,7%
Správa povodí celkom	34 066,6	17 642,2	0,0	193,1%

r. 2010

	Celkové tržby	Ekonomicky oprávnené náklady	Celkové dotácie	Miera návratnosti nákladov
Sektor VHS	tis. EUR	tis. EUR	tis. EUR	%
Zásobovanie pitnou vodou (vodovody)	82 501,2	81 185,7	0,0	101,6%
Odvádzanie a čistenie odpadových vôd (kanalizácie)	78 844,0	82 798,6	0,0	95,2%
Vodovody a kanalizácie spolu	161 345,2	163 984,3	0,0	98,4%
Správa povodí:				
- HEP	35 545,1	8 835,6	0,0	402,3%
- Energetická voda	533,1	1 951,5	0,0	27,3%
- Odbery povrchových vôd spolu	8 690,1	9 679,3	0,0	89,8%
-odbery pre vodárenské spol.	1 015,7	1 131,5	0,0	89,8%
-odbery pre ostatných odb.	7 674,5	8 547,8	0,0	89,8%
Správa povodí celkom	44 768,3	20 466,4	0,0	218,7%

r. 2011

	Celkové tržby	Ekonomicky oprávnené náklady	Celkové dotácie	Miera návratnosti nákladov
Sektor VHS	tis. EUR	tis. EUR	tis. EUR	%
Zásobovanie pitnou vodou (vodovody)	82 943,7	80 767,4	0,0	102,7%
Odvádzanie a čistenie odpadových vôd (kanalizácie)	81 555,7	84 690,1	0,0	96,3%
Vodovody a kanalizácie spolu	164 499,4	165 457,5	0,0	99,4%
Správa povodí:				
- HEP	23 785,0	10 673,8	0,0	222,8%
- Energetická voda	333,6	2 319,8	0,0	14,4%
- Odbery povrchových vôd spolu	9 365,0	11 511,8	0,0	81,4%
-odbery pre vodárenské spol.	1 136,4	1 396,4	0,0	81,4%
-odbery pre ostatných odb.	8 228,6	10 115,4	0,0	81,3%
Správa povodí celkom	33 483,6	24 505,4	0,0	136,6%

r. 2012

	Celkové tržby	Ekonomicky oprávnené náklady	Celkové dotácie	Miera návratnosti nákladov
Sektor VHS	tis. EUR	tis. EUR	tis. EUR	%
Zásobovanie pitnou vodou (vodovody)	88 175,2	84 894,9	0,0	103,9%
Odvádzanie a čistenie odpadových vôd (kanalizácie)	85 641,5	87 701,4	0,0	97,7%
Vodovody a kanalizácie spolu	173 816,6	172 596,3	0,0	100,7%
Správa povodí:				
- HEP	22 714,5	8 755,3	0,0	259,4%
- Energetická voda	318,0	1 902,9	0,0	16,7%
- Odbery povrchových vôd spolu	9 517,1	9 442,7	0,0	100,8%
-odbery pre vodárenské spol.	1 287,9	1 277,6	0,0	100,8%
-odbery pre ostatných odb.	8 229,2	8 165,1	0,0	100,8%
Správa povodí celkom	32 549,5	20 100,9	0,0	161,9%

r. 2013

	Celkové tržby	Ekonomicky oprávnené náklady	Celkové dotácie	Miera návratnosti nákladov
Sektor VHS	tis. EUR	tis. EUR	tis. EUR	%
Zásobovanie pitnou vodou (vodovody)	87 043,3	85 347,7	0,0	102,0%
Odvádzanie a čistenie odpadových vôd (kanalizácie)	86 272,8	88 610,5	0,0	97,4%
Vodovody a kanalizácie spolu	173 316,1	173 958,2	0,0	99,6%
Správa povodí:				
- HEP	28 704,8	9 319,3	0,0	308,0%
- Energetická voda	1 148,7	2 091,3	0,0	54,9%
- Odbery povrchových vôd spolu	9 303,4	10 110,6	0,0	92,0%
-odbery pre vodárenské spol.	1 205,0	1 309,3	0,0	92,0%
-odbery pre ostatných odb.	8 098,4	8 801,3	0,0	92,0%
Správa povodí celkom	39 156,9	21 521,1	0,0	181,9%

r. 2014

	Celkové tržby	Ekonomicky oprávnené náklady	Celkové dotácie	Miera návratnosti nákladov
Sektor VHS	tis. EUR	tis. EUR	tis. EUR	%
Zásobovanie pitnou vodou (vodovody)	86 564,1	88 949,4	0,0	97,3%
Odvádzanie a čistenie odpadových vôd (kanalizácie)	87 519,8	91 702,1	0,0	95,4%
Vodovody a kanalizácie spolu	174 083,9	180 651,5	0,0	96,4%
Správa povodí:				
- HEP	30 679,2	7 974,4	0,0	384,7%
- Energetická voda	452,8	2 069,4	0,0	21,9%
- Odbery povrchových vôd spolu	9 202,1	10 735,5	0,0	85,7%
-odbery pre vodárenské spol.	1 164,1	1 358,0	0,0	85,7%
-odbery pre ostatných odb.	8 038,0	9 377,4	0,0	85,7%
Správa povodí celkom	40 334,1	20 779,2	0,0	194,1%

r. 2015

	Celkové tržby	Ekonomicky oprávnené náklady	Celkové dotácie	Miera návratnosti nákladov
Sektor VHS	tis. EUR	tis. EUR	tis. EUR	%
Zásobovanie pitnou vodou (vodovody)	88 210,8	84 495,9	0,0	104,4%
Odvádzanie a čistenie odpadových vôd (kanalizácie)	89 238,7	90 774,7	0,0	98,3%
Vodovody a kanalizácie spolu	177 449,5	175 270,5	0,0	101,2%
Správa povodí:				
- HEP	26 184,7	7 879,6	0,0	332,3%
- Energetická voda	390,3	1 697,8	0,0	23,0%
- Odbery povrchových vôd spolu	9 031,6	9 193,2	0,0	98,2%
-odbery pre vodárenské spol.	1 238,7	1 260,4	0,0	98,3%
-odbery pre ostatných odb.	7 792,9	7 932,9	0,0	98,2%
Správa povodí celkom	35 606,5	18 770,6	0,0	189,7%

r. 2016

	Celkové tržby	Ekonomicky oprávnené náklady	Celkové dotácie	Miera návratnosti nákladov
Sektor VHS	tis. EUR	tis. EUR	tis. EUR	%
Zásobovanie pitnou vodou (vodovody)	90 649,9	85 683,7	0,0	105,8%
Odvádzanie a čistenie odpadových vôd (kanalizácie)	89 370,5	100 088,2	0,0	89,3%
Vodovody a kanalizácie spolu	180 020,4	185 771,9	0,0	96,9%
Správa povodí:				
- HEP	27 281,1	7 374,6	0,0	369,9%
- Energetická voda	426,9	2 103,7	0,0	20,3%
- Odbery povrchových vôd spolu	8 773,6	10 997,3	0,0	79,8%
-odbery pre vodárenské spol.	1 231,6	1 711,8	0,0	71,9%
-odbery pre ostatných odb.	7 542,0	9 285,5	0,0	81,2%
Správa povodí celkom	36 481,6	20 475,6	0,0	178,2%

r. 2017

	Celkové tržby	Ekonomicky oprávnené náklady	Celkové dotácie	Miera návratnosti nákladov
Sektor VHS	tis. EUR	tis. EUR	tis. EUR	%
Zásobovanie pitnou vodou (vodovody)	91 689,5	87 610,5	0,0	104,7%
Odvádzanie a čistenie odpadových vôd (kanalizácie)	92 350,4	103 447,0	0,0	89,3%
Vodovody a kanalizácie spolu	184 039,9	191 057,4	0,0	96,3%
Správa povodí:				
- HEP	25 332,7	7 718,4	0,0	328,2%
- Energetická voda	502,5	141,6	0,0	355,0%
- Odbery povrchových vôd spolu	9 112,3	8 095,5	0,0	112,6%
-odbery pre vodárenské spol.	1 273,2	1 096,9	0,0	116,1%
-odbery pre ostatných odb.	7 839,1	6 998,7	0,0	112,0%
Správa povodí celkom	34 947,5	15 955,4	0,0	219,0%

Povodie Hron

r. 2007

	Celkové tržby	Ekonomicky oprávnené náklady	Celkové dotácie	Miera návratnosti nákladov
Sektor VHS	tis. EUR	tis. EUR	tis. EUR	%
Zásobovanie pitnou vodou (vodovody)	17 397,3	17 232,0	204,5	99,8%
Odvádzanie a čistenie odpadových vôd (kanalizácie)	12 110,8	11 052,6	521,4	104,9%
Vodovody a kanalizácie spolu	29 508,1	28 284,6	725,9	101,8%
Správa povodí:				
- HEP	90,2	1 671,3	0,0	5,4%
- Energetická voda	0,0	364,3	0,0	0,0%
- Odbery povrchových vôd spolu	2 709,6	1 898,6	0,0	142,7%
-odbery pre vodárenské spol.	373,1	318,0	0,0	117,3%
-odbery pre ostatných odb.	2 336,5	1 580,5	0,0	147,8%
Správa povodí celkom	2 799,8	3 934,2	0,0	71,2%

r. 2008

	Celkové tržby	Ekonomicky oprávnené náklady	Celkové dotácie	Miera návratnosti nákladov
Sektor VHS	tis. EUR	tis. EUR	tis. EUR	%
Zásobovanie pitnou vodou (vodovody)	18 058,9	17 523,1	0,0	103,1%
Odvádzanie a čistenie odpadových vôd (kanalizácie)	12 608,2	11 704,3	0,0	107,7%
Vodovody a kanalizácie spolu	30 667,1	29 227,4	0,0	104,9%
Správa povodí:				
- HEP	109,2	1 726,7	0,0	6,3%
- Energetická voda	0,0	376,3	0,0	0,0%
- Odbery povrchových vôd spolu	3 665,8	1 961,4	0,0	186,9%
-odbery pre vodárenské spol.	425,6	238,9	0,0	178,1%
-odbery pre ostatných odb.	3 240,2	1 722,5	0,0	188,1%
Správa povodí celkom	3 775,0	4 064,4	0,0	92,9%

r. 2009

	Celkové tržby	Ekonomicky oprávnené náklady	Celkové dotácie	Miera návratnosti nákladov
Sektor VHS	tis. EUR	tis. EUR	tis. EUR	%
Zásobovanie pitnou vodou (vodovody)	18 042,1	17 244,3	0,0	104,6%
Odvádzanie a čistenie odpadových vôd (kanalizácie)	13 110,3	12 052,4	0,0	108,8%
Vodovody a kanalizácie spolu	31 152,5	29 296,7	0,0	106,3%
Správa povodí:				
- HEP	111,9	2 119,0	0,0	5,3%
- Energetická voda	0,0	461,5	0,0	0,0%
- Odbery povrchových vôd spolu	3 310,4	2 303,4	0,0	143,7%
-odbery pre vodárenské spol.	441,9	222,1	0,0	198,9%
-odbery pre ostatných odb.	2 868,5	2 081,3	0,0	137,8%
Správa povodí celkom	3 422,3	4 883,9	0,0	70,1%

r. 2010

	Celkové tržby	Ekonomicky oprávnené náklady	Celkové dotácie	Miera návratnosti nákladov
Sektor VHS	tis. EUR	tis. EUR	tis. EUR	%
Zásobovanie pitnou vodou (vodovody)	17 449,8	16 246,5	0,0	107,4%
Odvádzanie a čistenie odpadových vôd (kanalizácie)	13 351,5	11 526,4	0,0	115,8%
Vodovody a kanalizácie spolu	30 801,4	27 772,9	0,0	110,9%
Správa povodí:				
- HEP	183,2	2 251,6	0,0	8,1%
- Energetická voda	0,0	497,3	0,0	0,0%
- Odbery povrchových vôd spolu	3 825,3	2 466,6	0,0	155,1%
-odbery pre vodárenské spol.	514,6	219,0	0,0	235,0%
-odbery pre ostatných odb.	3 310,7	2 247,6	0,0	147,3%
Správa povodí celkom	4 008,5	5 215,6	0,0	76,9%

r. 2011

	Celkové tržby	Ekonomicky oprávnené náklady	Celkové dotácie	Miera návratnosti nákladov
Sektor VHS	tis. EUR	tis. EUR	tis. EUR	%
Zásobovanie pitnou vodou (vodovody)	17 644,2	16 023,8	0,0	110,1%
Odvádzanie a čistenie odpadových vôd (kanalizácie)	13 404,1	11 589,1	0,0	115,7%
Vodovody a kanalizácie spolu	31 048,2	27 612,9	0,0	112,4%
Správa povodí:				
- HEP	83,4	2 708,5	0,0	3,1%
- Energetická voda	0,0	588,7	0,0	0,0%
- Odbery povrchových vôd spolu	4 443,5	2 921,1	0,0	152,1%
-odbery pre vodárenské spol.	535,6	267,6	0,0	200,2%
-odbery pre ostatných odb.	3 907,9	2 653,6	0,0	147,3%
Správa povodí celkom	4 526,9	6 218,3	0,0	72,8%

r. 2012

	Celkové tržby	Ekonomicky oprávnené náklady	Celkové dotácie	Miera návratnosti nákladov
Sektor VHS	tis. EUR	tis. EUR	tis. EUR	%
Zásobovanie pitnou vodou (vodovody)	19 370,3	17 994,0	0,0	107,6%
Odvádzanie a čistenie odpadových vôd (kanalizácie)	14 706,2	12 409,7	0,0	118,5%
Vodovody a kanalizácie spolu	34 076,5	30 403,7	0,0	112,1%
Správa povodí:				
- HEP	58,5	1 982,0	0,0	3,0%
- Energetická voda	0,0	442,3	0,0	0,0%
- Odbery povrchových vôd spolu	4 275,7	2 148,3	0,0	199,0%
-odbery pre vodárenské spol.	545,9	261,2	0,0	209,0%
-odbery pre ostatných odb.	3 729,8	1 887,0	0,0	197,7%
Správa povodí celkom	4 334,2	4 572,6	0,0	94,8%

r. 2013

Sektor VHS	Celkové tržby	Ekonomicky oprávnené náklady	Celkové dotácie	Miera návratnosti nákladov
	tis. EUR	tis. EUR	tis. EUR	%
Zásobovanie pitnou vodou (vodovody)	18 890,8	18 238,2	0,0	103,6%
Odvádzanie a čistenie odpadových vôd (kanalizácie)	14 493,5	12 875,3	0,0	112,6%
Vodovody a kanalizácie spolu	33 384,3	31 113,4	0,0	107,3%
Správa povodí:				
- HEP	123,3	1 961,5	0,0	6,3%
- Energetická voda	0,0	440,2	0,0	0,0%
- Odbery povrchových vôd spolu	4 177,5	2 128,1	0,0	196,3%
-odbery pre vodárenské spol.	535,3	355,7	0,0	150,5%
-odbery pre ostatných odb.	3 642,2	1 772,4	0,0	205,5%
Správa povodí celkom	4 300,8	4 529,7	0,0	94,9%

r. 2014

Sektor VHS	Celkové tržby	Ekonomicky oprávnené náklady	Celkové dotácie	Miera návratnosti nákladov
	tis. EUR	tis. EUR	tis. EUR	%
Zásobovanie pitnou vodou (vodovody)	18 882,6	17 647,6	0,0	107,0%
Odvádzanie a čistenie odpadových vôd (kanalizácie)	14 715,1	12 714,3	0,0	115,7%
Vodovody a kanalizácie spolu	33 597,8	30 361,9	0,0	110,7%
Správa povodí:				
- HEP	168,1	1 551,6	0,0	10,8%
- Energetická voda	0,0	402,7	0,0	0,0%
- Odbery povrchových vôd spolu	4 181,8	2 088,8	0,0	200,2%
-odbery pre vodárenské spol.	488,8	321,6	0,0	152,0%
-odbery pre ostatných odb.	3 693,0	1 767,2	0,0	209,0%
Správa povodí celkom	4 349,8	4 043,1	0,0	107,6%

r. 2015

Sektor VHS	Celkové tržby	Ekonomicky oprávnené náklady	Celkové dotácie	Miera návratnosti nákladov
	tis. EUR	tis. EUR	tis. EUR	%
Zásobovanie pitnou vodou (vodovody)	19 497,0	17 894,9	0,0	109,0%
Odvádzanie a čistenie odpadových vôd (kanalizácie)	14 934,4	13 145,4	0,0	113,6%
Vodovody a kanalizácie spolu	34 431,4	31 040,3	0,0	110,9%
Správa povodí:				
- HEP	129,4	1 883,5	0,0	6,9%
- Energetická voda	0,0	493,9	0,0	0,0%
- Odbery povrchových vôd spolu	4 217,9	2 558,7	0,0	164,8%
-odbery pre vodárenské spol.	509,8	263,4	0,0	193,5%
-odbery pre ostatných odb.	3 708,1	2 295,3	0,0	161,6%
Správa povodí celkom	4 347,2	4 936,1	0,0	88,1%

r. 2016

Sektor VHS	Celkové tržby	Ekonomicky oprávnené náklady	Celkové dotácie	Miera návratnosti nákladov
	tis. EUR	tis. EUR	tis. EUR	%
Zásobovanie pitnou vodou (vodovody)	19 272,1	17 485,0	0,0	110,2%
Odvádzanie a čistenie odpadových vôd (kanalizácie)	14 420,0	13 972,8	0,0	103,2%
Vodovody a kanalizácie spolu	33 692,1	31 457,9	0,0	107,1%
Správa povodí:				
- HEP	118,6	1 855,4	0,0	6,4%
- Energetická voda	0,0	473,8	0,0	0,0%
- Odbery povrchových vôd spolu	4 035,7	2 662,9	0,0	151,6%
-odbery pre vodárenské spol.	515,1	523,9	0,0	98,3%
-odbery pre ostatných odb.	3 520,5	2 138,9	0,0	164,6%
Správa povodí celkom	4 154,2	4 992,1	0,0	83,2%

r. 2017

Sektor VHS	Celkové tržby	Ekonomicky oprávnené náklady	Celkové dotácie	Miera návratnosti nákladov
	tis. EUR	tis. EUR	tis. EUR	%
Zásobovanie pitnou vodou (vodovody)	19 750,5	18 340,2	0,0	107,7%
Odvádzanie a čistenie odpadových vôd (kanalizácie)	15 136,9	14 537,8	0,0	104,1%
Vodovody a kanalizácie spolu	34 887,5	32 878,1	0,0	106,1%
Správa povodí:				
- HEP	93,5	1 536,2	0,0	6,1%
- Energetická voda	0,0	23,4	0,0	0,0%
- Odbery povrchových vôd spolu	3 944,9	1 652,7	0,0	238,7%
-odbery pre vodárenské spol.	516,8	335,5	0,0	154,0%
-odbery pre ostatných odb.	3 428,1	1 317,3	0,0	260,2%
Správa povodí celkom	4 038,4	3 212,3	0,0	125,7%

Povodie Ipeľ

r. 2007

Sektor VHS	Celkové tržby	Ekonomicky oprávnené náklady	Celkové dotácie	Miera návratnosti nákladov
	tis. EUR	tis. EUR	tis. EUR	%
Zásobovanie pitnou vodou (vodovody)	5 008,3	4 901,6	70,9	100,7%
Odvádzanie a čistenie odpadových vôd (kanalizácie)	3 619,6	3 233,0	180,9	106,4%
Vodovody a kanalizácie spolu	8 627,9	8 134,6	251,8	103,0%
Správa povodí:				
- HEP	0,0	1 484,5	0,0	0,0%
- Energetická voda	0,0	323,5	0,0	0,0%
- Odbery povrchových vôd spolu	224,8	1 686,3	0,0	13,3%
-odbery pre vodárenské spol.	216,5	673,0	0,0	32,2%
-odbery pre ostatných odb.	8,3	1 013,3	0,0	0,8%
Správa povodí celkom	224,8	3 494,2	0,0	6,4%

r. 2008

	Celkové tržby	Ekonomicky oprávnené náklady	Celkové dotácie	Miera návratnosti nákladov
Sektor VHS	tis. EUR	tis. EUR	tis. EUR	%
Zásobovanie pitnou vodou (vodovody)	5 214,5	4 913,0	0,0	106,1%
Odvádzanie a čistenie odpadových vôd (kanalizácie)	3 748,1	3 532,8	0,0	106,1%
Vodovody a kanalizácie spolu	8 962,7	8 445,8	0,0	106,1%
Správa povodí:				
- HEP	0,0	1 652,0	0,0	0,0%
- Energetická voda	0,0	360,0	0,0	0,0%
- Odbery povrchových vôd spolu	279,9	1 876,5	0,0	14,9%
-odbery pre vodárenské spol.	272,0	649,3	0,0	41,9%
-odbery pre ostatných odb.	7,9	1 227,3	0,0	0,6%
Správa povodí celkom	279,9	3 888,5	0,0	7,2%

r. 2009

	Celkové tržby	Ekonomicky oprávnené náklady	Celkové dotácie	Miera návratnosti nákladov
Sektor VHS	tis. EUR	tis. EUR	tis. EUR	%
Zásobovanie pitnou vodou (vodovody)	5 225,9	4 959,3	0,0	105,4%
Odvádzanie a čistenie odpadových vôd (kanalizácie)	3 907,2	3 573,6	0,0	109,3%
Vodovody a kanalizácie spolu	9 133,1	8 532,9	0,0	107,0%
Správa povodí:				
- HEP	0,0	1 712,9	0,0	0,0%
- Energetická voda	0,0	373,0	0,0	0,0%
- Odbery povrchových vôd spolu	254,4	1 862,0	0,0	13,7%
-odbery pre vodárenské spol.	251,8	645,8	0,0	39,0%
-odbery pre ostatných odb.	2,6	1 216,2	0,0	0,2%
Správa povodí celkom	254,4	3 947,9	0,0	6,4%

r. 2010

	Celkové tržby	Ekonomicky oprávnené náklady	Celkové dotácie	Miera návratnosti nákladov
Sektor VHS	tis. EUR	tis. EUR	tis. EUR	%
Zásobovanie pitnou vodou (vodovody)	5 765,0	5 305,8	0,0	108,7%
Odvádzanie a čistenie odpadových vôd (kanalizácie)	4 542,8	3 861,5	0,0	117,6%
Vodovody a kanalizácie spolu	10 307,8	9 167,3	0,0	112,4%
Správa povodí:				
- HEP	0,0	1 735,0	0,0	0,0%
- Energetická voda	0,0	383,2	0,0	0,0%
- Odbery povrchových vôd spolu	315,7	1 900,6	0,0	16,6%
-odbery pre vodárenské spol.	315,0	511,0	0,0	61,6%
-odbery pre ostatných odb.	0,6	1 389,6	0,0	0,05%
Správa povodí celkom	315,7	4 018,8	0,0	7,9%

r. 2011

	Celkové tržby	Ekonomicky oprávnené náklady	Celkové dotácie	Miera návratnosti nákladov
Sektor VHS	tis. EUR	tis. EUR	tis. EUR	%
Zásobovanie pitnou vodou (vodovody)	6 144,4	5 470,0	0,0	112,3%
Odvádzanie a čistenie odpadových vôd (kanalizácie)	4 772,3	4 029,2	0,0	118,4%
Vodovody a kanalizácie spolu	10 916,7	9 499,2	0,0	114,9%
Správa povodí:				
- HEP	0,0	1 988,7	0,0	0,0%
- Energetická voda	0,0	432,2	0,0	0,0%
- Odbery povrchových vôd spolu	348,2	2 144,8	0,0	16,2%
-odbery pre vodárenské spol.	347,3	513,1	0,0	67,7%
-odbery pre ostatných odb.	0,9	1 631,8	0,0	0,1%
Správa povodí celkom	348,2	4 565,8	0,0	7,6%

r. 2012

	Celkové tržby	Ekonomicky oprávnené náklady	Celkové dotácie	Miera návratnosti nákladov
Sektor VHS	tis. EUR	tis. EUR	tis. EUR	%
Zásobovanie pitnou vodou (vodovody)	6 533,4	6 005,6	0,0	108,8%
Odvádzanie a čistenie odpadových vôd (kanalizácie)	5 075,7	4 146,0	0,0	122,4%
Vodovody a kanalizácie spolu	11 609,1	10 151,6	0,0	114,4%
Správa povodí:				
- HEP	0,0	1 621,3	0,0	0,0%
- Energetická voda	0,0	361,8	0,0	0,0%
- Odbery povrchových vôd spolu	339,5	1 757,3	0,0	19,3%
-odbery pre vodárenské spol.	338,8	529,9	0,0	63,9%
-odbery pre ostatných odb.	0,7	1 227,4	0,0	0,1%
Správa povodí celkom	339,5	3 740,5	0,0	9,1%

r. 2013

	Celkové tržby	Ekonomicky oprávnené náklady	Celkové dotácie	Miera návratnosti nákladov
Sektor VHS	tis. EUR	tis. EUR	tis. EUR	%
Zásobovanie pitnou vodou (vodovody)	6 361,9	6 049,9	0,0	105,2%
Odvádzanie a čistenie odpadových vôd (kanalizácie)	5 000,6	4 333,8	0,0	115,4%
Vodovody a kanalizácie spolu	11 362,5	10 383,7	0,0	109,4%
Správa povodí:				
- HEP	0,0	1 674,4	0,0	0,0%
- Energetická voda	0,0	375,7	0,0	0,0%
- Odbery povrchových vôd spolu	306,7	1 816,6	0,0	16,9%
-odbery pre vodárenské spol.	306,3	549,8	0,0	55,7%
-odbery pre ostatných odb.	0,5	1 266,8	0,0	0,0%
Správa povodí celkom	306,7	3 866,8	0,0	7,9%

r. 2014

	Celkové tržby	Ekonomicky oprávnené náklady	Celkové dotácie	Miera návratnosti nákladov
Sektor VHS	tis. EUR	tis. EUR	tis. EUR	%
Zásobovanie pitnou vodou (vodovody)	6 398,2	5 866,3	0,0	109,1%
Odvádzanie a čistenie odpadových vôd (kanalizácie)	5 110,0	4 351,7	0,0	117,4%
Vodovody a kanalizácie spolu	11 508,2	10 218,0	0,0	112,6%
Správa povodí:				
- HEP	0,0	1 305,6	0,0	0,0%
- Energetická voda	0,0	338,8	0,0	0,0%
- Odbery povrchových vôd spolu	291,3	1 757,6	0,0	16,6%
-odbery pre vodárenské spol.	291,3	560,1	0,0	52,0%
-odbery pre ostatných odb.	0,0	1 197,5	0,0	0,0%
Správa povodí celkom	291,3	3 402,0	0,0	8,6%

r. 2015

	Celkové tržby	Ekonomicky oprávnené náklady	Celkové dotácie	Miera návratnosti nákladov
Sektor VHS	tis. EUR	tis. EUR	tis. EUR	%
Zásobovanie pitnou vodou (vodovody)	6 651,1	5 948,8	0,0	111,8%
Odvádzanie a čistenie odpadových vôd (kanalizácie)	5 199,0	4 546,1	0,0	114,4%
Vodovody a kanalizácie spolu	11 850,1	10 494,9	0,0	112,9%
Správa povodí:				
- HEP	0,0	1 288,5	0,0	0,0%
- Energetická voda	0,0	337,9	0,0	0,0%
- Odbery povrchových vôd spolu	328,1	1 750,4	0,0	18,7%
-odbery pre vodárenské spol.	327,5	416,6	0,0	78,6%
-odbery pre ostatných odb.	0,6	1 333,8	0,0	0,0%
Správa povodí celkom	328,1	3 376,8	0,0	9,7%

r. 2016

	Celkové tržby	Ekonomicky oprávnené náklady	Celkové dotácie	Miera návratnosti nákladov
Sektor VHS	tis. EUR	tis. EUR	tis. EUR	%
Zásobovanie pitnou vodou (vodovody)	6 563,7	5 899,0	0,0	111,3%
Odvádzanie a čistenie odpadových vôd (kanalizácie)	5 025,9	4 739,5	0,0	106,0%
Vodovody a kanalizácie spolu	11 589,6	10 638,5	0,0	108,9%
Správa povodí:				
- HEP	0,0	1 337,7	0,0	0,0%
- Energetická voda	0,0	337,8	0,0	0,0%
- Odbery povrchových vôd spolu	328,5	1 957,5	0,0	16,8%
-odbery pre vodárenské spol.	327,6	733,6	0,0	44,7%
-odbery pre ostatných odb.	0,9	1 223,9	0,0	0,1%
Správa povodí celkom	328,5	3 633,0	0,0	9,0%

r. 2017

	Celkové tržby	Ekonomicky oprávnené náklady	Celkové dotácie	Miera návratnosti nákladov
Sektor VHS	tis. EUR	tis. EUR	tis. EUR	%
Zásobovanie pitnou vodou (vodovody)	6 769,5	6 264,1	0,0	108,1%
Odvádzanie a čistenie odpadových vôd (kanalizácie)	5 297,7	4 964,0	0,0	106,7%
Vodovody a kanalizácie spolu	12 067,2	11 228,1	0,0	107,5%
Správa povodí:				
- HEP	0,0	1 349,1	0,0	0,0%
- Energetická voda	0,0	18,0	0,0	0,0%
- Odbery povrchových vôd spolu	342,2	1 404,8	0,0	24,4%
-odbery pre vodárenské spol.	341,3	461,0	0,0	74,0%
-odbery pre ostatných odb.	1,0	943,9	0,0	0,1%
Správa povodí celkom	342,2	2 771,9	0,0	12,3%

Povodie Slaná

r. 2007

	Celkové tržby	Ekonomicky oprávnené náklady	Celkové dotácie	Miera návratnosti nákladov
Sektor VHS	tis. EUR	tis. EUR	tis. EUR	%
Zásobovanie pitnou vodou (vodovody)	5 146,1	5 544,0	156,9	90,0%
Odvádzanie a čistenie odpadových vôd (kanalizácie)	3 617,0	3 273,1	705,3	89,0%
Vodovody a kanalizácie spolu	8 763,1	8 817,2	862,2	89,6%
Správa povodí:				
- HEP	0,0	943,8	0,0	0,0%
- Energetická voda	0,0	205,7	0,0	0,0%
- Odbery povrchových vôd spolu	569,1	1 072,1	0,0	53,1%
-odbery pre vodárenské spol.	398,4	316,5	0,0	125,9%
-odbery pre ostatných odb.	170,7	755,6	0,0	22,6%
Správa povodí celkom	569,1	2 221,6	0,0	25,6%

r. 2008

	Celkové tržby	Ekonomicky oprávnené náklady	Celkové dotácie	Miera návratnosti nákladov
Sektor VHS	tis. EUR	tis. EUR	tis. EUR	%
Zásobovanie pitnou vodou (vodovody)	5 387,1	5 185,8	0,0	103,9%
Odvádzanie a čistenie odpadových vôd (kanalizácie)	3 812,1	3 654,3	0,0	104,3%
Vodovody a kanalizácie spolu	9 199,2	8 840,0	0,0	104,1%
Správa povodí:				
- HEP	0,0	1 012,5	0,0	0,0%
- Energetická voda	0,0	220,7	0,0	0,0%
- Odbery povrchových vôd spolu	544,2	1 150,1	0,0	47,3%
-odbery pre vodárenské spol.	359,1	300,9	0,0	119,3%
-odbery pre ostatných odb.	185,2	849,2	0,0	21,8%
Správa povodí celkom	544,2	2 383,2	0,0	22,8%

r. 2009

	Celkové tržby	Ekonomicky oprávnené náklady	Celkové dotácie	Miera návrtnosti nákladov
Sektor VHS	tis. EUR	tis. EUR	tis. EUR	%
Zásobovanie pitnou vodou (vodovody)	5 537,1	5 533,0	0,0	100,1%
Odvádzanie a čistenie odpadových vôd (kanalizácie)	4 166,7	4 328,5	0,0	96,3%
Vodovody a kanalizácie spolu	9 703,9	9 861,6	0,0	98,4%
Správa povodí:				
- HEP	0,0	833,8	0,0	0,0%
- Energetická voda	0,0	181,6	0,0	0,0%
- Odbery povrchových vôd spolu	387,8	906,4	0,0	42,8%
-odbery pre vodárenské spol.	313,3	302,6	0,0	103,5%
-odbery pre ostatných odb.	74,5	603,8	0,0	12,3%
Správa povodí celkom	387,8	1 921,8	0,0	20,2%

r. 2010

	Celkové tržby	Ekonomicky oprávnené náklady	Celkové dotácie	Miera návrtnosti nákladov
Sektor VHS	tis. EUR	tis. EUR	tis. EUR	%
Zásobovanie pitnou vodou (vodovody)	5 560,3	5 589,5	0,0	99,5%
Odvádzanie a čistenie odpadových vôd (kanalizácie)	4 485,3	4 275,4	0,0	104,9%
Vodovody a kanalizácie spolu	10 045,7	9 864,9	0,0	101,8%
Správa povodí:				
- HEP	0,0	914,2	0,0	0,0%
- Energetická voda	0,0	201,9	0,0	0,0%
- Odbery povrchových vôd spolu	384,6	1 001,5	0,0	38,4%
-odbery pre vodárenské spol.	323,8	296,7	0,0	109,1%
-odbery pre ostatných odb.	60,8	704,8	0,0	8,6%
Správa povodí celkom	384,6	2 117,6	0,0	18,2%

r. 2011

	Celkové tržby	Ekonomicky oprávnené náklady	Celkové dotácie	Miera návrtnosti nákladov
Sektor VHS	tis. EUR	tis. EUR	tis. EUR	%
Zásobovanie pitnou vodou (vodovody)	5 680,1	5 594,3	0,0	101,5%
Odvádzanie a čistenie odpadových vôd (kanalizácie)	4 536,6	4 128,2	0,0	109,9%
Vodovody a kanalizácie spolu	10 216,7	9 722,5	0,0	105,1%
Správa povodí:				
- HEP	0,0	1 025,3	0,0	0,0%
- Energetická voda	0,0	222,8	0,0	0,0%
- Odbery povrchových vôd spolu	405,4	1 105,8	0,0	36,7%
-odbery pre vodárenské spol.	356,2	303,5	0,0	117,4%
-odbery pre ostatných odb.	49,2	802,3	0,0	6,1%
Správa povodí celkom	405,4	2 353,9	0,0	17,2%

r. 2012

Sektor VHS	Celkové tržby	Ekonomicky oprávnené náklady	Celkové dotácie	Miera návratnosti nákladov
	tis. EUR	tis. EUR	tis. EUR	%
Zásobovanie pitnou vodou (vodovody)	6 048,1	6 168,0	0,0	98,1%
Odvádzanie a čistenie odpadových vôd (kanalizácie)	4 862,9	5 002,1	0,0	97,2%
Vodovody a kanalizácie spolu	10 911,0	11 170,2	0,0	97,7%
Správa povodí:				
- HEP	0,0	1 117,6	0,0	0,0%
- Energetická voda	0,0	249,4	0,0	0,0%
- Odbery povrchových vôd spolu	447,0	1 211,3	0,0	36,9%
-odbery pre vodárenské spol.	403,4	261,7	0,0	154,2%
-odbery pre ostatných odb.	43,6	949,6	0,0	4,6%
Správa povodí celkom	447,0	2 578,3	0,0	17,3%

r. 2013

Sektor VHS	Celkové tržby	Ekonomicky oprávnené náklady	Celkové dotácie	Miera návratnosti nákladov
	tis. EUR	tis. EUR	tis. EUR	%
Zásobovanie pitnou vodou (vodovody)	5 997,9	6 069,2	0,0	98,8%
Odvádzanie a čistenie odpadových vôd (kanalizácie)	4 916,8	5 110,2	0,0	96,2%
Vodovody a kanalizácie spolu	10 914,7	11 179,4	0,0	97,6%
Správa povodí:				
- HEP	0,5	1 058,3	0,0	0,0%
- Energetická voda	0,0	237,5	0,0	0,0%
- Odbery povrchových vôd spolu	447,9	1 148,2	0,0	39,0%
-odbery pre vodárenské spol.	404,6	312,1	0,0	129,6%
-odbery pre ostatných odb.	43,3	836,1	0,0	5,2%
Správa povodí celkom	448,4	2 444,0	0,0	18,3%

r. 2014

Sektor VHS	Celkové tržby	Ekonomicky oprávnené náklady	Celkové dotácie	Miera návratnosti nákladov
	tis. EUR	tis. EUR	tis. EUR	%
Zásobovanie pitnou vodou (vodovody)	5 944,5	5 988,8	0,0	99,3%
Odvádzanie a čistenie odpadových vôd (kanalizácie)	4 904,8	5 122,2	0,0	95,8%
Vodovody a kanalizácie spolu	10 849,3	11 111,0	0,0	97,6%
Správa povodí:				
- HEP	0,0	835,5	0,0	0,0%
- Energetická voda	0,0	216,8	0,0	0,0%
- Odbery povrchových vôd spolu	366,0	1 124,8	0,0	32,5%
-odbery pre vodárenské spol.	330,7	255,6	0,0	129,4%
-odbery pre ostatných odb.	35,4	869,2	0,0	4,1%
Správa povodí celkom	366,1	2 177,2	0,0	16,8%

r. 2015

	Celkové tržby	Ekonomicky oprávnené náklady	Celkové dotácie	Miera návratnosti nákladov
Sektor VHS	tis. EUR	tis. EUR	tis. EUR	%
Zásobovanie pitnou vodou (vodovody)	5 990,4	5 919,5	0,0	101,2%
Odvádzanie a čistenie odpadových vôd (kanalizácie)	4 871,6	5 086,3	0,0	95,8%
Vodovody a kanalizácie spolu	10 862,1	11 005,8	0,0	98,7%
Správa povodí:				
- HEP	0,0	808,2	0,0	0,0%
- Energetická voda	0,0	212,0	0,0	0,0%
- Odbery povrchových vôd spolu	370,2	1 098,0	0,0	33,7%
-odbery pre vodárenské spol.	337,4	218,3	0,0	154,6%
-odbery pre ostatných odb.	32,8	879,6	0,0	3,7%
Správa povodí celkom	370,2	2 118,1	0,0	17,5%

r. 2016

	Celkové tržby	Ekonomicky oprávnené náklady	Celkové dotácie	Miera návratnosti nákladov
Sektor VHS	tis. EUR	tis. EUR	tis. EUR	%
Zásobovanie pitnou vodou (vodovody)	5 990,6	5 845,7	0,0	102,5%
Odvádzanie a čistenie odpadových vôd (kanalizácie)	4 733,0	5 187,6	0,0	91,2%
Vodovody a kanalizácie spolu	10 723,6	11 033,3	0,0	97,2%
Správa povodí:				
- HEP	0,0	948,7	0,0	0,0%
- Energetická voda	0,0	236,0	0,0	0,0%
- Odbery povrchových vôd spolu	356,5	1 429,8	0,0	24,9%
-odbery pre vodárenské spol.	319,2	551,8	0,0	57,8%
-odbery pre ostatných odb.	37,3	878,1	0,0	4,2%
Správa povodí celkom	356,5	2 614,5	0,0	13,6%

r. 2017

	Celkové tržby	Ekonomicky oprávnené náklady	Celkové dotácie	Miera návratnosti nákladov
Sektor VHS	tis. EUR	tis. EUR	tis. EUR	%
Zásobovanie pitnou vodou (vodovody)	6 006,6	6 218,0	0,0	96,6%
Odvádzanie a čistenie odpadových vôd (kanalizácie)	4 885,7	5 350,0	0,0	91,3%
Vodovody a kanalizácie spolu	10 892,3	11 568,0	0,0	94,2%
Správa povodí:				
- HEP	0,0	1 062,2	0,0	0,0%
- Energetická voda	0,0	16,3	0,0	0,0%
- Odbery povrchových vôd spolu	401,2	1 198,9	0,0	33,5%
-odbery pre vodárenské spol.	338,0	275,4	0,0	122,7%
-odbery pre ostatných odb.	63,2	923,5	0,0	6,8%
Správa povodí celkom	401,2	2 277,5	0,0	17,6%

Povodie Hornád

r. 2007

Sektor VHS	Celkové tržby	Ekonomicky oprávnené náklady	Celkové dotácie	Miera návratnosti nákladov
	tis. EUR	tis. EUR	tis. EUR	%
Zásobovanie pitnou vodou (vodovody)	21 056,2	23 686,8	2 756,3	77,3%
Odvádzanie a čistenie odpadových vôd (kanalizácie)	14 474,0	13 783,2	5 479,6	65,3%
Vodovody a kanalizácie spolu	35 530,1	37 470,1	8 235,9	72,8%
Správa povodí:				
- HEP	843,6	1 602,7	0,0	52,6%
- Energetická voda	0,0	349,3	0,0	0,0%
- Odbery povrchových vôd spolu	2 314,2	1 820,5	0,0	127,1%
-odbery pre vodárenské spol.	594,8	467,9	0,0	127,1%
-odbery pre ostatných odb.	1 719,4	1 352,6	0,0	127,1%
Správa povodí celkom	3 157,7	3 772,5	0,0	83,7%

r. 2008

Sektor VHS	Celkové tržby	Ekonomicky oprávnené náklady	Celkové dotácie	Miera návratnosti nákladov
	tis. EUR	tis. EUR	tis. EUR	%
Zásobovanie pitnou vodou (vodovody)	22 001,5	21 596,1	0,0	101,9%
Odvádzanie a čistenie odpadových vôd (kanalizácie)	15 592,9	14 974,9	0,0	104,1%
Vodovody a kanalizácie spolu	37 594,4	36 571,0	0,0	102,8%
Správa povodí:				
- HEP	1 454,2	1 686,3	0,0	86,2%
- Energetická voda	0,0	367,2	0,0	0,0%
- Odbery povrchových vôd spolu	2 265,2	1 833,1	0,0	123,6%
-odbery pre vodárenské spol.	507,2	410,5	0,0	123,6%
-odbery pre ostatných odb.	1 758,0	1 422,6	0,0	123,6%
Správa povodí celkom	3 719,4	3 886,5	0,0	95,7%

r. 2009

Sektor VHS	Celkové tržby	Ekonomicky oprávnené náklady	Celkové dotácie	Miera návratnosti nákladov
	tis. EUR	tis. EUR	tis. EUR	%
Zásobovanie pitnou vodou (vodovody)	22 746,5	23 287,1	0,0	97,7%
Odvádzanie a čistenie odpadových vôd (kanalizácie)	17 316,8	19 278,4	0,0	89,8%
Vodovody a kanalizácie spolu	40 063,4	42 565,4	0,0	94,1%
Správa povodí:				
- HEP	1 505,0	1 772,9	0,0	84,9%
- Energetická voda	0,0	386,1	0,0	0,0%
- Odbery povrchových vôd spolu	2 143,1	1 927,3	0,0	111,2%
-odbery pre vodárenské spol.	494,4	444,6	0,0	111,2%
-odbery pre ostatných odb.	1 648,7	1 482,7	0,0	111,2%
Správa povodí celkom	3 648,1	4 086,3	0,0	89,3%

r. 2010

	Celkové tržby	Ekonomicky oprávnené náklady	Celkové dotácie	Miera návratnosti nákladov
Sektor VHS	tis. EUR	tis. EUR	tis. EUR	%
Zásobovanie pitnou vodou (vodovody)	22 881,8	24 150,6	0,0	94,7%
Odvádzanie a čistenie odpadových vôd (kanalizácie)	18 917,9	19 308,3	0,0	98,0%
Vodovody a kanalizácie spolu	41 799,6	43 458,9	0,0	96,2%
Správa povodí:				
- HEP	2 822,0	2 696,7	0,0	104,6%
- Energetická voda	0,0	595,6	0,0	0,0%
- Odbery povrchových vôd spolu	2 248,8	2 954,1	0,0	76,1%
-odbery pre vodárenské spol.	492,2	646,6	0,0	76,1%
-odbery pre ostatných odb.	1 756,6	2 307,5	0,0	76,1%
Správa povodí celkom	5 070,9	6 246,4	0,0	81,2%

r. 2011

	Celkové tržby	Ekonomicky oprávnené náklady	Celkové dotácie	Miera návratnosti nákladov
Sektor VHS	tis. EUR	tis. EUR	tis. EUR	%
Zásobovanie pitnou vodou (vodovody)	23 863,7	25 012,8	0,0	95,4%
Odvádzanie a čistenie odpadových vôd (kanalizácie)	19 850,9	19 055,4	0,0	104,2%
Vodovody a kanalizácie spolu	43 714,6	44 068,2	0,0	99,2%
Správa povodí:				
- HEP	833,8	2 160,0	0,0	38,6%
- Energetická voda	0,0	469,5	0,0	0,0%
- Odbery povrchových vôd spolu	2 847,0	2 329,6	0,0	122,2%
-odbery pre vodárenské spol.	594,8	486,7	0,0	122,2%
-odbery pre ostatných odb.	2 252,3	1 842,9	0,0	122,2%
Správa povodí celkom	3 680,8	4 959,1	0,0	74,2%

r. 2012

	Celkové tržby	Ekonomicky oprávnené náklady	Celkové dotácie	Miera návratnosti nákladov
Sektor VHS	tis. EUR	tis. EUR	tis. EUR	%
Zásobovanie pitnou vodou (vodovody)	24 611,8	27 368,4	0,0	89,9%
Odvádzanie a čistenie odpadových vôd (kanalizácie)	20 956,2	24 503,0	0,0	85,5%
Vodovody a kanalizácie spolu	45 568,0	51 871,4	0,0	87,8%
Správa povodí:				
- HEP	595,0	1 573,9	0,0	37,8%
- Energetická voda	0,0	351,2	0,0	0,0%
- Odbery povrchových vôd spolu	3 021,6	1 705,9	0,0	177,1%
-odbery pre vodárenské spol.	639,7	361,2	0,0	177,1%
-odbery pre ostatných odb.	2 381,9	1 344,8	0,0	177,1%
Správa povodí celkom	3 616,6	3 631,1	0,0	99,6%

r. 2013

	Celkové tržby	Ekonomicky oprávnené náklady	Celkové dotácie	Miera návratnosti nákladov
Sektor VHS	tis. EUR	tis. EUR	tis. EUR	%
Zásobovanie pitnou vodou (vodovody)	24 653,0	26 301,5	0,0	93,7%
Odvádzanie a čistenie odpadových vôd (kanalizácie)	21 598,4	24 698,4	0,0	87,4%
Vodovody a kanalizácie spolu	46 251,4	51 000,0	0,0	90,7%
Správa povodí:				
- HEP	2 233,1	1 718,6	0,0	129,9%
- Energetická voda	0,0	385,7	0,0	0,0%
- Odbery povrchových vôd spolu	3 100,4	1 864,5	0,0	166,3%
-odbery pre vodárenské spol.	663,4	399,0	0,0	166,3%
-odbery pre ostatných odb.	2 437,0	1 465,5	0,0	166,3%
Správa povodí celkom	5 333,6	3 968,8	0,0	134,4%

r. 2014

	Celkové tržby	Ekonomicky oprávnené náklady	Celkové dotácie	Miera návratnosti nákladov
Sektor VHS	tis. EUR	tis. EUR	tis. EUR	%
Zásobovanie pitnou vodou (vodovody)	24 375,4	26 566,6	0,0	91,8%
Odvádzanie a čistenie odpadových vôd (kanalizácie)	21 371,8	24 877,6	0,0	85,9%
Vodovody a kanalizácie spolu	45 747,2	51 444,2	0,0	88,9%
Správa povodí:				
- HEP	2 005,2	1 740,9	0,0	115,2%
- Energetická voda	0,0	451,8	0,0	0,0%
- Odbery povrchových vôd spolu	3 124,3	2 343,7	0,0	133,3%
-odbery pre vodárenské spol.	592,2	444,2	0,0	133,3%
-odbery pre ostatných odb.	2 532,1	1 899,5	0,0	133,3%
Správa povodí celkom	5 129,5	4 536,4	0,0	113,1%

r. 2015

	Celkové tržby	Ekonomicky oprávnené náklady	Celkové dotácie	Miera návratnosti nákladov
Sektor VHS	tis. EUR	tis. EUR	tis. EUR	%
Zásobovanie pitnou vodou (vodovody)	24 608,3	26 666,8	0,0	92,3%
Odvádzanie a čistenie odpadových vôd (kanalizácie)	21 517,9	24 662,2	0,0	87,3%
Vodovody a kanalizácie spolu	46 126,2	51 329,0	0,0	89,9%
Správa povodí:				
- HEP	1 102,5	1 423,1	0,0	77,5%
- Energetická voda	0,0	359,9	0,0	0,0%
- Odbery povrchových vôd spolu	2 968,4	2 142,6	0,0	138,5%
-odbery pre vodárenské spol.	588,6	424,9	0,0	138,5%
-odbery pre ostatných odb.	2 379,8	1 717,8	0,0	138,5%
Správa povodí celkom	4 070,8	3 925,6	0,0	103,7%

r. 2016

	Celkové tržby	Ekonomicky oprávnené náklady	Celkové dotácie	Miera návratnosti nákladov
Sektor VHS	tis. EUR	tis. EUR	tis. EUR	%
Zásobovanie pitnou vodou (vodovody)	25 755,4	26 684,0	0,0	96,5%
Odvádzanie a čistenie odpadových vôd (kanalizácie)	21 421,2	25 054,3	0,0	85,5%
Vodovody a kanalizácie spolu	47 176,6	51 738,3	0,0	91,2%
Správa povodí:				
- HEP	1 615,1	1 462,7	0,0	110,4%
- Energetická voda	0,0	404,7	0,0	0,0%
- Odbery povrchových vôd spolu	2 874,9	2 379,3	0,0	120,8%
-odbery pre vodárenské spol.	552,3	662,4	0,0	83,4%
-odbery pre ostatných odb.	2 322,5	1 716,9	0,0	135,3%
Správa povodí celkom	4 490,0	4 246,7	0,0	105,7%

r. 2017

	Celkové tržby	Ekonomicky oprávnené náklady	Celkové dotácie	Miera návratnosti nákladov
Sektor VHS	tis. EUR	tis. EUR	tis. EUR	%
Zásobovanie pitnou vodou (vodovody)	25 686,6	27 469,1	0,0	93,5%
Odvádzanie a čistenie odpadových vôd (kanalizácie)	22 221,9	26 004,9	0,0	85,5%
Vodovody a kanalizácie spolu	47 908,5	53 474,0	0,0	89,6%
Správa povodí:				
- HEP	1 045,8	1 219,8	0,0	85,7%
- Energetická voda	0,0	19,1	0,0	0,0%
- Odbery povrchových vôd spolu	3 162,5	1 379,2	0,0	229,3%
-odbery pre vodárenské spol.	592,8	231,5	0,0	256,1%
-odbery pre ostatných odb.	2 569,7	1 147,6	0,0	223,9%
Správa povodí celkom	4 208,3	2 618,1	0,0	160,7%

Povodie Bodva**r. 2007**

	Celkové tržby	Ekonomicky oprávnené náklady	Celkové dotácie	Miera návratnosti nákladov
Sektor VHS	tis. EUR	tis. EUR	tis. EUR	%
Zásobovanie pitnou vodou (vodovody)	1 674,2	1 968,8	73,4	81,3%
Odvádzanie a čistenie odpadových vôd (kanalizácie)	1 115,4	1 038,4	377,5	71,1%
Vodovody a kanalizácie spolu	2 789,6	3 007,3	450,9	77,8%
Správa povodí:				
- HEP	0,0	400,7	0,0	0,0%
- Energetická voda	0,0	87,3	0,0	0,0%
- Odbery povrchových vôd spolu	578,5	455,1	0,0	127,1%
-odbery pre vodárenské spol.	148,7	117,0	0,0	127,1%
-odbery pre ostatných odb.	429,9	338,2	0,0	127,1%
Správa povodí celkom	578,5	943,1	0,0	61,3%

r. 2008

	Celkové tržby	Ekonomicky oprávnené náklady	Celkové dotácie	Miera návratnosti nákladov
Sektor VHS	tis. EUR	tis. EUR	tis. EUR	%
Zásobovanie pitnou vodou (vodovody)	1 757,6	1 758,4	0,0	100,0%
Odvádzanie a čistenie odpadových vôd (kanalizácie)	1 201,1	1 158,3	0,0	103,7%
Vodovody a kanalizácie spolu	2 958,7	2 916,8	0,0	101,4%
Správa povodí:				
- HEP	0,0	421,6	0,0	0,0%
- Energetická voda	0,0	91,8	0,0	0,0%
- Odbery povrchových vôd spolu	566,3	458,3	0,0	123,6%
-odbery pre vodárenské spol.	126,8	102,6	0,0	123,6%
-odbery pre ostatných odb.	439,5	355,6	0,0	123,6%
Správa povodí celkom	566,3	971,6	0,0	58,3%

r. 2009

	Celkové tržby	Ekonomicky oprávnené náklady	Celkové dotácie	Miera návratnosti nákladov
Sektor VHS	tis. EUR	tis. EUR	tis. EUR	%
Zásobovanie pitnou vodou (vodovody)	1 844,0	1 931,8	0,0	95,5%
Odvádzanie a čistenie odpadových vôd (kanalizácie)	1 370,2	1 580,3	0,0	86,7%
Vodovody a kanalizácie spolu	3 214,2	3 512,1	0,0	91,5%
Správa povodí:				
- HEP	0,0	443,2	0,0	0,0%
- Energetická voda	0,0	96,5	0,0	0,0%
- Odbery povrchových vôd spolu	535,8	481,8	0,0	111,2%
-odbery pre vodárenské spol.	123,6	111,1	0,0	111,2%
-odbery pre ostatných odb.	412,2	370,7	0,0	111,2%
Správa povodí celkom	535,8	1 021,6	0,0	52,4%

r. 2010

	Celkové tržby	Ekonomicky oprávnené náklady	Celkové dotácie	Miera návratnosti nákladov
Sektor VHS	tis. EUR	tis. EUR	tis. EUR	%
Zásobovanie pitnou vodou (vodovody)	1 814,8	1 971,5	0,0	92,0%
Odvádzanie a čistenie odpadových vôd (kanalizácie)	1 472,0	1 546,3	0,0	95,2%
Vodovody a kanalizácie spolu	3 286,7	3 517,8	0,0	93,4%
Správa povodí:				
- HEP	0,0	674,2	0,0	0,0%
- Energetická voda	0,0	148,9	0,0	0,0%
- Odbery povrchových vôd spolu	562,2	738,5	0,0	76,1%
-odbery pre vodárenské spol.	123,1	161,7	0,0	76,1%
-odbery pre ostatných odb.	439,1	576,9	0,0	76,1%
Správa povodí celkom	562,2	1 561,6	0,0	36,0%

r. 2011

	Celkové tržby	Ekonomicky oprávnené náklady	Celkové dotácie	Miera návratnosti nákladov
Sektor VHS	tis. EUR	tis. EUR	tis. EUR	%
Zásobovanie pitnou vodou (vodovody)	1 646,2	1 772,2	0,0	92,9%
Odvádzanie a čistenie odpadových vôd (kanalizácie)	1 332,4	1 299,5	0,0	102,5%
Vodovody a kanalizácie spolu	2 978,7	3 071,8	0,0	97,0%
Správa povodí:				
- HEP	0,0	540,0	0,0	0,0%
- Energetická voda	0,0	117,4	0,0	0,0%
- Odbery povrchových vôd spolu	711,8	582,4	0,0	122,2%
-odbery pre vodárenské spol.	148,7	121,7	0,0	122,2%
-odbery pre ostatných odb.	563,1	460,7	0,0	122,2%
Správa povodí celkom	711,8	1 239,8	0,0	57,4%

r. 2012

	Celkové tržby	Ekonomicky oprávnené náklady	Celkové dotácie	Miera návratnosti nákladov
Sektor VHS	tis. EUR	tis. EUR	tis. EUR	%
Zásobovanie pitnou vodou (vodovody)	1 657,4	1 859,8	0,0	89,1%
Odvádzanie a čistenie odpadových vôd (kanalizácie)	1 362,0	1 684,8	0,0	80,8%
Vodovody a kanalizácie spolu	3 019,4	3 544,6	0,0	85,2%
Správa povodí:				
- HEP	0,0	393,5	0,0	0,0%
- Energetická voda	0,0	87,8	0,0	0,0%
- Odbery povrchových vôd spolu	755,4	426,5	0,0	177,1%
-odbery pre vodárenské spol.	159,9	90,3	0,0	177,1%
-odbery pre ostatných odb.	595,5	336,2	0,0	177,1%
Správa povodí celkom	755,4	907,8	0,0	83,2%

r. 2013

	Celkové tržby	Ekonomicky oprávnené náklady	Celkové dotácie	Miera návratnosti nákladov
Sektor VHS	tis. EUR	tis. EUR	tis. EUR	%
Zásobovanie pitnou vodou (vodovody)	1 674,3	1 802,4	0,0	92,9%
Odvádzanie a čistenie odpadových vôd (kanalizácie)	1 410,9	1 697,5	0,0	83,1%
Vodovody a kanalizácie spolu	3 085,2	3 499,9	0,0	88,2%
Správa povodí:				
- HEP	0,0	429,6	0,0	0,0%
- Energetická voda	0,0	96,4	0,0	0,0%
- Odbery povrchových vôd spolu	775,1	466,1	0,0	166,3%
-odbery pre vodárenské spol.	165,9	99,7	0,0	166,3%
-odbery pre ostatných odb.	609,2	366,4	0,0	166,3%
Správa povodí celkom	775,1	992,2	0,0	78,1%

r. 2014

	Celkové tržby	Ekonomicky oprávnené náklady	Celkové dotácie	Miera návratnosti nákladov
Sektor VHS	tis. EUR	tis. EUR	tis. EUR	%
Zásobovanie pitnou vodou (vodovody)	1 653,9	1 826,9	0,0	90,5%
Odvádzanie a čistenie odpadových vôd (kanalizácie)	1 392,0	1 713,4	0,0	81,2%
Vodovody a kanalizácie spolu	3 045,8	3 540,3	0,0	86,0%
Správa povodí:				
- HEP	0,0	435,2	0,0	0,0%
- Energetická voda	0,0	112,9	0,0	0,0%
- Odbery povrchových vôd spolu	781,1	585,9	0,0	166,3%
-odbery pre vodárenské spol.	148,1	111,1	0,0	166,3%
-odbery pre ostatných odb.	633,0	474,9	0,0	166,3%
Správa povodí celkom	781,1	1 134,1	0,0	78,1%

r. 2015

	Celkové tržby	Ekonomicky oprávnené náklady	Celkové dotácie	Miera návratnosti nákladov
Sektor VHS	tis. EUR	tis. EUR	tis. EUR	%
Zásobovanie pitnou vodou (vodovody)	1 775,0	1 946,8	0,0	91,2%
Odvádzanie a čistenie odpadových vôd (kanalizácie)	1 487,4	1 802,7	0,0	82,5%
Vodovody a kanalizácie spolu	3 262,4	3 749,5	0,0	87,0%
Správa povodí:				
- HEP	0,0	355,8	0,0	0,0%
- Energetická voda	0,0	90,0	0,0	0,0%
- Odbery povrchových vôd spolu	742,1	535,7	0,0	138,5%
-odbery pre vodárenské spol.	147,1	106,2	0,0	138,5%
-odbery pre ostatných odb.	594,9	429,4	0,0	138,5%
Správa povodí celkom	742,1	981,4	0,0	75,6%

r. 2016

	Celkové tržby	Ekonomicky oprávnené náklady	Celkové dotácie	Miera návratnosti nákladov
Sektor VHS	tis. EUR	tis. EUR	tis. EUR	%
Zásobovanie pitnou vodou (vodovody)	1 822,3	1 928,1	0,0	94,5%
Odvádzanie a čistenie odpadových vôd (kanalizácie)	1 469,4	1 846,5	0,0	79,6%
Vodovody a kanalizácie spolu	3 291,6	3 774,6	0,0	87,2%
Správa povodí:				
- HEP	0,0	454,4	0,0	0,0%
- Energetická voda	0,0	114,9	0,0	0,0%
- Odbery povrchových vôd spolu	718,7	895,3	0,0	80,3%
-odbery pre vodárenské spol.	138,1	377,4	0,0	36,6%
-odbery pre ostatných odb.	580,6	517,9	0,0	112,1%
Správa povodí celkom	718,7	1 464,6	0,0	49,1%

r. 2017

Sektor VHS	Celkové tržby	Ekonomicky oprávnené náklady	Celkové dotácie	Miera návratnosti nákladov
	tis. EUR	tis. EUR	tis. EUR	%
Zásobovanie pitnou vodou (vodovody)	1 898,6	2 189,5	0,0	86,7%
Odvádzanie a čistenie odpadových vôd (kanalizácie)	1 590,9	2 010,3	0,0	79,1%
Vodovody a kanalizácie spolu	3 489,6	4 199,8	0,0	83,1%
Správa povodí:				
- HEP	0,0	538,0	0,0	0,0%
- Energetická voda	0,0	4,8	0,0	0,0%
- Odbery povrchových vôd spolu	790,6	552,8	0,0	143,0%
-odbery pre vodárenské spol.	148,2	57,9	0,0	256,1%
-odbery pre ostatných odb.	642,4	494,9	0,0	129,8%
Správa povodí celkom	790,6	1 095,6	0,0	72,2%

Povodie Bodrog

r. 2007

Sektor VHS	Celkové tržby	Ekonomicky oprávnené náklady	Celkové dotácie	Miera návratnosti nákladov
	tis. EUR	tis. EUR	tis. EUR	%
Zásobovanie pitnou vodou (vodovody)	16 663,8	19 596,5	730,1	81,3%
Odvádzanie a čistenie odpadových vôd (kanalizácie)	11 101,9	10 336,1	3 757,9	71,1%
Vodovody a kanalizácie spolu	27 765,7	29 932,6	4 488,0	77,8%
Správa povodí:				
- HEP	126,6	4 794,2	0,0	2,6%
- Energetická voda	0,0	1 044,9	0,0	0,0%
- Odbery povrchových vôd spolu	3 224,5	5 445,9	0,0	59,2%
-odbery pre vodárenské spol.	1 648,2	2 783,7	0,0	59,2%
-odbery pre ostatných odb.	1 576,3	2 662,3	0,0	59,2%
Správa povodí celkom	3 351,1	11 285,0	0,0	29,7%

r. 2008

Sektor VHS	Celkové tržby	Ekonomicky oprávnené náklady	Celkové dotácie	Miera návratnosti nákladov
	tis. EUR	tis. EUR	tis. EUR	%
Zásobovanie pitnou vodou (vodovody)	17 493,9	17 502,6	0,0	100,0%
Odvádzanie a čistenie odpadových vôd (kanalizácie)	11 954,9	11 529,6	0,0	103,7%
Vodovody a kanalizácie spolu	29 448,9	29 032,2	0,0	101,4%
Správa povodí:				
- HEP	139,9	4 310,7	0,0	3,2%
- Energetická voda	0,0	938,8	0,0	0,0%
- Odbery povrchových vôd spolu	3 480,8	4 685,9	0,0	74,3%
-odbery pre vodárenské spol.	1 385,3	1 864,9	0,0	74,3%
-odbery pre ostatných odb.	2 095,5	2 821,0	0,0	74,3%
Správa povodí celkom	3 620,6	9 935,4	0,0	36,4%

r. 2009

	Celkové tržby	Ekonomicky oprávnené náklady	Celkové dotácie	Miera návratnosti nákladov
Sektor VHS	tis. EUR	tis. EUR	tis. EUR	%
Zásobovanie pitnou vodou (vodovody)	18 353,8	19 227,7	0,0	95,5%
Odvádzanie a čistenie odpadových vôd (kanalizácie)	13 638,7	15 729,9	0,0	86,7%
Vodovody a kanalizácie spolu	31 992,5	34 957,6	0,0	91,5%
Správa povodí:				
- HEP	178,0	4 286,5	0,0	4,2%
- Energetická voda	0,0	933,5	0,0	0,0%
- Odbery povrchových vôd spolu	2 853,1	4 659,7	0,0	61,2%
-odbery pre vodárenské spol.	1 351,0	2 206,5	0,0	61,2%
-odbery pre ostatných odb.	1 502,1	2 453,2	0,0	61,2%
Správa povodí celkom	3 031,1	9 879,7	0,0	30,7%

r. 2010

	Celkové tržby	Ekonomicky oprávnené náklady	Celkové dotácie	Miera návratnosti nákladov
Sektor VHS	tis. EUR	tis. EUR	tis. EUR	%
Zásobovanie pitnou vodou (vodovody)	18 370,0	19 956,9	0,0	92,0%
Odvádzanie a čistenie odpadových vôd (kanalizácie)	14 900,2	15 652,6	0,0	95,2%
Vodovody a kanalizácie spolu	33 270,3	35 609,4	0,0	93,4%
Správa povodí:				
- HEP	313,3	7 252,6	0,0	4,3%
- Energetická voda	0,0	1 601,9	0,0	0,0%
- Odbery povrchových vôd spolu	3 095,9	7 945,1	0,0	39,0%
-odbery pre vodárenské spol.	1 491,9	3 828,7	0,0	39,0%
-odbery pre ostatných odb.	1 604,0	4 116,4	0,0	39,0%
Správa povodí celkom	3 409,3	16 799,5	0,0	20,3%

r. 2011

	Celkové tržby	Ekonomicky oprávnené náklady	Celkové dotácie	Miera návratnosti nákladov
Sektor VHS	tis. EUR	tis. EUR	tis. EUR	%
Zásobovanie pitnou vodou (vodovody)	19 085,2	20 545,9	0,0	92,9%
Odvádzanie a čistenie odpadových vôd (kanalizácie)	15 447,3	15 065,5	0,0	102,5%
Vodovody a kanalizácie spolu	34 532,4	35 611,3	0,0	97,0%
Správa povodí:				
- HEP	210,4	5 683,4	0,0	3,7%
- Energetická voda	0,0	1 235,2	0,0	0,0%
- Odbery povrchových vôd spolu	3 129,3	6 129,6	0,0	51,1%
-odbery pre vodárenské spol.	1 648,2	3 228,5	0,0	51,1%
-odbery pre ostatných odb.	1 481,0	2 901,1	0,0	51,1%
Správa povodí celkom	3 339,6	13 048,1	0,0	25,6%

r. 2012

	Celkové tržby	Ekonomicky oprávnené náklady	Celkové dotácie	Miera návratnosti nákladov
Sektor VHS	tis. EUR	tis. EUR	tis. EUR	%
Zásobovanie pitnou vodou (vodovody)	19 619,4	22 014,3	0,0	89,1%
Odvádzanie a čistenie odpadových vôd (kanalizácie)	16 121,6	19 943,1	0,0	80,8%
Vodovody a kanalizácie spolu	35 741,0	41 957,4	0,0	85,2%
Správa povodí:				
- HEP	113,1	3 965,4	0,0	2,9%
- Energetická voda	0,0	884,8	0,0	0,0%
- Odbery povrchových vôd spolu	3 608,8	4 298,0	28,4	83,3%
-odbery pre vodárenské spol.	1 737,2	2 069,0	0,0	84,0%
-odbery pre ostatných odb.	1 871,6	2 229,0	28,4	82,7%
Správa povodí celkom	3 721,9	9 148,3	28,4	40,4%

r. 2013

	Celkové tržby	Ekonomicky oprávnené náklady	Celkové dotácie	Miera návratnosti nákladov
Sektor VHS	tis. EUR	tis. EUR	tis. EUR	%
Zásobovanie pitnou vodou (vodovody)	19 712,3	21 220,7	0,0	92,9%
Odvádzanie a čistenie odpadových vôd (kanalizácie)	16 611,6	19 985,7	0,0	83,1%
Vodovody a kanalizácie spolu	36 323,9	41 206,4	0,0	88,2%
Správa povodí:				
- HEP	186,6	4 456,3	0,0	4,2%
- Energetická voda	0,0	1 000,0	0,0	0,0%
- Odbery povrchových vôd spolu	3 290,2	4 834,7	0,0	68,1%
-odbery pre vodárenské spol.	1 669,2	2 452,8	0,0	68,1%
-odbery pre ostatných odb.	1 621,0	2 381,9	0,0	68,1%
Správa povodí celkom	3 476,9	10 291,0	0,0	33,8%

r. 2014

	Celkové tržby	Ekonomicky oprávnené náklady	Celkové dotácie	Miera návratnosti nákladov
Sektor VHS	tis. EUR	tis. EUR	tis. EUR	%
Zásobovanie pitnou vodou (vodovody)	19 438,8	21 472,9	0,0	90,5%
Odvádzanie a čistenie odpadových vôd (kanalizácie)	16 360,7	20 138,1	0,0	81,2%
Vodovody a kanalizácie spolu	35 799,5	41 611,0	0,0	86,0%
Správa povodí:				
- HEP	152,9	3 463,7	0,0	4,4%
- Energetická voda	0,0	898,9	0,0	0,0%
- Odbery povrchových vôd spolu	2 966,4	4 663,0	0,0	63,6%
-odbery pre vodárenské spol.	1 637,6	2 574,1	0,0	63,6%
-odbery pre ostatných odb.	1 328,9	2 088,9	0,0	63,6%
Správa povodí celkom	3 119,3	9 025,6	0,0	34,6%

r. 2015

	Celkové tržby	Ekonomicky oprávnené náklady	Celkové dotácie	Miera návratnosti nákladov
Sektor VHS	tis. EUR	tis. EUR	tis. EUR	%
Zásobovanie pitnou vodou (vodovody)	19 629,5	21 529,7	0,0	91,2%
Odvádzanie a čistenie odpadových vôd (kanalizácie)	16 449,7	19 936,3	0,0	82,5%
Vodovody a kanalizácie spolu	36 079,2	41 465,9	0,0	87,0%
Správa povodí:				
- HEP	165,3	3 279,4	0,0	5,0%
- Energetická voda	0,0	829,2	0,0	0,0%
- Odbery povrchových vôd spolu	3 110,8	4 937,5	0,0	63,0%
-odbery pre vodárenské spol.	1 766,7	2 804,0	0,0	63,0%
-odbery pre ostatných odb.	1 344,2	2 133,4	0,0	63,0%
Správa povodí celkom	3 276,1	9 046,1	0,0	36,2%

r. 2016

	Celkové tržby	Ekonomicky oprávnené náklady	Celkové dotácie	Miera návratnosti nákladov
Sektor VHS	tis. EUR	tis. EUR	tis. EUR	%
Zásobovanie pitnou vodou (vodovody)	19 970,7	21 130,9	0,0	94,5%
Odvádzanie a čistenie odpadových vôd (kanalizácie)	16 103,6	20 236,6	0,0	79,6%
Vodovody a kanalizácie spolu	36 074,3	41 367,5	0,0	87,2%
Správa povodí:				
- HEP	140,9	3 403,3	0,0	4,1%
- Energetická voda	0,0	962,4	0,0	0,0%
- Odbery povrchových vôd spolu	3 044,4	5 135,5	0,0	59,3%
-odbery pre vodárenské spol.	1 740,5	3 046,4	0,0	57,1%
-odbery pre ostatných odb.	1 303,9	2 089,1	0,0	62,4%
Správa povodí celkom	3 185,3	9 501,2	0,0	33,5%

r. 2017

	Celkové tržby	Ekonomicky oprávnené náklady	Celkové dotácie	Miera návratnosti nákladov
Sektor VHS	tis. EUR	tis. EUR	tis. EUR	%
Zásobovanie pitnou vodou (vodovody)	19 719,6	22 740,5	0,0	86,7%
Odvádzanie a čistenie odpadových vôd (kanalizácie)	16 523,9	20 879,9	0,0	79,1%
Vodovody a kanalizácie spolu	36 243,5	43 620,4	0,0	83,1%
Správa povodí:				
- HEP	215,1	3 375,4	0,0	6,4%
- Energetická voda	0,0	47,7	0,0	0,0%
- Odbery povrchových vôd spolu	3 153,1	3 223,3	0,0	97,8%
-odbery pre vodárenské spol.	1 754,1	1 713,0	0,0	102,4%
-odbery pre ostatných odb.	1 399,0	1 510,3	0,0	92,6%
Správa povodí celkom	3 368,1	6 646,4	0,0	50,7%

Povodie Poprad a Dunajec

r. 2007

Sektor VHS	Celkové tržby	Ekonomicky oprávnené náklady	Celkové dotácie	Miera návratnosti nákladov
	tis. EUR	tis. EUR	tis. EUR	%
Zásobovanie pitnou vodou (vodovody)	6 144,4	5 730,3	2 819,9	58,0%
Odvádzanie a čistenie odpadových vôd (kanalizácie)	4 713,5	4 816,4	2 402,8	48,0%
Vodovody a kanalizácie spolu	10 857,9	10 546,7	5 222,7	53,4%
Správa povodí:				
- HEP	6,4	221,8	0,0	2,9%
- Energetická voda	0,0	48,3	0,0	0,0%
- Odbery povrchových vôd spolu	178,5	252,0	0,0	70,8%
-odbery pre vodárenské spol.	114,0	161,0	0,0	70,8%
-odbery pre ostatných odb.	64,5	91,0	0,0	70,8%
Správa povodí celkom	184,9	522,1	0,0	35,4%

r. 2008

Sektor VHS	Celkové tržby	Ekonomicky oprávnené náklady	Celkové dotácie	Miera návratnosti nákladov
	tis. EUR	tis. EUR	tis. EUR	%
Zásobovanie pitnou vodou (vodovody)	6 306,3	5 730,3	0,0	110,1%
Odvádzanie a čistenie odpadových vôd (kanalizácie)	5 085,2	4 816,4	0,0	105,6%
Vodovody a kanalizácie spolu	11 391,5	10 546,7	0,0	108,0%
Správa povodí:				
- HEP	5,7	226,6	0,0	2,5%
- Energetická voda	0,0	49,3	0,0	0,0%
- Odbery povrchových vôd spolu	166,8	246,3	0,0	67,7%
-odbery pre vodárenské spol.	122,7	181,2	0,0	67,7%
-odbery pre ostatných odb.	44,1	65,1	0,0	67,7%
Správa povodí celkom	172,5	522,3	0,0	33,0%

r. 2009

Sektor VHS	Celkové tržby	Ekonomicky oprávnené náklady	Celkové dotácie	Miera návratnosti nákladov
	tis. EUR	tis. EUR	tis. EUR	%
Zásobovanie pitnou vodou (vodovody)	6 143,5	5 668,7	0,0	108,4%
Odvádzanie a čistenie odpadových vôd (kanalizácie)	5 144,6	4 968,6	0,0	103,5%
Vodovody a kanalizácie spolu	11 288,1	10 637,2	0,0	106,1%
Správa povodí:				
- HEP	7,9	249,8	0,0	3,2%
- Energetická voda	0,0	54,4	0,0	0,0%
- Odbery povrchových vôd spolu	154,6	271,6	0,0	56,9%
-odbery pre vodárenské spol.	112,5	197,7	0,0	56,9%
-odbery pre ostatných odb.	42,1	73,9	0,0	56,9%
Správa povodí celkom	162,5	575,8	0,0	28,2%

r. 2010

Sektor VHS	Celkové tržby	Ekonomicky oprávnené náklady	Celkové dotácie	Miera návratnosti nákladov
	tis. EUR	tis. EUR	tis. EUR	%
Zásobovanie pitnou vodou (vodovody)	6 123,7	5 667,2	0,0	108,1%
Odvádzanie a čistenie odpadových vôd (kanalizácie)	5 465,9	4 963,9	0,0	110,1%
Vodovody a kanalizácie spolu	11 589,6	10 631,1	0,0	109,0%
Správa povodí:				
- HEP	8,7	435,7	0,0	2,0%
- Energetická voda	0,0	96,2	0,0	0,0%
- Odbery povrchových vôd spolu	154,6	477,3	0,0	32,4%
-odbery pre vodárenské spol.	109,5	338,0	0,0	32,4%
-odbery pre ostatných odb.	45,1	139,3	0,0	32,4%
Správa povodí celkom	163,3	1 009,3	0,0	16,2%

r. 2011

Sektor VHS	Celkové tržby	Ekonomicky oprávnené náklady	Celkové dotácie	Miera návratnosti nákladov
	tis. EUR	tis. EUR	tis. EUR	%
Zásobovanie pitnou vodou (vodovody)	6 212,9	5 748,3	0,0	108,1%
Odvádzanie a čistenie odpadových vôd (kanalizácie)	5 701,0	5 134,3	0,0	111,0%
Vodovody a kanalizácie spolu	11 913,9	10 882,6	0,0	109,5%
Správa povodí:				
- HEP	5,9	1 132,0	0,0	0,5%
- Energetická voda	0,0	246,0	0,0	0,0%
- Odbery povrchových vôd spolu	149,8	1 220,8	0,0	12,3%
-odbery pre vodárenské spol.	114,0	929,3	0,0	12,3%
-odbery pre ostatných odb.	35,8	291,5	0,0	12,3%
Správa povodí celkom	155,7	2 598,8	0,0	6,0%

r. 2012

Sektor VHS	Celkové tržby	Ekonomicky oprávnené náklady	Celkové dotácie	Miera návratnosti nákladov
	tis. EUR	tis. EUR	tis. EUR	%
Zásobovanie pitnou vodou (vodovody)	6 364,0	5 886,6	0,0	108,1%
Odvádzanie a čistenie odpadových vôd (kanalizácie)	6 101,1	5 475,4	0,0	111,4%
Vodovody a kanalizácie spolu	12 465,1	11 362,0	0,0	109,7%
Správa povodí:				
- HEP	5,0	637,5	0,0	0,8%
- Energetická voda	0,0	142,3	0,0	0,0%
- Odbery povrchových vôd spolu	156,2	691,0	0,0	22,6%
-odbery pre vodárenské spol.	131,1	580,2	0,0	22,6%
-odbery pre ostatných odb.	25,0	110,8	0,0	22,6%
Správa povodí celkom	161,2	1 470,8	0,0	11,0%

r. 2013

	Celkové tržby	Ekonomicky oprávnené náklady	Celkové dotácie	Miera návratnosti nákladov
Sektor VHS	tis. EUR	tis. EUR	tis. EUR	%
Zásobovanie pitnou vodou (vodovody)	6 299,4	5 733,6	0,0	109,9%
Odvádzanie a čistenie odpadových vôd (kanalizácie)	6 181,2	5 605,7	0,0	110,3%
Vodovody a kanalizácie spolu	12 480,6	11 339,3	0,0	110,1%
Správa povodí:				
- HEP	6,2	570,2	0,0	1,1%
- Energetická voda	0,0	127,9	0,0	0,0%
- Odbery povrchových vôd spolu	141,6	618,6	0,0	22,9%
-odbery pre vodárenské spol.	116,2	507,4	0,0	22,9%
-odbery pre ostatných odb.	25,4	111,2	0,0	22,9%
Správa povodí celkom	147,8	1 316,7	0,0	11,2%

r. 2014

	Celkové tržby	Ekonomicky oprávnené náklady	Celkové dotácie	Miera návratnosti nákladov
Sektor VHS	tis. EUR	tis. EUR	tis. EUR	%
Zásobovanie pitnou vodou (vodovody)	6 316,1	5 752,1	0,0	109,9%
Odvádzanie a čistenie odpadových vôd (kanalizácie)	6 230,4	5 659	0,0	110,3%
Vodovody a kanalizácie spolu	12 546,5	11 411,1	0,0	110,1%
Správa povodí:				
- HEP	7,7	620,7	0,0	1,2%
- Energetická voda	0,0	161,1	0,0	0,0%
- Odbery povrchových vôd spolu	136,8	835,6	0,0	16,4%
-odbery pre vodárenské spol.	110,4	674,5	0,0	16,4%
-odbery pre ostatných odb.	26,4	161,1	0,0	16,4%
Správa povodí celkom	144,4	1 617,4	0,0	8,9%

r. 2015

	Celkové tržby	Ekonomicky oprávnené náklady	Celkové dotácie	Miera návratnosti nákladov
Sektor VHS	tis. EUR	tis. EUR	tis. EUR	%
Zásobovanie pitnou vodou (vodovody)	6 423,6	5 844,9	0,0	109,9%
Odvádzanie a čistenie odpadových vôd (kanalizácie)	6 379,1	5 684,6	0,0	112,2%
Vodovody a kanalizácie spolu	12 802,7	11 529,5	0,0	111,0%
Správa povodí:				
- HEP	5,4	469,6	0,0	1,1%
- Energetická voda	0,0	118,7	0,0	0,0%
- Odbery povrchových vôd spolu	140,8	707,0	0,0	19,9%
-odbery pre vodárenské spol.	116,1	583,3	0,0	19,9%
-odbery pre ostatných odb.	24,6	123,7	0,0	19,9%
Správa povodí celkom	146,1	1 295,3	0,0	11,3%

r. 2016

	Celkové tržby	Ekonomicky oprávnené náklady	Celkové dotácie	Miera návrtnosti nákladov
Sektor VHS	tis. EUR	tis. EUR	tis. EUR	%
Zásobovanie pitnou vodou (vodovody)	6 558,6	6 226,9	0,0	105,3%
Odvádzanie a čistenie odpadových vôd (kanalizácie)	6 510,8	5 565,1	0,0	117,0%
Vodovody a kanalizácie spolu	13 069,5	11 792,0	0,0	110,8%
Správa povodí:				
- HEP	6,3	665,5	0,0	0,9%
- Energetická voda	0,0	28,3	0,0	0,0%
- Odbery povrchových vôd spolu	117,9	1 246,7	0,0	9,5%
-odbery pre vodárenské spol.	104,3	1 030,7	0,0	10,1%
-odbery pre ostatných odb.	13,6	215,9	0,0	6,3%
Správa povodí celkom	124,2	1 940,5	0,0	6,4%

r. 2017

	Celkové tržby	Ekonomicky oprávnené náklady	Celkové dotácie	Miera návrtnosti nákladov
Sektor VHS	tis. EUR	tis. EUR	tis. EUR	%
Zásobovanie pitnou vodou (vodovody)	6 591,3	5 715,8	0,0	115,3%
Odvádzanie a čistenie odpadových vôd (kanalizácie)	6 701,0	6 299,6	0,0	106,4%
Vodovody a kanalizácie spolu	13 292,2	12 015,5	0,0	110,6%
Správa povodí:				
- HEP	5,4	623,8	0,0	0,9%
- Energetická voda	0,0	7,8	0,0	0,0%
- Odbery povrchových vôd spolu	120,0	1 148,0	0,0	10,4%
-odbery pre vodárenské spol.	105,6	443,4	0,0	23,8%
-odbery pre ostatných odb.	14,4	704,6	0,0	2,0%
Správa povodí celkom	125,4	1 779,6	0,0	7,0%